

T. B. M. M. TUTANAK DERGİSİ

71 inci Birleşim

25 . 3 . 1998 Çarşamba

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I. – GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	410
II. – GELEN KÂĞITLAR	411
III. – YOKLAMALAR	413,452
IV. – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	414
A) ÇEŞİTLİ İŞLER	414
1. – Orman Bakanı Ersin Taranoğlu'nun, Aksaray Milletvekili Nevzat Köse'nin bir önceki birleşimde yaptığı gündem dışı konuşmaya cevap vermek istediğine; ancak, aynı birleşimde Hükümet adına Devlet Bakanı Hikmet Sami Türk tarafından cevaplandırıldığından, bu isteğinin Başkanlıkça yerine getirememesi nedeniyle, göndermiş olduğu cevabı yazı	414:415
B) GÜNDEM DİŞİ KONUŞMALAR	415
1. – İçel Milletvekili Abdülbaki Gökçel'in, İçel İlinde açılmasına izin verilen taşocaklarının çevrelerinde meydana getirdikleri zararlara ilişkin gündem dışı konuşması ve Devlet Bakanı Rüştü Kâzım Yücelen'in cevabı	415:417
2. – Konya Milletvekili Hüseyin Arı'nın, Konya İli Ereğli İlçesinde bulunan kuş cennetinin kirlenmesine ilişkin gündem dışı konuşması ve Çevre Bakanı İmren Aykut'un cevabı	417:419
3. – Baltıkseir Milletvekili İsmail Özgün'ün, Vergi Haftasına ilişkin gündem dışı konuşması ve Maliye Bakanı Zekeriya Temizel'in cevabı	419:422

C) TEZKERELER VE ÖNERGELER

1. – Monaco'ya gidecek olan Çevre Bakanı İmren Aykut'a, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Işın Çelebi'nin vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/1383) 422
2. – Mısır'a gidecek olan Dışişleri Bakanı İsmail Cem'e, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Şükrü Sina Gürel'in vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/1384) 422:423
3. – Suriye'ye gidecek olan Tarım ve Köyişleri Bakanı Mustafa Rüştü Taşar'a, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Rüştü Kâzım Yücelen'in vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/1385) 423
4. – Almanya'ya gidecek olan Dışişleri Bakanı İsmail Cem'e, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Şükrü Sina Gürel'in vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/1386) 423
5. – İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığının, Komisyonun kâtip üye seçimini yaptığına ilişkin tezkeresi (3/1387) 423:424
6. – Kilis Milletvekili Mustafa Kemal Ateş'in (6/840) esas numaralı sözlü sorusunu geri aldığına ilişkin önergesi (4/323) 424

D) GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS ARAŞTIRMASI VE MECLİS SORUŞTURMASI ÖNERGELERİ

1. – Konya Milletvekili Ahmet Alkan ve 106 arkadaşının, kanuna ve genel ahlaka aykırı şekilde mal edinmek suretiyle görevini kötüye kullandığı ve bu eyleminin Türk Ceza Kanununun 240 ve 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanununun 11, 12, 13, 14 ve 15 inci maddelerine uydugu iddiasıyla, Devlet eski Bakanı, Dışişleri eski Bakanı ve Başbakan Yardımcısı ve eski Başbakan Tansu Çiller hakkında Meclis soruşturması açılmasına ilişkin önergesi (9/16) 424:433

V. – SEÇİMLER**A) KOMİSYONLARA ÜYE SEÇİMİ**

1. – (10/219) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonuna üye seçimi 433:434

VI. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1. – Kütahya Milletvekili Mustafa Kalemlı, Anavatan Partisi Genel Başkanı Rize Milletvekili Mesut Yılmaz, Doğru Yol Partisi Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Tansu Çiller, Demokratik Sol Parti Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Bülent Ecevit, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Antalya Milletvekili Deniz Baykal ile 292 milletvekilinin; Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Anayasa komisyonu raporu (2/676) (S. Sayısı : 232) 434:435

2. – Bayburt Milletvekili Ülkü Güney ve Ankara Milletvekili Yücel Seçkiner'in, 1076 Sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanunu ile 1111 Sayılı Askerlik Kanunlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci maddesine göre doğrudan gündeme alınma önergesi (2/669) (S. Sayısı : 338) 435

3. – Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Tasarısı ile Antalya Milletvekili Deniz Baykal ve 39 arkadaşının, İstanbul Milletvekili Gürcan Dağdaş ve 6 arkadaşının, Trabzon Milletvekili Yusuf Bahadır ve 9 arkadaşının, İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş ve 7 arkadaşının Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş ve 2 arkadaşının İşçi ve Memur Emeklileri ile Bunların Dul ve Yetimlerinin Sendikalaşmasına İlişkin Kanun Teklifi ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/702, 2/224, 2/929, 2/1000, 2/1023, 2/1024) (S. Sayısı : 553)

435:452,453:513

VII. – SORULAR VE CEVAPLAR

514

A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

514

1. – Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Körfez Krizine ve İncirlik Üssüne ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Devlet Bakanı Yücel Seçkiner'in yazılı cevabı (7/4333)

514:515

2. – Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Başbakanlık Müsteşarlığına bağlı İnsan Hakları Koordinatörlüğü Üst Kuruluna ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Devlet Bakanı Hikmet Sami Türk'ün yazılı cevabı (7/4413)

515:516

3. – Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, vakıf eserlerinin bakım ve onarımına ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Metin Gürdere'nin yazılı cevabı (7/4459)

517

4. – Kırıkkale Milletvekili Hacı Filiz'in, Kırıkkale Köy Hizmetleri İl Müdürlüğüne yapılan atamalara ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Devlet Bakanı Mustafa Yılmaz'ın yazılı cevabı (7/4472)

518:521

5. – Bursa Milletvekili Yüksel Aksu'nun, SİT alanyken turizm merkezi yapılan araziler için onay alınıp alınmadığına ilişkin sorusu ve Kültür Bakanı Mustafa İstemihan Talay'ın yazılı cevabı (7/4512)

521:523

6. – Antalya Milletvekili Osman Berberoğlu'nun;

– Antalya'da turizm merkezi olarak ilan edilen alanlara,

Balıkesir Milletvekili Ahmet Bilgiç'in;

– Fon kaynaklı kredi alan turizm yatırımcılarına,

İlişkin soruları ve Turizm Bakanı İbrahim Gürdal'ın yazılı cevabı (7/4555, 4556)

523:525

I. - GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.00'te açıldı.

Tokat Milletvekili Ahmet Feyzi İnceöz'ün, pancar üreticilerinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşmasına, Devlet Bakanı Işın Çelebi,

Aksaray Milletvekili Nevzat Köse'nin, 55 inci Hükümet Döneminde yapılan memur atamalarına ilişkin gündem dışı konuşmasına, Devlet Bakanı Hikmet Sami Türk,

Ordu Milletvekili Müjdat Koç'un, Yaşlılar Haftasına ilişkin gündem dışı konuşmasına, Devlet Bakanı Hasan Gemici,

Cevap verdiler.

Fransa'ya ve Monaco'ya gidecek olan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Mustafa Cumhur Erüstümer'e, Turizm Bakanı İbrahim Gürdal'ın,

Almanya'ya gidecek olan Devlet Bakanı Işlay Saygın'a, Devlet Bakanı Metin Gürdere'nin, Vekâlet etmelerinin uygun görülmuş olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı,

Dışişleri Komisyonunda açık bulunan Komisyon Sözcülüğüne İzmir Milletvekili Sabri Te-
kir'in seçildiğine ilişkin Dışişleri Komisyonu Başkanlığı,

Tezkereleri ile

Hakkâri Milletvekili Mustafa Zeydan'ın, İçişleri Komisyonu üyeliğinden çekildiğine ilişkin önergesi,

Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

Ersönmez Yarbay'ın (6/789, 6/792) esas numaralı sözlü sorularını geri aldığına ilişkin önerge-
si okundu; sözlü soruların geri verildiği bildirildi.

Samsun Milletvekili Murat Karayalçın (3/841) (S. Sayısı : 594), (3/925) (S. Sayısı : 597),

Konya Milletvekili Hüseyin Arı (3/217) (S. Sayısı : 595),

Batman Milletvekili Atallah Hamidi (3/310) (S. Sayısı : 596), (3/315) (S. Sayısı : 598),

Haklarındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatlarının sona ermesine kadar ertelenmesine ilişkin Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon raporları okundu; 10 gün içerisinde itiraz edilmediği takdirde raporların kesinleşeceği açıklandı.

TBMM Başkanının, KKTC Cumhuriyet Meclisi Başkanının davetine, beraberinde bir Parla-
mento heyetiyle icabetine ilişkin Başkanlık tezkeresi,

Bazı milletvekillerine, Başkanlık tezkeresinde belirtilen sebep ve sürelerle izin verilmesi,

Gündemin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmının 191 inci sırasında yer alan ara rejim tartışmaları konusundaki (8/21) esas numaralı genel görüşme önergesinin öngörüşmelerinin Genel Kurulun 31.3.1998 Salı günü birleşiminde yapılmasına, gör-
rüşmelerin tamamlanmasına kadar çalışma süresinin uzatılmasına ve bu birleşimde sözlü soruların görüşülmemesine ilişkin Danışma Kurulu önerisi,

Kabul edildi.

553 sıra sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Tasarısının görüşmelerinin bir an önce tamamlanabilmesi için Genel Kurulun 25 Mart 1998 Çarşamba ve 26 Mart 1998 Perşembe günle-
ri 13.00 - 19.00 - 20.00 - 24.00 saatleri arasında çalışmasına, 25 Mart 1998 Çarşamba günü sözlü soruların görüşülmemesine ilişkin ANAP, DSP ve DTP Gruplarının müşterek önerisinin, yapılan görüşmelerden sonra kabul edildiği açıklandı.

TBMM'nin 26.11.1997 tarihli ve 525 sayılı kararı uyarınca, Diyarbakır, Hakkâri, Siirt, Şırnak, Tunceli ve Van illerinde devam etmekte olan olağanüstü halin 30.3.1998 günü saat 17.00'den geçerli olmak üzere dört ay süreyle uzatılmasına ilişkin Başbakanlık tezkeresi, üzerindeki görüşmelerini takiben istem üzerine yapılan açık oylamadan sonra kabul edildiği bildirildi.

Alınan karar gereğince, kanun tasarı ve tekliflerini görüşmek için, 25 Mart 1998 Çarşamba günü saat 13.00'te toplanmak üzere, birleşime 19.10'da son verildi.

Uluç Gürkan

Başkanvekili

Ali Günaydın

Konya

Kâtip Üye

Abdulhaluk Mutlu

Bitlis

Kâtip Üye

No. : 107

II. - GELEN KAĞITLAR

25 . 3 . 1998 ÇARŞAMBA

Tasarılar

1. - Mera Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı (1/741) (Tarım, Orman ve Köyşleri ve Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 20.3.1998)
2. - 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvel-lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/742) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 23.3.1998)

Teklifler

1. - Bursa Milletvekili Yahya Şimşek'in; 6570 Sayılı Gayrimenkul Kiraları Hakkında Kanun-4331 Sayılı Kanununa Eklenen Geçici 6. Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi (2/1131) (Adalet Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi : 20.3.1998)
2. - İstanbul Milletvekili Yusuf Namoğlu ve 7 Arkadaşının; Türkiye Otelciler Birliği Kanunu Teklifi (2/1132) (Adalet ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 20.3.1998)

Sözlü Soru Önergeleri

1. - Konya Milletvekili Abdullah Gencer'in, irtica ile mücadele konusundaki bir beyanına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/917) (Başkanlığa geliş tarihi : 23.3.1998)

Yazılı Soru Önergeleri

1. - Yozgat Milletvekili İsmail Durak Ünlü'nün, inşaat ihalelerinin bir komisyon tarafından yapılacağı iddialarına ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/4671) (Başkanlığa geliş tarihi : 23.3.1998)
2. - Trabzon Milletvekili Yusuf Bahadır'ın, bazı ihracatçı firmalara düşük fiyatla fındık satıldığı iddiasına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından yazılı soru önergesi (7/4672) (Başkanlığa geliş tarihi : 23.3.1998)

3. – Aydın Milletvekili Ali Rıza Gönül'ün, Cezayir ve Nijerya'dan LNG alınacağı iddalarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından yazılı soru önergesi (7/4673) (Başkanlığa geliş tarihi : 23.3.1998)

4. – Trabzon Milletvekili Kemalettin Göktaş'ın, Trabzon ve Rize'deki bazı belediyelere yapılan yardımlara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/4674)(Başkanlığa geliş tarihi : 23.3.1998)

5. – Kahramanmaraş Milletvekili Mustafa Kamalak'ın, 2425 Sayılı Kanuna ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/4675)(Başkanlığa geliş tarihi : 23.3.1998)

Meclis Soruşturması Önergisi

1. – Konya Milletvekili Ahmet Alkan ve 106 Arkadaşının, Kanuna ve Genel Ahlaka Aykırı Şekilde Mal Edinmek Suretiyle Görevini Kötüye Kullandığı ve Bu Eyleminin Türk Ceza Kanununun 240 ve 3628 Sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanununun 11,12,13,14 ve 15 inci Maddelerine Uyduğu İddiasıyla Devlet Eski Bakanı, Dışişleri Eski Bakanı ve Başbakan Yardımcısı ve Eski Başbakan Tansu Çiller Hakkında Anayasanın 100 üncü ve İçtüzüğü'nün 107 inci Maddeleri Uyarınca Bir Meclis Soruşturması Açılmasına İlişkin Önergisi (9/16) (Başkanlığa geliş tarihi : 18.3.1998) (Dağıtım tarihi : 25.3.1998)

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri

1. – Erzurum Milletvekili İsmail Köse'nin, bazı personel atamalarına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/4395)

2. – Erzurum Milletvekili İsmail Köse'nin, bazı personel atamalarına ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/4396)

3. – Erzurum Milletvekili İsmail Köse'nin, Valiliklere başörtüsü konusunda genelge gönderilip gönderilmediğine ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/4397)

4. – Aksaray Milletvekili Nevzat Köse'nin, arazi istimlaklerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/4399)

5. – Sivas Milletvekili Mahmut Işık'ın, Fethullah Gülen'in Vatikan ziyaretine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/4401)

6. – Ankara Milletvekili Yılmaz Ateş'in, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı tarafından açılan tazminat ve aleyhine açılmış ceza davalarına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/4407)

BİRİNCİ OTURUM**Açılma Saati : 13.00****25 Mart 1998 Çarşamba****BAŞKAN : Başkanvekili Uluç GÜRKAN**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 71 inci Birleşimini açıyorum; ancak, gördüğünüz gibi, Divanımız teşekkül edemedi; onun için, Birleşime 15 dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 13.01**İKİNCİ OTURUM****Açılma Saati : 13.20****BAŞKAN : Başkanvekili Uluç GÜRKAN****KÂTİP ÜYELER : Levent MISTIKOĞLU (Hatay), Ali GÜNAYDIN (Konya)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 71 inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

III. – Y O K L A M A

BAŞKAN – Ad okunmak suretiyle yoklama yapılacaktır; sayın milletvekillerinin, salonda bulduklarını yüksek sesle belirtmelerini rica ediyorum.

(Yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, toplantı yetersayımız yoktur.

Saat 14.00'te toplanmak üzere, birleşime ara veriyorum.

Kapanma Saati: 13.43**ÜÇÜNCÜ OTURUM****Açılma Saati : 14.00****BAŞKAN : Başkanvekili Uluç GÜRKAN****KÂTİP ÜYELER : Levent MISTIKOĞLU (Hatay), Hüseyin YILDIZ (Mardin)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 71 inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

III. – Y O K L A M A

BAŞKAN – Ad okunmak suretiyle yoklama yapılacaktır.

(Yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yetersayımız vardır; görüşmelere başlıyoruz. (ANAP, DSP ve DTP sıralarından alkışlar)

IV. – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) ÇEŞİTLİ İŞLER

1. – Orman Bakanı Ersin Taranoğlu'nun, Aksaray Milletvekili Nevzat Köse'nin bir önceki birleşimde yaptığı gündem dışı konuşmaya cevap vermek istediğine; ancak, aynı birleşimde Hükümet adına Devlet Bakanı Hikmet Sami Türk tarafından cevaplandırıldığından, bu isteğinin Başkanlıkça yerine getirilememesi nedeniyle, göndermiş olduğu cevabı yazı

BAŞKAN – Gündeme geçmeden önce, üç arkadaşşıma gündem dışı söz vereceğim; ancak, gündem dışı konuşmalardan önce, dünkü bir gündem dışı konuşmayla ilgili olarak, Orman Bakanı Sayın Ersin Taranoğlu'ndan bir not aldım. Hükümet adına gündem dışı konuşma cevaplandırıldığı için, kendisine, maalesef, yeniden söz veremiyorum; ama, bu açıklamalarını Genel Kurulun bilgilerine sunmak istiyorum:

"1. Osman Çelik, Zonguldak Orman Bölge Müdürlüğü görevini tedviren yürütmekte iken, 26.11.1984 tarih ve 481 sayılı olurla Orman Genel Müdür Yardımcılığı görevine vekâleten atanmış, 8 Mart 1985 tarihinde de bu göreve asaleten atanmıştır.

2. Osman Çelik, Orman Genel Müdür Yardımcısı iken, 31.8.1991 tarihli dilekçesiyle, 20.10.1991 günü yapılan 19 uncu Dönem milletvekili genel seçimlerinde aday olmak için bu görevinden istifa etmiş ve seçim sonrası da, 1.11.1991 tarihli dilekçesiyle görev talep etmesi üzerine, Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu emrine mühendis olarak atanmış ve 5 Şubat 1992 tarih ve 92/39265 sayılı müşterek kararla Orman ve Köy İlişkileri Genel Müdürlüğüne getirilmiştir.

3. Osman Çelik, zamanın Orman Bakanı Sayın Halit Dağlı'nın, 13.3.1997 tarih ve 691 sayılı olurlarıyla Bakanlık Müşavirliğinde süresiz olarak görevlendirilmiş ve 6 Haziran 1997 tarih ve 97/47080 sayılı müşterek kararla da, Orman ve Köy İlişkileri Genel Müdürlüğü görevinden alınarak Bakanlık Müşavirliği görevine atanmıştır.

Osman Çelik'in yerine, yine Doğru Yol Partisi milletvekili adayı olan Millî Parklar ve Av-Yaban Hayatı Genel Müdür Yardımcısı Durhasan Koca, Genel Müdür olarak atanmıştır.

4. Osman Çelik, 29 Temmuz 1997 tarih ve 97/47363 sayılı müşterek kararla Bakanlık Müşavirliğinden alınarak Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı emrine mühendis olarak atanmıştır.

Adı geçen, Danıştay 5 inci Dairesinin 1997/1992-1993 esasında açtığı davaları sonucunda mahkeme kararları uygulanmış ve Genel Müdürlük görevine 6.11.1997 günü iade edilmiştir.

Osman Çelik, 24.11.1997 günü saat 13.30'da Müsteşarlık makamında, Sayın Müsteşarın yanında Personel Dairesi Başkanının da hazır bulunduğu bir anda, kendisinin emekli olmak istediğini; ancak, Ankara'daki evinin tamir işlerinin henüz bitmediğini, Bakanlık Müşavirliğinde görevlendirilmesi halinde 16 Şubat 1998 tarihinden Genel Müdür olarak emekliye ayrılacağını ifade etmesi üzerine 1.12.1997 tarihinden itibaren Bakanlık Müşavirliğinde görevlendirilmiştir.

Adı geçen, 18 Şubat 1998 günü Sayın Müsteşarı ziyaret etmiş ve emeklilik talebinden vazgeçtiğini ifade ederek, Genel Müdürlük görevini sürdürmek istediğini, bunun için yapılması gereken her şeyi yapacağını beyan etmiştir.

Bunun üzerine, 20.2.1998 tarih ve 2158 sayılı talimatla Hakkâri İlinin Çukurca ve Şemdinli İlçelerindeki orman içi ve orman kenarı köylerinde yaşayan vatandaşlarımızın ekonomik ve sosyal kalkınmalarının sağlanması yönünde incelemeler yapmak üzere 23.2.1998-9.3.1998 tarihleri arasında 15 gün süreyle Hakkâri İlinde görevlendirilmiş, ancak adı geçen, yetkisi olmadan kendi adına hasta kâğıdı imzalayarak Gazi Üniversitesi Hastanesinden 23.2.1998 tarihinden itibaren 20 gün rapor almıştır.

Konu, 27 Şubat 1998 tarih ve 2431 sayılı yazıyla Teftiş Kurulu Başkanlığına havale edilmiş, ayrıca disiplin yönünden de soruşturması devam etmektedir.

B) GÜNDEMĐĐĐ KONUSMALAR

1. – İçel Milletvekili Abdulkaki Gökçel'in, İçel İlinde açılmasına izin verilen taşocaklarının çevrelerinde meydana getirdikleri zararlara ilişkin gündemdişi konuşması ve Devlet Bakanı Rüştü Kâzım Yücelen'in cevabı

BAŞKAN – Şimdi, gündemdişi ilk söz, İçel İlinde verimli tarım alanlarına yakın yerlerde işletmeye açılmasına izin verilen taşocaklarının, çevresinde meydana getirdiği zararlar konusunda, İçel Milletvekili Sayın Abdulkaki Gökçel'in.

Buyurun Sayın Gökçel. (DSP sıralarından alkışlar)

ABDULBAKİ GÖKÇEL (İçel) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; İçel ilimizde, verimli tarım alanlarının çevresinde işletmeye açılmasına izin verilen taşocaklarının, çevrede meydana getirdiği zararları arz etmek üzere gündemdişi söz almış bulunuyorum; Yüce Meclisi saygıyla selamlarım.

Değerli milletvekilleri, bildiği gibi, yılın oniki ayında her türlü tarımsal üretime uygun toprak ve iklim özelliklerine sahip olan, her türlü meyve ve turfanda sebze üretilen İçel ilimizde, üretilen tarım ürünleri, iç tüketimde, tüm ülkemiz illerinde tüketilmekte olup, başta narenciye olmak üzere, üretilen meyve ve turfanda sebzenin dışsatımıyla da ülke ekonomimize, yılda, yaklaşık 200 milyon dolar döviz sağlanmaktadır. Ayrıca, ülkemiz işsizlerine istihdam olanakları sağlamakta olduğu da bilinen bir gerçektir; ama, ne var ki, devlete böylesine malî destek sağlayan, tarımla uğraşan bunca insanın geçim kaynağı olan, iç tüketimde, tüm ülkemizin gıda gereksinimine büyük katkı sağlayan, bir millî servet olan verimli tarım alanlarımız, büyükşehir belediyemiz tarafından mücavir alan içerisine alınarak imara açılması ve konut alanına dönüştürülmesiyle, gün geçtikçe yok olup gitmektedir.

Ayrıca, halkımızın önemli bir şikâyeti de -çevre kirliliğinin, çevrede yaşayan insanlarımızın sağlığına ve o çevrede ekili dikili bulunan tarım ürünlerine verebileceği büyük ölçüdeki zararlar dikkate alınmadan- böyle verimli tarım alanlarının hemen yanında taşocaklarının açılmasına izin verilmesidir. İşte, Mersin Merkezine bağlı Yeniköy'de işletmeye açılmış olan taşocağı yüzünden köy halkımızın yaşamakta olduğu facia da, bunun en bariz örneğidir.

Sayın milletvekilleri, Yeniköyümüz, Mersin Merkezine 27 kilometre mesafede, Torosların eteğinde, yayla turizmüne uygun ormanîçi köylerimizdendir; meyilli bir yamaç arazi üzerine kurulmuş, her zaman heyelan olmaya müsait bir zemin yapısına sahiptir. Köyün esas nüfusu 500 ise de, yaz aylarında, turizm sebebiyle, 5 bini bulmaktadır.

Köy halkı, geçimini, hayvancılığın dışında, yayla iklimine uygun üretmiş oldukları elma, armut, şeftali ve benzeri meyve ve sebze bahçelerinden sağlamaktadır. Ancak, köyün içerisinde denilecek kadar yakınında işletilmekte olan taşocağında patlatılan fazla dozajlı dinamitlerin sarsıntısı evlerin temellerini yerinden kaydırarak duvarlarının çatlamasına; köyde heyelan olup, yolların kaymasına, çevrede bulunan beldeler ve köylere ulaşımı sağlayan yolların trafiğe kapanmasına neden olmuştur.

Yine, yaz aylarında, taş değirmenlerinden ve malzeme çeken kamyonlardan meydana gelen aşırı tozlar yüzünden, köyün meraları, meyve bahçeleri, devletin ormanları, su membaları kurumuş; gelir kaynaklarının zarar görmesinden dolayı, köy halkı mağdur olmuştur. Bu mağduriyetlerinin giderilmesi için her türlü hukukî yola başvurmışlar; fakat bir çare bulamamışlardır. Adana 2 nci Bölge Mahkemesi -bilirkişi raporlarına göre- kapatılmasına karar vermiş olmasına rağmen, ocak, halen çalışmakta. Çevre Kirliliğini Önleme Genel Müdürlüğü, 12.8.1997 tarih ve 2663-3296 sayılı

yazılılarıyla, kapatılması için, İçel Valiliğine talimat vermiş, yine kapatılmamış. İçel İli İl Daimi Encümeni, 9.9.1997 tarih ve 1703 nolu kararıyla, ocak ve çevresi, 100 bin metrekare saha içinde bütün taşoaklarının kapatılmasına...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Gökçel, lütfen toparlayalım.

ABDULBAKİ GÖKÇEL (Devamla) – Tamam efendim.

...karar alınmasına rağmen, ocak, ismi değiştirilerek, aynı alanda, aynı makine teçhizat ve aynı kişilerce hâlâ çalıştırılmakta olup, köy halkının zararları her gün daha da katlanmaktadır.

Sonuç olarak, bu tür verimli tarım alanlarının, konut alanlarına dönüştürülmesine ve yukarıda zararlarını saymaya çalıştığım taşoaklarının, verimli tarım alanlarının yakınında işletmeye açılmasına, devletin ilgili makamlarının izin vermesi demek, basmış olduğumuz dalın kesilmesi, yumurta yumurtlayan tavuğun kesilmesi demektir diyorum. Bu uygulama böyle devam ettiği takdirde, Türkiye'nin, tarım ürünleri ihraç eden bir ülkeyken, kısa bir zaman sonra, tarım ürünleri ithal eden bir ülke durumuna düşebileceği endişesindeyim.

Hükümetimizin, böyle yanlış uygulamalara karşı önlem alacağına inanıyor ve bu konuda, Yüce Meclisin destek olacağına güveniyorum.

Ayrıca, taşocağından dolayı mağdur olan Yeniköy halkımızın bu mağduriyetinin giderilmesi için, ilgili Bakanlığımızın gereğini yapacağına da inanıyorum.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Gökçel.

Gündem dışı konuşmaya, Hükümet adına, Devlet Bakanı Sayın Rüştü Kâzım Yücelen cevap verecek.

Buyurun.

DEVLET BAKANİ RÜŞTÜ KÂZİM YÜCELEN (İçel) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; İçel Milletvekilimiz Sayın Abdulkâri Gökçel'in gündem dışı konuşmasını cevaplandırmak üzere huzurlarımızdayım; Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Her ilimizde olduğu gibi, İçel ilimizde de taş ve kum, çakıl ocakları ruhsatları, il özel idare müdürlüğü koordinatörlüğünde, valilikçe verilmektedir. Bir ruhsatın alınabilmesi için, müracaatçının talebi üzerine, aşağıda sayılan müdürlük temsilciliklerine davetiye çıkarılır. Bunu, İçel için deklare edersek;

1. Akdeniz Bölge Komutanlığı,
2. Karayolları 5 inci Bölge Müdürlüğü,
3. Orman Bölge Müdürlüğü,
4. Millî Emlak Müdürlüğü,
5. Çevre İl Müdürlüğü,
6. Turizm İl Müdürlüğü,
7. Tarım İl Müdürlüğü,
8. Bayındırlık ve İskân Müdürlüğü,
9. Kadastro Müdürlüğü,
10. Sanayi ve Ticaret Bölge Müdürlüğü,
11. Sağlık Müdürlüğü,

12. Devlet Su İşleri 67 nci Şube Müdürlüğü,

13. Köy Hizmetleri İl Müdürlüğü,

14. Müracaatçı,

Olmak üzere, bu müdürlüklerin teknik elemanlarınca teşekkül eden heyet, kroki üzerinde ve arazide yerinde keşif yapar, her müdürlüğün elemanı konuyu kendi açısından inceler ve hazırlanan müşterek rapor ile her müdürlüğün ayrı ayrı kendi görüşlerini bildiren raporlar özel idare müdürlüğünde toplanır. Hazırlanan raporlar incelenerek, uygun olduğu takdirde komisyona girerek, ruhsatın başlangıç ve bitiş tarihleri ile alınacak rüsum belirlenir ve ruhsatlandırma işlemi tamamlanmış olur.

Söz konusu heyete, Tarım Bakanlığı İl Müdürlüğünden -birisi su ürünleri uzmanı, diğeri ziraat yüksek mühendisi olmak üzere- iki eleman katılmaktadır. Su ürünleri uzmanı, 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu, ziraat yüksek mühendisi ise, toprak yapısı ve bitki örtüsüne zarar verip vermediği yönünden incelemeler yapar; kanaatlerini buna göre bir raporla düzenlerler.

İçel İlinde, Özel İdare Müdürlüğünden alınan bilgilere göre, faal durumda 16 taş ve kum, çakıl ocağı vardır. Yapılan incelemelerde, faal durumda olan bu ocakların tarım arazilerine zarar verip vermediği ve ruhsat şartları, Tarım Bakanlığını ilgilendiren konularda sıkı bir şekilde kontrol edilmektedir. Zarar verdiği tespit edildiğinde, ruhsatın iptali için İl Özel İdare Müdürlüğüne uyarı yazısı yazılmaktadır.

İçel İlindeki 16 taş ve kum, çakıl ocağının 7'si merkezdeki köylerde, 5'i Erdemli İlçesinde, 4'ü Anamur'da bulunmaktadır. Bu ruhsatların 1 adedi 1989 yılında, 3 adedi 1994 yılında, 6 adedi 1996 yılında, 6 adedi de 1997 yılının birinci altı ayında verilmiştir. Bu ruhsatların 5'i Köylere Hizmet Götürme Birliğinin, 2'si belediyeye aittir, 1'i İl Özel İdaresininindir, 3'ü büyük sanayi kuruluşununundur, 5'i de şahıs ve şirketlerindir.

Bugüne kadar Tarım Bakanlığı İl Müdürlüğüne konuyla ilgili herhangi bir şikâyet ulaşmadığı gibi, İçel Valiliğine de zararlı olarak bir müracaatta bulunulmadığı bugün konuşmalarımızda bildirilmiştir; ancak, konunun, tarım açısından önemli olması nedeniyle, Tarım İl Müdürlüğümüze, konunun bir kere de yerinde tetkik edilmesiyle ilgili talimat verilmiş, ayrıca, İçel Valiliği de aranarak, tüm ruhsatların yeni baştan kontrol edilmesi istenilmiştir.

Böyle önemli bir konuyu Meclis gündemine getirdiği için Sayın Abdülbaki Gökçel'e teşekkür ediyoruz ve Hükümet olarak konunun üzerinde hassasiyetle duracağımızı arz ediyoruz.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

2. – *Konya Milletvekili Hüseyin Arı'nın, Konya İli Ereğli İlçesinde bulunan kuş cennetinin kirlenmesine ilişkin gündemdışı konuşması ve Çevre Bakanı İmren Aykut'un cevabı*

BAŞKAN – Gündemdışı ikinci söz, Konya İli Ereğli İlçesi Akgöl mevkiinde koruma altında bulunan kuşcennetinin kirlenmesi konusunda, Konya Milletvekili Sayın Hüseyin Arı'nın.

Buyurun Sayın Arı.

HÜSEYİN ARI (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Konya Ereğli yakınında yer alan Ereğli sazlıklarının, diğer adıyla, Akgöl olarak isimlendirilen önemli bir bölgenin sorunlarını arz etmek üzere huzurlarımızdayım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, söz konusu sazlıklar, 1992 yılında SİT alanı, 1995 yılında da tabiatı koruma alanı olarak ilan edilmiştir. Konya, Karaman İlleri ile Ereğli, Karapınar ve Ayrancı İlçeleri sınırları içerisinde yer alan Akgöl'de, bugün, 220 çeşit kuşun barındığı tespit edilmiştir.

Akgöl, Ereğli İlçe merkezinin 30 kilometre batısında, kuzeyinde Karacadağ, güneyinde ise Torosların Bolkar Dağlarıyla sınırlanan, sığ bataklık, sazlık, tatlı su gölleri ve tuzlu stepten oluşan bir alandır. Bolkar Dağlarından gelen sularla beslenen özel koruma alanının genişliği 6 400 hektardır.

Bugün, Konya Karapınar yöresi, ülkemizin çölleşen topraklarını oluşturan en kurak yöresidir. Akgöl, bu çölleşen bölgenin mücavir alanında yer aldığından, bu sızlıkların yaşatılması, ayrıca bu toprakları çölleşmekten kurtaracak faktörlerin başında yer almaktadır.

Değerli arkadaşlarım, hiç şüphesiz, bu gibi özel koruma alanları ve tabii zenginliklerimiz, ülkemizin çeşitli yörelerinde de mevcuttur; fakat, üzerinde 220 çeşit kuşun barınmasını sağlayan bu tarz bir gölün, Orta Anadolu gibi en az yağış alan bir bölgede bulunması ve bu doğa zenginliğinin korunması ayrı bir önem arz etmektedir; ama, ne yazık ki, diğer bölgelerde bulunan bu gibi özel koruma alanları ve sızlıkların maruz bırakıldığı yok olma tehdidi, maalesef, Ereğli sızlıkları, yani, Akgöl için de mevcuttur. Son derece önemli olan bu kuşcennetinin hiç vakit geçirilmeden Orman Bakanlığı ve Çevre Bakanlığının koordinasyonu alınacak önlemlerle yaşatılması sağlanmalıdır. Bu maksatla, Konya Valiliğinin başkanlığında, Ereğli, Karapınar, Ayrancı Kaymakamları ve bölgenin ilgili bürokratları, alınacak önlemlerle ilgili, geçtiğimiz aylarda, bir toplantı yapmışlar ve Akgöl SİT ve özel koruma alanının problemlerini dört ana başlık olarak tespit etmişlerdir; bunlar, gölü besleyen suyun azalması, kirlenme, düzensiz kamış kesimleri, avlanma yasaklarına uyulmamasıdır.

Gölün kirlenmesine sebep olan en büyük faktör, maalesef, Ereğli'de 1989 yılından beri faaliyet gösteren, Sanayi ve Ticaret Bakanlığımıza ait şeker fabrikasının arıtma tesisinin bulunmamasıdır. Şeker fabrikasının arıtma tesisinin bulunmamasının yanı sıra, Ereğli İlçesinin atık sularının bir kısmının da bu göle karışması diğer bir kirlenme sebebidir. Sayın Çevre Bakanımızın, bu konular üzerindeki hassasiyetini biliyoruz. Bilhassa, devlete ait şeker fabrikasının arıtma tesisinin bir an evvel devreye girmesi sağlanırsa, Ereğlimizin üç köyünün de meralarının kirlenmesi ve köylerimizin bu kirlenmeden dolayı zararları önlenmiş olacaktır.

Ülkemizin bu gibi doğal zenginliklerini gelecek nesillere en iyi şekilde koruyarak devretmek, bizlerin en önemli vebali ve sorumluluğudur. Bu nedenle, Sayın Başkan ve Yüce Meclisimizin siz değerli üyelerinden istirhamım, bu gibi tabii zenginliklerimizin korunmasında hepimizin hassasiyet göstermesi, SİT ve özel koruma alanlarıyla ilgili Yüce Parlamentomuzun görevi olan kanunî düzenleme ve denetlemelerle, siyasi düşüncelerin üzerinde ve dışında hareketle, öncelik ve ivedilikle hareket edilmesidir.

Arz eder, hepinize saygılar sunarım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Arı.

Gündem dışı sözü yanıtlamak üzere, Hükümet adına, Çevre Bakanı Sayın İmren Aykut; buyurun efendim. (ANAP sıralarından alkışlar)

ÇEVRE BAKANI İMREN AYKUT (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sayın milletvekilimizin, Ereğli sızlıkları konusunu Meclis gündemine getirmesinden dolayı duyduğum memnuniyeti ifade etmek istiyorum. Gerçekten, burası, dünyadaki en önemli sulak alanlardan bir tanesidir ve Türkiye'de, uluslararası öneme sahip olan 56 sulak alandan bir tanesidir. Halkın Akgöl dediği bu sızlıklar, ne yazık ki, son yıllarda çok ciddi bir şekilde kirlenmeye uğramıştır ve bugün, tamamen kaybedilme tehlikesiyle karşı karşıyadır.

Bunun, tabii, çok çeşitli sebepleri var. Sayın milletvekilimizin de ifade ettiği gibi, sebepler birkaç noktada toplanıyor; ama, en önemlisi kirlenme; çünkü, 100 bin nüfuslu Ereğli'nin bütün kanalizasyonları, bu sulak alana, bu göle veya bu sızlığa akmaktadır. Artı, çok ciddi kirlenme meydana getiren şeker fabrikasının bütün atıkları, Sümerbank Pamuklu Sanayi Müessesesinin bütün atık-

ları ve birkaç tane de özel sektöre ait et entegre tesislerinin bütün atıkları, maalesef, bu göle boşaltılmaktadır.

Bütün bunların yanında, bu kirlenmeye ilaveten, bir de, su rejimiyle sürekli oynandığı için, göl, bugün, fevkalade ciddi su kayıplarına uğramıştır; çünkü, gölü besleyen nehirlerin veya derelelerin üzerine barajlar kurulmuş ve bu barajlar, göle su vermek yerine, tamamen sulama amacıyla kullanıldığı için, göldeki su seviyesi, gölü sona erdirecek kadar düşmüştür. Kaybedilen yerlerde, gölün su seviyesinin düşmesi sebebiyle ortaya çıkan topraklar da tuzlandığı için, bugün, hakikaten, yörede ekolojik çok ciddi sorunlar ortaya çıkmıştır. 1996 yılında, kısa süreli Çevre Bakanlığı görevi esnasında, Sayın Mustafa Taşar, bu sorunlara yakından ilgi göstermiş, gerek vali ve kaymakamlar ile Ereğli Belediye Başkanına gerek Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına gerekse diğer ilgili birimlere yazılar yazarak tedbir alınmasını istemiş; ancak, o kısa süreli görevinin bitiminden sonra bu konuya ilgili gösterildiğine de rastlanmamıştır.

Değerli arkadaşlarım, gerçekten bu sulak alanlara sahip çıkmamız lazım. Buralar, hem toplumun geleceği yönünden hem de o bölgede yaşayan insanların ekonomik imkânları yönünden fevkalade önem taşımaktadır. Ancak, karşı karşıya olduğumuz sorunlardan bazılarını sizlerle paylaşmak zorundayım.

Kamu kuruluşları -bu sözlerimi şikâyet olarak da kabul edebilirsiniz- henüz, maalesef, çevre bilincini taşımamaktadır ve bunlarda "biz nasıl olsa kamu kuruluşuyuz, bize bir şey yapamazlar, nasıl olsa bizi kapatamazlar anlayışı devam etmektedir. Onun için, hepinizden yardım istiyorum. Bu kuruluşlara verdiğimiz kapatma kararlarında sizlerden destek istiyorum; çünkü, bir iki teşebbüsümde, o tesiste çalışan işçileri arkasına alıp Bakanlığa gelerek "aman bu fabrika çalışsın" denilmesini rica ediyorum. Eğer destek verirsiniz, o takdirde biz bununla başa çıkabiliriz, bu kirlenmeleri önleyebiliriz ve bu devletin bekasıyla ilgili olan bu toprakları koruyabiliriz.

Daha önceki konuşmalarımda da ifade etmiştim; bu toprakların korunması, bu devletin devamlılığı, sadece askerle olmaz; bu, kendi topraklarımıza, kendi tabiatımıza, coğrafyamıza, sulak alanlarımıza ve her türlü ekolojik unsurlarımıza sahip çıkarak da olur. Onun için, ben, tekrar tekrar, milletvekillerimizden, kamu kuruluşlarıyla ilgili alacağımız tedbirlerde bana köstek değil, destek olmalarını rica ediyorum ve milletvekilimize de, böyle önemli bir konuyu Meclis kürsüsüne getirdiği için tekrar teşekkür ediyorum. (ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

3. – *Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün'ün, Vergi Haftasına ilişkin gündem dışı konuşması ve Maliye Bakanı Zekeriya Temizel'in cevabı*

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, Vergi Haftası konusunda, Balıkesir Milletvekili Sayın İsmail Özgün'ün.

Buyurun Sayın Özgün. (FP sıralarından alkışlar)

İSMAİL ÖZGÜN (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Vergi Haftası münasebetiyle, gündem dışı söz almış bulunmaktayım; bu vesileyle, Muhterem Heyetinizi, Maliye Bakanlığının değerli mensuplarını, değerli muhasebeci ve malî müşavirleri ve kıymetli vergi mükelleflerimizi saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, vergiler, tarih boyunca, kamu harcamalarının finansmanında kullanılan en önemli ve en sağlam gelir kaynağı olma özelliğini günümüzde de devam ettirmektedir. Kamu hizmetlerinin gerçekleştirilebilmesi için gerekli finansmanı sağlamak, vergi sisteminin temel fonksiyonu olmakla birlikte, tasarrufların ve sermaye birikiminin artırılması yoluyla ekonomik büyümenin teşviki de vergi sisteminin üstlendiği bir diğer fonksiyondur. Ayrıca, vergi sistemi, gelir

dağılımını daha adil hale getirmeli, kişiler ve gelir unsurları bakımından tarafsız olmalı, gelir dağılımının düzeltilmesine katkı yapmalı, devletin ihtiyacı olan geliri düzenli olarak sağlamalı, kişiler ve gelir unsurları bakımından tarafsız olmalı ve ekonomide verimsizliğe de yol açmamalı, toplam tasarrufları ve dolayısıyla ekonomik büyümeyi teşvik etmeli, yönetilebilir ve basit olmalı, ödeme gücü ilkesini de mutlaka dikkate almalıdır. O halde, ideal bir vergi sisteminin şu üç temel özelliğe sahip olması gerektiğini rahatlıkla söyleyebiliriz:

1. Vergi sistemi adil olmalı, herkese eşit uygulanmalı ve vergi yükü açısından da optimum olmalıdır.

2. Vergi sistemi, ekonomik gelişmeye engel olmamalı, aksine, yatırımları teşvik edici, istihdam ve ihracat artırıcı nitelikte olmalıdır.

3. Vergi sistemi, basit, uygulanabilir, Hazine için verimli olmalıdır.

Değerli milletvekilleri, Vergi Haftasında vergiyle ilgili bu konuşmamı yapmamdaki amaç, ülkemizde içborçlanmada borçlanma sınırına ulaşıldığı, dışarıdan borçlanmanın güç olduğu şu günlerde, biraz olsun, vergi politikasına dikkat çekebilmektir.

Ülkemiz maliyesi ve ekonomisinin bugünkü anasını, üretime gitmesi gereken fonların, yüksek faiz ve düşük risk nedeniyle, kamu kesimi finansmanına tahsis olunması sonucu üretimin düşmesi, talep fazlalığının ortaya çıkmasıdır. Daha da kötüsü, bu durumun, yapısallaşan bir kısır döngü haline gelmesidir. Görülmektedir ki, ülkemizde, vergi politikaları, bırakınız iktisat politikası hedeflerini; yani, iktisadî kalkınma, enflasyonla mücadele, adaletli bir gelir dağılımı sağlamayı, asıl fonksiyonu olan kamu giderlerini karşılamada bile yeterince kullanılamamaktadır. Bugün uygulanmakta olan vergi sisteminin birçok aksayan yan vardır; ben, özellikle birkaç hususa değinmek istiyorum.

Vergi oranlarının aşırı derecede yüksek olması nedeniyle, gerçek matrahların beyanı halinde mükellefler aşırı bir vergi yükü altında kalmakta ve vergilerini ödeyememe durumunda kalmaktadırlar. Sistemde, kazanılmayan gelirlerden, hayat standardı, geçici vergi gibi tahminî birtakım yöntemlerle vergiler alınırken, küçük mükellefler, burada, kazanmadıkları paranın vergisini vermek gibi bir durumla karşı karşıya kalmaktadırlar. "Herkesin malî gücüne göre vergi ödemesi" ilkesi, âdet yerini "ödeyenden vergi alınır" ilkesine bırakmış gibi görünmektedir.

Gelir ve Kurumlar Vergisi sisteminde, ülkede yaşanan yüksek enflasyon nedeniyle ortaya çıkan aşınmaları giderecek düzenlemelerin bulunmaması nedeniyle, sermayenin vergilendirilmesine neden olmaktadır. Bu durumun ortadan kaldırılması, mükelleflerin daha net ve huzurlu bir şekilde gelirlerini beyan edebilmelerine imkân tanyacaktır.

Ancak, biliyorum ki, Hükümetin getirdiği ve belki de, önümüzdeki günlerde görüşeceğimiz yeni vergi düzenlemeleri içerisinde, enflasyon muhasebesinin olmaması da, ayrıca kayda değer bir durumdur.

Vergilerin kamu otoritelerince savurganca kullanıldığı veya bazı kesimlere transfer edildiği kanaatinin yaygınlaşmış olması, bu konudaki yolsuzluk ve usulsüzlük iddialarının ortada olması; hatta, bu iddiaların, Meclis Genel Kurul salonunun inşaatına kadar gelip dayanması, toplumumuzda olumlu bir vergi bilincinin ve ahlak duygusunun oluşmasına engel olmaktadır.

Bakınız, Batılı bir vergici, vergiyi şöyle tarif ediyor: "Vergi, sevgiliye sunulan bir buket çiçek gibidir." Eğer, vergi bilinci böyle olursa, vergi böyle anlaşılırsa, gayet tabiidir ki, vergi mükellefleri de vergilerini seve seve ve gönül rahatlığıyla ödeyeceklerdir. Eğer, biz, mükelleflerimizde böyle bir vergi bilincinin oluşturulmasını istiyorsak, toplumumuzdaki rüşvet, yolsuzluk ve suiistimal iddialarına kesinlikle ve süratle son vermeli, devlete olan güveni yeniden sağlamalıyız.

Özetlemeye çalıştığım bu ve benzeri sebeplerle, Türk vergi sistemini içerisinde yaşanamaz bir hale getirmiş olan bu olumsuzlukların ortadan kaldırılmasını, mükelleflerin iktisadî faaliyetlerini sürdürebilmeleri için vergiden kaçınmalarını haklı gösterecek bu gerekçelerin ortadan kaldırılmasını sağlayacak yeni düzenlemelerin süratle getirilmesi ve kayıtdışılığa süratle son verilmesi gerekir diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Sayın Özgün, lütfen toparlayalım.

İSMAIL ÖZGÜN (Devamla) – Bu vesileyle, özellikle vergi idaresinde çalışan memurlarımızın özlük haklarının süratle iyileştirilmesi ve bu konudaki düzenlemelerin yapılması gerekir diye düşünüyorum.

Bugün, ülkemizde, hâlâ, vergi toplama maliyeti yüzde 1 civarındadır. Yüzde 1 masraf yaparak yüzde 99 vergi toplamanın mümkün olmadığını da ifade ediyorum.

Son olarak, vergi reformu adı altında, özellikle vakıf ve derneklere yapılan bağış ve yardımları vergilendirerek de bir yere varılamayacağının altını çiziyor ve hepimize saygılarımı sunuyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum sayın Özgün.

Gündem dışı konuşmayı yanıtlamak üzere, Maliye Bakanı Sayın Zekeriya Temizel; buyurun. (DSP sıralarından alkışlar)

MALİYE BAKANI ZEKERİYA TEMİZEL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepimiz çok iyi biliyoruz ki, bir ülkenin sosyal düzeninin temel belirleyicisi, yürürlükteki yasalar; ancak, yürürlükteki yasaların kendilerinden beklenen düzenleyici işlevi görebilmeleri, iki temel koşulun daha varlığını gerektirir. Yasaların kendilerinden beklenen işlevi görebilmesinin birinci temel koşulu, etkili bir uygulamadır. Dünyanın en eksiksiz yasalarını yapsanız bile, eğer onu uygulayacak bir örgüte sahip değilseniz ve onları iyi bir şekilde uygulayamazsanız, herhangi bir sonuç alamazsınız. Yasaların kendilerinden beklenen işlevi görebilmelerinin ikinci temel koşulu ise, halk tarafından benimsenmeleridir. Halkın benimsediği yasaların tam olarak uygulanması çok zordur. Yasaların halk tarafından benimsenmesi ise, ancak, onların yararına inanılmasıyla olanaklı olabilir. Halk, yasaların yararına inanırsa, onları savunur, uygulamalarını da denetler, yasaya aykırı davranışları görülenleri de kınar ya da gereğinin yapılması için gereken yerlere başvurur. Bu şekilde oluşan toplumsal bilinç, bir arada yaşayabilmemenin bir gereği olan katılımcı demokratik denetimi ortaya çıkarır ve ancak, katılımcı demokratik denetimlerle çağdaş kurumlar süreklilik kazanır.

Değerli milletvekilleri, üzülmek gerek ki, ülkemiz, vergi konusunda toplumsal bir bilinç yaratmada oldukça geç kaldı. Vergi, neredeyse, bireylerin elinde daha verimli kullanılacak kaynakların devlet tarafından zorla alınarak çarçur edilmesi olarak tanımlandı ve devlet de, bu kavramın böyle anlaşılması için elinden geleni yaptı. Vergi sistemi, içinde yaşanılabilir, ödeyenler açısından aşırı bir yük oluşturmayan bir yapıya şimdideki kavuşturulmadı. Vergi oranlarının yüksekliliği, kazanılmayan gelirden vergi alınması ve bunun yanında birçok kazançtan vergi alınmaması, vergi kayıp ve kaçaklarının çok büyük boyutlarda olması, bu anlayışı çok büyük ölçüde destekledi. Kamu harcamalarındaki israf ise, bu yaklaşımın tuzu biberi oldu.

Değerli milletvekilleri, şimdi hepimiz çok iyi biliyoruz ki, vergisizliğin topluma maliyeti çok ağırdır. Vergisizliğin, bu toplumda birçok olumsuzlukları yaratan enflasyonun temel nedeni olan kamu açıklarını yarattığını, artık hepimiz biliyoruz. Vergi yükümlülerinin mevcut vergi yüklerini daha fazla ağırlaştırmadan toplumun tüm kesimlerine vergiyi yaygınlaştırarak, vergi kayıp ve kaçığını asgari düzeye indirerek yapılacak bir vergi düzenlemesiyle kamu açıkları ortadan kaldırılmazsa, toplumu bu olumsuzluklardan kurtarmak da, neredeyse imkânsız bir hale gelir.

Değerli milletvekilleri, çok somut olarak görüyoruz ki, böyle bir düzenlemenin gerçekleştirilmesi, gerçek anlamda bir toplumsal desteği gerektirmektedir. Biz, vergi düzenlemeleri sırasında, 55 inci Hükümet olarak, bu desteği, ekonomik ve sosyal konseyi oluşturan tüm kesimlerden aldık. Burada açık yüreklilikle ifade etmek gerekir ki, eğer böyle bir toplumsal destek olmasaydı, belki de, şu anda Türkiye Büyük Millet Meclisi gündemine giren vergi tasarısını gerçekleştirmek mümkün olmazdı.

Değerli milletvekilleri, bütün bunlar göstermektedir ki, bilinçli bir toplumsal destek olmadan böyle bir düzenlemeyi gerçekleştirmek, gerçekten çok zordur. Türk toplumunu çağdaş bir toplum haline getirmenin yolu, bu bilinci toplumun tüm kesimlerine yayabilmektir. İşte, Sayın Özgün'ün Türkiye Büyük Millet Meclisi gündemine getirdiği Vergi Haftasını, biz, bu bilincin oluşturulmasına katkıda bulunması amacıyla düzenliyoruz. Hiç değilse, bir hafta boyunca toplumun tüm kesimlerinde, her yerde verginin tartışılmasını sağlamaya çalışıyoruz; böylece, vergiyi gündemde tutmak suretiyle, hem verginin yararlarını hem de böyle bir uygulamanın topluma getireceği yararları anlatmaya çalışıyoruz.

Değerli milletvekilleri, artık, çok açık olarak biliyoruz ki, adil bir vergi sistemi kurarak toplumsal gereksinimler için gerekli kaynağı toplayamamanın seçeneği, borçlanmadır. Bütçe açığı ve borçlanmanın sonucu ise, enflasyondur. Enflasyonun sonucu ise, gelir dağılımı adaletsizliklerinin yol açtığı yozlaşmalardır. Bu gidişi durdurmanın yolu ise, ödeme gücüne göre vergi ödeyen ve ödediği verginin de son kuruşuna kadar hesabını soran, bilinçli bir toplum yaratmaktır.

Toplumdaki vergi bilincinin gelişmesinde gerçekten katkısı olduğuna inandığımız Vergi Haftasını Türkiye Büyük Millet Meclisi gündemine taşıdığı ve bu kürsüden de tüm topluma duyurduğu için, Sayın İsmail Özgün'e burada teşekkür ediyor, hepimize saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Gündem dışı konuşmalar tamamlanmıştır.

Sunuşları okutacağım; ancak, sunuşlar uzun olduğu için, Divan Üyesi arkadaşımızın oturarak okuması hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Cumhurbaşkanlığı tezkereleri vardır; okutuyorum:

C) TEZKERELER VE ÖNERGELER

1. – Monaco'ya gidecek olan Çevre Bakanı İmren Aykut'a, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Işın Çelebi'nin vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/1383)

17 Mart 1998

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

"Crans Montana" enerji forumuna katılmak üzere, 20 Mart 1998 tarihinde Monaco'ya gidecek olan Çevre Bakanı İmren Aykut'un dönüşüne kadar; Çevre Bakanlığına, Devlet Bakanı Işın Çelebi'nin vekâlet etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu bilgilerinize sunarım.

Süleyman Demirel

Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Diğer tezkereyi okutuyorum:

2. – Mısır'a gidecek olan Dışişleri Bakanı İsmail Cem'e, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Şükri Sina Gürel'in vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/1384)

19 Mart 1998

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşmelerde bulunmak üzere, 20 Mart 1998 tarihinde Mısır'a gidecek olan Dışişleri Bakanı İsmail Cem'in dönüşüne kadar; Dışişleri Bakanlığına, Devlet Bakanı Prof. Dr. Şükrü S. Gürel'in vekâlet etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu bilgilerinize sunarım.

Süleyman Demirel
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Diğer tezkereyi okutuyorum:

3. – *Suriye'ye gidecek olan Tarım ve Köyişleri Bakanı Mustafa Rüştü Taşar'a, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Rüştü Kâzım Yücelen'in vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/1385)*

20 Mart 1998

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) 24 üncü Yakın Doğu Bölgesel Konferansı-na katılmak üzere, 23 Mart 1998 tarihinde Suriye'ye gidecek olan Tarım ve Köyişleri Bakanı Mustafa Taşar'ın dönüşüne kadar; Tarım ve Köyişleri Bakanlığına, Devlet Bakanı R. Kâzım Yücelen'in vekâlet etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu bilgilerinize sunarım.

Süleyman Demirel
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Diğer tezkereyi okutuyorum:

4. – *Almanya'ya gidecek olan Dışişleri Bakanı İsmail Cem'e, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Şükrü Sina Gürel'in vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/1386)*

23 Mart 1998

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşmelerde bulunmak üzere, 24 Mart 1998 tarihinde Almanya'ya gidecek olan Dışişleri Bakanı İsmail Cem'in dönüşüne kadar; Dışişleri Bakanlığına, Devlet Bakanı Prof. Dr. Şükrü S. Gürel'in vekâlet etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu bilgilerinize sunarım.

Süleyman Demirel
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığının, kâtip seçimine ilişkin bir tezkeresi vardır; okutuyorum:

5. – *İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığının, Komisyonun kâtip üye seçimini yaptığına ilişkin tezkeresi (3/1387)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu, kâtip seçimi için, 19.3.1998 Perşembe günü saat 10.30'da toplanmış ve kullanılan 13 adet oy pusulasının tasnifi sonucunu, aşağıda ad ve soyadı belirtilen üye 13 oy alarak kâtip seçilmiştir.

Bilgilerinize saygıyla arz olunur.

Dr. Sema Pişkinsüt

Aydın

Komisyon Başkanı

Kâtip: Mehmet Bedri İncetahtacı Gaziantep 13 oy

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Sözlü soru önergesinin geri verilmesine dair bir tezkere vardır; okutuyorum:

6. – *Kilis Milletvekili Mustafa Kemal Ateş'in (6/840) esas numaralı sözlü sorusunu geri aldığına ilişkin önergesi (4/323)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Gündemin "Sözlü Sorular" kısmının 59 uncu sırasında yer alan (6/840) esas numaralı sözlü soru önergemini geri çekiyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa Kemal Ateş

Kilis

BAŞKAN – Sözlü soru önergesi geri verilmiştir.

Meclis soruşturması önergesi vardır. Önerge, bastırılıp sayın üyelere dağıtılmıştır.

Meclis soruşturması önergesini okutuyorum:

D) GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS ARAŞTIRMASI VE MECLİS SORUŞTURMASI ÖNERGELERİ

1. – *Konya Milletvekili Ahmet Alkan ve 106 arkadaşının, kanuna ve genel ahlaka aykırı şekilde mal edinmek suretiyle görevini kötüye kullandığı ve bu eyleminin Türk Ceza Kanununun 240 ve 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanununun 11, 12, 13, 14 ve 15 inci maddelerine uyduğu iddiasıyla, Devlet eski Bakanı, Dışişleri eski Bakanı ve Başbakan Yardımcısı ve eski Başbakan Tansu Çiller hakkında Meclis soruşturması açılmasına ilişkin önergesi (9/16)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Konu: Kanuna ve genel ahlaka aykırı şekilde mal edinen ve görevini kötüye kullanan Eski Devlet Bakanı ve Başbakan Prof. Dr. Tansu Çiller hakkında, Anayasanın 100 üncü ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İktidârının 107 nci maddeleri gereğince, Meclis soruşturması açılması talebimizdir.

Açıklama ve Gerekçe:

1. Eski Devlet Bakanı ve Başbakan Prof. Dr. Tansu Çiller, 20 Ekim 1991'de milletvekili seçildikten sonra, kurulan 49 uncu Hükümette ekonomiden sorumlu Devlet Bakanlığı, bilahare da 50, 51 ve 52 nci Hükümetlerde de Başbakanlık yapmıştır. Ekonomiden sorumlu Devlet Bakanlığı döneminden başlayarak, hakkında yolsuzluk iddiaları süregelmiştir. Bu iddialar ciddi boyutlara ulaş-

tığı için de, 19 uncu Dönemde liderlerin mal varlıklarını araştırmak üzere bir Meclis araştırma komisyonu kurulmuş; ancak, deliller yeterince incelenmeden, komisyon, çalışmalarını tamamlamıştır. Prof. Dr. Tansu Çiller hakkında yolsuzluk ve haksız mal edinme iddiaları kamuoyunda tartışılmaya devam edince, 20 nci Dönemde de soruşturma komisyonu kurulmuştur. Bu komisyonda da çalışmalar kamuoyunu tatmin etmediği gibi, yeni delillerin de ortaya çıkmasıyla tartışmalar artarak günümüze kadar sürmüştür.

Bir konuda, TBMM araştırma ve soruşturma komisyonları kurulmuş olması, yeni delillerin ortaya çıkması halinde, aynı konunun yeniden Meclis soruşturmasıyla gündeme getirilmesine engel bir yasal düzenleme söz konusu değildir. Çünkü, önceki Meclis soruşturmasının reddedilmiş olması, kıyasen, cumhuriyet savcısının takipsizlik kararı mahiyetindedir. Ancak, yeni delillerin ortaya çıkması, soruşturmanın yeniden başlatılması için yeterlidir. Yeni deliller konusunu da, gerek Tansu Çiller, gerekse eşi Özer Çiller, televizyon ve basına verdikleri demeçlerle komisyon çalışmalarını sırasındaki beyan ve ifadelerinin doğru olmadığını belirtmek suretiyle oluşturdukları gibi, özellikle Özer Çiller hakkında Ankara ceza mahkemelerine 3628 sayılı Kanuna muhalefetten ve evrakta sahtekârlıktan açılan davalar oluşturmaktadır. Bu davalardan Ankara Asliye Ceza Mahkemesine sanık Özer U. Çiller hakkında 10.3.1998 günlü "haksız mal edinme suçuna iştirak" suçundan açılan ceza davasının iddianamesinde, aynen, şikâyetçinin dilekçesi ekinde verilen dört adet klasör fotokopi evrakı müştekinin ve sanığının beyanları üç kişilik bilirkişiye verilerek ibraz edilen belgelere göre haksız bir mal edinme olup olmadığı bilirkişilere sorulmuş, 6.1.1998 tarihli raporda 89 988 936 520 TL'lik haksız mal edinme olduğu tespit edilmiştir.

Bu rapora karşı 14.1.1998 tarihinde sanık vekilleri tarafından yazılan itiraz dilekçesine ekli belgeler yeniden bilirkişilere verilmiş, bilirkişilerin 6.3.1998 tarihinde verdikleri ek raporun son kısmında "ilgililer tarafından servetin kaynağı olarak gösterilen miktarlar, mal varlığını açıklamak için yeterli olamamaktadır görüşünde bulunulmuştur" denilmektedir. Bilirkişi raporuna dayalı iddianamede de belirttiği üzere, sanık Özer Çiller aleyhine açılan dava suça iştiraktendir. O halde, asıl fail olarak, eski Devlet Bakanı ve Başbakan Tansu Çiller kendiliğinden gündeme gelmektedir.

Anayasa ve TBMM İcütüzük hükümlerine göre, bakan ve başbakanlar hakkında Meclis soruşturması açılıp soruşturma yapılması, dava şartıdır. Tansu Çiller'in, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına vermiş olduğu mal bildirimleri, eşi Özer U. Çiller yönünden incelenip, Ankara Cumhuriyet Savcılığınca 3628 sayılı Kanuna göre suç delili olarak görülüp dava açılırken, milletvekilleri olarak konuyu yeniden inceleyip elde ettiğimiz yeni delillerle, işbu soruşturma önergesini Meclis Başkanlığınıza sunmak gereği doğmuştur.

2. Prof. Dr. Tansu Çiller'in, milletvekili seçilmesi nedeniyle ve bakan olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunduğu 30.11.1991 tarihli ilk mal bildirimini ile Devlet Bakanlığı, Başbakanlık ve Dışişleri Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılığı yaptığı dönemlerde sunduğu mal bildirimleri bir tablo halinde incelendiğinde dahi, mallarındaki artışın, hiç de usulüne uygun artışlar olmadığı, kanunlara, hukuka ve genel ahlaka aykırı şekilde elde edilebilecek fahiş artışlar olduğu apaçık görülmektedir. Şöyle ki;

Tansu Çiller'in 30.11.1991 tarihli Mal Bildirimi

Mal Bildirimi Tablosu

No.	Açıklamalar	Birim	Hisse	Mülkiyet	Değer (TL)
1	Betonarme bina, Sarıyer, Yeniköy Köybaşı Cad.	306.12 m2	Yarımşar	E/K	300 000 000
2	Şişli Ayazağa işyeri	100 m2	Yarımşar	E/K	100 000 000
3	Arsa, Sarıyer, Uskumru Yorgancı Çiftliği	77. 828 m2	Tam	Kendisi	3 891 400 000
4	Arsa, Sarıyer, Kısırkaya Mandra Mevkii	32. 394 m2	Tam	Kendisi	649 000 000

No.	Açıklamalar	Birim	Hisse	Mülkiyet	Değer (TL)
5	Arsa, Sarıyer Kilyos Armutlu Mevkii	29. 768 m2	Yarımşar	E/K	446 520 000
6	Arazi, Sarıyer Kısırkaya Mandra Mevkii	35. 380 m2	Tam	Kendisi	180 000 000
7	Arazi, Sarıyer Kısırkaya Mandra Mevkii	21. 750 m2	Tam	Eşi	109 000 000
8	Beton Bina SS Akdeniz Tatil Sit. Bodrum	70 m2	Tam	Eşi	75 000 000
9	Zeytinlik, Muğla-Milaş Yenibahçe	13.000 m2	Dörtte bir	Kendisi	30 000 000
10	Sarıyer, Yorgancı Çift. 382,383,384 parsel	30 (104) İnş.hk.		Kendisi	Değer yok
11	Yeşilyurt Turizm A.Ş. ort. payı	103		Kendisi	83 253 000
12	Marso Gıda ve Per. Sat. Mark A.Ş. ort. payı	73. 344		Kendisi	366 720 00
13	Marso Gıda ve Per. Sat. Mark A.Ş. ort. payı	73. 344		Eşi	366 720 000
14	Marsan Marmara Holding A.Ş. ort. payı	561. 820		Eşi	561 820 000
15	Marsan Marmara Holding A.Ş. ort. payı	561. 810		Kendisi	561 810 000
16	Markim Kimya San. ve Tic. A.Ş. ort. payı	10. 397		Kendisi	51 985 000
17	Markim Kimya San. ve Tic. A.Ş. ort. payı	10. 397		Eşi	51 985 000
18	Cumhuriyet altını 20 adet, bilezik 5 adet	25		Kendisi	Hediye
19	Altın zincir	2		Kendisi	Hediye
20	1 pırlanta saat, 2 çift pırlanta küpe	3		Kendisi	Hediye
21	Pırlanta yüzük 3 adet	3		Kendisi	Hediye
22	Renault oto	1		Oğlu	55 000 000
23	Alacak Tokgöz Süha alacağı			Kendisi	5 000 000
24	Tombaz Zehra	"		Kendisi	8 000 000
25	Tombaz Muzaffer	"		Kendisi	6 000 000
26	Tombaz Süleyman	"		Kendisi	20 000 000
27	Tombaz Orhan	"		Kendisi	7 000 000
28	Eregüven A. Mutlu	"		Kendisi	10 000 000
29	Tombaz M. Şefik	"		Kendisi	12 000 000
30	Tombaz Nezihe	"		Kendisi	12 000 000
31	Tombaz Hüseyin	"		Kendisi	7 000 000
32	Tombaz Ergün	"		Kendisi	3 000 000
33	Tekçe Mediha	"		Kendisi	3 000 000
34	Yeşilyurtlular Koop.			Eşi	100 000 000
35	SS Bizim Vadi Koop.			Eşi	23 000 000
36	Aytaş Turizm A.Ş. (Antalya Bina Hissesi)	3. 400		Eşi	3 400 000
37	Rockville-Maryland (Bina)	140 m2	Yarımşar	E/K	90 000 dolar

Tansu Çiller'in, 30.11.1991 tarihindeki, kendisinin, eşinin ve çocuklarının bütün serveti budur. Bu tarihte, hisse olarak gösterdiği Marsan Marmara Holding ve holdinge bağlı şirketlerinin de aşağıda kısaca vereceğimiz açıklamalarda görüleceği üzere, kayda değer bir varlığı yoktur. Tansu Çiller'in bundan sonraki gelirleri, mal bildirimlerine ve gizlediği halde yaptığımız araştırmada elde ettiğimiz verilere göre şöyledir:

13.9.1992 Metaş A.Ş.'den alınan (kat karşılığı inşaat sözleşmesi gereği)	277 000 dolar
13.9.1993 Marso A.Ş. satışından	151 750 dolar
Aralık 1995 S.S. Akdeniz Tatil Sitesi daire satışından	15 000 dolar
Şişli Ayazağa işyeri satışından	14 500 dolar
Çeşitli şahıslardan alacak tahsili	<u>8 500 dolar</u>
Gelirlerin Toplamı	466 750 dolar

Bu gelirlere karşılık, Tansu Çiller'in, gerek mal satın almak gerekse edindiği mallara yaptığı harcamalar dikkate alınarak; 27.2.1996 tarihi itibariyle kendi beyanlarına, komisyonlardan elde edilen belgelere ve haricen temin olunan bilgi ve belgelere göre edindiği servetleri ile harcamaları aşağıdaki gibidir:

31.12.1992 Marso A.Ş.'ne yapılan ödeme (şirket muhasebe kaydı)	162 350 dolar
31.12.1992 Marso A.Ş.'ne yapılan ödeme (şirket muhasebe kaydı)	12 600 dolar
28.12.1993 Bilger Duruman'a yapılan ödeme	170 500 dolar
22.2.1993 18. Dönem koop. hissesi (kendi ifadeleri)	11 000 dolar
30.4.1993 Bilkent'te alınan konut (Emlak Bankası kayıtları)	357 454 dolar
14.4.1995 Suna Pelister'e borç verildiği beyan edilen	46 500 dolar
29.5.1995 Bolu Güven ve Tatarlar'da alınan arsaların bedeli	73 600 dolar
31.12.1995 Marsan Marmara Holdinge verilen toplam (muhasebe kaydı)	312 000 dolar
30.1.1996 İstanbul, Yeniköy'de alınan bina için ödenen	<u>166 000 dolar</u>
Giderlerin Toplamı	1 312 004 dolar

30.11.1991 - 27.2.1996 döneminde Çiller Ailesinin servetlerinde meydana gelen artış, mal hareketlerinin olduğu tarihlerdeki yaklaşık döviz kurları dikkate alınarak yapılan hesaplamalara göre (1 312 004 dolar – 466 750 dolar =) 854 254 dolardır.

Açıklanması gereken ve mevcut bilgi ve belgelere göre karşılığı bulunamayan servet artışı, USD bazında 854 254 Dolardır. Bu değer, bugünkü tarih itibariyle yaklaşık 198 600 000 000 TL'dir.

3. İlk bakışta fahiş olarak gözükten bu rakam, gerçeği tümüyle yansıtmamaktadır. Gerçek artış Marsan Marmara Holding ve bu Holdinge bağlı şirketlerindeki hisselerinde gizlenmektedir.

Bu Holding, 1991 yılında 102 485 000 TL kâr elde etmiş ve ilgili yıl Kurumlar Vergisi beyannamesine göre, önceki yıllara ait birikmiş 74 186 701 TL zararı indirdikten sonra, Kurumlar Vergisi matrahı olarak 28 298 000 TL beyan etmiş ve 13 000 000 TL vergi ödemiştir. Yüzde 99,7'si Tansu Çiller ve Özer Çiller çiftine ait olan adı geçen Holdingin vergi sonrası dağıtılmayan dönem kârı 15 298 000 TL'dir.

Bu Holding, 1992 yılı Kurumlar Vergisi beyannamesine göre 29 000 000 TL Kurumlar Vergisi beyan etmiş ve bunun üzerinden 13 657 000 TL Kurumlar Vergisi ödenmiştir. Vergi sonrası dağıtılmayan kurum kazancı 15 343 000 TL'dir. Bu durumda 1991 ve 1992 yılları vergi sonrası dağıtılabilir net kurum kârı (15 298 000 TL + 15 343 000 TL =) 30 641 000 TL olmaktadır. Oysa, aynı Holding, 5.5.1992'de ABD'de GCD İnc şirketini kurmuştur. Kurulan bu şirketin sermayesi, 100 hisseye bölünmüş 100 000 dolardır. Marsan Marmara Holding AŞ tarafından kurulan GCD İnc şirketinin Yönetim Kurulu Başkanı Özer Uçuran Çiller olup, kendi beyanına göre, şirkette kişisel olarak hiçbir payı yoktur. Ancak, GCD İnc'in sermayesinin tamamı, Özer Uçuran Çiller'in beyanına göre, Marsan Marmara Holdinge aittir. GCD İnc şirketi kurulduğu 1992 yılında, ABD'de, aşağıda belirttiğimiz taşınmazları satın almıştır.

a) Holiday Inn Oteli (1 Keewaydın Dr. Salem NH) ABD vergi kayıtlarına göre, bu otel, 18.9.1992'de 1 050 000 dolar ödenerek alınmıştır.

b) Landmark Apartment (7 Railroad Ave Derry NH) Yine ABD vergi kayıtlarına göre, 28.10.1992 tarihinde 51 000 dolar ödenerek icra satışından satın alınmıştır.

c) Granite Hill Shops, Hooksett NH. Yine ABD vergi kayıtlarına göre, bu alışveriş merkezi, 31.12.1992 tarihinde 475 048 dolara alınmış, bu paranın 150 000 doları nakten ödenmiş, bakiyesi olan 325 000 doların banka ipoteğiyle karşılandığı iddia edilmiştir.

Bu üç adet taşınmaz mal karşılığında 1992 yılında yapılan ödemeler toplamı, resmî kayıtlara göre 1 251 000 dolardır. ABD'de satın alınan bu taşınmazlar için, gerek Marsan Holding AŞ yetkilileri gerekse Sayın Özer Uçuran Çiller, komisyona şu bilgi ve belgeleri vermişlerdir:

aa) 29.7.1992'de Marsan Holding'in kendi imkânlarıyla ABD'ye 100 00 dolar paranın Demirbank kanalıyla gönderildiğini, bunun da o günkü kur üzerinden 697 000 000 TL olduğunu bildirmişlerdir.

bb) 10.9.1992'de gene Demirbank'tan 2 857 000 000 TL karşılığı 400 000 dolar kredi alındığı ve bunun da aynı gün ABD'ye transfer edildiği belirtilmiştir.

Bu durumda, şirketin kendi kaynakları ve Demirbank'tan sağlamış olduğu krediyle birlikte ABD'ye sermaye payı olarak transfer ettiği para 500 000 dolardır. Bu durumda, gerek Marsan Holding'in yukarıda açıklanan malî durumu bakımından ve gerekse ABD'de edinilen taşınmaz malların alınış tarihleri ve değerleri açısından iki ayrı husus göze çarpmaktadır. ABD'de ilk alınan taşınmaz Holiday Inn. Oteli olup, alınış tarihi 18.9.1992, değeri ise 1 050 000 dolardır. Alış tarihi itibarıyla Marsan Holding'in ABD'ye transfer ettiği toplam para ise, 500 000 dolardır. (29.7.1992'de 100 000 dolar ve 10.9.1992'de 400 000 dolar) Daha ilk bakışta Holding'in resmî kayıtlarına göre, transfer edilmediği halde, açıklamaları gereken (1 050 000 dolar – 500 000 dolar =) 550 000 dolarlık bir açık vardır. Bu paranın nereden karşılandığı belli değildir. Diğer taraftan, 1992 yılında satın alınan üç adet taşınmaz için ödenen 1 251 000 dolar bedele karşılık, gene 1992'de transfer edilen toplam döviz miktarının 500 000 dolar olması nedeniyle açıklanamayan ve kayıtlardan da tespit edilemeyen ödeme tutarı 751 000 dolara ulaşmaktadır.

1992 yıl sonu itibarıyla Marsan Holding AŞ dağıtılmayan net kurum kazancı 30 641 000 TL olan bir şirket görünümündedir. Bu durumdaki bir holdingin gerek Demirbank'tan 400 000 dolar kredi alması gerekse kendi özkaynaklarından 100 000 dolar transfer temin etmesinin izahı mümkün değildir. Sözün burasında Demirbank'ın 400 000 dolar krediyi verdiği kabul edildiğinde, bu kredinin geri ödemesi söz konusudur. Bu geri ödeme konusunda komisyon kayıtlarında herhangi bir bilgi ve belgeye rastlanılmamıştır. Bu nedenle, bu kredinin hangi kistasa dayanarak verildiği de anlaşılamamıştır. Her ne kadar Özer Uçuran Çiller, bu taşınmazların alımı için beyanında 925 000 dolar transfer edildiğini belirtmekte ise de, 925 000 doların, 425 000 dolarlık kısmı 13.9.1993 tarihinde, yani en son taşınmazın alımından 9 ay sonra gönderildiği anlaşılmaktadır. Dolayısıyla, bu açıklamanın kabulü mümkün değildir.

GCD İnc şirketinin 1993 yılı sonu itibarıyla ABD'deki mal varlığı, komisyona gelen raporlara göre, asgarî 3 341 448 dolar, azamî 4 501 400 dolardır. Nitekim, bu durum, komisyonca ABD'den temin edilen US Corporation Income Tax Return (Vergi Beyannamesi) ile ekindeki Balance Sheet (Gelir Tablosu) incelendiğinde, 1994 yıl sonu itibarıyla şirketin mal varlıklarının ve kayıtlı sermaye değerinin 3 293 967 dolar olduğu, bunun 925 000 dolarının Marsan Holding AŞ'den transfer edilen sermayedir.

Marsan Marmara Holding'deki bu sermaye transferleri başlıbaşına soruşturmayı gerektiren bir tabloyu oluşturmaktadır. Bu Holding'e bağlı Aytaş Turizm AŞ, Mitaş (Milletlerarası Yapı Taahhüt Tic. AŞ), Markim Kimya Sanayii ve Ticaret AŞ gibi şirketlerindeki fahiş artışlar Meclis soruşturması safhasında incelendiğinde, kaynağı belirsiz milyon dolarların harcandığı ortaya çıkacaktır. Bunların en çarpıcısı, Antalya Beldibi'ndeki pansiyon adı altında yapılan villa tatil kompleksidir.

Marsan Marmara Holding'deki kaynağı belli olmayan 751 000 doların, yukarıda tespit ettiğimiz 854 254 dolara eklenmesi gerekmektedir. Böylece, diğer şirketlerdeki harcamalar hariç, açıklanması gereken servet artışı 1 605 254 dolardır. Ayrıca, yukarıda izah olunduğu üzere, Demirbank'tan 1992 yılında alınan 400 000 dolar kredinin vadesinde geri ödemesinin de, servetlerdeki değer artışı olarak bu tutara eklenmesi gerektiği tartışmasızdır. Bu durumda, izahı gereken ve soruşturmaya esas olması gereken tutar (1 605 254 dolar + 400 bin dolar =) 2 005 254 dolardır. Bu da, bugünkü döviz kurları dikkate alındığında, 471 234 690 000 TL'dir.

4. TBMM Soruşturma Komisyonu çalışmalarının bitirilmesinden sonra ABD'de yapılan tespitlere göre, Çillerlerin Marsan Marmara Holdinge bağlı GCD İnc Şirketine ait Salem-NH'deki Holiday Inn Oteline ilave olarak 500 kişi kapasiteli restoran binası yapılmıştır. Bu binanın ABD'deki değeri yaklaşık 1 000 000 dolardır.

Buna ek olarak gerek Bolu Tatarlar ve Gövem'deki villaların inşaatlarının tamamlanması ve dekorasyon ve tefrişi bugünkü değerler itibariyle yaklaşık 75 000 000 000 TL olmaktadır.

Yine, Antalya Beldibi'nde bulunan AYTAŞ AŞ'ne ait tesisin işletmeye açılmasına kadar yapılan harcamaların da soruşturulması gereği vardır.

5. Buraya kadar yapılan açıklamalar, 3628 sayılı Kanununun 1 ve 4 üncü maddeleri delaletiyle Haksız Mal edinme, Mal Kaçırma veya Gizleme başlığını taşıyan 13 ve devamındaki maddelerini ilgilendirmektedir.

Eski Devlet Bakanı ve Başbakan Tansu Çiller'in eylemleri bununla da kalmamaktadır. Tansu Çiller, mal bildirimlerinde belirttiği Kuşadası'ndaki 90 553 metrekairelik araziye yakın dostları Suna G. Pelister adına aldıklarını, oysa gerçekte kendilerinin alarak kamuoyundan gizlediklerini basın ve televizyonlarda açıkça belirtmişlerdir. Bu eylem, 3628 sayılı Kanununun Gerçeğe Aykırı Bildirimde Bulunma başlığını taşıyan 12 nci maddesinin ihlalidir. Bu maddenin ihlali sadece bu eylemle de kalmamakta, repo gelirleri, şirketlere verilen nakit paralar, MET-AŞ'den aldığı yüksek tutarlardaki paraların mal bildirimlerinde yer almaması biçiminde de ortaya çıkmaktadır.

Bütün bu eylemler, Tansu Çiller'in Devlet Bakanlığı, Başbakan Yardımcılığı ve Başbakanlığı dönemlerine aittir. Haksız mal edinme suçu yanında, Türk Ceza Kanununun 240 ıncı maddesinde belirtilen vazifeyi kötüye kullanma suçunun unsurlarını da oluşturmaktadır.

Yukarıda belirtilen hususlar, gerek yazılı ve görüntülü basında gerekse kamuoyunda yıllardır konuşulan ve bu nedenle de kamu vicdanını rahatsız eden iddialardan ibarettir. Günümüzde temiz siyaset konusunda kamu vicdanı her gün rencide edilmektedir. Kabul ederiz ki, Sayın Tansu Çiller de bundan rahatsızdır. Açılacak bir Meclis soruşturmasında Sayın Tansu Çiller'in açık yüreklilikle bu iddialara açıklık kazandıracağı ve kamuoyunu rahatlatacağı kanaatindeyiz. Böylece, şahsı ve ailesi hakkında ileri sürülen iddialar ve servetleri üzerindeki şüphe ve şaibelerin ortadan kalkması da sağlanacaktır.

Yukarıdan beri izah edilen olaylar, gerçekler ve tespitler sebebiyle, eski Başbakan Sayın Tansu Çiller hakkında TCK'nun 240 ve 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüsvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanununun 11, 12, 13, 14 ve 15 inci maddelerine göre, Anayasanın 100 üncü ve İktüzüğün 107 nci maddeleri gereğince Meclis soruşturması açılmasını saygılarımızla arz ederiz.

1. Ahmet Alkan (Konya)
2. Mahmut Bozkurt (Adıyaman)
3. İbrahim Yılmaz (Kayseri)
4. Y. Selahattin Beyribey (Kars)
5. Enis Sülün (Tekirdağ)

6. Yusuf Ekinci (Burdur)
7. Şükrü Yürür (Ordu)
8. Ali Kemal Başaran (Trabzon)
9. Hüsnü Sıvalıoğlu (Balıkesir)
10. Avni Kabaoğlu (Rize)
11. Cemal Özbilen (Kırklareli)
12. Ahmet Neidim (Sakarya)
13. İbrahim Gürdal (Antalya)
14. Zeki Çakan (Bartın)
15. Ömer Demir (Kırşehir)
16. Şadan Tuzcu (İstanbul)
17. Yusuf Pamuk (İstanbul)
18. Esat Bütün (Kahramanmaraş)
19. Şerif Bedirhanoglu (Van)
20. Yaşar Eryılmaz (Ağrı)
21. Ünal Yaşar (Gaziantep)
22. Aslan Ali Hatipoğlu (Amasya)
23. İrfan Demiralp (Samsun)
24. Seyit Eyyüpoğlu (Şanlıurfa)
25. Mustafa Küpeli (Adana)
26. Atallah Hamidi (Batman)
27. Nizamettin Sevgili (Siirt)
28. Hikmet Aydın (Çanakkale)
29. Ali Uyar (Hatay)
30. Bülent Akarcalı (İstanbul)
31. Yılmaz Karakoyunlu (İstanbul)
32. Necati Güllülü (Erzurum)
33. Veysel Atasoy (Zonguldak)
34. Mustafa Balcılar (Eskişehir)
35. Ali Günaydın (Konya)
36. Hüseyin Yayla (Hatay)
37. Yaşar Okuyan (Yalova)
38. Halil Cin (İçel)
39. Adem Yıldız (Samsun)
40. Miraç Akdoğan (Malatya)
41. Naim Geylani (Hakkâri)
42. Recep Mızrak (Kırıkkale)
43. Mehmet Sağdıç (Ankara)

44. Ömer Ertaş (Mardin)
45. Nabi Poyraz (Ordu)
46. Süleyman Çelebi (Mardin)
47. Muzaffer Arslan (Diyarbakır)
48. İbrahim Çebi (Trabzon)
49. İbrahim Yaşar Dedelek (Eskişehir)
50. Bülent Atasayan (Kocaeli)
51. İbrahim Yazıcı (Bursa)
52. Mehmet Ali Bilici (Adana)
53. Levent Mıstıkoğlu (Hatay)
54. Feridun Pehlivan (Bursa)
55. Ali Doğan (Kahramanmaraş)
56. Mustafa Bahri Kibar (Ordu)
57. Ali Er (İçel)
58. Yıldırım Aktürk (Uşak)
59. Refik Aras (İstanbul)
60. Adil Aşırım (Iğdır)
61. Rüştü Kâzım Yücelen (İçel)
62. Emin Kul (İstanbul)
63. Sebgetullah Seydaoğlu (Diyarbakır)
64. Mehmet Salih Yıldırım (Şırnak)
65. Mehmet Keçeciler (Konya)
66. Ersin Taranoğlu (Sakarya)
67. Metin Öney (İzmir)
68. Uğur Aksöz (Adana)
69. Rasim Zaimoğlu (Giresun)
70. Mehmet Aydın (İstanbul)
71. Teoman Akgür (Sakarya)
72. Zerrin Yeniceli (İzmir)
73. Fevzi Aytekin (Tekirdağ)
74. Ziya Aktaş (İstanbul)
75. Yalçın Görtan (Samsun)
76. Fikret Uzunhasan (Muğla)
77. Osman Kılıç (İstanbul)
78. İhsan Çabuk (Ordu)
79. Hayati Korkmaz (Bursa)
80. Mustafa Karşlıoğlu (Bolu)
81. Ayhan Gürel (Samsun)

82. Abdulkaki Gökçel (İçel)
83. Fikret Ünlü (Karaman)
84. Ali Günay (Hatay)
85. Mustafa Güven Karahan (Balıkesir)
86. Mümtaz Soysal (Zonguldak)
87. Halil Çalık (Kocaeli)
88. Mehmet Büyükyılmaz (Adana)
89. Tahsin Boray Baycık (Zonguldak)
90. Emin Karaa (Kütahya)
91. Necdet Menzir (İstanbul)
92. Mehmet Batallı (Gaziantep)
93. Mustafa Zeydan (Hakkâri)
94. Necati Albay (Eskişehir)
95. İsmet Sezgin (Aydın)
96. Ferit Bora (Diyarbakır)
97. Tamer Kanber (Balıkesir)
98. Atilla Mutman (İzmir)
99. Cihan Yazar (Manisa)
100. Mahmut Erdir (Eskişehir)
101. Metin Şahin (Antalya)
102. İbrahim Yavuz Bildik (Adana)
103. Ahmet Tan (İstanbul)
104. Bayram Fırat Dayanıklı (Tekirdağ)
105. Mehmet Yaşar Ünal (Uşak)
106. Kâzım Üstüner (Burdur)
107. Erdoğan Toprak (İstanbul)

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

AHMET İYİMAYA (Amasya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın İyimaya.

AHMET İYİMAYA (Amasya) – Sayın Başkan, soruşturma önergesinde dile getirilen tüm iddialar, Yüksek Parlamentoca oluşturulan komisyonca daha önce tahkik edilmiş; Yüksek Heyet, 19.2.1997 tarihli kararıyla, isnat ve iddiaları reddetmiş, Yüce Divana sevke mahal olmadığı kararına varmıştır. Parlatentonun bu kararı, bir soruşturma engelidir ve yargısal bağlayıcı karardır. Anayasanın 100 ve 138 inci maddeleri gereği, bu önergenin Başkanca işleme konulması, şu anda gelen kâğıtlardan okunması, milletvekillerince önerge verilmesi, bu yasak sebebiyle mümkün değildir. İçtüzüğün 63 üncü maddesi gereği, bunun bir önsorun yapılarak, en geç, görüşmelerin cereyan edeceği müzakere gününde, meselenin, Heyetçe halli gerekir.

Hukuk devleti hassasiyeti içerisinde, Yüksek Başkanlığa sunulur efendim.

METİN BOSTANCIOĞLU (Sinop) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir dakika efendim...

Sayın İyimaya, izninizle, bu konuda, Başkanlığın konumunu, anlayışını size, kısaca özetlemeye çalışayım; sonra, bu usul müzakeresi talebinizle ilgili bir değerlendirme yapalım.

MEHMET GÖZLÜKAYA (Denizli) – Usul müzakeresi açmıyoruz.

AHMET İYİMAYA (Amasya) – Daha sonra...

BAŞKAN – Sonra...

TURHAN GÜVEN (İçel) – Anayasayı ihlal suçu işleniyor da, ondan...

BAŞKAN – Efendim, burada yaptığımız işlem, bir müzakere değil, bir konunun görüşülmesi de değil; bir bilgilendirme işlemi; temelini de, Anayasanın 100 üncü maddesinde ve İktüzüğün 108 inci maddesinde buluyor. Verilen ve Anayasanın öngördüğü sayıda milletvekili tarafından imzalanmış olan bir Meclis soruşturması önergesini, İktüzüğün 108 inci maddesine göre, Başkanlık, gelen kâğıtlar listesine alıp, Genel Kurulda okutmak durumunda.

Şimdi, hiç kuşku yok -Sayın İyimaya'nın dediği gibi- Başkanlık, bunu bir otomatik işlem olarak yapmak durumunda değil; bir değerlendirme, bir inceleme yapacak; ama, bu inceleme, yine, Anayasada ve İktüzükte belirtildiği gibi, yetersayıda milletvekilinin imzasının olup olmaması; İktüzüğün benzer şekilde öngördüğü 107 nci maddesinde, ilgili suç konusunda yasa maddelerinin belirtilmiş olup olmaması; yine, İktüzüğün 67 nci maddesinin ikinci fıkrasında vurgulandığı gibi, kaba, yaralayıcı bir söz içerip içermemesi konusunda; yoksa, Başkanlığın incelemesi, bunların dışında, bütünüyle sınırsız, kendini Genel Kurulun yerine koyan bir inceleme olabilmek durumunda değil.

Şimdi, sayın milletvekilleri, hepimiz takdir edersiniz ki, Anayasa ve İktüzük, burada, çalışmalarda bize uymayacak; biz onlara uyacağız. Ben, çoğu kez, bu kürsüde, gönlüme yatmayan işlemleri yapmak zorunda kalıyorum. Aşağıda otursam aleyhte oy vereceğim oylama sonuçlarını, birbirine çok yakinken, kendi gönlüme göre yontmuyorum; çünkü, ne kadar karşı olursam olayım, İktüzüğün ve Anayasanın emirlerini görmeme, görmezden gelme veya burada insanların göz yanılmasına yaklaşp, değiştirme hakkına sahip değiliz; böyle bir konumuz yok.

Bu çerçevede, hiç kuşku yok, bir usul tartışmasını, müzakere günü getirebilirsiniz; ama, bunu getirebilmeniz için dahi, bizim bugün burada bu bilgilendirme işlemi yapmamız gerekirdi. Onun için, önceden, soruşturma önergesinde iddia edildiği gibi, yeni bir delilin olup olmadığını, yeni bir dönemin -eski soruşturma önergesinin kapsamadığı yeni bir dönemin- içerilip içerilmediğini, Mal Varlığı Yasasında, eski soruşturmada olmayan 11 inci ve 12 nci maddelere atf yapılmış olmasının gerçekten yeni bir suç tarifi mi, yoksa, sizin iddia ettiğiniz gibi bir usul hilesi mi olup olmadığını Başkanlık değerlendiremez. Başkanlık bunu değerlendirirse, kendini, hem Genel Kurulun hem de Genel Kurul gerek görürse oluşturulacak soruşturma komisyonunun yerine koymuş olur; Başkanlığın böyle bir hakkı yoktur. Başkanlık, bugün burada yaptığı işlemle, sadece, Genel Kurulu bilgilendirmiştir ve bu çerçevede, Anayasanın 100 üncü maddesinde ifade olunan "Meclis, bu istemi en geç bir ay içinde görüşür ve karara bağlar" hükmü uyarınca, soruşturma önergesinin görüşülme gününe dair Danışma Kurulu önerisi daha sonra Genel Kurulun onayına sunulduğunda veya o gün onaylanıp müzakere açıldığında, bu tartışmayı, Genel Kurul ayrıca yapabilir.

Teşekkür ediyorum efendim.

Şimdi, gündemin "Seçim" kısmına geçiyoruz.

V. – SEÇİMLER

A) KOMİSYONLARA ÜYE SEÇİMİ

1. – (10/219) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonuna üye seçimi

BAŞKAN – Kadının statüsünün araştırılarak, kadınlara karşı her türlü ayrımcılığın önlenmesi sözleşmesinin yaşama geçirilmesi için alınması gereken tedbirleri tespit etmek amacıyla, Genel

Kurulun 10. 3. 1998 tarihli 64 üncü Birleşiminde kurulan (10/219) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonu üyeliklerine siyasi parti gruplarınınca gösterilen adayların listesi bastırılıp, sayın üyelere dağıtılmıştır.

Şimdi, listeyi okutup oylarınıza sunacağım:

Kadının statüsünün araştırılarak, kadınlara karşı her türlü ayrımcılığın önlenmesi sözleşmesinin yaşama geçirilmesi için alınması gereken tedbirleri tespit etmek amacıyla kurulan Meclis Araştırması Komisyonu üyelikleri aday listesi: (13)

<u>Adı Soyadı:</u>	<u>Seçim Çevresi:</u>
Fazilet Partisi (4)	
Mehmet Aykaç	(Çorum)
İsmail Yılmaz	(İzmir)
Ahmet Dökülmez	(Kahramanmaraş)
Memduh Büyükkılıç	(Kayseri)
Anavatan Partisi (3)	
Yüksel Yalova	(Aydın)
Lale Aytaman	(Muğla)
Enis Sülün	(Tekirdağ)
Doğru Yol Partisi (2)	
Nevzat Köse	(Aksaray)
Ümran Akkan	(Edirne)
Demokratik Sol Parti (2)	
Zerrin Yeniceci	(İzmir)
Teoman Akgür	(Sakarya)
Cumhuriyet Halk Partisi (1)	
Birgen Keleş	(İzmir)
Demokrat Türkiye Partisi (1)	
Gencay Gürün	(İzmir)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Meclis Araştırması Komisyonuna seçilmiş bulunan sayın üyelerin, 26 Mart 1998 Perşembe günü saat 11.30'da, doktorluk binası 4 üncü kat 405 numaralı odada toplanarak, başkan, başkanvekil, sözcü ve kâtip seçimi yapmalarını rica ediyorum.

Komisyon toplantı yer ve saati ayrıca ilan tahtalarına da asılmıştır.

Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

Önce, yarım kalan işlerden başlayacağız.

VI. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1. – Kütahya Milletvekili Mustafa Kalemli, Anavatan Partisi Genel Başkanı Rize Milletvekili Mesut Yılmaz, Doğru Yol Partisi Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Tansu Çiller, Demokratik Sol Parti Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Bülent Ecevit, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı

Antalya Milletvekili Deniz Baykal ile 292 milletvekilinin; Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Anayasa komisyonu raporu (2/676) (S. Sayısı : 232)

BAŞKAN – Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifinin ikinci müzakeresine başlayacağız.

Komisyon?.. Yok.

Müzakere ertelenmiştir.

2. – Bayburt Milletvekili Ülkü Güney ve Ankara Milletvekili Yücel Seçkiner'in, 1076 Sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askerî Memurlar Kanunu ile 1111 Sayılı Askerlik Kanunlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci maddesine göre doğrudan gündeme alınma önergesi (2/669) (S. Sayısı : 338)

BAŞKAN – 1076 Sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askerî Memurlar Kanunu ile 1111 Sayılı Askerlik Kanunlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin maddeleri, önergelerle birlikte, geçen birleşimde, İçtüzüğü'nün 88 inci maddesine göre Komisyona geri verilmişti.

Komisyon, raporunu henüz vermediğinden, teklifin müzakeresini erteliyoruz.

3. – Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Tasarısı ile Antalya Milletvekili Deniz Baykal ve 39 arkadaşının, İstanbul Milletvekili Gürcan Dağdaş ve 6 arkadaşının, Trabzon Milletvekili Yusuf Bahadır ve 9 arkadaşının, İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş ve 7 arkadaşının aynı mahiyetteki kanun teklifleri ve İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş ve 2 arkadaşının İşçi ve Memur Emeklileri ile Bunların Dul ve Yetimlerinin Sendikalaşmasına İlişkin Kanun Teklifi ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonları raporları (1/702, 2/224, 2/929, 2/1000, 2/1023, 2/1024) (S. Sayısı : 553) (1)

BAŞKAN – Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Tasarısı ile Antalya Milletvekili Deniz Baykal ve 39 Arkadaşının, İstanbul Milletvekili Gürcan Dağdaş ve 6 Arkadaşının, Trabzon Milletvekili Yusuf Bahadır ve 9 Arkadaşının, İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş ve 7 Arkadaşının Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş ve 2 Arkadaşının İşçi ve Memur Emeklileri ile Bunların Dul ve Yetimlerinin Sendikalaşmasına İlişkin Kanun Teklifi ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonları raporlarının müzakeresine devam ediyoruz.

Komisyon?.. Burada.

Hükümet?.. Burada.

Sayın milletvekilleri, geçen birleşimde, tasarının 8 inci maddesinin oylamasında kalmıştık.

Geçen birleşimde kabul edilmiş olan önerge doğrultusunda...

BEKİR YURDAGÜL (Kocaeli) – Sayın Başkan, karar yetersayısının aranmasını istiyoruz.

BAŞKAN – Karar yetersayısını arayacağım.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Sayın milletvekilleri, karar yetersayısı yoktur.

Ne kadar ara verelim efendim?

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Sayın Başkan, 10 dakika ara verelim.

BAŞKAN – Saat 16.00'da toplanmak üzere, birleşime ara veriyorum.

(1) 553 S. Sayılı Basmayazı 4.3.1998 tarihli 62 nci Birleşim Tutanağına eklidir.

Kapanma Saati : 15.50

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati : 16.00

BAŞKAN : Başkanvekili Uluç GÜRKAN**KÂTİP ÜYELER : Levent MISTIKOĞLU (Hatay), Hüseyin YILDIZ (Mardin)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 71 inci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

VI. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

3. – *Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Tasarısı ile Antalya Milletvekili Deniz Baykal ve 39 arkadaşının, İstanbul Milletvekili Gürcan Dağdaş ve 6 arkadaşının, Trabzon Milletvekili Yusuf Bahadır ve 9 arkadaşının, İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş ve 7 arkadaşının aynı mahiyetteki kanun teklifleri ve İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş ve 2 arkadaşının İşçi ve Memur Emeklileri ile Bunların Dul ve Yetimlerinin Sendikalaşmasına İlişkin Kanun Teklifi ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/702, 2/224, 2/929, 2/1000, 2/1023, 2/1024) (S. Sayısı : 553) (Devam).*

BAŞKAN – Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Tasarısının 8 inci maddesinin oylamasında karar yetersayısı bulunamamıştı. Şimdi, maddeyi tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yetersayısını arayacağım.

Komisyon ve Hükümet yerinde.

Maddeyi, kabul edilmiş olan önerge doğrultusunda yeniden oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yetersayısı vardır; madde kabul edilmiştir.

9 uncu maddeyi okutuyorum:

Genel kurulların oluşması

MADDE 9. – Sendika ve sendika şubesi genel kurulları üyelerden oluşur.

Sendika üye sayısı bini, sendika şubesinin üye sayısı beşyüzü aştığı takdirde genel kurullar delegelerle yapılabilir.

Delegeler üyeler tarafından gizli oy, açık sayım ve döküm esasına ve sendika tüzüğündeki hükümlere göre seçilir.

Konfederasyon genel kurulları, üye sendikalarca seçilen en çok beşyüz delegeden oluşur. Üye sendikaların genel kurulda kaç delegeyle temsil edileceği konfederasyon tüzüğünde belirtilir.

Sendika şubeleri ile sendika ve konfederasyonların yönetim ve denetleme kurulu üyeleri bu sıfatla kendi genel kurullarına delege olarak katılırlar.

Delege sıfatı, müteakip olağan genel kurul için yapılacak delege seçimine kadar sürer.

Tüzüklere delege seçilmeyi engelleyici hükümler konulamaz.

BAŞKAN – 9 uncu madde üzerinde, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına, Sayın Yılmaz Ateş; buyurun efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA YILMAZ ATEŞ (Ankara) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Üçü Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Görüşmekte olduğumuz yasa tasarısının 9 uncu maddesi, gerçekten çok demokratik bir anlayışla hazırlanmış ve bu maddenin son pragrafında "Tüzüklere delege seçilmeyi engelleyici hüküm-

ler konulamaz" denilmiş. Bu açıdan baktığımız zaman gerçekten, son derece demokratik, katılımcı bir yaklaşımı öngören bir madde. Bu maddedeki "Tüzüklere delege seçilmeyi engelleyici hükümler konulamaz" cümlesi, aslında, bu yasa tasarısının kendisiyle çelişiyor; çünkü, bu yasa tasarısının mantığına baktığımız zaman grevin, toplu sözleşmenin yer almadığı hiçbir düzenlemenin adına siz sendika diyemezsiniz. Şimdi, sendika yasa tasarısı çıkarıyoruz diyorsunuz; ama, mensuplarına grev hakkı tanımıyorsunuz, mensuplarına toplu sözleşme hakkı tanımıyorsunuz, bunun adına da sendika yasası diyorsunuz... Adı sendika olan bu tasarının da, üzelererek söylemek gerekirse, çıkarması çıkmasından daha iyidir. Çünkü, bu tasarı gerçekleştiği takdirde, 300 bin dolayında kamu çalışanı, mevcut olan sendikalarının kapısına kilit asmak durumunda kalacak.

Bu tasarının antidemokratik olan maddeleri sadece bunlar değil, önümüzdeki maddelerde de ortaya koyacağız; tasarı, işyeri temsilci sayısının atanmasından tutun, sendika yöneticilerinin belirlenmesi, aidatların alınması gibi, gerçekten, sendika kelimesiyle bağdaşmayan birçok madde ve yükümlülüklerle dolu. Doğrusu merak ediyorum, Hükümet, bu tasarıyı, yasalaşması halinde kime uygulayacak?! Günlerce, kamu çalışanları geldi, Kızılay meydanında, İstanbul'un birçok meydanında böyle bir yasa tasarısı istemiyoruz dediler. Çalışanlar istemediğine göre, Hükümet, İktidar partileri, bunu, kamu çalışanlarının azınlıkta olan bir bölümü istemiyor, çoğunluğu istiyor iddiasında mı acaba, gerçekten, onu merak ediyorum. Eğer, Hükümet böyle bir iddiadaysa, bu işin kolayı var, günlerce Meclis gündemini tıkamanın hiçbir anlamı yok, ilgili bakanlıklarda, ilgili kamu kurumlarında bir eğilim yoklamasına gidilebilir, bir referanduma gidilebilir; bütün kamu çalışanları böyle bir referanduma, böyle bir eğilim belirlemesine girerler. O zaman da, biz, Cumhuriyet Halk Partisi olarak, burada söz veriyoruz ki, hiçbir geciktirici hareketin içerisinde olmayız. Bizim yapmak istediğimiz, Türkiye'nin şu anda en önemli sorunu olan çalışanların örgütlenmesi konusunda bir yasa sak savma mantığını hüküm kılma, egemen kılma değil; gerçekten, çalışanların, uzun süre, bu alandaki taleplerini gidererek, artık, bir daha, Türkiye kamuoyunun ve Türkiye çalışanlarının böyle bir sorunla uğraşmaması noktasına bu Hükümeti çekmektir; ama, bakıyoruz ki, Hükümetimiz, ısrarlı bir azınlık hükümeti, kendini dışarıdan destekleyen, Türkiye'nin çıkarına olan, Türkiye halkının çıkarına olan yasaları desteklemekte kararlı olan Cumhuriyet Halk Partisiyle hiçbir uzlaşmaya girmiyor.

Dün, Meclisin huzuruna bir öneri getirildi; "saat 13.00'te toplanalım, gece saat 24.00'e kadar çalışalım" denildi. Saat şu anda 16.10, maalesef, Parlamento daha yeni çalışmaya başlıyor. Böyle bir yasayı çıkarmakta kararlı olduğunu belirten Hükümete mensup siyasal partilerimizin üçü de, her ne hikmetse, karar yetersayısını dahi bulmakta zorlanıyorlar. Deniliyor ki "efendim, Cumhuriyet Halk Partisi, bu yasayı engelliyor." Cumhuriyet Halk Partisi bu yasayı engellemiyor; Cumhuriyet Halk Partisi, bu yasaya, olması gereken noktada katkı koymak istiyor; ama, esas engelleyen İktidar partilerinin kendileri. Karar yetersayısını bulamayan İktidar partileri, hangi yasayı çıkaracaksınız, hangi tasarıyı çıkaracaksınız!..

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Siz yardım edin...

YILMAZ ATEŞ (Devamla) – Biz yardım edeceğiz; ama, yardımımız şu noktada olacak: Gelin, çekin şu tasarıyı; kamu çalışanlarının önemli bir bölümünü oluşturan öğretmenlere altı ayı aşkın bir süredir bir sözünüz var "yüzde 18 zam vereceğiz" diye; buyurun, getirin, size destek verelim, onu çıkaralım, bunda niye ısrar ediyorsunuz?

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Bunun arkasından o var...

YILMAZ ATEŞ (Devamla) – Sizin niyetiniz, kamu çalışanlarının lehine olan bir düzenleme yapılmak değil, onu engelliyorsunuz. Siz, bu iktidar partileri, memurlara, memurların önemli bir kesimini oluşturan öğretmenlere de bu yüzde 18'lik zammı vermek istemiyorsunuz da, ondan bu-

nunla tıkiyorsunuz. Eğer, siz, geręekten, çalışanlara, topluşuğleşmeli, grevli sendikal haktan-yanay-
sanız, bunun çok basit bir yolu var; çekerseniz bunu, iki gün de yeniden düzenleriz, nc gün,
Çok kısa bir sürede, bu yasal düzenlemeyi yaparız.

şimdi, iktidar partilerimiz, memurlara grevli, topluşuğleşmeli sendikalaşma hakkını tanıma-
makta ısrar etmelerinin gerekçesi olarak Anayasayı gösteriyorlar. şimdi de, iş, döndü; öğretmenle-
rimize yüzde 18 oranındaki zammı vermemenin gerekçesini de bu sendika yasa tasarısı olarak gs-
teriyorsunuz; bize bir dayatma yapıyorsunuz. Elbette ki, öğretmenlerimize, biz, bu hakkın verilme-
sini istiyoruz; ama, öğretmenlerimize bu hakkı vereceğiği gerekçe yaparak, 300 bin kamu çalışanı-
nın sendikalarının kapısına kilit vurmanıza, yine, bu erevde olanak tanınamaya gayret edeceğiz.

Deniliyor ki: "Biz, aslında, grevi de tanıyacağız, topluşuğleşmeyi de tanıyacağız, ah, ah şu
Anayasa olmasa..." Hiç kendi kendimizi avutmayalım; engel olan Anayasa değil; bu sözüm, diğer
siyasal iktidarlar için de geçerlidir, sadece bu Hükümete haksızlık yaptığımı kimse zannetmesin.
Maalesef, Türkiye'yi yöneten siyasal iktidarlar, halen, çalışanların özgürce örgütlenmesinden, r-
gtl bir toplum oluşmasından, bir kul mantığı içerisinde değil, bir örgütlü toplum mantığı ere-
vesinde kendi haklarını savunma, Türkiye'yi yöneten kadrolardan kendi haklarını alma talebinde
bulunma anlayışını, maalesef, 21 inci Yüzyıla girdiğimiz bu dönemde, iktidar olan siyasal partiler
içine sindirememektedir.

HALİT DUMANKAYA (İstanbul) – CHP de dahil mi?..

YILMAZ ATEş (Devamla) – Bir kul mantığı içerisinde; zgr birey, zgr vatandaş mantığı
içerisinde değil. "Efendim, biz, ne kadar istersek, onu veririz."

şimdi, daha bu bte görüşmesi yapılırken, öğretmenlerimize "efendim, biz, yüzde 18 zam ve-
ririz" dediniz; hadi, buyurun verin... Madem verecektiniz, samimiydiniz, niye bteye koymadınız
da, böyle "verdik, veriyoruz; geldik, geliyoruz" şeklinde değerlendiriyorsunuz?

O nedenle, bu Hükümeti oluşturan iktidar partilerinden ricamız, dileğimiz şudur: Bir yanlışta
ısrar etmenin bir anlamı yoktur. O nedenle, böyle bir sendika yasanı çıkaracağız diye, memurları,
devletin bir başka memuruna coplatmaya da gerek yok; onları, bir başka ülkenin vatandaşıymış gi-
bi, üzerlerine gaz bombası yağdırmanıza da gerek yok. Gelin, bu tasarıyı geri ekin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAşKAN – Sayın Ateş, lütfen toparlayalım...

YILMAZ ATEş (Devamla) – Bu tasarıyı, günümüzün gerektirdiği Batılı demokratik ülkeler-
de olduğu anlamıyla çıkaralım.

Bu duygularla, tekrar, Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAşKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Ateş.

Fazilet Partisi Grubu adına, Sayın Ersönmez Yarbay; buyurun. (FP sıralarından alkışlar)

FP GRUBU ADINA ERSÖNMEZ YARBAY (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekil-
leri; görüşülmekte olan kanun tasarısı -her zaman söylediğimiz gibi- memurları sendikalaştırmak
için değil, kamu çalışanlarını sendikalaştırmak için değil, örgütlendirmek için değil, bilakis, bugün,
rgtlenen memur sendikalarının, memur konfederasyonlarının kapatılması için bu kanun ıkarıl-
maya çalışılmaktadır. Dolayısıyla, kanun tasarısının maddeleri üzerinde görüşmeler devam ediyor.
Ben de tasarının maddeleri üzerinde görüşlerimi ifade edeceğim. Ancak, tasarının genel amacı, ta-
sarının maddelerinin görüşülmesini ikinci plana itiyor. Çünkü, genel amaç, memurların sendikasız-
laşması, kurulu memur sendikalarının işlevlerinin ortadan kaldırılması olunca, maddeler de çok
fazla bir anlam ifade etmiyor.

Görülmekte olan madde, bütün sendikalarda, derneklerde zorunlu olan bir organı, genel kurulu işliyor; ama, Türkiye'de, derneklerde, sendikalarda, siyasî partilerde, maalesef, genel kurullar işlevlerini tam yapamadıkları için, demokrasiyi yerleştirmekte çok büyük sıkıntı çekiyoruz.

Demokrasi bir kültür meselesi olduğu için ve bu kültürün de yaygınlaştırılması, en küçük birimler de bile bu kültürün işlenmesi için gerekli çalışmaların, gerekli eğitim çalışmalarının yapılması gerekmektedir. Bu Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Tasarısı kanunlaştıktan sonra tek bir konfederasyon ortada kalacaktır ve demokrasinin istemiş olduğu, demokrasinin tam yerleşmesi için gerekli olan, çoğulculuk, değişik görüşlerin sendikalaşması, örgütlenmesi, hepsi ortadan kalkacaktır.

Bu yasa tasarısı, bütün memurları, sendikaya üye olmaya özendiren bir tasarı değildir. Sendika hakkından, üye olmayan memurlar da istifade edebilmektedir. Burada "sendika üye sayısı bini, sendika şubesinin üye sayısı beşyüzü aştığı takdirde genel kurullar delegelerle yapılır" deniliyor. Öyle tahmin ediyorum ki, hiçbir genel kurul delegelerle yapılamayacaktır; çünkü, çıkacak yasayla, bir memurun sendikalı olmasının yolları kapatılmaktadır. Bir defa, bir konfederasyon ve o konfederasyona bağlı bir sendika toplugörüşme hakkına sahiptir. Diğer sendikaların, diğer konfederasyonların toplu görüşme hakları olmadığı için ve üyelerinden aidat toplama imkânları da olmadığı için öbür sendikalar kapanacaktır. Dolayısıyla, tek bir sendika, tek bir konfederasyon kalacaktır. O tek bir sendikanın, o tek bir konfederasyonun şubelerindeki üye sayısı da, hiçbir zaman beşyüzü aşmayacaktır.

İşlemez bir yasa tasarısıyla karşı karşıyayız. Aynı haklara sahip olan bir sendika, bir toplu sözleşme imzaladığı zaman, diğer memurlar, aidat ödemedi ve sendikanın hiçbir riskine katlanmadan o haklardan yararlanacakları için, hiçbir memurumuz, hiçbir zaman sendika üyesi olmak için can atmayacak ve sendikada görev de almayacaktır. Dolayısıyla, bu tasarı kanunlaşırsa, ileride, işte, böyle -sarı sendika diyelim- bir sarı sendika türeyecektir, bir sarı konfederasyon türeyecektir. O sendika, o konfederasyon da, demokrasinin önünde bir engel olarak her zaman var olacaktır; bugün, efendim, nasıl Türki-İş, DİSK, Türkiye Esnaf ve Sanatkârlar Konfederasyonu demokrasinin önünde bir engelse...

REFİK ARAS (İstanbul) – Olur mu!..

ERSÖNMEZ YARBAY (Devamlı) – ...ve bunların üst kurullarının -maalesef, alttan katılım olmadığı için- yıllardır yöneticileri değişmiyorsa, bir de önümüze bir memur sendikası gelecektir ve bu memur sendikası, zaman zaman sıkışınca "Türkiye'de irtica var, Türkiye'de birtakım problemler var" deyip, etkin güçlerin sözcülüğünü yapacaktır.

Dolayısıyla, biz, Meclis olarak, sendikaların önündeki engelleri kaldırmak durumundayız aynen işçi sendikalarında olduğu gibi; işçi sendikalarında bu baraj çok yüksektir. Hiç olmazsa, işkolunda yüzde 10'u aşan memur sendikalarının da, kamu görevlileri sendikalarının da toplugörüşme hakkının olması gerekmektedir. Aksi takdirde, bunun sadece ismi sendika olacaktır; sadece kâğıt üzerinde toplugörüşme yapabileceklerdir; sendika şubesi genel kurulları, hepsi, göstermelik olacaktır ve hiçbir işlevleri olmayacaktır. Neticede, bu yasa tasarısı, bütün memurların, kamu görevlilerinin örgütsüzleşmesine sebep olacaktır.

Anayasanın 53 üncü maddesinde "sendika" ismi gizlenmiş "toplular görüşme hakkı" denilmiştir; fakat, Anayasanın 51 inci maddesinde, sendikaları kimlerin kurabileceği açıkça belirtilmiştir. 51 inci maddede "sendikaları, işçiler ve işverenler kurabilir" deniliyor; kamu görevlileri sayılmıyor. Dolayısıyla, bir Anayasa değişikliği yapılmadan... Anayasanın 53 üncü maddesindeki "sendika" tabiri ayrı bir sendika; yani, bu, 51 inci maddedeki sendika değil, çok ayrı bir şey; belki onun ismini değiştirmemiz gerekiyor. 53 üncü maddede, efendim "51 inci ve 54 üncü maddedeki nitelikleri taşımayan sendikalar" deniliyor. Bunun ismi sendika olmaz. Biz, yeryüzüne, yeni bir sendikacılık an-

layışını getirmek durumundayız; Amerika'yı yeniden keşfetmek durumunda da değiliz. O sebeple, Hükümetiniz, bu konuda ısrarlı olmamalı ve bu kanun tasarısını geri çekmelidir.

YUSUF SELAHATTİN BEYRİBEY (Kars) – Sağlık Komisyonundayken niye çekmediniz?!

BAŞKAN – Sayın Beyribey, lütfen, müdahale etmeyiniz.

ERSÖNMEZ YARBAY (Devamla) – Bu kanun tasarısı geri çekilmelidir, yeni baştan düzenlenmelidir. Bütün siyasi partilerin görüş birliği var; Anayasanın 51 inci maddesi değiştirilmelidir. İşçilerin yanında kamu görevlileri de sendika kurabilir; o hak bir defa verilmelidir. O hak, Anayasa da yok; yani, 53 üncü madde, o hakkı vermiyor. 51 inci maddeyle 53 üncü maddenin arasında çelişki var. 53 üncü maddedeki sendika ayrı, 51 inci maddedeki sendika ayrı. Burada, anayasal bir sorun var. "Biz, Hükümet olarak bu kanun tasarısını getirdik, mutlaka bunu çıkarmak zorundayız" gibi bir anlayış içerisinde hareket edilmemelidir.

Yine, bu tasarı, üçyüz binden fazla kamu görevlisini zaten kapsam dışı bırakmaktadır. Dolayısıyla, o kamu görevlileri kapsam dışı kaldığı zaman, diğer kamu görevlileri ile işçi arasında bir fark kalmamaktadır. Belki, onlar da işçi tanımı içerisine sokularak -657 sayılı Personel Kanununda da bir değişiklik yapıp, onları da işçi statüsüne sokup- işçi sendikalarıyla birleştirilebilir. Biz, mutlaka, ayrı bir kamu görevlileri sendikası kuruyoruz diye, ne idüğü belirsiz bir kanun tasarısı üzerinde ısrar etmemeliyiz diye düşünüyorum; çünkü, bu, hem Anayasanın zorlanmasıyla hem de mevcut kanunların zorlanmasıyla çıkarılıyor; sadece "bu kanun çıksın" düşüncesiyle hareket ediliyor.

Dolayısıyla, bu düşünce içerisinde, yine bu maddeyle ilgili olarak, hiçbir zaman, bu sendikaların genel kurullarının binden fazla, şubelerinin de beşyüzden fazla üyesi olmayacaktır; çünkü, bu kanun tasarısı, memurları sendikalaşmaya özendirilmemektedir. Sendikasız memurlar, daha çok avantajlı durumdadır. Sendikada görev alma, sendikaya aidat ödeme, bir külfet getirmektedir; ama, memurlarımız, bu kanun çıktıktan sonra, hiçbir sendikaya üye olmadan, sendikanın getirmiş olduğu bütün nimetlerden istifade edebilmektedir. O sebeple, diğer sendikalar, diğer konfederasyonlar da -değişik düşüncedeki sendikalar ve konfederasyonlar- kapısına kilit vurmaktadır. Onun için, bunun ismi, sadece, böyle... Anayasanın 53 üncü maddesinin de yaptığı gibi, sanki, kamu görevlilerine sendika hakkı vermekten utanır bir şekilde, işte "kamu görevlileri sendikanız var mı; evet, Türkiye'de kamu görevlileri sendikası vardır" demek için, uluslararası anlaşmalara uyduğumuzu ispatlayabilmek için, bu kanun çıkarılmaya çalışılıyor; ama, bu kanun çıktıktan sonra, daha büyük karışıklıklara, daha büyük haksızlıklara sebep olacaktır.

Şu anda, memur sendikaları, memur konfederasyonları, görüşlerini, zaten ifade edebilmektedirler; çeşitli gösterilerle, görüşlerini, düşüncelerini, kamuoyuna, Hükümete duyurmaktadırlar. Bu sendika kanun tasarısı çıktığı zaman, o yollar da tikanacak, tek tip bir konfederasyon, tek tip bir sendikacılık anlayışını getirecektir.

Biz, demokrasinin önünde bir engel olduğu için, tek tip sendikacılık demokrasiyle bağdaşmadığı için, bu kanun tasarısına karşıyız. Dolayısıyla, bu 9 uncu madde de, bu kanunun genel amacı içerisinde bir anlam ifade etmeyecektir. O sebeple, bu kanun tasarısının geri çekilmesini talep ediyor; hepimize saygılar sunuyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yarbay.

YILMAZ ATEŞ (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Ateş.

YILMAZ ATEŞ (Ankara) – DİSK ve Türk-İş, demokrasinin önünde engel olmadı; DİSK ve Türk-İş, irtican önünde engel oldu. Onu arz etmek istedim.

BAŞKAN – Doğru Yol Partisi Grubu adına, Sayın Yusuf Bahadır; buyurun. (DYP sıralarından alkışlar)

DYP GRUBU ADINA YUSUF BAHADIR (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 553 sıra sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Tasarısının 9 uncu maddesi üzerinde Grubum adına söz almış bulunuyorum; bu vesileyle, Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, şu an Genel Kurulumuzda görüşülmekte olan Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Tasarısı, Temmuz 1995 anayasa değişikliği üzerinden ikibuçuk yıl geçtikten sonra, kamu görevlilerine sendikal haklar verilmesine, daha doğrusu, mevcut fiilî durumun hukukî çerçevesinin tespit edilmesine yönelik, Anayasanın 53 üncü maddesinin gerektirdiği bir uyum yasasıdır.

Kamu görevlileri, ikibuçuk yıldır bu kanunun çıkmasını bekliyor; fakat, kamu görevlilerinin, 1990 yılı başından beri kurulmuş sendikaları ve konfederasyonları var. Öyle ki, bunların temsilcileri, devletin en üst düzey yetkilileriyle görüşmeler yapmakta ve yapmaya da devam etmektedirler.

Sendika ve konfederasyonların çalışma ve etkinliklerini düzenleyen kanun henüz çıkarılabilmemiş değildir. Bu, gümrük birliğine girmiş, Avrupa Birliğine aday bir ülke olan Türkiyemizin gözardı edilemeyecek bir eksikliğidir. Bu eksiklik bir an önce giderilmelidir. Aslında, görüşmekte olduğumuz bu kanun tasarısı, bir hakkın da iadesidir.

Tasarının bu maddesinin ikinci fıkrasında "Sendika üye sayısı bini, sendika şubesinin üye sayısı beşyüzü aştığı takdirde genel kurullar delegelerle yapılabilir" denilmektedir.

Keza, maddede, sendika ve sendika şubesinin genel kurullarına katılacak delege sayısının azamî ve asgarî miktarı belirtilmemiştir. Bu fıkradaki düzenlemede "delegelerle yapılır" değil de "yapılabilir" denildiğine göre, sendika ve sendika şubesinin üye sayısı, yukarıda belirtilen sayıyı aştığı halde, genel kurullar delegelerle değil, üyelerle yapılabilir şeklinde anlaşılacaktır. Ayrıca, maddede delege miktarının azamî miktarı belirtilmediğinden, genel kurul delegeleriyle yapılırsa dahi, sendika ve sendika şubeleri, tüzüklerinde, genel kurulun istedikleri sayıda delegeden oluşmasını belirleyebileceklerdir.

Binlerce üyesi bulunan bir kamu görevlileri sendikasının genel kurulunun üyelerle veya çok sayıda delegeyle yapılması, yurdun çeşitli yerlerinde görev yapan kamu görevlilerinin genel kurula katılması nedeniyle hizmetlerin aksayacağı da ortadadır. Diğer taraftan, sendika üyelerinin yurdun değişik yerlerinde görevli olmaları nedeniyle, genel kurula üyelerinin çoğunun katılabilmesi mümkün olmayacak ve genel kurullar, genellikle, çok az sayıda üyeyle toplanıp karar alabileceklerdir. Bu nedenle, maddenin, Doğru Yol Partisi olarak vermiş olduğumuz kanun teklifinin 11 inci maddesi paralelinde ve 2821 sayılı Yasanın 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasındaki şekilde düzenlenmesi gerektiği düşünülmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yukarıda ifade ettiğim gerekçelerden dolayı vermiş olduğumuz önergenin desteklenmesini ümit ediyor, hepimize saygılar sunuyorum. (DYP ve ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bahadır.

Grupları adına başka söz talebi? Yok.

Şahısları adına, Sayın Emin Kul; buyurun.

EMİN KUL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; maddeler üzerinde görüşülürken, yine, kanun tasarısının tümü üzerinde mütalaalar serdedilmekte. Tümü üzerindeki, bugüne kadar, maddeler görüşülürken

de söylenen her husus, buradan cevaplandırıldı. Dolayısıyla, geriye doğru dönmekten ifade etmek istenirse, bu kanun tasarısı, biraz önce tavsif edildiği gibi, ne idiği belirsiz bir kanun tasarısı değil; kendi mantığı içinde, tutarlılığı olan bir kanun tasarısı.

Şunu da ifade etmek gerekir ki, iktidar partileri, Mecliste çoğunluk sahibi değiller. Eğer, kanun tasarısı, getirilen şeklinden başka şekle sokulmak isteniyorsa, muhalefet partilerinin bu konuda, önergeleriyle ve çoğunluklarıyla kanun tasarısını diledikleri gibi düzeltme imkânına sahip olduklarını da belirtmek gerekir.

Başka bir hususu da ifade etmek isterim ki, öğretmenlerimize yapılacak yüzde 18'lik zamlı ilgili kanun tasarısı, hemen bu kanun tasarısının arkasından gündeme gelen bir kanun tasarısıdır. Dolayısıyla, bu kanun tasarısı geçtikten sonra, hemen birinci sırada, öğretmenlerle ilgili yüzde 18'lik zammı gerektiren kanun tasarısı zaten yer alıyor.

Tekrar ifade etmek istiyorum ki, sendikal mücadele durağan bir mücadele değildir, dinamik bir mücadeledir. Bu kanun tasarısı, kamu çalışanlarına bir mevzi kazandırmaktadır; benim, şahsen yorumum budur. Kazanılması gereken bu mevzi, kamu çalışanları sendikalarını, hukukî ve yasal bir çerçeveye sokarak bu zemini sağlamış olacaktır. Bu nedenle, kanun tasarısının müzakeresinin devamında ve kabulünde yarar vardır.

Arz eder; saygılar sunarım. (ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kul.

Komisyona bir söz talebi var mı efendim?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ESAT BÜTÜN (Kahramanmaraş) – Yok Sayın Başkan.

BAŞKAN – Yok.

Şahsı adına, Sayın Bekir Yurdagül; buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

BEKİR YURDAGÜL (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Tasarısının, genel kurulların oluşmasıyla ilgili 9 uncu maddesini görüşüyoruz. 9 uncu madde, kendisinden sonra gelen 19 uncu maddeyle çelişen ve bu maddede, üye sayısı 500'ü aşan yerlerde şubelerin genel kurullarının delegeyle yapılacağını belirtilmesine karşın, 19 uncu maddede, şube açmak için 1 000 çalışan koşulunu getiren bir yasal düzenleme vardır; yani, 9 ile 19 uncu maddeler kendi aralarında çelişiyor.

Bunun dışında, tasarının yine 19 uncu maddesinde, kaç üyeli şubelerde, kaç profesyonel sendika yöneticisi olacağı belirlenmiş. Yine 24 üncü maddede, kaç çalışanın olduğu yerde -en az 30 çalışanın olduğu yerde- temsilci atanabilme hükmüne bağlanmış; ancak, buna rağmen, bu 9 uncu maddede, şube genel kurullarının, sendika genel kurullarının, kaç delegeyle yapılacağı hükmüne bağlanmamış. Burada şu söylenebilir; bunu tüzüklere bıraktık, tüzükte, sendikalar genel kurullarında bunu belirleyecekler denilebilir. Zaten, bu tasarının 7 nci maddesinde, konfederasyon, sendika ve sendika şubesi genel kurul delegelerinin belirlenmesi usulü var; ancak, burada, birçok yasağı getiren bu düzenlemede, genel kurulların oluşumu gibi, sendikaların en önemli organlarının kaç delegeyle toplanacağı konusunda bir hüküm yok. Burada, 2821 sayılı Sendikalar Yasasına baktığımızda, 10 uncu maddesinde "şube genel kuruluna katılacak delege sayısı 100'den az, 250'den çok olmamak üzere sendika tüzüğünde belirlenir" denilmiş. Yani, 100 ilâ 250 arasında delege sayısı, sendikaların kendi belirlemesine bırakılmış. Yine, sendika merkez genel kurulu için delege sayısının, 200'den az, 500'den çok olmamak üzere sendika genel kurulunda belirleme koşulunu getirmiş 2821 sayılı Sendikalar Yasası.

Şimdi, birçok yönüyle 2821 sayılı Sendikalar Yasasının çok kötü bir kopyası olan Kamu Çalışanları Sendikaları Yasa Tasarısında, ne yazık ki, işçi sendikalarındaki bazı önemli ve olması gereken düzenlemeler yer almamış. Örneğin, 2821 sayılı Sendikalar Yasasının 3 üncü maddesinde "sendikalar tüzüklerinde belirtmek şartıyla ve genel kurul kararıyla şube açabilirler" deniliyor. Yani, işçi sendikaları yasasında şube açmaya bir sınırlama getirilmemiş; bu yetki, sendikanın idarî konumuna göre, malî durumuna göre, sendika genel kurullarına verilmiş; ama, burada, Kamu Çalışanları Sendikaları Yasa Tasarısına baktığımızda, kendi içerisinde birçok sınırlamalar getirilmiş, bir maddede "500" deniliyor, diğer maddede "1000" deniliyor. Eğer, bu yasa tasarısı, Meclis Genel Kurulundan bu şekilde geçerse, bırakın ASİM-SEN, Tüm Yargı-Sen gibi sendikaların kapatılmasını, İstanbul, İzmir, Ankara gibi metropoller hariç birçok ilimizdeki sendika şubesi kapatılmak zorunda kalacak. Yani, neden böyle bir sınırlamaya gerek görmüşüz kamu çalışanları sendikaları yasasında?!

Şimdi, grevi, toplu sözleşmeyi çok tartıştık; artık, persenk oldu, çok fazla tartışmayı da uygun görmüyorum; ama, bunun dışındaki yasaklar veya sınırlamalar, sadece grev ve toplu sözleşme hakkının olmamasından ibaret değildir. O nedenle, diyorum ki, bu yasa tasarısı, kendi içerisinde çelişkilerle dolu bir tasarıdır ve burada, kamu çalışanlarının mevcut örgütlenme şeklini hiçbir şekilde dikkate almayan bir yasal düzenlemeyle karşı karşıyayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yurdağül, toparlayalım lütfen.

BEKİR YURDAGÜL (Devamla) – Bitiriyorum Başkan.

Bu anlamda -tekrar ediyorum- bu tasarı Komisyonu geri çekilmeli ve kamu çalışanları sendikaları örgütlerinin, işçi sendikaları örgütlerinin yeniden görüşleri alınarak -ki, buna, Türk-İş, DİSK, Hak-İş de karşıdrlar- bu Kamu Çalışanları Sendikaları Yasa Tasarısını şu anki fiilî örgütlenmeden de yararlanarak yeniden düzenleyelim diyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yurdağül.

Madde üzerinde iki önerge vardır; geliş sırasına göre okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan tasarının 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Metin Bostancıoğlu

Alı İlksoy

Fevzi Aytekin

Sinop

Gaziantep

Tekirdağ

Abbas İnceayan

Emin Kul

Bolu

İstanbul

"Sendikaların veya sendika şubelerinin üye sayısı 1 000'i aştığı takdirde, genel kurullar delegelerle yapılabilir."

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, ikinci önerge de birinci önergenin aynıdır; okutuyorum ve okuttuktan sonra iki önergeyi birleştirerek oylarınıza sunacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan tasarının 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve talep ederiz.

Ergun Özkan

Hacı Filiz

Mehmet Gözlükaya

Niğde

Kırıkkale

Denizli

Yusuf Bahadır

Yusuf Bacanlı

Ahmet İyimaya

Trabzon

Yozgat

Amasya

"Sendikaların veya sendika şubelerinin üye sayısı 1 000'i aştığı takdirde, genel kurullar delegelerle yapılabilir."

BAŞKAN – Sayın Komisyon, önergeye katılıyor musunuz?

PLAN ve BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ESAT BÜTÜN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkanım, 19 uncu maddeyle uyum sağlıyor; takdire bırakıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Hükümet?..

ÇALIŞMA ve SOSYAL GÜVENLİK BAKANI NAMİ ÇAĞAN (İstanbul) – Sayın Başkan, önergelere katılıyoruz; çünkü, bu değişiklik önergeleri, Sayın Bekir Yurdagül'ün söylediği çelişkiyi gidermekte. Bu çelişki, bizim orijinal tasarımımızda yoktu, Plan ve Bütçe Komisyonunda 19 uncu madde değişikliğiyle böyle bir çelişki ortaya çıktı. O bakımdan, önergelere katılıyoruz.

BAŞKAN – Komisyon, çoğunluğu olmadığı için takdire bıraktı, Hükümet önergeye katılıyor.

Şimdi, 2 önergeyi birleştirerek oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Maddeyi, kabul edilen...

ERSÖNMEZ YARBAY (Ankara) – Karar yetersayısının aranmasını istiyorum.

BAŞKAN – Karar yetersayısı arayacağım efendim.

Maddeyi, kabul edilen önerge doğrultusunda oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir; karar yetersayısı vardır.

10 uncu maddeyi okutuyorum:

Genel kurulların toplantı zamanı ve karar yeter sayısı

MADDE 10. – Sendika veya konfederasyonun ilk genel kurulu tüzelkişilik kazanmasından başlayarak altı ay içinde yapılır.

Olağan genel kurul üç yılda bir toplanır. Tüzüklerinde belirtilmek koşulu ile daha kısa sürede de toplanabilir.

İki genel kurul toplantısı arasındaki döneme ilişkin faaliyet ve hesap raporu, denetleme kurulu veya denetçi raporu ile gelecek döneme ilişkin bütçe önerisinin, genel kurula katılacaklara toplantı tarihinden en az onbeş gün önce gönderilmesi zorunludur.

Olağanüstü genel kurul, yönetim kurulu veya denetleme kurulunun gerekli gördüğü durumlarda ya da genel kurul üye veya delegelerinin beşte birinin yazılı isteği üzerine en geç altmış gün içinde toplanır.

Genel kurula çağrı yönetim kurulu tarafından yapılır.

Toplantı yeter sayısı üye ya da delege tamsayısının salt çoğunluğudur. İlk toplantıda yeter sayısı sağlanamazsa, ikinci toplantı en çok onbeş gün sonraya bırakılabilir. Bu toplantıda salt çoğunluk aranmaz.

Karar yeter sayısı toplantıya katılan üye veya delege sayısının salt çoğunludur.

Yukarıdaki hükümlere aykırı hareket eden sendika şubesi, sendika veya konfederasyon yönetim kuruluna; üyelerinden birinin veya durumu tespit eden Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının, başvurusu üzerine, iş davalarına bakmakla görevli mahkeme kararı ile işten el çektirilir. Bu takdirde görevli mahkeme, genel kurulu kanun ve tüzük hükümleri gereğince en kısa zamanda top-

lamak ve yeni yönetim kurulu seçilinceye kadar cari işleri yürütmekle görevli olmak üzere Medenî Kanun hükümleri gereğince bir veya üç kayyım tayin eder.

BAŞKAN – Madde üzerinde gruplar adına görüşmelere başlıyoruz.

İlk söz, Fazilet Partisi Grubu adına, Sayın Fikret Karabekmez'de.

Buyurun Sayın Karabekmez. (FP sıralarından alkışlar)

FP GRUBU ADINA FİKRET KARABEKMEZ (Malatya) – Sayın Başkan, değerli üyeler; Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Tasarısının 10 uncu maddesi üzerinde Fazilet Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; sözlerime başlamadan önce, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Dört haftadır, Genel Kurulumuz bu tasarıyı görüşmektedir. Hükümet, bu tasarıyı, Meclis gündemine, mevcut haliyle getirmiştir; fakat, bu tasarıyı malum haliyle getirmesinin gerekçesini, Meclise ve kamuoyuna izah edememiştir. Yine, Hükümet, bu yasa tasarısıyla neyi amaçladığını da ortaya koyamamıştır. Tasarının Genel Kurul gündemine girmesiyle birlikte, büyük bir kargaşa başlamıştır.

Hükümetin dışarıdan destekçisi CHP, bu tasarıya karşı sert bir tepki koyuyor görünmesine rağmen, bu tepki, İktidar ortakları tarafından fazla ciddiye alınmamıştır. CHP'nin tüm taleplerine harfiyen uyan, CHP'nin görüşünü almadan tasarılarda bir kelime dahi değiştirmeyen İktidarın, bu hususta, CHP'yi ciddiye almaması düşündürücüdür. CHP, dışarıdan destekçisi olduğu İktidara, başka tasarılarla hiç tolerans tanımamıştır; örneğin, 8 yıllık kesintisiz eğitim yasa tasarısında, kendi partisinin görüşlerini harfiyen kanunlaştıran CHP, aynı hassasiyeti ve ciddiyeti bu tasarıda göstermemiştir.

Tasarı Meclis Genel Kurulunda görüşülmeye başlayınca, birden bire, memurlar iki gruba ayrılarak, sokaklara dökülüyor. Türkiye'de, kargaşa ve kaos planları yapılıyor. Türkiye'deki sükûnetten ve huzurdan rahatsız olan bazı çevreler, amaçlarına ulaşmak için, kargaşa ortamı oluşturmaya özel gayret sarf ediyorlar; maalesef, İktidar da, bu oyuna çanak tutuyor. Memurlarımız, feraset göstererek, tepkilerini, demokratik usullerle ortaya koymuştur. Kargaşa ve çatışmada menfaat uman çevrelerin oyunu tutmamıştır. Tüm memurlarımıza sesleniyoruz, bazı art niyetlilerin oyununa gelmeyiniz; şimdiye kadar gösterdiğiniz sağduyuyu bundan sonra da gösteriniz, demokratik tepki dışında hiçbir harekette bulunmayınız. Türkiye hepimizin, Türkiye'yi hep beraber daha güzel günlere götüreceğiz.

Değerli milletvekilleri, görüşülmekte olan tasarıya esasta karşı olan hiçbir parti ve hiçbir sendika yoktur.

ABBAS İNCEAYAN (Bolu) – Belli!..

FİKRET KARABEKMEZ (Devamla) – İktidar partileri ile DYP, tasarıyı bu haliyle geçirmeye çalışırken, biz, esastan tasarıya karşı olmamakla beraber, tasarı, grev ve toplu sözleşme hakkı içermediği için tasarıyı eksik buluyoruz. Bu nedenle, bu tasarı kanunlaşsa dahi, memurlara sendika hakkı vermeyeceğini biliyoruz ve bunu özellikle belirtiyoruz. Bir kanuna sendika kanunu demekle, o sendika kanunu olmaz.

ABBAS İNCEAYAN (Bolu) – Anayasayı ne yapacağız?..

FİKRET KARABEKMEZ (Devamla) – Bir tasarı, dernek benzeri bir kuruluş oluşturuyorsa, bu, dernek kanunudur; isminin sendika kanunu olması onu sendika kanunu yapmaz. Bu nedenle, bu tasarıda toplu sözleşme ve grev hakkının da düzenlenerek, tasarının, gerçek bir sendika yasa tasarısına dönüştürülmesini teklif ediyoruz. İktidar partileri ise "biz de buna karşı değiliz; ancak, Anayasa buna müsait değil, devlet personel rejimi buna müsait değil" diye gerekçeler ileri sürüyor-

lar. İktidar, eğer bu gerekçelerinde samimi ise, buyursun, Anayasada gerekli düzenlemeyi yapalım; memuru yeniden tanımlayalım, personel rejimini yeniden düzenleyelim ve toplu sözleşme ile grev hakkını da, memurlarımıza tanıyalım. Bu işleri yapacak olan makam da, bu Meclistir. Bu düzenlemelerin vakti gelmiş ve geçiyor. Yok, eğer, bizim bunları yapacak gücümüz yok diyorsanız da, buyurun seçime gidelim.

Gerçek anlamda bir kamu görevlileri sendikaları kanunu çıkaracak düzenlemeleri yapacak gücümüz olmadığı için; bu pansuman tasarılarla günümüzü geçirmeye çalışıyoruz diyorsanız, bunun takdirini de kamuoyuna bırakıyoruz.

Sendika hukuku açısından sendika kanunu sayılmayacak bir tasarımı kanunlaştırmak, kamuoyunu ve kendimizi aldatmamızdan başka bir şey değildir. Bu nedenle, tasarının geri çekilerek, gerçek sendika yasa tasarısına dönüştürülmesini talep ediyoruz.

Bu haliyle, yasanın tümüne karşı olduğumuz için, bütünün bir parçası olan 10 uncu maddeye de karşı olduğumuzu belirterek, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Karabekmez.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına, Sayın Cevdet Selvi; buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA M. CEVDET SELVİ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kamu görevlileri yasa tasarısının 10 uncu maddesiyle ilgili söz almış bulunuyorum; hepinizi saygıyla selamlarım.

Bu madde, 2821 sayılı Sendikalar Yasasının 12, 13 ve 53 üncü maddelerinin kısmen değişikliğiyle, bir başlık altında toplanarak şekillendirilmiş, yazılmıştır. 2821 sayılı Yasanın, özellikle 13 üncü maddesinde yer alan, toplantı yetersayısı, karar yetersayısı oranlarına bu maddede yer verilmemiştir. "İlk genel kurul toplantısında nisap sağlanmazsa, ikinci toplantıda salt çoğunluk aranmaz" denilmiştir; ancak, Sendikalar Yasasında var olan "bu sayı, tamsayının üçte birinden az olamaz" ibaresi de, yer almamıştır.

Ayrıca, "karar yetersayısı, toplantıya katılanların salt çoğunluğudur" denilmiştir; fakat, 2821 sayılı Yasada "üye veya delege tamsayısının dörtte birinden az olamaz" koşuluna yer verilmemiştir.

Sendikalar Yasasının 3 ayrı maddesi, bu tasarının 10 uncu maddesinde toplanırken, toplantı ve karar yetersayılarındaki oran ve ölçülerin kaldırılması, uygulamada, özellikle olağan ve olağüstü kongrelerde büyük sorunlar yaratacak niteliktedir. Bu, kongreleri şaibeli hale getirebilecektir, belirli oyunların oynanmasına fırsat verecektir. Bunun, sendikalarda ve şubelerinde istikrarlı bir yönetimin oluşmasını engelleyeceği, huzursuzluğu kalıcı kılacağı hiç düşünülmemiştir; bu, büyük bir eksikliklerdir. Pratikte, uygulamada yaratacağı sakıncalar dikkate alınarak ve bunun, bilerek yapılmadığını umarak, tasarımı hazırlayanların art niyetli olmadığını da bilerek, bu yanlışın Hükümet tarafından düzeltilmesi gerektiğini özellikle belirtmek isterim.

Sayın milletvekilleri, bu yasa tasarısının gerçekçi ve planlı bir şekilde hazırlanmamış olması, doğal olarak maddelerine de yansımıştır. Bu önemli tasarımı, sağlıklı bir zeminde, sağlam temelle-re oturtmak mümkün görülmemektedir.

Bunlardan birincisi, kamu istihdamıdır. Bu konu, yıllardan beri keyfi uygulamalarla istismar edilmiştir, haksızlık ve huzursuzluk kaynağı haline getirilmiştir, gayri ciddi politikalarla âdeto zlaştırılmıştır. Bu gerçeği, yetersiz ve geçersiz bir sendikalar yasa tasarısıyla kamufler etmek, kamu işyerlerini disipline etmek, istenilen demokratik bir düzene sokmak olası değildir. Onun için, bu tasarı, plansız bir şekilde getirilmiştir; her konuda olduğu gibi, olaylar, gelişmeler yüzeysel olarak ele

alınmıştır. Geç kalınmıştır; her zaman olduğu gibi, istimi arkadan gelir anlayışıyla, hesapsızca, arı kovana çomak sokulmuştur. Bir uzlaşma, bir diyalog ihtiyacı dahi duyulmadan, ben yaptım oldu mantığıyla hareket etme alışkanlığı sürdürülmüştür. Bunun için, tasarı, yeni ve büyük sorunlar üretecek niteliktedir. Bu tasarı hazırlanırken, kamu görevine ve kamu görevlisine bir bütün olarak bakma ihtiyacı bile duyulmamış, düşünülmemiş; kamu istihdamının ıslahi ele alınmamıştır. Devlet personel rejimi, Devlet Personel Yasası dikkate ve ele alınmadan, sorunların kaynağına inilmeden çıkarılmak istenen bu tasarı, doğaldır ki, yetersiz kalacak, sorunların çözümüne katkı sağlamayacaktır. Onun için, bu tasarı, sağlam zemine ve sağlıklı temellere oturacak bir yasa, ne yazık ki olmayacaktır.

İkincisi, getirilen bu yasa tasarısı, komisyonlar dahil, hiçbir aşamada, gerçekçi bir değerlendirmeye, bilimsel ve sağlıklı bir tartışmaya imkân vermeyecek, olumlu katkılara kapalı bir şekilde getirilmiştir. Genel Kuruldaki görüşmelerde, aynı anlayış ve yaklaşım, ne yazık ki sürdürülmektedir. Bu durum, kamu çalışanlarının da tüm yurttaşlarımızın da zaman zaman kafasını karıştırmaktadır; Türkiye Büyük Millet Meclisi üzerinde bazı kuşkuların oluşmasına, güven zaafına ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin çaresiz gibi görünmesine neden olmaktadır. Bunun temel nedenlerinden biri, bu yasa tasarısının gündeme gelmesiyle ve somut bir şekilde bir kez daha ortaya çıkmıştır.

Sayın milletvekilleri, bu yasa tasarısını getiren Hükümet, görüş ve düşüncelerini açık ve net bir şekilde söylememekte, söylememeye çalışmaktadır. İlk günden bu yana, her partinin sözcüsü, toplu sözleşmesiz ve grevsiz sendika olamayacağını, bunun anlam ifade etmeyeceğini anlatmakta, Anayasa engel olmasa derhal hakların teslim edileceğini söylemektedir; bunlar zabıtlarda da vardır. O zaman, muhalefet başta olmak üzere, kamu çalışanları ve halk şaşırmakta, buna bir anlam verememektedir. Şimdiye kadar Anayasa Mahkemesinde iptal edilen onlarca yasa var; bunlarda - özellikle özelleştirme başta olmak üzere- niye bu kadar duyarlı olunmadığı düşünülmektedir. Bu hakların, Anayasaya aykırı olmadığı, hukukî kararlarla, bilim adamlarının yorumları ve açıklamalarıyla, uluslararası sözleşmelerle, belgelerle kanıtlanırken, bu ısrarı anlamak güç olmaktadır.

Bu yasa tasarısını bir adımdır diye savunmaya kalkanlar, fiilî durumu görmezden gelip, açık seçik hak kayıplarını kimsenin anlamadığını sanmaktadırlar. Çıkan bir yasanın sonradan değişmesinin ne denli güç olduğunu bilerek, bu nedenle de, bu sonradan düzelir demenin inandırıcı olmadığı da ortaya çıkmaktadır.

Değerli milletvekilleri, bu durum, vatandaşımız üzerinde kaygı yaratmaktadır, Türkiye Büyük Millet Meclisindeki bütün partiler aynı şeyi istediği halde neden sonuç alamıyorlar diye merak etmelerine neden olmaktadır. Bazıları, tüm partilerin istemesine rağmen, istediği bir yasayı bile çıkaramayan Meclisin üzerinde başka bir etki, başka bir güç aramaya bile kalkmaktadırlar. Bazıları, Türkiye Büyük Millet Meclisinin çaresiz kaldığı düşüncesiyle, demokrasiden ve Meclisten de kaygı duymaya başlamaktadırlar. Demokrasilerde meclisler, Türkiye'de Büyük Millet Meclisi, tek ve en güçlü çözüm odağıdır; çaresizlik göstermeye, varsa, engeller karşısında istediği kararı vermekten kaçınmaya hakkı yoktur. Bu yasa tasarısında -yok; ama- Anayasa engeli olduğunu söyleyenlere, vatandaş "Anayasanın ilgili maddesini değiştirin" demektedir; çünkü, Türkiye Büyük Millet Meclisinde, çözümsüzlüğü, engeli kabul etmemektedir. Anayasanın, nasıl ve kaç üyeye değişebileceğini, artık, tüm yurttaşlar bilmektedir. Mecliste ve kamuoyunda söylenenler ile alınan karar ve çıkarılmak istenen yasanın çeliştiğini görerek, tüm yurttaşlar, kamu görevlileri şaşırmakta, buna anlam verememektedirler.

Sayın milletvekilleri, bu karışıklığın temel nedeni veya önemli nedenlerinden birisi, siyasî partilerin ve sözcülerinin, görüş ve düşüncelerini, net bir biçimde dile getirememeleridir. İnandırıcı olmayan gerekçeler, aşılabilir engeller, bahaneler yerine, istediklerini açıkça ortaya koysalar, bu ta-

sarı üzerindeki görüşmeler daha düzeyli, daha gerçekçi, daha anlaşılır olurdu; çözüm bulmak, uzlaşmak, ülke yararına olacak yasayı daha kısa sürede çıkarmak mümkün olurdu. Örneğin "memurlara, kamu görevlilerine, toplu sözleşmeli, grevli sendikal hak vermek, kamu görevini aksatır, devlet işyerlerinde disiplini bozar, millî güvenlik, genel sağlık hizmetleri zaafa uğrar, yolunda giden ekonomi olumsuz etkilenir, millî gelir dağılımındaki dengeler bozulur..

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın selvi, lütfen toparlayın.

M. CEVDET SELVİ (Devamla) – ... içbarış bozulur, kamu görevleri yapılırken huzursuzluk olur" gibi gerekçelerle gelseler, biz de, bu gerekçelere karşı, ülke yararına uzlaşarak, herkesi tatmin edecek, uzun vadede anlam ifade edecek bir yasayı çıkarma imkânına sahip oluruz.

Değerli milletvekilleri, yukarıda saydığım olumsuzlukları bilerek ve düşünerek, tüm milletvekillerinin de düşündüğünü var sayarak, bunların çözümünde, biz, kamu görevlilerine, grevli, toplu sözleşmeli sendika hakkının verilmesi suretiyle olumlu sonuç alınabileceğini görmekteyiz, bu şekilde anlam ifade edeceğini bilerek, ısrar etmekteyiz.

Bu yasa tasarısını hazırlayan, bir fırsat olarak bu imkânı eline geçiren İktidarın, Hükümetin, kızarak, duygusallıkla değil; bir kez daha, samimiyetle konuyu ele almasında yarar olduğunu söylüyoruz.

Hepinize teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Selvi.

Doğru Yol Partisi Grubu adına, Sayın Yusuf Bacanlı; buyurun.

DYP GRUBU ADINA YUSUF BACANLI (Yozgat) – Sayın Başkan, Yüce Meclisin saygıdeğer üyeleri; Kamu Görevlileri Sendikaları Yasa Tasarısının 10 uncu maddesi üzerinde, Doğru Yol Partisi Grubu ve şahsım adına söz almış bulunuyorum; bu vesileyle, Yüce Meclisin üyelerini saygıyla selamlıyorum.

Görüşülmekte olan Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Tasarısının 10 uncu maddesi, Plan ve Bütçe Komisyonundan, bizim vermiş olduğumuz teklife rağmen, ilginç bir şekilde, eksik ifadelerle çıkarılmıştır. 2821 sayılı Sendikalar Kanununun 13 üncü maddesi şöyle düzenlenmiştir:

"Madde 13.- Toplantı nisabı üye veya delege tamsayısının salt çoğunluğudur. Tüzükte daha yüksek bir nisap tespit edilebilir. İlk toplantıda yetersayı sağlanamazsa, ikinci toplantı en çok onbeş gün sonraya bırakılabilir. Bu toplantıya katılanların sayısı, üye veya delege tamsayısının üçte birinden az olamaz.

Delegelerle toplanan genel kurullarda delege olmayanlar, üyelerle toplanan genel kurullarda ise üye olmayanlar nisapta nazara alınmazlar ve oy kullanamazlar.

Delegelerin veya üyelerin genel kurula katılmaları ve oy kullanmaları engellenemez."

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, görüşmekte olduğumuz Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Tasarısının 10 uncu maddesinin altıncı fıkrasındaki eksikliğin önemini şu da açıkça ortaya çıkarmaktadır: Diyelim ki, 1 000 üyesi bulunan bir sendika şubesinin salt çoğunluğu 501'dir. Şu andaki tasarıya göre, ilk toplantıda 501 üye sayısı sağlanamazsa, toplantı onbeş gün sonraya ertelenir ve bu toplantıda salt çoğunluk aranmadığı gibi, bizim önerdiğimiz, toplantıya katılanların sayısı üçte birinden az, yani, vermiş olduğumuz önergeye göre, 334 kişiden az üyeyle toplantı yapılabilir ve önemli kararlar alınabilir. Daha açık konuşmak gerekirse, 1 000 üyesi bulunan bir sendika şubesi genel kurulu, önemli kararlar almak için, eğer, o gün 10 kişiyle toplantı yapabiliyorsa, tasarıda, yedinci fıkrada belirtilen "karar yetersayı, toplantıya katılan üye veya delege sayısının salt çoğunluğudur" hükmüne göre 6, 7, 8 kişiyle karar alabilir.

Değerli arkadaşlarım, 1 000 üyesi bulunan bir sendika şubesinde, 6 üyeyle karar alınabilir mi?! Bunu, akıl ve mantıkla izah etmek mümkün değildir. Bu, aynı zamanda, katılımcı, çoğulcu demokrasiye de aykırıdır. Bu bilgilerin ışığı altında, vermiş olduğumuz önergeye desteğinizi bekliyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; devlet memurları ücret-üretim dengesi, memur sendikalarının en temel amaçlarından biridir. Doğru Yol Partisi olarak, kamu emekçilerinin ücretlerinin ve özlük haklarının iyileştirilmesi için, Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Tasarısının bir an önce çıkmasından ve bu sendikaların kurulmasından yanayız.

Memurlarımız, her dönemde, en çok ezilen kesimi oluşturmuşlar, gerek aldıkları ücret gerekse çalışma koşulları bakımından güçlüklerle karşı karşıya bırakılmışlardır. Memurlarımızı, artık, iktidarda bulunan hükümetlerin memuru olmaktan çıkarıp, gerçek manada devletin memuru konumuna getirmenin zamanının geldiğine içtenlikle inanıyoruz.

Öğretim yılı başında öğretmenlerimize verilmesi istenen yüzde 18 ekzaminin burada edebiyatını yapıyoruz; ama, bu kanun teklifi de bir türlü Genel Kurula gelmedi. Ben ve Doğru Yol Partisi Grubu, başta öğretmenlerimize, bu zamandan daha fazla zammın verilmesi gereğine inandığımız gibi, diğer devlet memurlarına da bir an önce zammın verilmesinden yanayız.

Elimde devletin resmî dokümanları var; buralardan hiç iç açıcı olmayan resmî rakamlar vermek istiyorum: 4 kişilik bir ailenin sadece gıda harcaması için, 54 üncü Hükümet zamanında, 35 milyon liraya ihtiyacı vardı; 55 inci Hükümet döneminde, Ocak 1998 itibarıyla 53 milyon liraya ihtiyacı vardır; bu, sadece temel gıda harcamaları için böyle. Şimdi, rakam bu iken, emekli olan devlet memurunun aldığı maaş 49 milyon, Bağ-Kur emeklisinin aldığı 21 milyon, SSK emeklisinin aldığı 40 milyon, asgarî geçim ücreti de 24,5 milyon civarındadır. Yine, 4 kişilik bir ailenin asgarî geçim standardı, yani yoksulluk sınırı 145 milyon lira civarına dayanmıştır. Bu rakamlar, abartılı rakamlar değil. Ben, bu kalemleri, tek tek burada size izah ederek vaktinizi almak istemiyorum; sadece bir rakamı söylemek istiyorum; konut kirası, burada 22,5 milyon lira civarında alınmış. Demek ki, rakamlar çok gerçekçi.

Şimdi, rakamlar bu iken, devletin resmî rakamlarından, devlet memurunun aldığı maaşa bakalım: İlkokul mezunu bekâr bir devlet memuru 51 milyon lira; evli, 55 milyon lira alıyor. Ortaokul mezunu bekâr bir devlet memuru 51 milyon 500 bin lira; evli, 55 milyon 500 bin lira alıyor. Lise mezunu bekâr bir memur 53 milyon lira; evli, 56 milyon lira alıyor. Üniversite mezunu bekâr bir devlet memuru 55 milyon lira; evli, 59 milyon lira alıyor.

Şu rakamlara da özellikle dikkatinizi çekmek istiyorum: Biz, 1 inci derecedeki devlet memuruna lojman tazminatını 600 bin lira olarak veriyoruz; 1 inci ve 2 nci derecedeki devlet memuruna verdiğimiz lojman tazminatı bu. 3 üncü ve 4 üncü derecedeki bir devlet memuruna verdiğimiz lojman tazminatı 400 bin lira, diğerleri 200 bin lira civarında lojman tazminatı alıyor.

Çocuk yardımını 300 bin lira veriyoruz ve başarılı gördüğümüz, çalışkan devlet memurlarına bir maaş ikramiye de aynı rakamlarda. Çalışmayan eşlerine 3 milyon lira civarında yardım yapıyoruz.

Şimdi, enflasyon yüzde 100'leri geçmiş. Bu devlet memuruna verdiğimiz zam yüzde 30 civarlarında. Gelin, öğretmenlere de, devlet memurlarımıza da, yaşayabilecekleri şekilde zam verelim. Birçok devlet memurumuz, Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Tasarısının çıkması için sokaklarda yürüyor. İnanın, birçoğu, tasarının şu maddesi nasıl geçti veya bu maddesi nasıl geçti den ziyade, aç ve perişan olduğundan dolayı yürüyor.

Biz bunlarla da yetinmiyoruz, yine, kararnameyle, Hükümetin ilk yedi ayında 1 150 devlet memurunu yerinden etmişiz. Kararnamesiz olarak görevden aldığımız devlet memuru sayısı ise 6 300 civarındadır. Elbette, bunu, bu Hükümet de yapıyor diğer hükümetler de yapıyor. Artık, devletin

memurlarını, siyasal iktidarların memuru olmaktan kurtarıp, devletin gerçek manada memuru haline getirelim; buna içtenlikle inanıyoruz diye biraz önce söyledik.

ŞÜKRÜ YÜRÜR (Ordu) – Şimdi mi öğrendiniz bunu?!

YUSUF BACANLI (Devamla) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; Türkiye'nin içinde bulunduğu bu tablodan hepimiz sorumluyuz. Ülkeyi, siyasî çözümsüzlükten, tıkanan siyasî yapılanmadan kurtaralım; popülist politikaları hep birlikte bırakarak, demokratik rejime yönelik her türlü tehdidi birlikte göğüsleyelim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen, toparlayalım efendim...

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Maddeyle ilgisi yok ama hocam...

YUSUF BACANLI (Devamla) – Türkiye'yi yeniden bir normalizasyon sürecine sokuncaya kadar, aramızdaki her türlü siyasî çatışmayı askıya almıyoruz. Çözüm üretmeyen; ama, devamlı suçlayan siyaset tarzını hızla terk etmeliyiz. Kişiselleştirilmiş siyaset anlayışının, halkın siyasete ve dolayısıyla sisteme olan güvenini yıkmaktan öte bir amaca hizmet etmediğini, artık hep beraber görmeliyiz.

Bu duygu ve düşüncelerle, Sayın Başkanı, Yüce Meclisin saygıdeğer üyelerini saygıyla selamlıyorum. (DYP ve FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bacanlı.

Grupları adına başka söz talebi?.. Yok.

Şahsı adına, Sayın Emin Kul...

EMİN KUL (İstanbul) – Vazgeçiyorum efendim.

BAŞKAN – Vazgeçiyorsunuz...

Şahsı adına, Sayın Bekir Yurdagül; buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

BEKİR YURDAGÜL (Kocaeli)– Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Tasarısının "genel kurullarının toplantı zamanı ve karar yetersayısı" başlıklı 10 uncu maddesi üzerinde kişisel olarak söz aldım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; olağan genel kurulun üç yılda bir toplanacağı ve tüzüklerinde belirtmek koşuluyla, daha kısa sürede de toplanabileceği hüküm altına alınmış.

İlgilenen arkadaşlarım bilirler, bundan kısa bir süre önce, 2821 sayılı Sendikalar Kanununda yapılan bir değişiklikle, işçi sendikaları genel kurullarının üç yılda bir toplanma koşulu, dört yıla çıkartıldı. Tabii, bu, kesin hüküm değil; ama, dört yılın altında toplanmaya da tüzüklerinde yer verebilirler; iki yılda, üç yılda bir toplanabilirler. İşçi sendikalarıyla bir paralellik sağlamak istiyorsak, -onlarda, genel kurullarının dört yılda bir toplanma koşulu getirilmiş- kamu görevlileri sendikaları olağan genel kurullarının da dört yılda bir toplanması gerekir.

Yine, burada, olağanüstü genel kurul, yönetim kurulu veya denetim kurulunun gerekli gördüğü durumlarda ya da genel kurul üye veya delegelerinin beşte birinin yazılı isteği üzerine en geç altmış gün içinde olağanüstü genel kurulun toplanabileceği hüküm altına alınmış.

Değerli arkadaşlar, bu, işçi sendikalarında da, birçok dernek ve kooperatifte de, beşte bir imzayla, olağanüstü genel kurul toplanabiliyor. Burada, yasada, sonuçta, beşte bir imzayı toplayıp ilgili sendikaya veren delege, sendikanın olağanüstü genel kurul toplantı çağrısı yapmaması üzerine mahkemeye gidip, olağanüstü genel kurulun toplanmasını talep edebilir. Ancak, burada, beşte bir imzayı toplayanlar, gerçekten, sendikaları veya sendika şubelerini, kısa sürede -ki, beşte bir imza-

yı bulmak çok güç değildir ve ilgili iş hâkimine de yasada yetki verilmediği için- istedikleri zaman, olağanüstü genel kurula götürebilirler. Bu, gerçekten, bizi, üç sene için veya -eğer değişiklik yapılırsa- dört sene için toplanan, karar alan ve yöneticilerini seçen sendikalarımızın, beşte bir imzayla, her an olağanüstü genel kurula götürülme tehlikesiyle karşı karşıya bırakabilir.

Burada, ya imzayı toplayanların olağanüstü genel kurul için haklı gerekçeleri olması gerekir ya işte zimmet vardır, kötü yönetim vardır, bunu, m- hkemeye başvururken bir şekilde kanıtlarlar ve hâkim de kendi takdirini kullanarak, olağanüstü genel kurul çağrısı yapan delegenin bu talebini yerinde görür veya görmeyebilir; ama, yerinde görmemesini de doğal karşılamamız ve ikide bir sendikaların çalışmasını sektete uğratan, sendikaları zorda bırakan bu olağanüstü genel kurul tehlikesinden sendikalarımızı kurtarmamız gerekir diye düşünüyorum.

Beşte biri değiştirmesek bile, en azından, burada, hâkime "haklı gerekçelerle olağanüstü genel kurula götürmek" şeklinde bir yetki verilmesi gerekir diye düşünüyorum. Yoksa, bu maddede, hâkime herhangi bir yetki, tasarruf tanınmamış; beşte bir imzayı toplayanlar, istedikleri zaman, sendikalarını veya şubelerini olağanüstü genel kurula götürebiliyorlar.

Bu madde, 2821 sayılı Sendikalar Yasasında, genel kurulların toplantı zamanı ile karar alma ve yetersayısıyla ilgili olarak iki ayrı madde halinde düzenlenmiş. Burada yapılan, iki maddeyi bir araya getiren bir düzenleme.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen, toparlayın...

BEKİR YURDAGÜL (Devamla) – Teşekkür ederim Başkanım.

Söylediğim gibi, burada, 2821 sayılı Yasaya bu konuda bir paralellik sağlayıp, buradaki genel kurulların üç yılda bir toplanma zorunluluğunu dört yıla alabilirsek, zannediyorum, olumlu bir iş yapmış oluruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yurdağül.

Komisyon ya da Hükümetin bir söz talebi var mı efendim? Yok.

Şahsı adına, Sayın Esat Bütün...

ESAT BÜTÜN (Kahramanmaraş) – Vazgeçtim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Vazgeçiyorsunuz.

Sayın Mustafa Kul?.. Yok.

Madde üzerinde bir önerge vardır; okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 553 sıra sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Tasarısının 10 uncu maddesinin altıncı fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"Toplantı yetersayısı, üye ya da delege tamsayısının salt çoğunludur. Tüzükte daha yüksek bir nisap tespit edilebilir. İlk toplantıda yetersayı sağlanamazsa, ikinci toplantı en çok onbeş gün sonraya bırakılır. Bu toplantıya katılanların sayısı, üye veya delege tamsayısının üçte birinden az olamaz."

Yusuf Bacanlı

Yozgat

Yusuf Bahadır

Trabzon

Saffet Arıkan Bedük

Ankara

Necmettin Cevheri

Yusuf Selahattin Beyribey

Tayyar Altıkulaç

Şanlıurfa

Kars

İstanbul

Ülkü Güney

Bayburt

BAŞKAN – Sayın Komisyon?..

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ESAT BÜTÜN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkanım, "bırakılır" kelimesinin "bırakılabilir" şeklinde değiştirilmesini olumlu görmekle beraber, Genel Kurulun takdirine bırakıyoruz.

BAŞKAN – Bu tashihe birlikte, Komisyon, çoğunluğu olmadığı için katılmıyor; ama, olumlu görtüş beyan edip, Genel Kurulun takdirine bırakıyor.

Sayın Hükümet?..

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI NAMİ ÇAĞAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değişiklik önergesi, 2821 sayılı Yasaya paralel bir düzenleme getiriyor. Biz, bilerek bu paralelliği kurmamıştık; çünkü, kamu görevlileri sendikalarının birkaç yüz bini bulabileceğini ve üçte bir çoğunluk aramanın bile çok zor olabileceğini, bu bulunamadığı takdirde kayyımaya gidilebileceğini düşünmüştük, bilerek böyle düzenlemiştik; fakat, bu yönde bir irade beliriyor, katılıyoruz buna.

BAŞKAN – Önergeye, Komisyon, çoğunluğu olmadığı için katılmıyor, takdire bırakıyor; Hükümet katılıyor.

Önergeyi, Komisyonun vurguladığı düzeltmeyle birlikte oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

III. – YOKLAMA

BAŞKAN – Maddeyi, kabul edilen önerge doğrultusundaki değişik şekliyle oya sunacağım; ancak, oylamadan önce bir yoklama talebi vardır.

Yoklama talebinde bulunan arkadaşlarımızın burada olup olmadıklarını kontrol edeceğiz.

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Salonun şu andaki durumu belli...

BAŞKAN – Yoklama talebi gelince, yani önergenin oylaması sırasında bir sayım yaptık kabaca; maalesef, yoklama talebini, gözle görtür bir biçimde reddetme şansımız yok.

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Şu anda teşrif eden arkadaşlarımız var... Bu, bir hakkı suiistimaldir.

OYA ARASLI (İçel) – Şöyle bir sayın; yoksunuz içeride...

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Yoklama talebinde bulunan 20 arkadaşımızla birlikte?..

BAŞKAN – Saydık efendim, önergenin oylanması sırasında saydık; 20 arkadaşımızın katılımıyla dahi olmuyor.

Yoklama talebiyle ilgili önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İçtüzüğün 57 nci maddesi uyarınca yoklama yapılmasını saygıyla arz ederiz.

Bekir Kumbul?.. Burada

Ahmet Küçük?.. Burada.

Yahya Şimşek?.. Burada.

Mahmut Işık?.. Burada.

Bekir Yurdağül?.. Burada.

Oya Araslı?.. Burada.

Bülent Tanla?.. Burada.

Ercan Karakaş?.. Burada.

Orhan Veli Yıldırım?.. Burada.

Mustafa Yıldız?.. Burada.

Şahin Ulusoy?.. Burada.

Veli Aksoy?.. Burada.

Birgen Keleş?.. Burada.

Ayhan Fırat?.. Burada.

Ali Dinçer?.. Burada.

Ali Rıza Bodur?.. Burada.

Zeki Çakıroğlu?.. Burada.

Haydar Oymak?.. Burada.

Metin Arifağaoğlu?.. Burada.

M. Cevdet Selvi?.. Burada.

Celal Topkan?.. Burada.

Hilmi Develi?.. Burada.

Yoklamaya başlıyoruz efendim.

(Yoklamaya başlandı)

Ali Talip Özdemir?.. Yok.

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Sayın Başkan, yoklama isteyen arkadaşların bir kısmı burada yok.

BAŞKAN – Efendim, onları burada olarak...

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Sayıları 20'nin altında; dikkate almanızı rica ediyorum.

BAŞKAN – Şimdi, bu konuda çeşitli uygulamalar yapıldı.

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Ben, sizin uygulamanızı biliyorum.

BAŞKAN – Benim uygulamam, başlangıçta yoklama isteyenleri tespit edip, tekrar, yoklama sırasında burada olduklarını söylemek; yani, buradalar. Onların hepsini sayıya dahil ediyoruz; yani, imza sahibi olan herkes, var olarak yazılacak, o konuda endişeniz olmasın.

Yoklamaya devam ediyoruz.

Hüsamettin Özkan?.. Yok.

(Yoklamaya devam edildi)

BAŞKAN – Toplantı yetersayımız vardır.

VI. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

3. – *Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Tasarısı ile Antalya Milletvekili Deniz Baykal ve 39 arkadaşının, İstanbul Milletvekili Gürcan Dağdaş ve 6 arkadaşının, Trabzon Milletvekili Yusuf Bahadır ve 9 arkadaşının, İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş ve 7 arkadaşının aynı mahiyetteki*

kanun teklifleri ve İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş ve 2 arkadaşının İşçi ve Memur Emeklileri ile Bunların Dul ve Yetimlerinin Sendikalaşmasına İlişkin Kanun Teklifi ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/702, 2/224, 2/929, 2/1000, 2/1023, 2/1024) (S. Sayısı : 553) (Devam)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 553 sıra sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Yasa Tasarısını görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Komisyon ve Hükümet yerlerini almışlardır.

Şimdi, 10 uncu maddeyi, kabul edilen önerge yönündeki değişik şekliyle oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

11 inci maddeyi okutuyorum:

Seçimlerde uyulacak esaslar

MADDE 11. – Genel kurullarda seçimler yargı gözetimi altında serbest, eşit, gizli oy, açık sayım ve döküm esasına göre yapılır.

Genel kurul toplantıları, genel kurullarda yapılacak seçimler, seçimlere yapılacak itirazlar, seçimlerin iptali ve yenilenmesine ilişkin hususlarda 2821 sayılı Sendikalar Kanununun 14 üncü maddesinin bir ile onüçüncü fıkraları ve 52 nci maddesinde yer alan hükümleri uygulanır.

BAŞKAN – Madde üzerinde gruplar adına söz talebi var mı efendim?

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına, Sayın Bekir Yurdagül; buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA BEKİR YURDAGÜL (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kamu Çalışanları Sendikaları Yasa Tasarısının "Seçimlerde uyulacak esaslar" başlığını taşıyan 11 inci maddesi üzerinde, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; hepinizi saygı ve sevgiyle selamlarım.

BÜLENT ATASAYAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, madde üzerinde konuşsun...

BEKİR YURDAGÜL (Devamla) – Sizi utandıracam bu maddede!..

Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; bu maddede "2821 sayılı Sendikalar Kanununun 14 üncü maddesinin bir ile onüçüncü fıkraları ve 52 nci maddesinde yer alan hükümleri uygulanır" denilmiş; 52 nci madde, seçimlerin genel kurul sonuçlarının iptaline ilişkin madde.

2821 sayılı Sendikalar Yasasının 14 üncü maddesinin birinci fıkrasında "Genel kurulların toplanması ve yürütülmesini gözetmek üzere valinin görevlendireceği hükümet komiserinin genel kurulun başlayacağı gün ve saatte genel kurulun yapılacağı mahalde bulundurulması zorunludur." deniliyor; ayrıca "Bulunmaması halinde, genel kurulun çalışmalarına komiser olmadan da başlanabilir ve durum derhal valiliğe bildirilir" denilmektedir.

Onüçüncü fıkrada "Seçimler sırasında sandık kurulu başkanı ve üyelerine karşı işlenen suçlar, Devlet memurlarına karşı işlenmiş gibi cezalandırılır" deniliyor.

Şimdi, eğer, sadece, 2821 sayılı Sendikalar Kanununun 14 üncü maddesinin bir ve onüçüncü fıkraları ile 52 nci maddesinde yer alan hükümlerin uygulanmasını benimsemişsek, burada, genel kurullarda uyulacak esaslara ilişkin bazı boşlukların nasıl giderileceğini, merak ediyorum; eğer, sadece, 14 üncü maddenin bir ve onüçüncü fıkraları geçerli ise, diğer boşlukların nasıl giderileceğinin de belirlenmesi gerekir diye düşünüyorum. Örneğin; 2821 sayılı Yasanın 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında deniliyor ki: "Seçim yapılacak genel kurul toplantılarından en az onbeş gün önce genel kurula katılacak üye veya delegeleri belirleyen listeler ile toplantının gündemi, yeri, günü, saati ve çoğunluk olmadığı takdirde yapılacak ikinci toplantıya ilişkin hususları belirten bir yazı ile

birlikte, seçim kurulu başkanlığına bildirilir; o ilan eder; itiraz olursa, itirazları karara bağlar..." Şimdi, genel kurulun toplanmasına ilişkin bir boşluk olursa bunu yasa tasarısı nasıl düzenlemiştir? Böyle bir boşluk var.

Yine, devam ediyorum, 2821 sayılı Sendikalar Yasasının 14 üncü maddesinin diğer fıkralarında ise "Hâkim gerektiğinde ilgili kayıt ve belgeleri de getirtilip incelemek suretiyle varsa noksanları tamamlattıktan sonra seçime katılacak üye veya delegeleri belirleyen liste ile yukarıdaki fıkrada belirtilen diğer hususları onaylar. Onaylanan liste ile toplantıya ilişkin diğer hususlar genel kurulun toplantı tarihinden yedi gün önce sendika şubesi, sendika veya konfederasyon binasında asılmak suretiyle ilan edilir. İlan süresi üç gündür" denilmektedir.

Şimdi, işçi sendikaları genel kurulları için düşünülen bu düzenlemeler, kamu çalışanları sendikaları genel kurulları için neden düşünülmemiştir? Eğer "2821 sayılı Sendikalar Yasasının 14 üncü maddesinin tamamı, bir sorun olduğu zaman, bu genel kurulların oluşumu için geçerlidir, buraya bakılarak karar verilir" denilmiş olsaydı, gerçekten bir eksikliği gidermiş olacaktık. Ancak, sadece bir ve onüçüncü fıkralara atıfta bulunulup, diğer eksikliklerin burada giderilmemesini, bu anlamda bir eksiklik olarak değerlendiriyorum.

Yine, kanunda "İlan süresi içinde listeye yapılacak itirazlar hâkim tarafından incelenir ve en geç iki gün içinde kesin olarak karara bağlanır. Bu suretle kesinleşen listeler ile toplantıya ilişkin diğer hususlar hâkim tarafından onaylanarak ilgili sendika şubesi, sendika veya konfederasyona gönderilir" denilmektedir. 2821 sayılı Sendikalar Yasasının 14 üncü maddesinde olan bu düzenleme Kamu Çalışanları Sendikaları Yasa Tasarısının 11 inci maddesinde düşünülmemiştir.

Yine "Hâkim, bir başkan ve iki üyeden oluşan seçim sandık kurulu oluşturur" deniliyor ve sandık kurulu başkanının özelliklerini belirtiyor işçi sendikaları genel kurullarının oluşumu için. Ancak, kamu çalışanları sendikaları genel kurullarının ne şekilde, nasıl oluşacağı; sandık kurullarının nasıl oluşacağı bu tasarıda belirtilmemiştir.

Yine "Genel kurullarca yapılacak seçimlerde aday olanların listeleri birlikte veya organlara göre ayrı ayrı olmak üzere, başkanlık divanınca yeteri kadar düzenlenerek ilgili seçim kurulu başkanınca mühürlenmek üzere verilir" denilmektedir. Yani, 2821 sayılı Sendikalar Yasasının 14 üncü maddesi, genel kurullardaki olası eksiklikler ve yapılması gereken düzenlemeleri tek tek, madde madde, fıkra fıkra kayıt altına almış ve bir düzenleme getirmiş; ama, bakıyoruz, Kamu Çalışanları Sendikaları Yasası Tasarısının "Seçimlerde uyulacak esaslar" başlığını taşıyan 11 inci maddesinde birçok belirsizlik var.

Şimdi, bu tasarı bu şekilde geçerse; yani, sadece, 2821 sayılı Sendikalar Yasasının 14 üncü maddesinin birinci ve onüçüncü fıkralarına atıfta bulunan bir düzenleme dışında, eğer, yeni bir düzenleme yapmamış olursak, gerçekten, hem sendika şube genel kurulları hem sendika genel kurulları hem de konfederasyon genel kurullarında birçok belirsizlik ve tartışmayla karşı karşıya kalabiliriz diye düşünüyorum.

Yine, 2821 sayılı Sendikalar Yasasının 14 üncü maddesinde "Seçimin devamı sırasında yapılan işlemler ile tutanakların düzenlenmesinden itibaren iki gün içinde seçim sonuçlarına yapılacak itirazlar hâkim tarafından aynı gün incelenir ve kesin olarak karara bağlanır. İtiraz süresinin geçmesi ve itirazların karara bağlanmasından hemen sonra hâkim, yukarıdaki hükümlere göre kesin sonuçları ilan eder ve ilgili sendika, sendika şubesi veya konfederasyona bildirir" denilmektedir.

Şimdi, seçim sonuçlarına böyle bir itirazın mercii ne olacak ve hâkim, bu konuda neye göre karar verecek? "Seçimlerde uyulacak esaslar" başlığını taşıyan 11 inci maddede, ne yazık ki, buna ilişkin bir düzenleme de söz konusu değil ve eğer, bu, bu şekilde geçerse, genel kurullarda gerçekten bir kaos ortamıyla karşı karşıya kalacağız. Bu 11 inci maddede hem hâkimin görevli olarak,

sandık kurulunun görevli olarak, genel kurullarda oy kullanma hakkına sahip delegelerin ilanı, onlara itiraz; daha sonra, genel kurul sonrası, seçim sonuçlarının itirazına yönelik bir itiraz mercii ve ya hâkimin bunu ne şekilde karara bağlayacağına ilişkin bir düzenleme getirmemiştir.

Yine, 2821 sayılı Sendikalar Yasasının 14 üncü maddesinde, "Seçim kurulu başkanı ve seçim sandık kurulu başkanı ile üyelerine, Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunda belirtilen esaslara göre ilgili sendika, sendika şubesi veya konfederasyonca ücret ödenir" deniliyor; yani, orada, genel kurulda görevli kişilerin özlük haklarına, ücretlerine ilişkin bir düzenleme getirilmiş. Bakıyoruz, Kamu Görevlileri Sendikaları Yasa Tasarısının 11 inci maddesinde böyle bir düzenleme de yok. Bunların ücretleri, yollukları neye göre belirlenecek? Onlara, bu konuda, bu görevleri karşılığı angarya mı yapılmış olacak? Angarya, Anayasaya göre suçtur. Seçim kurulu başkanına, sandık kurulu başkanına ve üyelerine kendi görevleri dışında -ki, bunlar kamu çalışanıdır- birtakım ek görevler veriyoruz; ama, bu, genel kurulda, normal hafta tatillerinde veya mesai saatleri dışında yapılan bu çalışmaları karşılığı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlıyoruz Sayın Yurdagül.

BEKİR YURDAGÜL (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

Bu konuda da -az önce belirttiğim- seçim kurulu başkanı, sandık kurulu başkanı ve üyelerine ilişkin, ne yazık ki, bir düzenleme getirilmemiştir. Bu anlamda, bu 11 inci maddede, eğer, atıfta bulunulacaksa, 2821 sayılı Sendikalar Yasasının 14 üncü maddesinin tamamına atıfta bulunulması ve genel kurullarda da bu anlamda bir kaostun önüne geçilmesi gerekir diye düşünüyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yurdagül.

Fazilet Partisi Grubu adına, Sayın Hüseyin Arı; buyurun. (FP sıralarından alkışlar)

FP GRUBU ADINA HÜSEYİN ARI (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüntülmekte olan kanun tasarısının 11 inci maddesi üzerinde, Fazilet Partisi adına görüşlerimi arz etmek üzere huzurlarınızdayım; Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün, sendikalaşarak örgütlenme hakkı -Anayasamızın da 2 nci maddesinde belirtildiği gibi- sosyal devlet ilkesinin bir gereğidir. Aynı zamanda, 60 ıncı maddenin amir hükmüdür. Maddede, "Herkes, sosyal güvenlik hakkına sahiptir. Devlet, bu güvenliği sağlayacak gerekli tedbirleri alır ve teşkilatı kurar" denilmektedir. Yine, Anayasamızın 55 inci maddesinde "Ücret emeğin karşılığıdır. Devlet, çalışanların yaptıkları işe uygun adaletli bir ücret elde etmeleri ve diğer sosyal yardımlardan yararlanmaları için gerekli tedbirleri alır" tarzında, sosyal düzenlemeleri öngören daha başka maddelerde, bu yönde amir hükümler yer almaktadır; ama, ne yazık ki, bugüne kadar, devleti yönetenler, Anayasamızın, sosyal barışı ve huzuru sağlayıcı bu düzenlemelerini, bir türlü, kâmil manada hayata geçirememişlerdir. Buna mukabil, Batı Avrupa ülkeleriyle birlikte taraf olduğumuz ve kanun hükmünde bulunan ILO sözleşmeleri, Avrupa Sosyal Şartı Sözleşmesi, kamu görevlilerine, kendi iradeleriyle, özgürce, sosyal, ekonomik ve demokratik haklarını koruyabilmek amacıyla toplupazarlık haklarını vermişti.

Bugün, Almanya ve İsviçre'de getirilmiş olan bazı sınırlamalara rağmen, tüm Avrupa ülkelerinde, belirli kurallar çerçevesinde, kamu görevlileri, toplu iş sözleşmesi ve grev haklarını özgürce kullanabilmektedirler.

Değerli arkadaşlarım, demokratik sistemlerde, yasakçı bir zihniyetle, toplumda barışı ve huzuru sağlayamazsınız. Hepinizin bildiği gibi, demokrasinin temel kuralları evrenselidir; hele hele, te-

mel hak ve özgürlükler, artık, bugünün globalleşen dünyasında, olmazsa olmaz kuralıyla, insanlığın, temel ve vazgeçilmez hakları olmuştur.

Anayasamızın başlangıç bölümünde "Dünya milletlerinin bir üyesi olarak, Türkiye Cumhuriyetinin ebedî varlığı, refahı, maddî ve manevî mutluluğu ile çağdaş medeniyet düzeyine ulaşma azmi yönünde; millet iradesinin mutlak üstünlüğü, egemenliğin kayıtsız şartsız Türk Milletine ait olduğu ve bunu millet adına kullanmaya yetkili kılınan hiçbir kişi ve kuruluşun, bu Anayasada gösterilen hürriyetçi demokrasi ve bunun icaplarıyla belirlenmiş hukuk düzeni dışına çıkamayacağı" belirtilmektedir.

Görüldüğü gibi, Anayasamızın başlangıç bölümü, ülke insanların maddî ve manevî mutluluk ve refahını sağlayacak bir huzur ortamında ülkeyi çağdaş medeniyet düzeyine ulaştırmayı ön plana çıkarmaktadır. Zaten, demokratik sistemin esas hedefi de, o ülkedeki, ortadirek olarak yaşayan memuru, işçisi, köylüsü, çiftçisi, küçük esnafı, Bağ-Kur'lusu ile bunların emekli ve dul ve yetimleridir. Bu kesim, ülke insanların yüzde 80 veya 90'ını oluşturmaktadır. Siz, bu kesimin ekonomik ve sosyal refah seviyesini uygun bir düzeye getirebilmişseniz, o ülkede istikrar ve huzur vardır; bunun aksinde ise, huzursuzluk, sosyal çalkantılar ve patlamalar kaçınılmaz olur.

Ülkemizdeki ortadireği oluşturan kesime bakıyoruz; bugün, ülkemizin büyük bir bölümü sosyal güvenceden yoksun ve örgütsüz. Buna ilaveten, milyonlarca işsiz insanımız var. O halde, bu tarz bir demokrasiden kim istifade ediyor; yüzde 10'luk bir bölümü oluşturan mutlu bir azınlık. Halbuki, demokrasiler, çoğunluk esasına dayanan idarî sistemlerdir. Yıllardır ülkemizde çok büyük çarpıklıklarla iç içe yaşıyorsak ve ortadirek bir türlü huzur ortamına kavuşamıyor, yüksek enflasyon karşısında devamlı eziliyorsa, demokratik sistemimizde büyük yanlışlıklar var demektir.

Değerli arkadaşlarım, demokrasiler, yalnız halka dayanırlar, yalnızca halka hesap verirler. Katılımcı olmayan, halka değil başka güçlere hesap veren bir rejim özürdür.

Zannedirim, bu kanun tasarısının talihsizliği zamanlamasındadır. Tasarı öyle bir ortamda Parlamente'ye getirildi ki, yasakların arttığı, temel hak ve özgürlüklerin baskı altına alındığı, millî iradeden yoksun bir Hükümetin, parlamento dışı güçlerin baskı ve dayatmalarıyla halka dönük hizmetler vermediği, antidemokratik bir dönemde bulunuyoruz.

METİN ŞAHİN (Antalya) – Maddeye gel, maddeye!..

HÜSEYİN ARI (Devamla) – Çalışanların temel hak ve özgürlüklerinin bir parçası durumundaki bu önemli kanun tasarısı, şu ortamda çıkarsa, ileride telafisi çok güç sorunlara neden olabilir.

METİN BOSTANCIOĞLU (Sinop) – Sayın Arı, bu madde için ne düşünüyorsunuz?!

HÜSEYİN ARI (Devamla) – Bu nedenle, tasarı, geri çekilip, demokrasimizin tüm kurum ve kurallarının tam olarak işlediği, sağlıklı ve tüm partilerin uzlaşabileceği bir ortamda yeniden bir düzenlemeyle gündeme getirilerek, memurlarımızın da huzura kavuşması temin edilmiş olacaktır. Böylece, Yüce Parlamente'muz, yasama görevini gönül rahatlığıyla yerine getirmiş olacak, ülkede barış ve huzur ortamının sağlanması gibi, bugün çok ihtiyacımız olan bir özlem gerçekleştirilecektir.

Bu duygu ve düşüncelerle, hepinize saygı ve sevgilerimi sunarım. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Arı.

Doğru Yol Partisi Grubu adına, Sayın Yusuf Bahadır; buyurun. (DYP sıralarından alkışlar)

DYP GRUBU ADINA YUSUF BAHADIR (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 553 sıra sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanun Tasarısının 11 inci maddesi üzerinde, DYP Grubu adına söz almış bulunuyorum; bu vesileyle, Yüce Meclise saygılarımı sunuyorum.

Değerli arkadaşlarım, Temmuz 1995'teki anayasa değişiklikleri sırasında, kamu görevlilerinin sendikal hakları, 51 inci maddedeki değişikliğin reddedilmesi üzerine, 53 üncü maddeye bir fıkra eklenerek tanınmış; ama, verilen hakkın kullanımıyla ilgili, yani, 53 üncü maddenin hayata geçirilebilmesiyle ilgili uyum yasası bugüne kadar çıkarılamamıştır. İşte, biz, bugün, kamu görevlilerinin gecikmiş haklarını iade edecek uyum yasasını çıkarmakla kalmayacağız; aynı zamanda, 2 milyon aşan bir kesimin örgütlenmesi ve örgütleri aracılığıyla kendi hak ve çıkarlarını koruma ve geliştirme yollarını açarak, katılımcı demokrasi açısından bir çığır açmış olacağız.

Bu itibarla, tasarımı bir an önce kanunlaştırmak ve kamu görevlilerine oldukça gecikmiş sendikal haklarını vermek, hatta verilmiş ve sonra ellerinden alınmış haklarını iade etmekte aceleci olmamızı takdirle karşılayacağınızı umuyor ve bekliyorum. Bunu, Sayın Genel Başkanım Prof. Dr. Tansu Çiller'in söylediği gibi, pozitif bir siyasetin gereği olarak görmekteyiz; çünkü, pozitif siyasetin gereği olarak çıkaracağımız uyum yasası, ikibuçuk yıldır çıkarılamayan 2 milyonluk bir memur kitlesinin beklediği bir kanundur. Kamu görevlileri, yıllardan beri binbir güçlükte kurmuş oldukları örgütlerde, muhatabını bulabilmek için bu tasarının kanunlaşmasını beklemektedir. Çünkü, sendikalar, 1990'lı yıllardan beri var; fakat, kanunları yok; üretimden gelen etkin güçleri var; fakat, üyeleri adına Hükümetle masaya oturamıyor, üyeleri adına yargıya başvuramıyor, üyelerin haklarını arayamıyor; yani, fiilen kurulmuş ve faaliyet göstermekte olan sendikalar, tasarının kanunlaşmasıyla hukukî yapıya kavuşmuş olacaktır.

Değerli milletvekilleri, sendikaları bu hukukî yapıya kavuştururken, mevcut kanun tasarısının da, suiistimale fırsat vermeyecek şekilde açık ve net ifadelerle kanunlaştırılması gerekmektedir. Türkiye'de bugüne kadar yapılan suiistimallerin çoğu, eksik yasalardan, eksik demokratik haklardan kaynaklanmaktadır. Şimdi görüşmekte olduğumuz Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Tasarısının 11 inci maddesinde de böyle bir eksik durum görmekteyiz. Bu yasanın eksik çıkması, daha sonra düzeltilmesi, topluma fazla bir şey vermeyeceği gibi, zaman kaybından başka hiçbir işe de yaramayacaktır.

Hükümet tasarısında ve Plan ve Bütçe Komisyonunda kabul edilen maddede, seçimlerde uyulacak esaslar düzenlenmeyip, seçimlerde uyulacak esaslar hakkındaki hükümler, diğer bir kanuna atıf yapılarak düzenlenmiştir. Bu konunun çok önemli olduğunu sanmıyorum; ama, bu 11 inci maddenin ikinci fıkrasında, genel kurul toplantıları, genel kurullarda yapılacak seçimler, seçimlere yapılacak itirazlar, seçimlerin iptali ve yenilenmesine ilişkin hususlarda 2821 sayılı Sendikalar Kanununun 14 üncü maddesinin bir ilâ onüçüncü fıkraları ile 52 nci maddesinde yer alan hükümlerin uygulanacağı belirtilmiştir. Yani, burada, açık ve net olarak, 2821 sayılı Sendikalar Kanununun 14 üncü maddesinin bir ile onüçüncü fıkra hükümleri zikredilmiş, iki ilâ onikinci fıkra veya bunlar arasındaki fıkraların hükümleri için bir açıklama getirilmemiştir.

Bu nedenle, vermiş olduğumuz önergeyle bu hususun düzeltilmesi gereğini duyuyor; Yüce Meclise saygılarımı sunuyorum. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bahadır.

Gruplar adına başka söz talebi?.. Yok.

Şahsı adına, Sayın Emin Kul?.. Yok.

Sayın Bekir Yurdagül, buyurun.

BEKİR YURDAGÜL (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 11 inci madde üzerinde kişisel düşüncelerimi açıklamak için söz aldım; hepinizi saygıyla selamlarım.

Grubum adına konuşurken belirttiğim kaygılarımı tekrarlamak istiyorum. Bu tasarının 11 inci maddesi...

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ESAT BÜTÜN (Kahramanmaraş) – Önerge var.

BEKİR YURDAGÜL (Devamla) – Efendim, önergeyi şimdi elinizde dolaştırıyorsunuz.

O önergeyi okudum; o önerge de çözüm getirmiyor Sayın Bahadır. Sandık kurulu başkanını, sandık kurulu üyelerini nasıl saptayacaksınız, onlara ödeneklerini nasıl vereceksiniz, daha sonra itirazları nasıl değerlendireceksiniz? 2821 sayılı Kanununun 14 üncü maddesinin birinci ve onüçüncü fıkralarında bunlar yok ki; yani, 2821 sayılı Sendikalar Yasasında bu konulara atıfta bulunulmamış ki. Ben, az önce önergeyi gördüm; o önerge de, genel kurullardaki sorunları çözmeye yönelik bir önerge değil. O önergeyle kısmî bir eksikliği giderebilirsiniz; ama, sonuçta, az önce söylediğim gibi, 2821 sayılı Yasanın 14 üncü maddesi, genel kurulların olumuşuyla ilgili, sandık kurullarının oluşumuyla ilgili, delege listelerinin ilanıyla ilgili, onlara itirazla ilgili, daha sonra seçim sonuçlarının ilanına itirazla ilgili iki sayfalık bir düzenleme yapmış. Yani, siz tasarıda bu konuya fazla yer vermek istemiyorsanız, iki satırla, burada, 2821 sayılı Yasanın 14 üncü maddesinin ilgili fıkralarına atıfta bulunalım, tamamına atıfta bulunalım ve eğer, genel kurullarda bir eksik olursa, bunu, bu şekilde giderelim. Bundan kaçınmanın bir anlamı yok ki, neden kaçınıyoruz; 1 ve 13 yazacağımıza "2821 sayılı Yasanın 14 üncü maddesine göre hâkim karar verir" diyelim, genel kurul işlemlerini buna göre başlatalım, bitirelim, itirazları da buna göre değerlendirelim diyorum. Yani, burada, bundan kaçınmanın çok fazla anlamı olduğunu düşünmüyorum.

Bu anlamda, benim burada söylediklerim şu: Yasayı çıkardığımızda 6 ay içinde genel kurul yapma zorunluluğunu getiriyorsunuz; ama, o genel kurul yapılma koşullarını, ne yazık ki tam olarak belirleyemiyorsunuz. Bir sürü eksikliği de, bu tasarıyla genel kurullara taşımış oluyoruz.

O anlamda, diyorum ki, bu tasarının 11 inci maddesini Komisyona geri çekelim, eksik bırakmayacak şekilde orada bir düzenleme yapalım, istenildiği gibi, eksikliği giderecek şekilde sokalım, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurul gündemine ondan sonra getirelim ve seçimlerde uyulacak esaslarla ilgili maddeyi birlikte tartışalım.

Zaten, bu sendikaların genel kurullarındaki -ister sendika olsun ister sendika şubesi olsun ister konfederasyon olsun- esas olay, sendika şubelerindeki delege seçimiyle başlıyor; yani, siz, sendika şubesindeki delege seçimlerini, demokratik bir ortamda, demokratik bir şekilde ve yargı güvencesinde yapmanız halinde, birçok sorunu da ortadan kaldırmış oluyorsunuz.

Konuşmamın başında söylediğim sözleri tekrarlıyorum; lütfen, bu 11 inci maddeyi yeniden gözden geçirelim ve genel kurullarda çıkacak olası tartışmalara da son verelim diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yurdagül.

Sayın Esat Bütün?..Yok.

Sayın Mustafa Kul?..Yok.

Sayın Ersönmez Yarbay, buyurun.

ERSÖNMEZ YARBAY (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu kanun tasarısı üzerinde şahsî görüşlerimi ifade etmek üzere söz aldım.

Bu kanun tasarısının, memlekete, millete ve kamu görevlilerine faydalı bir kanun tasarısı olduğuna inansam, şahsen, bu kanun tasarısının bir an önce Meclisten geçmesi için elimden gelen gayreti gösterirdim; ancak, bu kanun tasarısı, memurları örgütlendirmek için değil, bilakis, memurların sendikal haklarını ellerinden alma ve örgütlenme açısından şu anda bulunduğumuz yerden geri gitme noktasına götüreceği için, bu kanun tasarısının geri çekilmesi konusundaki görüşlerimi ifade etmeye devam edeceğim.

Biraz önce konuşan arkadaşımız, öğretmenlere yapılacak yüzde 18'lik zammın, bu kanun tasarılarının geçmesinden sonra gündeme geleceğini, sırada beklediğini; dolayısıyla, bu kanun tasarılarının bir an önce görüşülmesi gerektiğini ifade ettiler. Tabii, milletvekilleri olarak, bizim, her şeyden önce, ahlaki değerlere sahip çıkmamız gerekiyor. Öğretmenlere yapılacak zamlarla ilgili tasarı, önemli bir kanun tasarısıdır; öğretmenlerimize, mutlaka zam yapılmalıdır; ancak, öğretmenlere zam yapalım derken, öğretmenlere zam getiren kanun tasarısı içerisinde, millî eğitimle ilgili başka birstürlü düzenlemeyi de beraberinde getirmenin, hiçbir anlamı yoktur.

METİN ŞAHİN (Antalya) – Maddeye gel, maddeyle!..

ERSÖNMEZ YARBAY (Devamla) – Evet, maddeye geliyorum; ancak, bu kanun tasarısını bir an önce görüşelim ki, öğretmenlere de ek zam verelim diye, Meclis üzerinde bir baskı yapılmaya çalışılıyor.

Bu kanun tasarısının bu maddesi üzerinde de şunu söylemek istiyorum: Seçimlerin düzenlenmesi, çağdaş ve demokratik bir anlayışı aksettiriyor; ancak, esasen, bu seçimlerin uygulama alanı olmadığı için, bu çağdaş ve demokratik anlayışı aksettirmesinin bir anlamı kalmıyor. Neden uygulama alanı yok; çünkü, bir defa, her şeyden önce, 300 bin memur, kamu görevlisi, isteseler de sendika üyesi olamıyorlar; dolayısıyla, 300 bin kamu görevlisini, bir defa, ilgilendirmiyor.

İkinci olarak, bu kanun tasarısı, tek konfederasyon ve tek konfederasyona bağlı sendikalara toplugörüşme hakkı verdiği için, diğer sendikaların ve konfederasyonların da seçim yapmasının veya yaşamasının anlamı kalmıyor. Tek tip bir sendikayı öngörüyor.

Üçüncü olarak, grev hakkı olmadığı için, yine, etkin bir sendikacılık ortaya çıkmıyor ve sendikalardan beklenen fayda elde edilemiyor.

Dördüncü olarak da, toplugörüşme yapan sendikanın kazanmış olduğu haklar, sendika üyesi olmayan memurlara, üye olamayan memurlara da teşmil edildiği için, zaten tek tip sendika var, tek sendika kalıyor; bunun yanında, bir de sendikanın getirdiği kazançlardan üye olanların yararlanmasının dışında üye olmayanların da yararlanması getirildiği için, memurlara "siz sendikalı olmayın, sendikasız olun" deniyor. Dolayısıyla, bu kanun tasarısının 11 inci maddesinin olumlu bir şekilde düzenlenmiş olması, bu kanunun olumlu olduğunu göstermiyor.

O sebeple, tek tek maddeleri ele aldığımız zaman, itiraz edilmeyecek ve görüş birliği içerisinde olduğumuz maddeler olabilir; ama, kanun tasarısının geneli içerisinde bu maddelerin bir önemi, bir anlamı kalmıyor. O sebeple, bizim, yine de -biraz önce de bahsettim, Anayasanın 51 inci ve 54 üncü maddesinde sendikalar tarif edilmiş, kimlerin sendika kurabileceği belirtilmiş- kamu görevlilerinin sendika kurulabilmesi için, Anayasanın 51 inci maddesinde değişiklik yapmamız gerekiyor. O sebeple, Anayasanın 54 üncü maddesinde bahsedilen sendika, sendika değildir, onun ismi zoraki olarak "sendika" diye verilmiştir, dernek de değildir, sendika da değildir. Dolayısıyla biz, yine, Anayasada, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yarbay, lütfen toparlayalım.

ERSÖNMEZ YARBAY (Devamla) – ...Yükseköğretim Kanununda gerekli değişiklikleri yaparak, Türkiye'de, gerçek manada kamu görevlileri sendikasını ancak kurabiliriz.

Bu duygu ve düşüncelerle, hepinizi tekrar selamlıyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Maddeyle ilgili bir önerge var; okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan tasarının 11 inci maddesinin ikinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini ve maddeye aşağıdaki üçüncü fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Genel Kurul toplantıları, genel kurullarda yapılacak seçimler, seçimlere yapılacak itirazlar, seçimlerin iptali ve yenilenmesine ilişkin hususlarda, 2821 sayılı Sendikalar Kanununun 14 üncü maddesinin bir ilâ onüçüncü fıkralarında yer alan hükümler uygulanır.

Hâkim, ikinci fıkrada yer alan esaslara aykırı olarak seçim yapılması veya seçim sonuçlarını etkileyecek ölçüde bir usulsüzlük veya kanuna aykırı uygulama nedeniyle seçimlerin iptaline karar verdiği takdirde, iki günden az ve yedi günden fazla bir süre içinde olmamak üzere seçimlerin yenileneceği tarihi tespit ederek, ilgili sendika, sendika şubesi veya konfederasyona bildirir. Belirlenen günde yalnız seçim yapılır ve seçim işlemleri, bu madde hükümlerine uygun olarak yürütülür.

Yusuf Bahadır

Mehmet Gözlükaya

Yusuf Bacanlı

Trabzon

Denizli

Yozgat

Ahmet Bilgiç

Ahmet Uyanık

Necmi Hoşver

Balıkesir

Çankırı

Bolu

BAŞKAN- Sayın Komisyon, önergeye katılıyor musunuz?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ESAT BÜTÜN (Kahramanmaraş) - Sayın Başkan, açıklayıcı ve düzenleyici bir önerge; fakat, çoğunluğumuz olmadığı için katılamıyoruz; Genel Kurulun takdirine bırakıyoruz.

BAŞKAN - Benim bir sorum var: Önümüzdeki metinde "Sendikalar Yasasının 14 üncü maddesinin bir ile onüçüncü fıkraları" deniliyor; burada "ilâ" olarak düzeltiliyor. O düzeltmeyi...

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ESAT BÜTÜN (Kahramanmaraş) - Birden onördüncü fıkrasına kadar demek anlamında Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın Hükümet?..

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI NAMİ ÇAĞAN (İstanbul) - Sayın Başkan, bizim, başlangıçtaki orijinal tasarımız da bu şekildeydi. "İle" kelimesi "ilâ" kelimesine dönüştürülerek, yöneltilen eleştiriler, zaten büyük ölçüde giderilmiş oluyor.

Ayrıca, 52 nci maddeye yapılan yollama da, bu önergede daha açık bir düzenlemeye bağlandığı için önergeye katıyoruz.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Maddeyi, kabul edilen önerge doğrultusunda oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

12 nci maddeyi okutuyorum:

Genel kurulların görevleri

MADDE 12. - Genel kurulların görev ve yetkileri şunlardır :

- Organların seçimi,
- Tüzük değişikliği,
- Yönetim ve denetleme kurulu raporlarının görüşülmesi ve aklanması,
- Yönetim kurulunca hazırlanan çalışma programı ve bütçenin görüşülerek karara bağlanması,
- Sendika ve konfederasyonların tüzüklerinde belirtilen konularda yönetim kuruluna yetki verilmesi,
- Taşınmaz malların satın alınması veya mevcut taşınmaz malların satılması konusunda yönetim kuruluna yetki verilmesi,

g) Sendika ve konfederasyon yönetim kurulu üyelerine verilecek her türlü ücret ve diğer görevlilerin huzur hakkı ve yolluklarının belirlenmesi,

h) Sendika şubesi açma veya bu konuda yönetim kuruluna yetki verme, şubeleri birleştirme ya da kapatma,

i) Aynı hizmet kolunda bulunmak koşuluyla başka bir sendika ile birleşme,

j) Başka bir konfederasyonla birleşme,

k) Konfederasyonlara üye olma veya üyelikten çekilme,

l) Amaçlarına uyan uluslararası kuruluşlara üye olma veya çekilme,

m) Fesih kararı verme,

n) Mevzuatta veya sendika tüzüklerinde genel kurulca yapılması belirtilen diğer işlemlerin yerine getirilmesi ve herhangi bir organın görev alanına girmeyen konuların karara bağlanması.

Şube genel kurulları sadece yukarıdaki (a), (c) ve (n) bentlerinde belirtilen görevleri yerine getirirler.

BAŞKAN – Madde üzerinde grupları adına söz talebi?..

OYA ARASLI (İçel) – Sayın Başkan, CHP Grubu adına Sayın Cevdet Selvi konuşacaklar.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına, Sayın Cevdet Selvi; buyurun efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA M. CEVDET SELVİ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kamu Görevlileri Sendikaları Yasa Tasarısının 12 nci, "Genel kurulların görevleri" başlıklı 12 nci maddesi üzerinde görüşlerimi bildirmek üzere huzurunuzdayım; ilk önce, hepinizi saygıyla selamlarım.

Bu, 12 nci madde de diğer pek çok madde gibi, şimdiye kadar geçerli olan, uygulanan Sendikalar Yasasından alınmış bir maddedir. 2821 sayılı Yasanın 11 inci maddesi, aşağı yukarı, olduğu gibi, 12 nci madde olarak bu tasarı da yer almıştır. Bu, memnuniyet verici bir olaydır. Ancak, bu tasarıda, uygulanan yasanın pek çok maddelerinden yararlanılırken, neden, acaba, belirli maddeler ayıklanmış, uluslararası sözleşmelere bile uygun düşmeyen şekle getirilmiş; yani, bu verilen hak, anlam ifade etmez hale getirilmiş; bunu anlamak mümkün değildir; çünkü, 2821 sayılı Yasa, zaten, yeteri kadar hak ve özgürlükleri içeren bir yasa değildir. O yasada bile değişiklik yapılması gerektiği, tüm sendikacılar, tüm uluslararası alanda bu konuyla ilgili sorumlu olanlar tarafından bilinmektedir. Zaman zaman, Birleşmiş Milletler Uluslararası Çalışma Teşkilatında, bu 2821 ve 2822 sayılı Yasaların eksiklikleri ortaya konmakta ve ne yazık ki, Türkiye'yi, ILO'da kara listeye geçirecek kadar, hakları yeteri kadar vermediği, sınırlı olduğu belgelerle ortadadır. İşte, bu Yasadan belirli maddeler alınırken, neden diğer maddelerin de olduğu gibi getirilmediğini anlamak biraz zor olmaktadır.

Değerli milletvekilleri, bugün, kamu hizmetlerini aksatan, kamu görevlisini ve halkı bıktıran bir yapının, demokratik yol ve yöntemlerle, daha sağlıklı hale getirilmek istendiğini görememekteyiz. Hatta, bu tasarının da olumlu katkı sağlayabilecek bir şekilde getirilmediğini de rahatsızlık çökerek görmekteyiz; onun için, sık sık mikrofona çıkıp vaktinizi almak zorunda kalmaktayız; çünkü, bu yasa tasarısı, 55 inci Hükümet için bir fırsattır. 55 inci Hükümetin, demokratikleşmeyi karar altına almış bu Hükümetin, bu yasa tasarısından yararlanması, bana göre, kaçınılmaz olmalıydı.

Bunun başka yönü de var: Bu insanlar, 54 üncü Hükümetin gitmek zorunluluğunda kalıp, 55 inci Hükümetin gelmesi için verilen sözlere, tavizlere uygun bir beklenti içerisinde. O gün sokaklara çıkanlar, memnuniyetle karşılanan sivil toplum örgütleri ve bu haktan yararlanmak isteyen-

ler, 55 inci Hükümetin, bunu, sağlıklı, etkili, sözlerine uygun bir biçimde düzenleyeceği kanaatlerini kaybetmişler ve bilindiği gibi, Hükümetten beklediklerini alamamanın rahatsızlığını kamuoyuna açık seçik vermeye başlamışlardır. İşte, 55 inci Hükümet -kuruluş nedenleri arasında olan, kendisine destek veren ve iktidara gelmesini sağlayan bu kuruluşlar ve bu beklenti içerisinde olan kamu görevlileriyle ilgili- hiç de uygun olmayan tasarıyı getirmiştir.

Bugün, kamu görevlilerine, bugün, kamu işyerlerine baktığımızda, rahatsızlığın büyük boyutlara ulaştığını birlikte görmekteyiz. Devlet işlerinde görev yapan kamu görevlileri huzursuzluk içerisinde, çalışma koşulları da düzenli değil. Adam kayırma önplana çıkmış. Millî gelir dağılımındaki dengesizlik, geniş halk kitlelerini olduğu gibi, kamu çalışanlarını da etkilemekte, bu haksızlık, kamu çalışanlarının rahatsızlıklarını büyük boyutlara getirmektedir. Enflasyonun yüksekliği ve ileriye dönük ciddi önlemlerin alınmamış olması, kamu çalışanlarını da, ne yazık ki, umutsuzluğa sürüklemektedir. Bugüne kadar, enflasyonun düşürülmesi için sözde yapılan uygulamalar, tüm dar ve sabit gelirlileri daha da yoksullaştırdığı gibi, kamu görevlilerini de geçimini sağlayamaz duruma düşürmüştür. Bütün bu politikalar, enflasyonu istenilen düzeye çekmediği gibi, bu anlayışla, ileriye dönük umut da vermemektedir. Ekonomide olumlu bir gelişmeye neden olacak önlemlerin alınmadığı veya alınmadığı da açıkça görülmektedir.

Bugün, devlet kurumlarındaki haksızlık, yolsuzluk, sorumsuzluk büyük boyutlara ulaşmıştır; hatta, bazı devlet kurumlarına, az da olsa, acilen ayıklanması, temizlenmesi gereken çetecilerin bile sızdığı üzümlük görülmektedir. Kamuda tayin ve terfilerde haksızlık yapıldığı açık seçik söylenmektedir. Kamu çalışanlarının, ekonomik gerçekler karşısında ve yıllardan beri bıktıkları aldıkları düşük maaşları, yokluk içinde yaşamış olmaları, enflasyonun düşmesini, işsizliğin önlenmesini, ekonominin düzeltilmesini sağlayamamış; bu olumsuzlukların artması, hızla devam etmiştir. Bütçe açığı, her yıl, giderek büyümüştür.

İşte, yaşanan üzümlük gerçekler, sendikalaşmaktan, özellikle kamu çalışanlarının sendikalı olmasından kaynaklanan bir durum değildir. Tam tersine, bize göre, asıl neden, sendikalaşmanın yetersiz olması, kamu çalışanlarının tamamen sendikasız bırakılmış olmasıdır; en azından, bunun, önemli bir etken olduğu açıkça kabul edilmelidir.

Kamu çalışanlarına, grevli, toplu sözleşmeli sendikal hakların verilmesi, işlevini yerine getirecek sendikaların oluşması, kamu hizmetlerinin kalitesini yükseltecektir. Bu suretle, devlet işlerinde, işyerlerinde, demokratik disiplin, hiyerarşik düzen sağlanacaktır; hukukun üstünlüğü, yasaların etkinliği artacaktır; yolsuzluk, sorumsuzluk ve haksızlık asgariye inecektir; otokontrol, içdenetim sağlanacaktır; devlet bütçesinin, daha sorumlu ve daha gerçekçi bir biçimde hazırlanma zorunluluğu doğacaktır; devlet kurumları, israftan kaçınacak, yolsuzlukların, devlet soygunlarının üzerine gitme ve önleme tedbirlerine daha da önem ve ağırlık verme durumunda olunacaktır; diyalog ve uzlaşma, hukuk ve yasa çerçevesinde, kalıcı olarak gerçekleşecektir; ülke genelindeki ekonomik, sosyal gerçekler dikkate alınarak, millî güvenlik, genel sağlık gibi yaşamsal önem taşıyan konular, karşılıklı görüşmelerle, ülke yararına olacak şekilde düzenlenebilecektir; ülkede huzura, işyerlerinde barışa katkı sağlanacaktır.

İşte, o nedenle, 55 inci Hükümetin, bu yasa tasarısını, bu geniş perspektiften ele alarak, Türkiye'nin ihtiyacını bilerek ve temelden çözümünü, kalıcı çözümünü düşünerek getirmesinin, sadece İktidarın, bugünkü Hükümetin başarısı olmakla kalmayıp, ülkeye uzun vadede ciddi katkılar sağlayacağından şüphemiz olmadığı için ısrar etmekteyiz.

Değerli arkadaşlarım, eğer bu yasa tasarısı söylediğimiz şekilde hazırlanmıyorsa -burada, komisyonlarda anlatmaya çalıştık- geri çekilip tekrar gözden geçirilmiyorsa, düşünülmesi gereken bir olayı unutmamak gerekir: Hatırlarsınız, memurların, kamu çalışanlarının, yokluk yoksulluk içinde,

çocuklarının ihtiyacını karşılayamadığı dönemde, o günün Başbakanı ve sonradan Cumhurbaşkanı rahmetli Sayın Özal "benim memurum işini bilir" demişti. İşte, işini bilenler, bugün, mal varlıklarını Türkiye'nin dışına aktarır hale geldi. İşte, bu anlayış, bu felsefe, memurları, kamu çalışanlarını başka yol ve yöntemler aramaya sevk etti. Her gün televizyonda üzüntüyle gördüğümüz olaylar var. İşte, memurun bir kısmı, işini bilerek, dünya düzeyinde en çok para kazananlar haline gelirken, geniş memur kitlesi, kamu çalışanları, yokluk içinde, üzüntü içindedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Selvi, lütfen toparlayın.

M. CEVDET SELVİ (Devamla) – Biz, artık, bizim memurumuz, bizim kamu görevlimiz işini bilir diye, birtakım ahlakî değerleri de yozlaştırmadan, demokratik hakları hukuk çerçevesinde vererek bütün kamu çalışanlarını mutlu edebilir, kamu düzenini daha sağlıklı hale getirebiliriz düşüncesiyle ısrar etmekteyiz.

Hepinize teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Doğru Yol Partisi Grubu adına, Sayın Yusuf Bacanlı; buyurun.

DYP GRUBU ADINA YUSUF BACANLI (Yozgat) – Sayın Başkan, Yüce Meclisin saygıdeğer üyeleri; memur sendikaları yasa tasarısının 12 nci maddesi üzerinde, şahsım ve Doğru Yol Partisi adına söz almış bulunuyorum; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, dört haftadır, memur sendikaları yasa tasarısını görüşüyoruz; yani, bu, bir ay eder. Şu ana kadar 11 madde kabul edildi, 12 nci madde üzerinde görüşmeler devam etmektedir. Eğer, bu böyle giderse, bu tempoyla giderse, herhalde, bir üç ay daha -bir ay da geçti- dört ay memur sendikaları yasa tasarısını görüşmekle günümüz geçecek.

ŞÜKRÜ YÜRÜR (Ordu) – Doğru söylüyorsun; ama, in aşağı da bitirelim şu işi.

YUSUF BACANLI (Devamla) – Evet, doğru söyledim de, bu kanun tasarısı, Meclisi çalıştıracak olan siz, karşıda oturan İktidar Partisinin milletvekilleri yoklamada ve karar yetersayısında bulunmazsa nasıl çıkacak... Herhalde altı ayı da bulur!

HALİL ÇALIK (Kocaeli) – Bağırma, bağırma... Bağırmadan, Yusuf Bey...

EDİP SAFDER GAYDALI (Bitlis) – Yoklama demin yapıldı.

ŞADAN TUZCU (İstanbul) – Muhalefet demek, Meclisi çalıştırmamak demek değildir.

YUSUF BACANLI (Devamla) – İktidar Partilerine diyorum, Meclisi çalıştıracak olan, İktidar Partileridir; önce İktidar Partileri gelsin ki, bu kanun tasarısı kısa zamanda çıksın.

BAŞKAN – Sayın Bacanlı, siz, Genel Kurula hitap edin.

Sayın Milletvekilleri, lütfen, hatibe müdahale etmeyelim.

YUSUF BACANLI (Devamla) – Şimdi, 47 madde, 6 da geçici madde var; 53 madde görüşülecek. 11 madde tamamlandı, 12 nci madde üzerinde görüşmeler yapılıyor. Burada, Fazilet Partisinin sayın sözcüleri ve Cumhuriyet Halk Partisinin sayın sözcüleri diyorlar ki Hükümete: "Bu kanun tasarısını geri çekin." Toplumun çok acil olarak beklediği yasa tasarıları Meclis Genel Kurulu gündeminde beklerken, acaba, bu Meclis, bir ay boşa mı çalıştı. Burada, iktidarıyla muhalefetiyle, eğer samimiysek, bir uzlaşma sağlayalım, dört ay gibi, altı ay gibi bir süre bu Meclisi tıkamayalım, çalıştıralım; çünkü, 2000'li yıllara giderken, gelişme de, teknoloji de çok hızlı devam etmektedir. acaba, biz, bu gelişen, hızlı değişen teknolojiye bu hızla mı ayak uyduracağız...

Ben, bu Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Tasarısının, Doğru Yol Partisi ve şahsım adına, çıkmasından yanayım. Kısa zamanda, hep beraber, dört ay gibi, altı ay gibi bir zaman bekleme-

den, samimî olarak, bu kanun tasarısını çıkaralım der; hepimize saygılar sunarım. (DYP, ANAP ve DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahsı adına, Sayın Emin Kul; buyurun.

EMİN KUL (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri...

MEHMET SİDDİK ALTAY (Ağrı) – Grup adına konuşmamız vardı Sayın Başkan.

BAŞKAN – Bir dakika, Sayın Kul...

Sayın milletvekilleri, lütfen, grup konuşmalarını... Şahsı adına konuşma başladıktan sonra grup konuşmasını takip edemeyiz; yani, daha önce Başkanlığa başvururum

Buyurun Sayın Kul, devam edin.

EMİN KUL (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bu mikrofonda söylenen ve çoğunluğu itibarıyla, Genel Kurulu ilgilendirmekten ziyade, kamuoyuna hitap eden her konuşmanın, ileri sürülen her gerekçenin cevabı var; ama, bu cevapları, tasarının tartışılmasındaki sürate bakarak, vermekten sarfınazar ediyorum. Sayın Bacanlı'nın fikrine ve çağrısına hizmet etmek için de konuşmamı kısa keseceğim; fakat, şunu hatırlatırım. Getirilen kanun tasarısı, Hükümetin tasarısı, üç teklifle birleştirilmiş bir tasarıdır. Hükümeti oluşturan partilerin de Mecliste çoğunluğu olmadığını, bir azınlık hükümeti olduğunu biliyoruz. Dolayısıyla, bu konuda bir samimiyet ve içtenlik varsa, diğer partilerin de Meclisi çalıştırma konusunda Hükümete yardımcı olmaları kaçınılmazdır. Ben, Anavatan Partisinin bir milletvekili olarak, hiç olmazsa, Sayın Bacanlı'nın fikrine yardım etmek için, şimdilik bu kadar arz ediyor, saygılar sunuyorum. (ANAP ve DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kul.

Sayın Bekir Yurdagül, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

BEKİR YURDAGÜL (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kamu Çalışanları Sendikaları Yasa Tasarısının "genel kurulların görevleri" başlığı altındaki 12 nci maddesi üzerinde şahsım adına söz aldım; sizleri saygıyla selamlıyorum...

METİN ÖNEY (İzmir) – Teşekkür ederiz.

BEKİR YURDAGÜL (Devamla) – Efendim?..

METİN ÖNEY (İzmir) – Buyurun, buyurun...

BEKİR YURDAGÜL (Devamla) – Bu tasarının 12 nci maddesi, 2821 sayılı Sendikalar Yasasının 11 inci maddesindeki düzenlemeyle hemen hemen aynı, aynısını içeriyor; ancak, aynısı gibi gözükmese de rağmen, başka maddelerde birtakım sınırlamalar getiriyor...

ŞADAN TUZCU (İstanbul) – O maddede konuş o zaman.

BEKİR YURDAGÜL (Devamla) – Madde üzerinde konuşuyorum tabii.

Örneğin, 12 nci maddenin (h) bendinde, sendika şubesi açma veya bu konuda yönetim kurulu yetki verme, şubeleri birleştirme ya da kapatma yetkisi genel kurula verilmiş; ama, bakıyoruz, tasarının 9 uncu maddesinde... Az önce, güya 9 ile 19 arasındaki çelişki giderildi gibi gözüktüyor; orada "500'ün üzerinde kamu çalışanının olduğu yerlerde delege seçimi yapılır" diyordu. 19 uncu madde, şube açmak için en az 1 000 kamu çalışanı olma koşulu getiriyordu. Esasında, 9 uncu maddedeki değişiklik, kamu çalışanlarının illerde, ilçelerde şube açabilmeleri için en az 1 000 kamu çalışanının orada bulunma koşulu getiriliyor; yani, o işkolunda çalışma koşulu getiriliyor. Güya, kamu çalışanları sendikaları genel kuruluna verildi gibi gözüken şube açma yetkisi, tasarının 19 uncu maddesiyle son derece sınırlanıyor; yani, bu böyle geçmiş olsa bile -daha önceki konuşmalarım-

da söyledim- büyük iller dışında, kamu çalışanlarının, Türkiye'nin büyük çoğunluğunda, illerde, yani 60-70 ilde, birkaç sendika dışında, şube açması mümkün kılınıyor. Dolayısıyla, 2821'in 11 inci maddesine atıfta bulunulmuş; ama, orada, gerçekten, şube açma yetkisi sendika genel kuruluna verilmiş. 2821 sayılı Yasanın 3 üncü maddesi de bir üye sayısı sınırlaması getirmemiş. Sendikaların malî durumlarına göre, idarî konularına göre sendika genel kurullarında şube açma yetkisi verilebiliyor yönetim kuruluna; yani, 150 işçi de çalışsa, 200 işçi de çalışsa, 500 işçi de çalışsa, 1 000 işçi de çalışsa, sendika genel kurulu o kararı almışsa, o kararı yönetim kuruluna veriyor ve yönetim kurulu, sendikanın işleyişine göre, şube açma yetkisini kullanabiliyor.

Bu anlamda, tasarının 12 nci maddesinin (h) bendi, gerçekten, işlemeyecek bir bent; yani, siz hep savunuyorsunuz "sendikaların hukuksal konularını sağlıyoruz, fiilî durumu hukuksal hale getiriyoruz" diyorsunuz; ama, eğer, bu tasarı bu şekilde geçerse -işte, ASİM-SEN ve YARGI-SEN'in kapatılması dışında- şu anda, kurulu olan, örgütlü olan ve faaliyet içerisinde olan tüm illerdeki -büyük iller dışında- ilçelerin tamamındaki sendika şubeleri kapatılmış olacak. Yani, bu anlamda, siz, örgütlü bir toplum yaratma amacında olduğunuzu söylüyorsunuz; ama, bu yasa tasarısıyla, kurulmuş olan sendikaların şubelerinin, 300 kamu çalışanıyla, 500 kamu çalışanıyla, 600-700 veya 150 kamu çalışanıyla kurulmuş olan sendika şubelerinin kapısına kilit vurmuş oluyorsunuz. O anlamda, lütfen, Hükümetimiz ve Komisyon bu konuda, 19 uncu maddeye kadar yeniden düşünsün, 19 uncu maddede bu sınırlamayı kaldıralım ve 12 nci maddede belirtildiği şekilde, bu şube açma yetkisini gerçekten sendika genel kurullarına bırakalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ŞADAN TUZCU (İstanbul) – 5 dakika doldu... Doldurdun zamanı, doldurdun...

BAŞKAN – Sayın Yurdağül, toparlayalım...

BEKİR YURDAGÜL (Devamla) – Evet, ben, Sayın Hükümeti ve Komisyonu bu konuda düşünmeye davet ediyorum ve 19 uncu maddede bu konuda önerilerimiz olacaktır ve gerçekten, şu anda, kurulmuş olan sendika şubelerini kapatmayan ve gerçekten sendika genel kurullarına yetki veren bir düzenleme istiyoruz.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Madde üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddeyi oylarınıza...

ALİ RIZA BODUR (İzmir) – Karar yetersayısının aranmasını istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Karar yetersayısını arayacağım efendim.

NECMİ HOŞVER (Bolu) – Oylamaya geçildi Sayın Başkan.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yetersayısı yoktur.

Sayın milletvekilleri, saat 19.00'a kadarki çalışma süremizin dolmasına çok az bir zaman var.

Saat 20.00'de toplanmak üzere, birleşime ara veriyorum.

Kapanma Saati : 18.53

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 20.00

BAŞKAN : Başkanvekili Uluç GÜRKAN**KÂTİP ÜYELER : Levent MISTIKOĞLU (Hatay), Hüseyin YILDIZ (Mardin)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 71 inci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

Görüşmelere kaldığımız yerden devam edeceğiz.

VI. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

3. – *Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Tasarısı ile Antalya Milletvekili Deniz Baykal ve 39 arkadaşının, İstanbul Milletvekili Gürcan Dağdaş ve 6 arkadaşının, Trabzon Milletvekili Yusuf Bahadır ve 9 arkadaşının, İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş ve 7 arkadaşının aynı mahiyetteki kanun teklifleri ve İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş ve 2 arkadaşının İşçi ve Memur Emeklileri ile Bunların Dul ve Yetimlerinin Sendikalaşmasına İlişkin Kanun Teklifi ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/702, 2/224, 2/929, 2/1000, 2/1023, 2/1024) (S. Sayısı : 553) (Devam)*

BAŞKAN – Komisyon ve Hükümet yerinde.

Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Tasarısının 12 nci maddesinin oylanmasında karar yetersayısı bulamamıştık.

Şimdi, maddeyi yeniden oylayacağım, karar yetersayısını arayacağım.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Sayın milletvekilleri, karar yetersayımız yoktur.

Ne kadar ara verelim efendim? (ANAP sıralarından "10 dakika" sesleri)

Saat 20.15'te toplanmak üzere, birleşime ara veriyorum.

Kapanma Saati : 20.05

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati : 20.15

BAŞKAN : Başkanvekili Uluç GÜRKAN

KÂTİP ÜYELER : Levent MISTİKOĞLU (Hatay), Hüseyin YILDIZ (Mardin)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 71 inci Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

Görüşmelere kaldığımız yerden devam edeceğiz.

VI. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN

DİĞER İŞLER (Devam)

3. – *Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Tasarısı ile Antalya Milletvekili Deniz Baykal ve 39 arkadaşının, İstanbul Milletvekili Gürcan Dağdaş ve 6 arkadaşının, Trabzon Milletvekili Yusuf Bahadır ve 9 arkadaşının, İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş ve 7 arkadaşının aynı mahiyetteki kanun teklifleri ve İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş ve 2 arkadaşının İşçi ve Memur Emeklileri ile Bunların Dul ve Yetimlerinin Sendikalaşmasına İlişkin Kanun Teklifi ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/702, 2/224, 2/929, 2/1000, 2/1023, 2/1024) (S. Sayısı : 553) (Devam)*

BAŞKAN – Komisyon ve Hükümet yerlerini almışlardır.

Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Tasarısının 12 nci maddesini oylayacağız; karar yetersayısını arayacağım.

Maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir; karar yetersayısı vardır.

13 üncü maddeyi okutuyorum:

Yönetim, disiplin ve denetleme kurullarının oluşması, görevleri ve toplantıları

MADDE 13. – Sendika şubesi ve sendika yönetim kurulları en az üç, en çok yedi üyeden; konfederasyon yönetim kurulları ise en az beş, en çok on üyeden oluşur.

Disiplin Kurulu en az üç, en çok beş üyeden, Denetleme Kurulu en az üç denetçiden oluşur. Şubelerde bir denetçi ile yetinilebilir.

Yönetim, disiplin ve denetleme kurulları ile kurulması uygun görülen diğer organların oluşumu, görev ve yetkileri ile toplanma ve karar alma usulleri 2821 sayılı Sendikalar Kanununun 16, 17, 18 ve 19 uncu maddelerinde belirtilen esaslara uygun olarak sendika veya konfederasyonların tüzüklerinde düzenlenir.

BAŞKAN – Madde üzerinde, Fazilet Partisi Grubu adına, Sayın Sıddık Altay; buyurun. (FP sıralarından alkışlar)

FP GRUBU ADINA MEHMET SİDDİK ALTAY (Ağrı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kamu çalışanlarına sendika imkânı tanıyan yasa tasarısının 13 üncü maddesi üzerinde, Fazilet Partisi Grubunun görüşlerini açıklamak üzere söz almış bulunuyorum; Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

55 inci Hükümet tarafından hazırlanarak Yüce Meclise sunulan kanun tasarısı, mahiyeti itibarıyla, demokratik bir zarurettir; hatta, ülkemiz açısından, çok geç kalınmış düzenlemeleri öngörmektedir; ancak, hazırlanış şekli ve getirilen hükümler antidemokratiktir ve kamu çalışanlarına reel olarak herhangi bir kazanç sağlamamaktadır.

Bu anlamda, hazırlanan yasa tasarısının en büyük eksikliği, grev ve toplu sözleşme konusunda herhangi bir düzenleme getirmemesidir. Grevsiz toplu sözleşmesiz sendika hakkı dünyanın neresinde görülmüştür?! Böyle bir sendikalaşma, kamu çalışanlarının hangi hakkını, nasıl koruyacaktır?!

Yapılan düzenleme, dostlar alışverişte görsün türünden, kâğıt üzerinde birtakım yeni oluşumlarla imkân sağlayan bir mahiyettedir. Bir kere, tasarı, toplu sözleşme yetkisini, kamunun her kesiminde en çok üyeye sahip olan konfederasyona bırakmaktadır. Bu, antidemokratik bir uygulamadır. Bir konfederasyon, kamu genelinde en büyük üyeye sahip; fakat, diyelim ki, eğitim işkolunda, bu konfederasyona, bağlı olmayan bir başka sendika, üye çoğunluğunu elinde tutuyor. Yasaya göre, bu sendikanın en çok üyeye sahip olduğu işkolunda toplu sözleşme hakkı bulunmamaktadır. Halbuki, demokratik teamüller içerisinde, bir işkolunda hangi sendika en fazla üyeye sahip ise, onun, taraf olarak toplu sözleşmeye oturması gerekir. Doğru olanı da budur; fakat, gelin, görün ki, hazırlanan tasarı buna imkân vermemektedir.

Değerli milletvekilleri, bu düzenlemenin arkasında yatan düşünce, kamu sendikacılığında tekelciliği sağlamak, tüm kamu çalışanlarını tek bir konfederasyona mecbur ve mahkûm bırakmaktır. Bu, bir oyundur. Zaten, bu yasa tasarısı gündeme geldiğinden beri, tüm kamu çalışanları ayakta, sokaklardadır.

Tasarı metninde ısrarla kullanılan bir ifade dikkatimizi çekmektedir. Tasarı, konfederasyon temsilcileri ile kamu yönetimi arasında yapılacak işlemler için "toplugörüşme" ifadesini kullanmakta, "toplusözleşme" kavramından hiç söz edilmemektedir. Halbuki, görüşme ile sözleşme arasında çok büyük fark vardır. En azından, sonucunda sözleşme olmayan görüşmelere sendikaları taraf olarak çağırmanın, kamu çalışanları açısından herhangi bir anlamı olmayacaktır; çünkü, sonuçta, sözleşmeye imza koyan taraf olmayacağınıza göre, görüşmelere istediğiniz kadar katılın, bir yaptırım olmayacaktır.

Bu tasarının çok önemli bir kusuru daha bulunmaktadır. Bilindiği gibi, tasarı, Emniyet görevlileri ile Millî Savunma sivil görevlilerini kapsam dışı bırakmaktadır. Bu çok önemli bir eksikliklerdir. Kamu çalışanlarının hiçbirinin sendikal haklardan mahrum bırakılmaması gerekir. Eğer, bir hak verilecekse, eşit şekilde verilmesi sağlanmalıdır; yoksa, hak sağlama iddiasıyla yola çıkarak, daha büyük haksızlıklara zemin hazırlamış oluruz.

Değerli milletvekilleri, üzerinde söz aldığım 13 üncü maddeye gelince: Bu madde, sendika yönetimi, denetim ve disiplin kurullarının düzenleme esaslarını belirleyen teknik bir maddedir; dolayısıyla, teknik hususları içermektedir. Zaten, bu maddede söz edilen hükümler, sendikacılıkla ilgili olarak yapılacak her türlü düzenlemede bulunması zorunlu olan hükümleri içermektedir. Bu çerçevede, bu madde üzerinde ayrıca eleştiri ve görüş belirtmeye gerek görmüyorum.

Bu vesileyle, memurların içerisinde buldukları durumu Hükümete hatırlatmak istiyorum. Devletimizin en önemli kesimini oluşturan kamu çalışanları, yani memurlarımız, maalesef, yüksek enflasyon ve aşırı vergi yükü altında ezilmektedirler.

Hükümetimizin yılbaşı itibarıyla memurlarımıza sağladığı yüzde 35'lik maaş artışı, yılın geride bıraktığımız üç ayı içerisinde erimiş gitmiştir. Bugün, memurlar, memur emeklileri, işçiler, işçi emeklileri, Bağ-Kurlular, dullar ve yetimler, kelimenin tam anlamıyla perişan haldedir. Bugün, enflasyonun yüzde 100'lere ulaştığı Türkiye'de, sabit gelirli memurlarımızın durumları yürekler acıdır.

Hükümetimizin her ay belirlediği enflasyonun durumu ortadadır. En son açıklanan rakamlara göre, bugün itibarıyla, Türkiye'de, enflasyon, yüzde 99,2 oranındadır. Hükümetin sağladığı yüzde 35'lik artış üç ay içerisinde eriyip gitmiştir.

Bugün, 5 inci derecedeki bir öğretmenimizin eline 65 milyon lira, 2 nci dereceden emekli olmuş bir memurumuzun eline ise 53 milyon lira geçmektedir.

Şu anda, Genel Kurulda bulunan Hükümetimizin yetkili bakanlarını, memurlarımızın durumlarını değerlendirmeye davet ediyorum. Ellerini vicdanlarına koysunlar... Memurlarımız nasıl geçinsinler?! Çocuklarının okul masrafları, şu kış gününde yakıt masrafları olduğu gibi, Türkiye’de, kira giderleri de almış başını gitmektedir. Ekonomiden sorumlu devlet bakanlarımız ise, hâlâ, iyimser bir tablo çizmektedirler. Memurlarımızın durumlarını, lütfen, bir daha, hep beraber, değerlendirilim.

Hükümeti oluşturan partilerimizin saygıdeğer milletvekilleri, tabî, sizin bir eliniz yağda bir eliniz balda; gelin görün ki, memurlarımızın durumu perişan. Hani siz muhalefetteyken, her gün, yoksulluk ve sosyal adalet kavramları üzerinde duruyordunuz... Hükümete gelince bunların hepsini unuttunuz. İşte işçilerimiz, işte emeklilerimiz, işte memurlarımız; durumları ortadadır... Bunları bir kere daha gözden geçirelim. Altı ayı beklemeden, Hükümetimiz, memurlarımızın durumunu tekrar gözden geçirsin. En azından, memurlarımıza, yedinci aya kadar yüzde 30 veya 35’lik bir artış sağlayalım. İşte, sosyal adaleti bu şekilde sağlayabiliriz. Yıllardan beri rantyecilerden, holdinglerden sağlamadığımız vergileri alıp da eşit şekilde memura, işçiye, emekliye, yetime, dula dağıtmamız, acaba, adil bir şekil olmaz mıydı?

Dün, siz, muhalefetteyken mangalda kül bırakmıyordunuz; bugün, geldiniz, iktidarsınız, elinizde her türlü imkân var. Sekiz aydan beri Hükümet olarak ülkeye ne verdiniz, hangi sorunu çözdünüz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Altay, toparlayın lütfen.

MEHMET SİDDİK ALTAY (Devamla) – Dolayısıyla, memurlarımızın durumunu 55 inci Hükümet tekrar gözden geçirmelidir. Memur kardeşlerimizin, emeklimizin, işçimizin, yetimin, fakirin fukaranın sofrasına bir göz atalım; bunlarla beraber olalım, bunları daha fazla mağdur etmeyelim, bunları sokağa dökmeyelim.

Bu vesileyle, Yüce Meclise saygılar sunuyorum. Ümit ediyorum ki, Hükümetimiz, şimdiye kadar değil ama, belki bundan sonra memurlarımızın durumunu gözardı etmez.

Hepinize saygılarımı sunuyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Altay.

Doğru Yol Partisi Grubu adına, Sayın Yusuf Bahadır; buyurun.

DYP GRUBU ADINA YUSUF BAHADIR (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan kanun tasarısının 13 üncü maddesi üzerinde söz almış bulunmaktayım; Grubum ve şahsım adına, Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, görüşmekte olduğumuz maddenin içeriği, yönetim kurulları, denetim kurulları, disiplin kurulları ve bunların görevleri... Şimdi, üç başlık altında olan kanun maddesini, tek başlık altında toplamış oluyoruz.

Daha önceki konuşmalarımda da belirttiğim gibi, Hükümetin hazırlamış olduğu tasarı, 2821 sayılı Sendikalar Kanununa atıfta bulunmaktadır; bu, aşağı yukarı, tasarının birçok maddesinde yer almaktadır.

Ne olacak bu kanun çıktığı zaman; memur sendikacılığıyla işgal eden sendikacılarımız, ellerinde iki tane kanun bulundurmamak mecburiyetinde olacaklar; birincisi, çıkaracağımız kanun; ikincisi, 2821 sayılı Kanun. Halbuki, bu kanun tasarısı hazırlanırken, bu hususlar göz önünde bulundu-

rumalı idi. Daha önceki konuşmacı arkadaşlarımız da bu konulara temas ettiler. Bizim hazırlamış olduğumuz kanun teklifinde bu hususa çok itina gösterilmişti. Ne yazık ki, bu hususlar, Plan ve Bütçe Komisyonunda dikkate alınmamıştır.

Kamu görevlileri sendikal haklarına kavuşacaklar; bir ceplerinde kendi kanunlarını, diğer ceplerinde de 2821 sayılı Kanunu taşımak mecburiyetinde olacaklar. Şimdi, önümüzde bir hayli zaman daha var; bu tür maddeler gözden geçirilerek, çıkarılacak olan kanun tasarısına bu hususların da monte edilmesi, daha yararlı, daha uygun olacak; en azından, yarın, işçilerimizi, devlet memurlarımıza "bizim kanunumuzu bırakın" deme durumuna düşürmekten kendimizi kurtaracağız.

Değerli arkadaşlarımız, biz, Doğru Yol Partisi olarak, doğru yapılan, memleket ve millet için yapılan her güzel şeyin yanındayız. Daha önce, özelleştirme kanunlarını çıkarırken, Hükümeti destekledik, yap-işlet kanun tasarısı getirildi, Hükümeti destekledik, Mera Kanunu getirildi, Hükümeti destekledik; olağanüstü halin uzatılmasıyla ilgili Başbakanlık tezkeresi getirildi, Hükümeti destekledik. Biz, Doğru Yol Partisi olarak, pozitif politikadan yanayız. Bu tür kanunlar, memleketin, milletin menfaatinde yönelik kanunlar getirdiğiniz müddetçe, biz, İktidarın destekçisi olacağız; ancak, maalesef, bu anlayışı, İktidarda göremiyoruz, İktidar Partisinde göremiyoruz. Maalesef, bugün, hiç yeri yokken, Grubumuzu tüzücü bir mal varlığı araştırması gündeme getirilmiştir; bu, daha önce görüşülmüş, karara bağlanmışken, mal varlığı konusu yeniden gündeme getirilmiştir. Biz elimizi uzattıkça, İktidar Partisi, bizi arkadan çelmelemeye devam etmektedir.

Değerli arkadaşlarımız, bu, ne size ne tilkeye bir yarar getirmez; bu yapmış olduğunuz hareketler, karşılığında misillemeyi getirir. Elbette, biz de, Doğru Yol Partisi olarak gereğini yapacağız.

Çıkacak olan bu kanunun memurlarımıza hayırlı olmasını diler, Yüce Meclise saygılar sunarım. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bahadır.

Gruplar adına başka söz talebi?..

NIHAT MATKAP (Hatay) – Grubumuz adına, Sayın Bekir Yurdagül konuşacak.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına, Sayın Bekir Yurdagül; buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA BEKİR YURDAGÜL (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kamu Görevlileri Sendikaları Yasa Tasarısının "yönetim, disiplin ve denetleme kurullarının oluşması, görevleri ve toplantıları" başlığını taşıyan 13 üncü maddesiyle ilgili olarak Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz aldım; Partim ve şahsım adına, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, Kamu Görevlileri Sendikaları Yasa Tasarısı, bir yönüyle, 2821 sayılı Sendikalar Yasasının bir kopyası, bir tıpkıbasımı; ancak, bazı maddelerinde -aynen bu 13 üncü maddede olduğu gibi- 2821 sayılı Sendikalar Kanununun 16, 17, 18 ve 19 uncu maddelerine atıfta bulunulmuş ve bu Yasanın 4 maddesini bu 13 üncü maddeye aynen monte etmişiz. Sınırlama olmayan, örneğin, temsilci belirlenme gibi bir sınırlaması olmayan 2821 sayılı Sendikalar Yasasına göre, kaç işçi çalışıyorsa kuruluşun, orada 50'ye kadar 1 temsilci, 50'nin üzerinde ise 2 temsilci olur; bu şekilde bir sınırlama getirilmiş; ama, 10 işçinin de, 15 işçinin de, 20 işçinin de çalıştığı yerde 1 temsilci atama yetkisi var.

Yine, 2821 sayılı Sendikalar Yasasında, şube açma yetkisi, sendikanın genel kuruluna ve tüzüğüne bırakılmış; 50 işçiye mi şube açarsınız, 100 işçiye mi, 500 işçiye mi, 1 000 işçiye mi; sendikanın malî ve idarî konumuna göre sendika genel kurullarına verilmiş bir yetki; ancak, 13 üncü maddeye baktığımızda, yönetim, disiplin ve denetleme kurullarının oluşumu, görevleri ve toplantılarıyla ilgili olarak 2821 sayılı Sendikalar Yasasının ilgili maddelerinin 4'ünü birden bu yasaya monte etmişiz.

Şimdi, burada, özellikle "yönetim, disiplin ve denetleme kurulları ile kurulması uygun görülen diğer organların oluşumu, görev ve yetkileri ile toplanma ve karar alma usulleri 2821 sayılı Sendikalar Kanununun 16, 17, 18 ve 19 uncu maddelerinde belirtilen esaslara uygun olarak sendika veya konfederasyonların tüzüklerinde düzenlenir" denilmiştir.

Burada, yönetim kurullarının görevleri dediğimizde ne anlıyoruz.

2821 sayılı Kanunda "sendikayı temsil, yetki ve sorumluluğu, yönetim kuruluna aittir" denilmiştir; bunu da aynen buraya monte etmişiz. Bu temsilin sınırlarını, sendikaların amacı belirler.

Bu konuda ikinci sınır, genel kurul kararlarına yönetim kurulunun uyma yükümlülüğüdür. Yönetim kurulunun bu temsil yetkisi, çoğu zaman, tüzükle veya yönetim kurulu kararıyla, yönetim kurulu üyelerinden birine veya birkaçına bırakılır. Genelde bu, işçi sendikalarında sendika başkanı olur veya sendikanın genel sekreteri olabilir. Böyle bir durumda sendikayı temsil yetkisi, öngörülen bu kişi veya kişiler tarafından kullanılır ki, imza yetkisi de bunlara ait olur. Yönetim kurulunun temsil yetkisi, yöneticilerin kişiliğinden bağımsız, sendika tüzelkişiliği adına kullanılır.

Ayrıca, sendika yönetim kurullarının, ikinci olarak, sendikayı yönetme görevleri vardır. Bu da, konfederasyon, sendika ve sendika şubesinin kanun ve tüzük hükümleri doğrultusunda yönetilmesinin, yönetim kuruluna ait olduğunu belirler bu maddeyle.

Tüzükte özel bir düzenlemeye tabi tutulmayan sıradan işler, yönetim kurulu tarafından yerine getirilir. Ancak, sendika mal varlığının, özellikle taşınmazlarının yönetimi, işçilerin işe alınmaları veya çıkarılmaları, aidatların toplanması, sendika tesislerinin üyelerin hizmetine hazır tutulması, yönetim kurullarının görevleri içerisinde yer alır.

Ayrıca, gelir ve gider hesaplarına ilişkin işlemlerin yapılması ve gelecek döneme ait bütçenin hazırlanarak genel kurula sunulması da, sendika yönetim kurullarının görevleri içerisinde yer alır.

Ayrıca, sendika yönetim kurulları, genel kurul tarafından kendisine verilen diğer görevleri de yerine getirmekle yükümlüdür.

Yönetim kurulu bu kararları uygularken, takdir hakkını kullanabilecek ve bu sayede, daha bağımsız davranma imkânına kavuşmuş olacaktır.

Değerli arkadaşlar, yönetim kurulu gibi denetleme kurulu da, sendikanın, sendika şubesi veya konfederasyonların zorunlu organlarından bir tanesidir. Genel kurul dışındaki zorunlu organlarla ilgili olarak getirilen hükümler, aynen denetleme kurulu üyeleri için de geçerlidir. Denetleme kurulu üyeleri de, aynen yönetim kurulu üyelerinde olduğu gibi "yönetici" sıfatını taşırlar. Bu sebeple de, Sendikalar Kanununda yöneticiler için getirilen hükümler, aynen denetleme kurulu için de geçerlidir.

Denetleme kurulu, genel kurul adına, yönetim kurulunun hesap ve faaliyetlerini denetlemekle görevlidir; yani, bir şekilde, sendika içi denetim organıdır denetleme kurulu.

Denetleme kurulu hangi görevleri yerine getirir:

Yönetim kurulu faaliyetlerinin genel kurul kararlarına uygun olarak yapılıp yapılmadığının denetlenmesi, denetleme kurulunun görevlerindedir.

Yine, sendika veya konfederasyonun tüzüğüne uygun olarak idarî ve malî denetlemede bulunması, denetleme kurulunun görevleri içerisinde yer alır.

Yönetim kurulundan genel kurulun olağanüstü toplantıya çağırılmasının istenmesi de, yine, denetleme kurulunun yetkileri arasındadır.

REFİK ARAS (İstanbul) – Başka ne görevleri var?

BEKİR YURDAGÜL (Devamla) – Müsaade ederseniz, onları da söylemeye devam edeceğim.

Sendika veya konfederasyonun tüzüğünde gösterilen diğer denetleme görevlerinin yapılması da, yine, sendika, şube veya konfederasyon denetleme kurulu görevleri arasındadır.

Yine, denetleme kurulu, belirli periyodlarda raporlar hazırlayarak, bunları, hem yönetim kurullarına hem de genel kurullara sunmakla görevlidir.

Ayrıca, bir de, zorunlu olmayan disiplin kurulları vardır; yani "yönetici" sıfatını taşımayan disiplin kurulu üyeleri vardır. Disiplin kurulu, sendika ve konfederasyonun tüzüğüne, amaç ve ilkelere aykırı hareket ettiği ileri sürülen üyeleri hakkında soruşturma yapmakla, üyelikten çıkarma dışındaki tüzüğünde gösterilen disiplin cezalarını vermekle ve bu konuda sonucu genel kurula ve ilgili diğer yerlere bildirmekle görevli olan organdır.

Sendika ve konfederasyonlar, disiplin kurulu vasıtasıyla üyeleri üzerinde otorite kurarlar. Bu otorite, sendika ve konfederasyona, üyelerine emir vermek ve onlardan yükümlülüklerini yerine getirmelerini istemek yetkisini verir; ancak, bu yetkinin, sendikaların meslekî amaçlarıyla sınırlı olduğu kabul edilmelidir. Bu amacın dışında, üyeye, disiplin yetkisinin uygulanması mümkün değildir. Özellikle, sendika içi sorunlar, sendika içi yarışma ve sendika içi rekabet nedeniyle yönetim tarafından disiplin kurulunun kullanılması ve üyelerine müeyyide uygulanması yasal olarak engellenmiş olmasına rağmen, pratikte bu tür uygulamalar da, ne yazık ki görülmektedir.

Sendikal otoritenin en somut görünümü, sendikanın disiplin yetkisiyle ortaya çıkmaktadır. Sendikal otoriteyi kullananlar, disiplin yetkisiyle, sendikanın bütünlüğünü, gelişmesini, giderek üyelerin ortak çıkarlarını gözetmek zorundadırlar; zaten, sendikal otoritenin amacı da budur. Ancak, bu otorite, her zaman amaca uygun kullanılmayabilir. İşte, o zaman, sendikanın demokratik işleyişi için önemli bir tehlike yaratılabilir. Bu sebeple, sendikaların disiplin yetkilerinin sınırlandırılması ve bazı kurallara bağlanması uygun görülmüştür.

Bu maddeyle ilgili söyleyeceklerim bu kadar.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yurdagül.

Şahsı adına, Sayın Emin Kul...

EMİN KUL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; müzakere ettiğimiz bu madde üzerinde konuşulurken, maddenin dışında da birtakım yakınmalara şahit olmaktan üzüntü duyuyoruz.

Sayın milletvekilleri, hemen ifade edeyim ki, gerek komisyonda -ki, iki komisyonda görüşme yapılmıştır; hem Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonunda hem Plan ve Bütçe Komisyonunda- ve gerekse Genel Kurulda, gerekli düzeltmeleri, verecekleri önergelerle yapabilirlerdi ve yapmak istiyorlarsa, hâlâ da buna imkân vardır.

Nitekim, Sayın Yusuf Bahadır arkadaşımız ve daha önce konuşan arkadaşlarımızdan, değerli sendikacı Cevdet Selvi de haklı bir noktaya dokundular. Eğer, 2821 sayılı Kanuna atıflar yapılacaksa, çeşitli hatalara düşülebilir. Atıf yapılmak istenilen maddeler veya fıkralar, aynen, bu kanunun içine derc edilmeliydi; ama, bu yapılmamış olsa da, Genel Kurulda bunları yapma imkânı vardır; olumlu önergeler verilir, düşünce tarzı kanuna yansıtılır.

Bu yapılmakta, ziyade, hâlâ, konunun geneli üzerinde durup, bazı yakınmalarda bulunmanın faydası olmadığı kanaatiyle, saygılarımı arz ediyorum; bu düzeltmeleri beklediğimizi ifade ediyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan. (ANAP ve DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kul.

Sayın Bekir Yurdagül...

NABİ POYRAZ (Ordu) – Bu işin samimiyeti kalmadı.

MUSTAFA BALCILAR (Eskişehir) – Elbise değiştir bari!..

BEKİR YURDAGÜL (Kocaeli) – Efendim, madde üzerinde konuşmaya kişisel olarak da devam edeceğim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sevgili arkadaşlar, belki kürsüye çok sık gidip geliyoruz; ama, ben, on yıl işçilik, on yıl da sendika yöneticiliği ve şube başkanlığı yapan bir arkadaşınızım. Dolayısıyla, Kamu Görevlileri Sendikaları Yasası Tasarısı gibi önemli bir tasarı üzerindeki görüşlerimizi belirtmek ve sendikacı kimliğimizle, işçi kimliğimizle, çalışanların sorunlarını bu kürsüden anlatmak ve çözüm bulmak, elbette ki, bizim en doğal görevimiz; bizim burada olmamızın asıl nedeni de o. İşçiler, memurlar ve emekliler, bu kürsüden konuşmamız için bizi buraya gönderdiler. Sabrınızı taşımak istemiyorum; ama, müsamaahanıza da sığıyorum; konuşmaya devam edeceğim.

Değerli arkadaşlar, 13 üncü maddede, özellikle “Sendika şubesi ve sendika yönetim kurulları en az üç, en çok yedi üyeden; konfederasyon yönetim kurulları ise en az beş, en çok on üyeden oluşur” denilmiş ve bunun arasındaki rakamın saptanmasını sendika genel kurullarına bırakılmış.

Ayrıca, tasarıda “Disiplin kurulu en az üç, en çok beş üyeden, denetleme kurulu en az üç denetçiden oluşur. Şubelerde bir denetçi ile yetinilebilir” denilmiş. 2821 sayılı Kanunda da aynı şekilde “bir denetçi ile yetinilebilir” denilmiş; ancak, şubelerde de olsa, bir kişinin denetçilik görevini yapması, bazı sorunları da beraberinde getirebilir. İşçi sendikalarının büyük bir kısmında olduğu gibi, şubelerde de olsa, denetim kurulunun -en azından- üç kişiden oluşmasını ve bunun sayısını da, sendikanın genel kurullarında alınacak kararlar doğrultusunda sendika tüzüğüne bırakırsak, bu konuda sendikalara bir serbesti sunmuş oluruz ve onlar, kendi durumlarına göre, kaç denetçileri olacak, kaç disiplin kurulu üyeleri olacak, kaç yöneticileri olacak, ona kendileri karar verir diye düşünüyoruz.

2821 sayılı Kanunun, bu tasarıda olması gerekip de olmayan olumlu maddelerinin de tasarıda monte edilmesiyle kamu çalışanlarının bazı sorunlarının çözümlenebileceğine inanıyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yurdagül.

Madde üzerinde iki önerge vardır ve önergeler birbirinin aynıdır; gelişi sırasına göre okutup, birleştirerek oylayacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan, Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Tasarısının 13 üncü maddesinin birinci ve ikinci paragraflarının, madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Ateş

Bekir Kumbul

Bekir Yurdagül

Ankara

Antalya

Kocaeli

Cevdet Selvi

Yusuf Öztop

İstanbul

Antalya

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 553 sıra sayılı yasa tasarısının 13 üncü maddesinin birinci ve ikinci fıkralarının, tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Fethullah Erbaş

Cafer Güneş

Kahraman Emmioğlu

Van

Kırşehir

Gaziantep

Muhammet Polat

Lütfü Esengün

Aydın

Erzurum

BAŞKAN – Şimdi, önergeleri birleştirerek işleme koyacağım.

Sayın Komisyon, önergeye katılıyor musunuz?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ESAT BÜTÜN (Kahramanmaraş) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Hükümet?..

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI NAMİ ÇAĞAN (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Katılmıyorsunuz.

Önerge sahipleri, gerekçeyi mi okuyalım efendim?

YILMAZ ATEŞ (Ankara) – Konuşacağım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

YILMAZ ATEŞ (Ankara) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Yüce Meclisi saygılarımla selamlıyorum.

Hükümete mensup partilerimizin sözcüleri, bizim için “arkadaşlarımız, tasarının tümü üzerinde yapılması gereken konuşmaları, ikide bir, döne döne her madde üzerinde yapıyorlar” diyorlar. (ANAP sıralarından “Doğru” sesleri) Şimdi, Amerika’yı yeniden keşfetmeye gerek yok; sendikaların tanımı belli, sendikaların Batı’daki demokratik ülkelerdeki işlevleri belli, içeriği belli, mensuplarına yaptığı hizmetler belli. Bu tasarı a’dan z’ye kadar kamu görevlilerine karşı bir güvensizlik temeli üzerine kurulmuş. Kamu çalışanlarına grev hakkı tanımıyorsunuz, toplu sözleşme hakkı tanımıyorsunuz, şimdi, bir de dönüp sendika organlarının kaç kişiden oluşacağını -yönetimlerini de denetimlerini de- kanun tasarısıyla belirliyorsunuz. Dünyanın hiçbir yerinde -aksini iddia eden varsa, çıksın, bu kürsüde söylesin- dünyanın hiçbir demokratik ülkesinde, efendim, yönetim kurulunu şu kadar kişiden, disiplin kurulunuzu şu kadar kişiden, denetim kurulunuzu şu kadar kişiden belirleyeceksiniz diye bir yasa maddesi yoktur.

SUHA TANIK (İzmir) – Olmaz olur mu?!

YILMAZ ATEŞ (Devamla) – Olmaz, olmaz; yoktur... Sayın Tanık, yoktur... Getirin... Demokratik ülkelerin hiçbirinde bu yoktur.

BAŞKAN – Sayın Ateş...

YILMAZ ATEŞ (Devamla) – O nedenle, bu tasarı, başından sonuna kadar, kamu çalışanlarına karşı bir güvensizlik üzerine kurulmuş.

“Var” diye iddia eden arkadaşımız varsa, Halep oradaysa arşın buradadır, yarın getirirsiniz, burada görüşüyoruz, yine görüşeceğiz bunları.

SUHA TANIK (İzmir) – Adet belirtilmeden olur mu?

BAŞKAN – Sayın Tanık, lütfen...

YILMAZ ATEŞ (Devamla) – Taban belirtilir Sayın Tanık...

BAŞKAN – Sayın Tanık, lütfen karşılıklı konuşmayalım.

Sayın Ateş, lütfen, Genel Kurula hitap edin.

YILMAZ ATEŞ (Devamla) – Taban belirtilir, tavan belirtilmez; yönetimlerin kaç kişiden oluşacağı, sendikanın gelirine göre, sendikanın üye yapısına göre, sendikaların tüzüklerinde belirlenir. Bu, adı üzerinde yasa; genelleme değil, yönetmelik değil.

O nedenle, Hükümete en yakın, en samimî bir şekilde getirdiğimiz önerelerin hepsi, her ne hikmetse “katılmıyoruz” gerekçesiyle reddediliyor. Şimdi, yönetim, denetim, disiplin kurullarının üye sayılarını, bu kamu çalışanlarının sendikaları belirlese ne olur?! Ne olur yani; niye bu kadar güvensizlik duyuyoruz?! Bırakalım, tabanını koyalım, tavanını kamu çalışanları kendileri belirlesin; önerge veriyoruz, katılmıyorsunuz; öneri getiriyoruz, clinzin tersiyle itiyorsunuz... Şimdi, o nedenle, bizim bu doğrultuda verdiğimiz önerge, gerçekten, işçi sendikalarında da uygulamada olan bir madde. Tabanını yasa koyar; tavanını da, sendikalar, gelirleri, giderleri ve kendi üye yapılarına göre, tüzüklerinde, genel kurullarında bunu belirlerler.

O nedenle, bu konuda verdiğimiz önergeyi Yüce Meclisin takdir etmesini diliyoruz. Bir inatlaşmanın, geçmişin kör inadına kendimizi kilitlemenin hiçbir anlamı yoktur. Biz hükümetiz, istediğimizi yaparız mantığı, artık, çağdaş demokrasilerde yeri olmayan bir mantıktır, bundan vazgeçin.

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Siz de, konuşmuş olmak için konuşmaktan vazgeçin.

YILMAZ ATEŞ (Devamla) – Efendim, konuşmuş olmak için konuşmuyoruz; ama, her ne hikmetse, Hükümete mensup partilerimiz de, şu ısrarlarından vazgeçsinler, şu ısrarlarınızdan vazgeçin.

YAŞAR OKUYAN (Yalova) – Memura karşı gelmeyin.

YILMAZ ATEŞ (Devamla) – Hadi, toplu sözleşmeye, greve Anayasa engel; peki, buna ne engel, buna gerekçeniz ne, buna mantığınız ne, buna öneriniz ne, niye bunlara karşı çıkıyorsunuz?! Bırakalım, şu kamu çalışanlarına güvenelim, kendileri kaç kişi istiyorlarsa o kadar kişiden oluştursunlar ve kendi gelirlerine giderlerine göre bunu düzenlesinler.

O nedenle, Hükümete mensup siyasal partilerimizin bu ısrarlarından vazgeçmeleri lazım, kamu çalışanlarına güvenmeleri lazım...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ateş, lütfen toparlayın.

YILMAZ ATEŞ (Devamla) – Kendi mensuplarına güvenemeyen hiçbir yönetimin ömrü uzun olmamıştır, hiçbir yönetimin de, mensuplarına bunu uygulatmaya -copla, zorla, metafizik zoruyla- hakkı yoktur ve bugüne kadar Türkiye Büyük Millet Meclisinin karşısına hiçbir hükümet böyle bir teklifle gelmemiştir; Hükümetimizin bu ısrarından vazgeçmesini diliyorum.

Yüce Meclisi tekrar saygılarımla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

REFİK ARAS (İstanbul) – Size güveniyoruz; size!..

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Ateş.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

14 üncü maddeyi okutuyorum:

ÜÇÜNCÜ KISIM
Üyelik ve Güvenceler
BİRİNCİ BÖLÜM
Üyelik

Sendika üyeliğinin kazanılması

MADDE 14. – Sendikalara üye olmak serbesttir.

Kamu görevlileri çalıştıkları işyerinin girdiği hizmet kolunda kurulu bir sendikaya üye olabilirler.

Üyelik, başvurunun sendika yetkili organınca kabulü ile kazanılır.

Üyelik başvurusu, sendika tarafından en çok otuz gün içinde reddedilmediği takdirde üyelik istemi kabul edilmiş sayılır. Haklı bir sebep gösterilmeden üyeliği kabul edilmeyen kamu görevlisinin, bu kararın kendisine tebliğinden itibaren otuz gün içinde iş davalarına bakmakla görevli mahallî mahkemede dava açma hakkı vardır.

Sendika, üyeliği kesinleşen kamu görevlisinin başvuru belgesinin bir örneğini üyenin kendisine verir, bir örneği sendikada kalır, bir örneğini üyelik ödentisine esas olmak ve dosyasında saklanmak üzere işverene, bir örneğini de her yılın Şubat, Mayıs, Ağustos ve Kasım aylarında bir liste ekinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına gönderir.

Birden çok sendikaya üye olunamaz. Birden çok sendikaya üyelik halinde sonraki üyelikler geçersizdir.

BAŞKAN – Madde üzerinde, Fazilet Partisi Grubu adına, Sayın Mustafa Yünlüoğlu; buyurun. (FP sıralarından alkışlar)

FP GRUBU ADINA MUSTAFA YÜNLÜOĞLU (Bolu) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 553 sıra sayılı Kamu Görevlileri -yani memur sendikaları- Kanunu Tasarınının 14 üncü maddesiyle ilgili olarak, Fazilet Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; bilvesile, hem değerli heyetinizi hem memurlarımızı hürmetle selamlarım.

Önce, söz aldığım maddeyle ilgili bir hususu dikkatlerinize arz etmek istiyorum: 14 üncü madde, sendikaya üye olmakla ilgilidir. Memurlarımızın sendikaya üyelik için başvurusunun, ileride ihtilaflara sebep olacak şekilde sıradan bir başvuru şeklinde değil, tam bir güvenlik içerisinde, noter tasdikiyle ciddiyet ve resmiyet kazanmış bir üyelik başvurusu şeklinde olması lazımdır diye düşünüyoruz.

Tasarının geneli hakkında çok şey söylendi; çünkü, bir aya yakın bir zamandır Genel Kurulda görüşülüyor; daha, henüz 14 üncü maddeyi görüşüyoruz. Tasarının hepsi, 2'si geçici madde olmak üzere, toplam 47 maddedir. Demek ki, Mera Kanununda olduğu gibi, hemen bütün Parlamentonun uzlaşmasıyla bir iki günde geçemiyor; çünkü, bu tasarıda, memurun demokratik kazanımları yok, örgütlenme özgürlüğü yok, insanca yaşama ortamını hazırlayacak yaptırımlar yok. Oysa ki, 3 üncü maddede sendikanın tarifi yapılırken "sendika, kamu görevlilerinin ortak ekonomik, sosyal ve meslekî hak ve menfaatlarını korumak ve geliştirmek için oluşturdukları tüzelkişiliğe sahip kuruluşlardır" diye tarif ediliyor.

Sayın milletvekilleri, aslında, memurlarımız, bu örgütü, bu teşkilatı tanımlı yapıldığı şekilde fiilen oluşturmuşlardır; maalesef, birçok konuda olduğu gibi, memurlarımız da Parlamentonun önünde gitmektedirler. Biz, bu yasayla, fiilen var olan bu örgütlere, bu teşkilatlara hukuken bir elbise dikiyoruz; ancak, bu terzi, bu elbiseyi dikerken, maalesef, üçüncü sınıf kumaş kullanmaktadır. Elbise, memura dar geliyor, kol ve bacakları meydanda kalıyor; bir grev gömleği gibi, memura kol-suz, bacaksız bir yasa tasarısı giydirilmeye çalışılıyor, memur eski kazanımlarından da hiçi yoksun bırakılıyor. Yasa tasarısında, biraz evvel belirttiğim gibi, grev hakkı yok, toplu sözleşme hakkı yok; elbet, yasa tasarısında bir toplu görüşmeden bahsediliyor. Bu, şu demektir: Hindi mantığıdır; geleceksin, görüşlerini söyleyeceksin, ama, ben, bildiğimi yaparım diyeceksin; böyle bir şey yok!.. Yasa tasarısında eşitlik de yok; 2 milyon civarındaki memur arasında maalesef, ayırım yapılmaktadır. Millî Savunma Bakanlığına bağlı askerî işyerlerindeki binlerce sivil memura yasak var, adalet, yargı ve ceza infaz kurumlarındaki binlerce memura yasak var, emniyetteki binlerce memura yasak var; yani, bu yasada demokrasi yok, beyin yok, kalp yok.

Sayın milletvekilleri, bu yasayla tek tip sendika istenmektedir. Tıpkı, bundan önce bu Parlamentodan çıkarılan sekiz yıllık kesintisiz eğitimle amaçlanan tek tip insan gibi, güdümlü, sarı bir sendika istenmektedir.

YILMAZ ATEŞ (Ankara)– Bu nereden çıktı yahu!..

MUSTAFA YÜNLÜOĞLU (Devamla) – Evet, bu yasayla güdümlü sendika istenmektedir. Oysa ki, memurlarımız güdümlü sendika istememektedir; tıpkı, halkımızın güdümlü demokrasi istemediği gibi, tıpkı, halkımızın güdümlü hukuk istemediği gibi.

Sayın milletvekilleri, memurlarımız, ülkenin en aydın, en entelektüel insanlarıdır; ama, en mağdur olan, en muhtaç olan insanlar da onlardır, boğaz tokluğuna çalışan, âdeta, bordro mahkûmlarıdır; onlara 657'likler denir. Enflasyonun yüzde 100'lerin üzerinde olduğu, aşarî ticaretin 25 milyon olduğu, işsiz sayısının 10 milyonun üzerinde olduğu, gelir dağılımında dünyada sondan dördüncü olduğumuz bir dönemde, biz, sadaka misali, yüzde 30'luk zam verdiğimiz memurları görüyoruz, 657'likleri görüyoruz.

Parantez açıyorum ve bütün memurlarımızın, halkımızın, dolayısıyla, değerli Meclisin dikkatini çekiyorum, bir de Refahiyol döneminde yüzde 130 zam verilen memurları, Bağ-Kurluları, emeklilileri düşünün ve o dönemin farkını, bütün milletimiz gibi, sizler de anlayın.

Sayın milletvekilleri, memurlarımız bu anayasal hakları için meydanlarda toplantı yapıyor; yürüyüş yapıyor; bu toplantılar, yürüyüşler, bilirsiniz ki, sadece, ekononik kazanım elde etmek için değildir; eğer, arka planı analiz ederseniz, demokrasi istiyor memurlarımız, insan hakları istiyor, özgürlükler istiyor; bütün toplum kesimlerinde olduğu gibi, bütün milletimizde olduğu, bütün halkımızda olduğu gibi, Parlamentonun ve bu Hükümetin kendilerine güvenmesini istiyor. Gerçi, Sayın Başbakan, bu kalabalıkları, bu yürüyüşleri Meclisi baskı altına almak olarak niteliyor; ama, memurlarımız, dolayısıyla, halkımız, Sayın Başbakan, biz memurların bu demokratik haklarını baskı olarak niteliyorsunuz da; esas, millî iradeyi devre dışı bırakan, evrensel demokratik normlara uymayan, dayatmalara, baskılara karşı, Meclisin de, Hükümetin de, millî iradenin de hakkını koruyacak demokratik direnci niye göstermiyorsunuz diye soruyor.

Sayın milletvekilleri, bu tasarıyı sivil örgütlerden sadece KAMU-SEN ve -altını çizerek söylüyorum- işverenler desteklemektedir, bu yasa ölü doğmaktadır. Başlangıçtaki -askeriyedeki tabirle yığılmaktaki- bir hata bütün savunma müddetince devam eder. Bu tasarıyla ilgili, toplumda, maalesef uzlaşma yok, memurlar arasında uzlaşma yok, Parlamentomuzda uzlaşma yok. Yol yakınken hatadan dönmek fazilettir; tasarıyı geri çekiniz.

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Yardım edin.

MUSTAFA YÜNLÜOĞLU (Devamla) – Anayasadaki ve Personel Kanunundaki demokratikleşmeye engel maddelerin değiştirilmesiyle ilgili kanun tasarılarını eşzamanlı olarak ele alıp, alt yapısını hazırlayarak, uzlaşarak, konsensüs temin ederek bu tasarıyı tekrar getiriniz. Göreceksiniz ki, bütün Parlamentoyu, bütün memurları yanınızda bulacaksınız.

Bütün memurlarımızı ve siz değerli heyetinizi saygıyla selamlarım. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yünlüoğlu.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına, Sayın Cevdet Selvi; buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA M. CEVDET SELVİ (İstanbul) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; aslında, her kürsüye çıkışında sizin ne kadar rahatsız olduğunuzu hissediyorum.

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Cevdet Bey, senden memnunuz.

M. CEVDET SELVİ (Devamla) – Bundan da çok mutlu değilim; ancak, Anayasanın, İttüdüğün verdiği ve özellikle halkın bize yüklediği sorumluluğun gereği olarak, inançlarımızı, doğruları söylemek mecburiyetindedir.

Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Tasarısının “Sendika üyeliğinin kazanılması” başlıklı 14 üncü maddesi üzerinde söz aldım. Belki yararı olur, belki tekrar değerlendirilir de ülkeye olumlu katkılar sağlar diye, görüş ve düşüncelerimizi söyleyeceğiz. Bu vesileyle tekrar hepimizi saygıyla selamlıyorum.

14 üncü madde “sendikalara üye olmak serbesttir” diye başlıyor. Elbette serbesttir; çünkü, sayısı çok fazla olan uluslararası anlaşmalar ve sözleşmeler, sendikalara üye olmanın serbest olması gerektiğini yazmıştır, bu Meclis de bunları onaylamıştır ve tüm Türkiye’ye değil, bütün dünyaya, uluslararası alanda örgütlenmenin, sendikalaşmanın serbest olacağını, Türkiye Cumhuriyeti Büyük Millet Meclisi onayladı demiştir.

O nedenle de burada, açık seçik sendikalara üye olmak serbesttir denilmektedir. İmzalanan uluslararası sözleşmeler de bunu gerektirmektedir. Uluslararası sözleşmelerin ötesinde, bu yasadaki beklenen sonucun alınması için de herkesin üye olması gerektiği açıktır.

Bize fazla kırılmaya, kızmaya, sanıyorum, bu tasarımı getirenlerin hakkı yoktur; çünkü, demokrat olduklarını, çağdaş demokrasiyi benimsediklerini belli edebilmek için her yere bağırp çağırılmaktadırlar. Eğer, demokrasiyi lafta bırakır, içeriğini boşaltarsanız -demokrasi, bir özgürlükler manzumesidir- birkaç önemli konusunu çıkarırsanız, o en mükemmel sistem, rejim anlam ifade etmez, rahatsızlık yaratır.

İşte, bizim anlatmak istediğimiz, memura, dokuz yıldan beri, on yıldan beri, doğal olarak, istediğiniz hakları vereceğiz, büyük ve önemli bir yasa diye getirdiğiniz, reform yasası diye getirdiğiniz bu yasayla hayal kırıklığı yaratılacağı için, önceden uyarma görevimizi, yol yakinken birlikte uzlaşarak dönme gayretimizi bilerek sürdürüyoruz.

Eğer, bu İktidar, reform yasası diye getirmeseydi, demokrasiye sahip olacağını defalarca söylemeseydi, elbette sizi üzmezdik, anlaşamıyoruz derdik; ama, demokrat olduğunuzu, çağdaş demokrasiyi Türkiye’ye getireceğinizi belli etmek için her vesileyle, biraz da dozu aşmış, adresi yanlış yerlere söylüyorsanız, bu yasayı da aynı demokrasi gibi, içeriğini boşaltmadan, anlam ifade eden şekilde getirmeniz gerektiğini, bunu sizden isteme hakkımız olduğunu da bilerek, çıkıp, tekrar tekrar söylüyoruz.

Değerli arkadaşlarım, Türkiye’de demokrasinin gerçekleşmesi için en önemli unsurlardan bir tanesi, sendikalar yasasıdır; çünkü, demokrasinin temel unsuru, sendikalardır. O demokrasinin demokrasi olabilmesi için, sendikaların demokratik bir yapıya kavuşması lazımdır; eğer, bunu inkâr edersek, işlevini yerine getiremeyen bir sendika hakkı getirirsek, demokrasiyi de zedelemiş, temel unsurunu da eksik bırakmış oluruz.

Burada, ayrıca, uygulamada kısa süre sonra karşılaşacağımız olaylar da var; çünkü, kamu çalışanları -diğer ülkelerde, demokrasinin olduğu ülkelerde olduğu gibi- en doğal olan ve gecikmiş ekonomik ve demokratik haklarını almak için, sokaklara çıktılar; her vesileyle, bu hakların kendilerine teslim edilmesi gerektiğini söylediler. Şimdi, bu yasa tasarısı çıktıktan sonra, hayal kırıklığına uğrayacaklarından endişe etmekteyim; çünkü, bu yasayla, yaptırım olmayan bir yasayla, tüm kurallarını kapsayan işlevini yerine getiremeyecek bir yasayla, milyonlarca memur, emekli ve ailesi hayal kırıklığına uğrayacaktır. Sakın yanılmayın, onlar, içi boş bir yasa beklemiyorlar; bugüne kadar, özveride bulundular; bugüne kadar, devlete hizmet vermenin mutluluğuyla bazı şeyleri görmezden geldiler. Hatta, yıllardan beri “ülkede işsizlik var; memurlara hakkını fazla verirsek işsiz-

lik çoğalır. Türkiye’de ekonomi çok bozuk, enflasyon yüksek; biz, memurlara fazla para verirse, bu ekonomi perişan olur” denildi. Bu memurlar, otuz yıldan beri beklemekte; ama, ne yazık ki, verginin yarısından fazlasını vermiş olmalarına rağmen, millî gelirden yüzde 14-15 gibi bir pay alırken, şimdi, enflasyonun düşmediğini görüyorlar, işsizliğin önlenmediğini görüyorlar, kendilerinin yoksul kaldığını görüyorlar. Onun için, bugüne kadar, çeşitli tarihlerde enflasyonu düşürme iddiasıyla gelen ve uygulamalar yapanlar, hak alma imkânı, demokratik bir gücü olmadığı için, hep memuru bastırmıştır, susturmuştur; ama, onların da, artık, bıçak kemiğe dayandığını fark ettiği görülmektedir.

O nedenle, bir yasa çıktıktan sonra yeni huzursuzluklar çıkarmamalıdır. Bir yasa çıkınca, işyerlerinde daha bir barış, huzur olmalıdır. Hele hele kamu hizmeti veren, kamu görevi veren insanlarımız çok farklıdır, halk da bunu desteklemektedir. Ne kadar zorlansak da “memurlara para verirse işsizlik artar, dengeler bozulur” desek de, halk inanmamaktadır. Çünkü, esnaf, memur para alırsa, ona yansıtacağını bilmektedir; çünkü, bizim halkımız, memurun üç kuruş fazla almasının, işçinin ve çalışanın birazcık fazla para almasının iç ekonomiyi daha da hareketlendireceğinin farkındadır.

Onun için, kamu çalışanına verilen para dışarı gitmeyecektir; başka yerlere dikkat etmek lazımdır. Üç kuruş kazanıp da yurtdışına yatırım yapanlara bakmak lazımdır, o büyük çapta yapanları değil, üç şarkı söyleyip, eline aldığı parayı diğer ülkelerde, pek çok mekânlarda harcayan insanlara bakmak lazımdır. Çünkü, memura, kamu çalışanına verilecek para yurtdışına çıkmayacak, esnafa yansıtacaktır. Dolayısıyla, sanayiye, büyük üreticiye yansıtacaktır; ama o vesileyle de vergiler alınacak, sosyal güvenlik kurumları da kendini toparlayacaktır. O bakımdan, bu sendikaları bir tarafa atmamak gerekir, yanlış anlamamak gerekir.

Ben, gazeteleri okuyunca, 55 inci Koalisyon Hükümetinin kraldan çok kralcı olduğu kanaatine sahip olmak durumunda kalıyorum. 8 Mart 1998’de Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu bir araştırma yaptırmış, TİSK’in yapmış olduğu araştırmada şu yazıyor. Esas, sendikalarla karşı karşıya olan, kişisel çıkarı söz konusu olan bu büyük konfederasyon, işverenlerin, saygı duyduğum, hukuka uygun hareket eden, demokrasiyi içine sindirmiş, laik cumhuriyeti benimsemiş bu kuruluşunun araştırmasını okuyorum -Hükümetin fazla korkmasına gerek yoktur- ne diyor: “TİSK’in üye işyerleri kapsamında gerçekleştirdiği işyeri ve işkolu sorunları anketinin sonuçlarına göre, işletmelerin önemli bir bölümü, son yıllarda, işçi-işveren ilişkileri alanında yaşanan sorunların asgarîye indiğini, karşılıklı iyiniyet ve diyalog içerisinde sorunların çözüldüğünü belirtti.”

Bu, bir araştırmanın sonucudur. Bizim işverenlerimiz bile, sendikalarla oturup diyalog içinde olabiliyorsa, onlarla anlaşabiliyorsa, kişisel çıkarı ön planda, kârı ön planda olmasına rağmen, ülkede uzlaşmanın gereğini kavrayarak bir araya gelebiliyorsa, Hükümetin korkmasına gerek yoktur; çünkü, bilindiği gibi, kamu çalışanları, yıllardan beri, farklı bir iş yaptığının bilincindedir; gidin kamu işyerlerine, özel sektörle mukayese ederken, ben devlete, halka hizmet ediyorum diye, özveride bulunmaktadırlar.

Onun için, içi boşalmış bir yasa, onları hayal kırıklığına uğratacaktır. Onları bölerek, böl ve yönet taktiğiyle bir yere varmanın mümkün olmadığını, ülkeye zarar verdiğini...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Selvi, lütfen toparlayalım.

M. CEVDET SELVİ (İstanbul) – Sağ olun, bir dahaki sefere... (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Doğru Yol Partisi Grubu adına, Sayın Yusuf Bacanlı; buyurun efendim. (DYP sıralarından alkışlar)

DYP GRUBU ADINA YUSUF BACANLI (Yozgat) – Sayın Başkan, Yüce Meclisin saygıdeğer üyeleri; 553 sıra sayılı memur sendikaları yasa tasarısının 14 üncü maddesi üzerinde, şahsım ve Doğru Yol Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum.

Sayın Başkan ve Yüce Meclisin saygıdeğer üyelerini saygıyla selamlıyorum.

Örgütlenme özgürlüğü, demokratik yapının en temel göstergelerinden biridir. Toplumun her kesiminin örgütlenme hakkı, temel insan hakkıdır. İngiltere’de derneklere üye olan insan sayısı, ülke nüfusundan fazladır. Demek oluyor ki, bir insan, birden fazla derneğe üye olabiliyor.

İnsanlık tarihi, insan onurunu korumak için dayatmacı güçlere karşı yapılan mücadelelerle doludur. İnsanlar, oligarşik güçlere karşı örgütlenme ihtiyacı hissetmişlerdir. Evet, bu hürriyetler mücadelesi o noktaya varmıştır ki, artık insanlık, insanın kıymetini, değerini anlamıştır. Bugün post-modern siyaset anlayışında, bırakın kitlesel hakları, artık her ferдин tek başına bütün hakları kut-sanmıştır. Bu anlayışa göre, güçlü olmak, çok olmak, büyük olmak, haklı olmayı ve tahakküm etmeyi gerektirmemektedir. Afrika’daki bir ferдин bile, düşüncesinden, kültüründen, giyiminden dolayı, ona karşı bir üstünlük oluşturamazsınız; doğru olan da budur, böyle olmak zorundasınız. Ötesinde, her kültürün o olguya yüklediği anlam, artık doğrudur.

Türkiye’de bir kesim, hak arama mücadelesi yapıyor. Dünyanın da bu noktada çok büyük tecrübeleri vardır. Birinci ve en önemli tecrübe, bu mücadelenin dünyada yok olmuş bir ideolojiye dayanmamasıdır. DISK’in “Sınıf ve Kitle Sendikacılığının Temel İlkeleri” adlı bir belgesinin 8 inci sayfasında deniliyor ki: “İşçi sınıfının bir ideolojisi vardır; o da, sosyalist bir ideolojidir.” Artık, çağın gerisinde kalmış bir ideolojiyi temel almak, temsil edilen kitle ve ülke için bir kayıptır. Bir başka deyişle, sınıf sendikacılığı, memurlar için örnek olamaz; olsa olsa nostalji olabilir.

Yine, aynı belgede “sınıf sendikacılığı, sosyalist bir düzenin hayata geçirilmesine ilişkin çalışmalarında bulunmayı ilke sayar” deniliyor. Bugün, memur sendikalarının temel amacı, kitlelerin, ekonomik, sosyal ve kültürel alanda gelişmelerini sağlamak olmalıdır. Ayrıca, ülke sorunlarına, örgütlü sivil inisiyatif olarak duyarlılık göstererek, çözüm üretmeyi hedef almalıdır. Toplumsal bir ihtiyaç olmayan ve sosyolojik gerçekleri kalmayan hiçbir oluşum, varlığını sürekli kılamaz. Onun için, bugün, memur sendikalarının, işin başında olmaları noktasında, bir ideolojik saplantıdan çok, Batı’daki sendikal hakeretleri çok iyi gözlemlemeleri gerekir. Bu çerçevede, ideolojik sınıf sendikacılığı yerine, işlevsel, olumlu bir sendikal harekete yönelirlerse, çağın gereğini yaparak, ayakta, sürekli kalabilirler.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; artık, dünya, modernitenin dayatmacı kalıplarını kırarak, postmodern bir yapıya doğru ilerlemektedir. Onun içindir ki, bugün, modernitenin ürettiği kavramlar tersyüz olmaktadır.

Sendikal hareketimizi, klasik emek-sermaye karşılığında bir sınıf çatışmasına oturtamayız; çünkü, malları yapan ve taşıyan işçilerin verimindeki hızlı artış, 19 uncu Yüzyılın sınıf çatışması kâbusunu altüst etmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bizler, sendikacılara “19 uncu Yüzyılın kavramlarıyla, körü körüne bir kurumsallaşma yapmayın” derken, Parlamento’yu da bu tavsiyenin içerisine sokmak zorundayız. Üzülerek belirteyim ki, siyaset üretme yeteneğimizin, Meclis salonumuzu yenilemekle yapılacağını zannettik. Maalesef, onu da beceremedik. Toplumun önüne doğru dürüst bir şey koyamadık, bir seçim sistemi yapamadık, toplumsal refahı yakalayamadık, enflasyonun altında ezildik ve maalesef, her geçen gün gelir düzeyini daha da çok bozduk.

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Hangi maddeyi konuşuyoruz Hocam, Allah aşkına?!

YUSUF BACANLI (Devamla) – Memurlarla ilgili, memur sendikasını konuşuyoruz...

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Sağ olun?!

YUSUF BACANLI (Devamla) – Bu bozuk düzenin içerisinde, gelir dağılımının bozukluğu içerisinde, memurlar da inim inim inlemektedir. Dolayısıyla, memurlarla her yönüyle alakası vardır.

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Bravo?!

YUSUF BACANLI (Devamla) – Sonuç olarak, bu durum ve gelişmeleri, biz, siyasetçilerin talep edip, en azından adapte olmayı başarabilmemiz gerekir. Bu gelişmeler, sendikal hareketlerin rolü, işlevi ve geleceğiyle ilgili olarak, ciddi değişimleri beraberinde getirmektedir.

Sınıf sendikacılığı mantalitesiyle, değişen ve gelişen dünyayı okumak çok zordur; hatta, imkânsızdır. Onun içindir ki, memur sendikacılığının doğmadan ölmemesi için, gelişen yapıya uygun bir yapılanmaya, özellikle gitmek zorundayız.

Bu duygu ve düşüncelerle, Yüce Meclisin saygıdeğer üyelerini saygıyla selamlıyorum. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bacanlı.

Şahsı adına, Sayın Emin Kul...

EMİN KUL (İstanbul) – Vazgeçiyorum efendim.

BAŞKAN – Peki.

Sayın Bekir Yurdagül, buyurun efendim.

EMİN KARAA (Kütahya) – Sayın Başkanım, konuşmacılar hiç maddeye bağlı kalmıyor.

BEKİR YURDAGÜL (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kamu Çalışanları Sendikaları Yasa Tasarısının, sendika üyeliğinin kazanılması başlıklı, 14 üncü maddesi üzerinde ve kişisel olarak söz aldım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Az önceki konuşmacı arkadaşımız “sınıf sendikacılığı bitmiştir, dünyada yoktur” dedi. Şöyle bir, Avrupa’ya, dünyaya bakarsak, sınıf sendikacılığının bitmediği, işçi sınıfının olduğu her yerde görülür. Dün var olan, bugün de var olan işçi sınıfı, yarın da var olmaya devam edecektir. Dolayısıyla, sınıf sendikacılığı da, dün vardı, bugün var, yarın da var olmaya devam edecektir. “Sovyetler Birliğinin dağılmasıyla, işçi sınıfı bitti, sermaye sınıfı bitti, sınıf sendikacılığı bitti...” Böyle bir şeyi nasıl söyleyebilirsiniz?!. Bakın Avrupa’ya, Fransa’ya, İngiltere’ye, İsveç’e; sınıf sendikacılığı, sendikacılığın temel ilkelerinden birisidir ve bu devam etmektedir; işçi sınıfının olduğu her yerde de, devam edecektir. Değerli Başkan, sevgili arkadaşlarım; sınıf sendikacılığı devam edecektir. (CHP sıralarından alkışlar)

Burada “kamu görevlileri, çalıştıkları işyerinin girdiği hizmet kolunda kurulu bir sendikaya üye olabilirler” deniliyor; ancak, üyelik başvurusunun, sendika yetkili organınca kabulüyle sendika üyeliğinin gerçekleşebileceği hüküm altına alınmış. Esasında, o işkolunda, hizmet kolunda çalışan kamu çalışanının, sendikaya üyelik başvurusunda bulunduğu andan itibaren, üyelik hakkını kazanması gerekir; yani, sendika yetkili organlarının, o işkolunda çalışan bir memura “ben seni sendikama üye yaptırıyorum; ben senin şununu beğenmedim, bu nedenle üye yapmıyorum” deme hakkı olmamalıdır. O işkolunda çalışan kamu çalışanı, hizmet kolunda, istediği sendikaya gidip, üye olma hakkına sahip olmalıdır ve o sendikanın da, bu üyeliği geri çevirme gibi bir yetkisi olmamalıdır.

2821 sayılı Kanunun üyeliğin kazanılmasıyla ilgili 22 nci maddesinde, noter koşulu getirilmiş işçi sendikaları için. Burada, noter koşulu getirilmemiş; bu, olumlu bir adım. Ancak, tasarıda, üyeliği özendirici bir madde yok. İşçi, işçi sendikalarına üye olmazsa, toplusözleşmeden yararlanamaz. Üçte 2 dayanışma aidatı öderse, toplusözleşmeden yararlanır; ancak, toplusözleşme farklarından

yararlanamaz. Dolayısıyla, üyeliğin kazanılmasının çok fazla kıymeti harbiyesi yok; önemli olan, üyeliği özendirerek düzenlemeleri de içeren bir tasarıyla karşı karşıya kalmamız gerekiyor. Bu anlamda, tasarıya göre, bir toplugörüşme yapılacak, sendika üyesi olan da, olmayan da aynı haklardan yararlanacak. Özendirici bir yönü olmazsa bu tasarının, vatandaş niye sendikaya üye olsun, niye sendikaya aidat ödesin? Değerli arkadaşlar, bu anlamda, sendika üyeliğini özendirici önlemleri de tasarının içermesi gerekiyor.

Ayrıca, üyeliğin kazanılması kolay gibi gözüküyor; ancak, bir sonraki maddeyle, şu anda sendikalara üye olan, birçok işkolundaki 360 bine yakın kamu çalışanınin, bu tasarı yasalarsa, kanun haline gelirse, sendika üyelikleri düşecek. Bu anlamda, 14 üncü madde sonrası gelen 15 inci maddede, özellikle, sendika üyesi olamayacaklar belirtilmiş; bu, Türkiye'nin geldiği noktada, çağdaş demokrasiyi savunduğumuzu söylediğimiz noktada, gerçekten, büyük çeliskilerle dolu bir düzenleme, yasaklar ve sınırlamalar getiren bir düzenleme. O anlamda, Hükümetinizden ve Komisyondan, bu konudaki yasak ve sınırlamaları kaldıran önerilerimize destek bekliyoruz; siz sayın milletvekillerinden de bu konuda destek bekliyoruz.

Sendika üyeliğiyle beraber, sendika üyeliğini kaybedecekleri de düşünerek, 15 inci maddedeki bu düzenlemeyi yapmamızın gerekli olduğuna inanıyor, hepimize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yurdağül.

Sayın Esat Bütün?..

Sayın Mustafa Kul?.. Yok.

Sayın Ersönmez Yarbay; buyurun.

ERSÖNMEZ YARBAY (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sendika üyeliğinin kazanılmasıyla ilgili olarak, bu madde, başlangıçta “sendikalara üye olmak serbesttir” diyor ve geniş bir hürriyet getiriyor; bu hürriyetin nasıl kullanılacağı konusu... Maalesef, Anayasamızda ve diğer yasalarda olduğu gibi, önce bir özgürlük, arkasından da, bu özgürlükleri kısıtlayan bir sınırlama madde ortaya çıkıyor. Bir defa, bu kanun tasarısı, memurları sendikalı olmaya özendiriyor, üye olmaya teşvik etmiyor; çünkü, üye olmayan memurlar da sendikanın kazanmış olduğu hakları elde ediyorlar. Dolayısıyla, sendikaya üye olmak için, bir memurun, ayrıca bir üyelik aidatı ödemesi gerekmiyor; o sebeple, sendika üyeliği cazip hale gelmiyor.

Bir diğer konu; biz, tabii, üyelik haklarını savunduğumuz gibi, sendikaların da üye yapmama hakkını savunmak durumundayız. Dolayısıyla, mahkeme kararıyla üyelik, sendikaya bir zorlamadır; o sebeple, gerekçesi haklı olsun veya olmasın, mahkeme kararıyla üyelik de olmamalıdır. Bir sendika, herhangi bir memuru üye kaydetmek istemediği zaman, üye kaydetmeyebilmelidir; ancak, bu, sendikaların sayısının çoğalmasıyla mümkün olabilir. Her memur, her kamu görevlisi, kendi düşüncesine uygun ve kendi menfaatlarını en iyi şekilde savunabilen birçok sendika olduğu takdirde, istediği sendikaya üye olabilir; ancak, bu kanun tasarısının ileri maddelerinde, bir konfederasyona ve o konfederasyona bağlı sendikalara toplugörüşme yetkisi verildiği için, farklı sendikaların da yaşama imkânı ortadan kalkmaktadır.

Bu arada, sendikalar, ancak işkolunda yüzde 10 barajını geçtiği zaman üyelerinin maaşından üyelik ödentsininin kesilmesi öngörülmektedir. Tek bir sendika, tek bir konfederasyon toplugörüşme yetkisine sahip olduğu zaman, diğer sendikalar, diğer konfederasyonlar, nasıl olur da yüzde 10 barajını aşabilirler. Bugün, her işçinin sendika kurma ve sendika üyesi olma hakkı var; ancak, özel sektörde, sadece SSK'lı çalışan işçilerin yüzde 8'i sendikalı, yüzde 90'ı sendikalı değil. Dolayısıyla, kanunları çok iyi düzenlemek yetmiyor; aynı zamanda, bu kanunların işleyebilmesi için, bunla-

rın ötündeki engellerin kaldırılması gerekmektedir. O sebeple, üye aidatlarının maaşlarından kesilmesi için bu yüzde 10 barajı, yüksek bir barajdır. Bu baraj sebebiyle, birçok sendika yüzde 10 barajına ulaşmaya kadar, kendi sendikasını kuranlar, sendika üyeleri, bu sendikayı uzun müddet taşımak durumundadırlar. Bu da, tabii, mümkün olmayacak ve bir müddet sonra toplugörtüşme yetkisini elde edemeyen sendikalar, konfederasyonlar teker teker kapanacaktır ve hiç istemediğimiz bir şekilde tek tip sendikalaşma ortaya çıkacaktır.

Bir diğer konu; burada, bu kanun tasarısında, en çok üyesi olan konfederasyon toplugörtüşme yetkisine sahip olduğu için, üyeliklerin sayısı çok önemlidir. Dolayısıyla, Çalışma Bakanlığında, mutlaka bu üyelerin kontrolü için şeffaf bir ortam oluşturulmalıdır. Memur konfederasyonları sendikaları, istedikleri zaman, Çalışma Bakanlığında, diğer sendikaların, rakip sendikaların üye listelerini kontrol edebilmeli ve bu üye listelerini elde edebilmelidir. O zaman, sağlam bir şekilde üye listeleri kontrol edildiği takdirde, konfederasyonlar arasındaki ihtilaflar da ortadan kalkmış olacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yarbay, lütfen toparlayalım.

ERSÖNMEZ YARBAY (Devamla) – Üyelik konusunda, sendikalara üye olmanın serbest olması yetmiyor, bu söylediğim hususların da gerçekleşmesi gerekiyor.

Bu duygularla hepinizi selamlıyorum (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yarbay.

Madde üzerinde bir önerge var; okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görülmekte olan 553 sıra sayılı kanun tasarısının 14 üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini saygılarımızla arz ederiz.

“MADDE 14.– Sendikalara üye olmak serbesttir.

Üyelik, başvurunun sendika yetkili organlarca kabulüyle kazanılır.

Noter tasdikiyle yapılan üyelik başvurusu, sendika tarafından otuz gün içinde reddedilmediği takdirde üyelik istemi kabul edilmiş sayılır.

Kamu görevlileri atanmalarıyla birlikte kendi hizmet kollarında kurulu bir sendikaya üye olabilirler.

Üyelik, başvuru belgesinin sendikaya verilmesiyle kazanılır.

Birden çok sendikaya üye olunamaz. Birden çok sendikaya üyelik halinde sonraki üyelikler geçersizdir.

Konfederasyonlar öteki konfederasyonların üyelerinin gerçekliğini Çalışma Bakanlığında alacakları listelere göre araştırabilirler.”

Muhammet Polat

Aydın

Ahmet Çelik

Adıyaman

Memduh Büyükkılıç

Kayseri

Naci Terzi

Erzincan

Ömer Özyılmaz

Eruzurum

Cafer Güneş

Kırşehir

Osman Hazer

Afyon

Celal Esin

Ağrı

BAŞKAN – Sayın Komisyon, katılıyor musunuz efendim?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ESAT BÜTÜN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkanım, sendika üyeleri kamuda çalıştıkları için üyelik başvuruları da zaten resmî makamlardan

gelecek ve bilgisayar ortamında değerlendirildiği için, noter olayı külfet getireceğinden dolayı, Komisyonumuzda bu önerge kabul edilmemiş. Bu nedenle katılmıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Hükümet?..

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI NAMİ ÇAĞAN (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge sahipleri gerekçeyi mi okuyalım efendim?

MUHAMMET POLAT (Aydın) – Konuşacağım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Polat. (FP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET POLAT (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 553 sıra sayılı kanun tasarısının 14 üncü maddesinde vermiş olduğumuz önergede “Sendikalara üye olmak serbesttir. Üyelik, başvurunun sendika yetkili organlarınca kabulü ile kazanılır. Noter tasdiğiyle yapılan üyelik başvurusu, sendika tarafından otuz gün içinde reddedilmediği takdirde üyelik istemi kabul edilmiş sayılır. Kamu görevlileri atanmalarıyla birlikte kendi hizmet kollarında kurulu bir sendikaya üye olabilirler. Üyelik, başvuru belgesinin sendikaya verilmesiyle kazanılır. Birden çok sendikaya üye olunamaz. Birden çok sendikaya üyelik halinde sonraki üyelikler geçersizdir. Konfederasyonlar, öteki konfederasyonların üyelerinin gerçekliğini Çalışma Bakanlığında alacakları listelere göre araştırabilirler” denilmiş ve çalışanların tam bir güvenlik içinde sendikalara üye olmalarını sağlamak açısından noter tasdiğiyle üyeliklerinin yapılması düşünülmüştür. Ayrıca, gerçek olmayan üyeliklerin önüne geçmek açısından, üye sayıları ve üye isimlerinin şeffaflaşması bakımından düşünülmüş olup, bütün bu konfederasyonların üyelerine ilişkin bilgilerin açık olması gereğiyle bu önerge verilmiştir. Bu konuda tasviplerinizi ve desteklerinizi bekliyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Polat.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Maddeyi oylarımıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

15 inci maddeyi okutuyorum:

Sendika üyesi olamayacaklar

MADDE 15. – Bu Kanuna göre kurulan sendikalara;

a) Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreteri ve yardımcıları, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri ve yardımcıları ile Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinde çalışan kamu görevlileri,

b) Yüksek yargı organlarının başkan ve üyeleri, hâkimler, savcılar ve bu meslekten sayılanlar,

c) Bu Kanun kapsamında bulunan kurum ve kuruluşların müsteşarları, başkanları, genel müdürleri, daire başkanları ve bunların yardımcıları, yönetim kurulu üyeleri, merkez teşkilâtlarının denetim birimleri yöneticileri ve kurul başkanları, hukuk müşavirleri, bölge, il ve ilçe teşkilâtlarının en üst amirleri ile bunlara eşit veya daha üst düzeyde olan kamu görevlileri, belediye başkanları ve yardımcıları,

d) Yükseköğretim Kurulu başkan ve üyeleri ile Yükseköğretim Denetleme Kurulu başkan ve üyeleri, üniversite ve yüksek teknoloji enstitüsü rektörleri, fakülte dekanları ile enstitü ve yükseköğretim kurumlarının müdürleri ve bunların yardımcıları,

- e) Mülki idare amirleri,
 f) Silahlı Kuvvetler mensupları,
 g) Millî Savunma Bakanlığı ile Türk Silahlı Kuvvetleri kadrolarında (Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı dahil) çalışan sivil memurlar ve kamu görevlileri,
 h) Millî İstihbarat Teşkilâtı mensupları,
 ı) Başbakanlık, Bakanlık, bağlı ve bağımsız genel müdürlük müfettişleri ile murakıp, kontrolör ve bunların yardımcıları,
 j) Emniyet hizmetleri sınıfı ve emniyet teşkilâtında çalışan diğer hizmet sınıflarına dahil personel ile kamu kurum ve kuruluşlarının özel güvenlik personeli,
 k) Ceza infaz kurumlarında çalışan kamu görevlileri,
 Üye olamazlar ve sendika kuramazlar.

BAŞKAN – Madde üzerinde, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına, Sayın Cevdet Selvi; bu yurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA M. CEVDET SELVİ (İstanbul) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Kamu Görevlileri Sendikaları Yasa Tasarısının “sendika üyesi olamayacaklar” başlıklı 15 inci maddesi üzerinde, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; hepinizi, bu saatte, tekrar, saygıyla selamlarım.

Bu 15 inci madde düzenlenirken, her zaman olduğu gibi -yanlış da değil- 2821 sayılı Sendikalar Yasasının 20 nci maddesi ele alınmış; ancak, bu 15 inci madde düzenlenirken bu Sendikalar Yasasındaki değişikliklere hiç dikkat edilmemiş. Bu 20 nci maddede; yani, “sendika üyesi olamayacaklar” maddesinde dört defa ayrı yasayla ve ayrı tarihlerde değişiklik yapılmış; çünkü, bilindiği gibi, bu yasa, 12 Eylülle birlikte antidemokratik bir ortamda çıkarılmış idi; 274 sayılı Yasa bir tarafa atıldı, 2821 sayılı Sendikalar Yasası çıkarıldı. İşte, o zaman, anlam ifade etmeyen, pek çok çalışanın, işçinin örgütlenme hakkını elinden alan bu maddeyi, o günün çalışma ve sosyal güvenlik bakanları, şu anda Anavatan Partisinde bulunan Çevre Bakanı Sayın İmren Hanımın da katkısıyla o günkü Meclis, bu sınırları, daha demokratik, daha hak yerini bulsun diye değiştirdi. 4 Nisan 1995’te 4101 sayılı Yasayla değiştirildi, 25 Mayıs 1988’de değiştirildi, 1989’da, 1995’te bu yasa daha da anlam ifade etsin diye değiştirildi. Bugün baktığımızda, en son değişiklikten sonra aradan üç yıl geçmiş; ama ne yazık ki, bu yasayı tekrar düzenleyenler, diğer yasadaki demokratikleşme, hakların teslimini sağlama gayretini gözden kaçırmışlar. Bu maddeye baktığımızda, bu yasanın çok geriye gittiğini, kendi elimizdeki değişikliklerle, yasalarla görmekteyiz. İşte, bu somut örnek, bu yasa tasarısının, bugüne uygun olmadığını bize âdeta açıkça göstermektedir.

Saygıdeğer milletvekilleri, bu yasa tasarısında bir iki de çelişki vardır. Çalışan pek çok kamu görevlisinin şu anda sendikalı olmasına rağmen sendikasız kalmasının, örgütlenme özgürlüğünden mahrum kalmasının ötesinde bir çelişki vardır; onu ben çok ibretle, dikkatle izledim. 15 inci maddenin (ı) fıkrasında sendikalı olamayacaklar için şu kişiler sayılmaktadır: Başbakanlık, Bakanlık, bağlı ve bağımsız genel müdürlük müfettişleri ile murakıp, kontrolör ve bunların yardımcıları. Bakınız, bu çelişki nereden doğuyor: 55 inci Hükümet, tüm devlet kadrolarındaki çeteleri temizlemek, Susurluk çetesini aydınlığa çıkarmak, devlet işyerlerinde ve devlet bünyesinde bulunan yolsuzluk, rüşvet, haksızlık gibi olayları aydınlığa çıkarmak amacıyla gelmişti ve bunu tüm kamuoyuna söylemişti. Bu sözler güzel; ama, uygulamalarda bu kararlılık görülebilir. İşte bu yasa tasarısında, bu kişilerin sendikalı olmaması bile, olaya inançla, ciddiyetle, her fırsatta bu sözün yerine gelebileceği şekilde bir düşünceyle, düzenlemenin yapılmadığını göstermektedir.

Bilindiği gibi, biz, bugüne kadar, Meclisimizin pek çok komisyonlarında denetçi, müfettiş, başmüfettiş gibi arkadaşlarla karşılaştık. Bunların, hiçbir güvencesi olmadığını ve onların, başlarındaki amirlerin, müdürlerin hatta bazı siyasilerin baskısıyla yasaları, genelgeleri bile çiğnemek zorunda kaldığını çok yakından biliriz. İşte, bunlara örgütlenme hakkı verilseydi, o yasalara uyar, baskı yapanlara boyun eğmezlerdi; çünkü, elimizde kriter yasa olacağı için, baskı yapanlara karşı o yasaya saygılı olduğu için- kendilerini kurtarma imkânı olurdu; bu yolsuzlukların, bu denetimlerin açıkça ortaya çıkmasına, manevî bir sendikal güçle de katkı sağlanırdı.

Pek çok denetmenin, müfettişin sürüldüğünü hepimiz bilmekteyiz. Pek çok müfettişin, hiçbir güç tarafından savunulmadığını, hatta, herhangi bir yolsuzlukta, alt kademe birkaç işçinin, aşağı kademelerde bulunan birkaç memurun suçlanarak, üst düzeyde bulunan, hatta, bu olayın sorumlusu olan kişilerin hiç de ceza almadığını, hiç de sorumluluk duymadığını görürüz. İşte, bu, çelişkidir; çünkü, sadece, belirli bir fikri ve düşünceyi kamuoyuna, iktidar olmadan önce söylemek yeterli değildir. Hayatın, parlamento çalışmalarının, iktidar çalışmalarının her aşamasında o söze, o inanca, o gereğe uygun fırsatlar değerlendirilmeliydi; bu önemli bir katkı sağlardı. Bunun, inanmadan söylendiği kanaatini üzülerek söylüyorum ve bu konuda, beni yalancı çıkaracak veya doğru olmayan söz söylediğimi iddia edecek kimsenin olduğuna da inanmıyorum.

Susurluk konusu ve bunun benzeri yolsuzluklar açıkça ortadadır, hiçbirini aydınlanmamıştır. İşte, buradaki düşüncenin, diğer konularda da galiba atlatıldığı, atlanıldığı, unutulduğu için olduğu iddiasındayım. Bu fırsat da kaçırılmıştır; bu denetmenlere, bu fırsat, imkân, rahat denetleme imkânı verilebilirdi.

Değerli arkadaşlarım, bir konuya da özellikle değinmekte yarar görüyorum. Sanıyorum, kısa süre sonra, Türkiye'de çağın gerekleri mutlak gerçekleşecek; bu, hepimizin ihtiyacı olacak. Bugüne kadar, belirli yöneticiler, gerçek yöneticilik özelliğini, kişiliğini, görevine olan bağlılığını ve yöneticilik ağırlığını kullanamadıkları zaman, sendikaları bahane olarak gösterirlerdi. Buna dikkat etmek lazım. Sendikalar, işçiler için, çalışanlar için bir dokunulmazlık zırhı getirmez. Sendikalar, hiçbir zaman, çalışmayan, emek vermeyen insanları savunmak için kurulmamıştır; bazı örnekler varsa yanlıştır. Bu, yöneticilerin kendi kifayetsizliğinden, yetersizliğinden ileri gelmektedir; kendilerini savunmak için de, sendikaları suçlamaktadırlar. Bugün, eğer, sendikalar engel olsaydı, sağlıklı yönetimleri engelseydi, Koç bu noktaya gelemez, uluslararası alanda hem kalite hem verimlilik ödüllü alamazdı. Onun için, siz, sendikalara uzak bakmayın; sendikalar, denetler, disiplin getirir, sorumluluk getirir. İşte, o zaman, bazı kişiler, bir hafta bir yerde çalışıp, hak etmediği tazminatı alamaz, hak etmediği emeklilik maaşı bağlanamaz; ama, bugün sendikalar olmadığı için, tanıdığı olan, belki de Büyük Millet Meclisinin Genel Sekreterinin akrabası, kardeşi olan, buraya gelip, sadece kâğıt üstünde bir imzayla, hak etmediği parayı alabiliyor; ama, sendikalar olursa, buna fırsat vermez, herkese eşit muamele yapılmasını ister; yanlış yapan sendikacılar varsa da cezalandırılır. Türkiye'nin sivilleşmesi için, Türkiye'nin hukuk ve yasaya saygılı olması, bir an önce onu benimsemesi için, sivil toplum örgütleri ve bunun başında ciddi sendikaların görev yapmaları lazım.

Değerli milletvekilleri, burada, askerî işyerlerinde çalışan, Millî Savunma Bakanlığına bağlı memurların sendikalı olması önleniyor. Yıllardan beri, gerek Türk Metal-İş'e gerekse Harb-İş'e üye, alimleriyle çalışan işçiler, araştırın, bakın, hiç ihanet etmemiştir. Burada, sivil memurlarımızın da sendikalı olması -grev verilir, verilmez; tartışılır- ihanet edecek, suç işleyecek anlamı taşımaz, daha da disiplinli olurlar. Yargı-Sen kapatılıyor, bu arkadaşlar, bu tasarı gelmeden önce bu haklara sahipti; hangi suçu işlemişlerdir...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Selvi, lütfen, toparlayalım.

M. CEVDET SELVİ (Devamla) - Bir dahaki maddede tekrar söz alırım.

Teşekkür eder, saygılar sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sağ olun.

Doğru Yol Partisi Grubu adına, Sayın Yusuf Bahadır. (DYP sıralarından alkışlar)

DYP GRUBU ADINA YUSUF BAHADIR (Trabzon) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 553 sıra sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Tasarısının 15 inci maddesiyle ilgili görüşlerimizi belirtmek üzere, Doğru Yol Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, 1982 Anayasasında, kamu görevlilerinin sendikal hakları yer almamış olmasına rağmen, 1990'lı yılların başından itibaren memur sendika ve konfederasyonları kurulmaya başlanmıştır. 1992 yılında, Doğru Yol Partisinin büyük ortak olarak yer aldığı Koalisyon Hükümeti döneminde kabul edilen, Uluslararası Çalışma Örgütününün 87 ve 151 sayılı sözleşmeleriyle, kamu görevlileri, uluslararası sözleşmelerden ve usulünce imzalanmaları sonucu iç hukukta doğrdukları yükümlülüklerden kaynaklanan hukukî dayanaklara kavuşmuşlardır. Birbirini izleyen mahkemeler, sendika kapatmalar, adli takipler ve idari tatbikatlar, bir nebze olsun azalmıştır. Şu anda Genel Kurulda görüşmekte olduğumuz tasarı, kamu görevlilerine toplu sözleşmeli sendikal hak tanıma yerine, örgütlenme ve toplu görüşme hakkı vermektedir. Bunu, tekrar tekrar söylüyoruz; ancak, şunu da söylüyoruz: Mevcut Anayasamız ve mevcut kanunlarımız, buna, bu kadar elveriyor. Bu eksiklik, Anayasadan kaynaklanıyor.

Değerli arkadaşlarım, Hükümetin, bu konuda ciddi ve samimi çalışmasını ümit ediyor ve bekliyoruz. Kamu görevlileri, Temmuz 1995'te yapılan anayasa değişikliğiyle ilgili uyum yasasını iki buçuk yıldır beklerken, popülist davranmayı, tribünleri selamlamayı bir kenara bırakarak, bu tasarrının kanunlaşmasını beklemektedirler.

Bu tasarrının kanunlaşmaması için, tasarrının geri çekilmesi talebinde bulunmaktadır. Tasarrının geri çekilmesini isteyen arkadaşlarımız, halen, görüşmekte olduğumuz tasarrının çok gerisinde kalmakla beraber, aynılık arz eden bir kanun teklifinin de sahibidirler. Kanun tasarrındaki eksikliklerin, Parlamentonun iradesine gölge düşürecek şekilde, yanlış zeminlerde tartışılması ve bu tartışmalara bazı milletvekillerinin katılmasını doğru bulmuyorum.

Mevcut tasarrının kanunlaşmasıyla, kamu görevlileri, sendikaları aracılığıyla, hak ve çıkarlarını koruyup görüşebilecek, çalışma koşullarını idare ile tartışabilecek ve yönetime katılabileceklerdir. Bu tasarrının kanunlaşması, ülkemizde, kamu çalışanları ya da memur sendikacılığı açısından bir ilk adım olacaktır. Verilen hakların yeterli olduğunu söylemek elbette mümkün değildir; eksik kalan yönler, zaman içinde mutlaka tamamlanacaktır.

Değerli milletvekilleri, 13 üncü madde görüşülürken yapmış olduğum konuşmada belirttiğim gibi, mevcut tasarrının eksiksiz, anlaşılır ve net olmasını sağlamak zorundayız. Bunun için de, bu madde için vermiş olduğumuz değişiklik önergesinin gerçekleşmesini, siz değerli arkadaşlarımdan istirham ediyoruz.

Tasarrının 15 inci maddesinin (k) bendinde "Ceza infaz kurumlarında çalışan kamu görevlileri" ibaresi vardır. Doğru Yol Partisi olarak, bunun tasarrıdan çıkarılmasını istemekteyiz.

Yine aynı şekilde, tasarrının 15 inci maddesinin (g) bendinde "Millî Savunma Bakanlığı ile Türk Silahlı Kuvvetleri kadrolarında (Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı dahil) çalışan sivil memurlar ve kamu görevlileri" ibaresi bulunmaktadır. Bunun da, tasarrıdan çıkarılmasını istiyoruz.

Değerli arkadaşlarım, zaten, mevcut tasarıda, grev ve toplu sözleşme hakkı olmadığına göre, bu tasarının sınırlarını daraltmak, bizce yanlıştır. Bunlar, bu tasarıdan çıkarılmalı; ancak, ileride toplu sözleşme ve grev hakkı gündeme geldiğinde, greve katılmayacaklar tespit edildiğinde, bunlar orada zikredilebilir; ancak, bizce, bunların sendikacı olmasında hiçbir mahzur yoktur. Zaten, Hükümet tasarısına baktığımızda, yasa kapsamına alınan bölümün, serbest bırakılan kısımdan çok daha fazla olduğunu görmekteyiz.

Değerli arkadaşlarım, yargı kuruluşlarında görev yapan kamu görevlilerinin, hizmet gereği olarak görev yerleri değişebilmektedir. Bu nedenle, görev yerleri değişen kamu görevlilerinin sendika üyeliklerinde de bir değişim olacağından, sendika üyeliğinin takip edilmesinde zorluklar ve karışıklıklar olacaktır. Daha önce söylediğim gibi, kanun, suiistimale ve karışıklığa sebebiyet vermemelidir; dolayısıyla, değişiklik önergemizde belirttiğimiz gibi, tasarının (g) ve (k) bendinde, konuşmamın içerisinde arz ettiğim bölümlerin çıkarılması gerekmektedir. Bunu bir örnekle açıklamak gerekirse, adliyelerde ve Adalet Bakanlığında çalışan ve sendika üyesi olabilen kamu görevlileri, ceza ve infaz kurumlarında görevlendirildiklerinde sendika üyelikleri düşecektir; bunun tersi olduğunda da sendikaya üye olabileceklerdir. Bu nedenle, bu kargaşanın önlenmesi bakımından, vermiş olduğumuz değişiklik önergelerimize destek bekliyoruz.

Yüce Meclise saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bahadır.

Fazilet Partisi Grubu adına, Sayın Memduh Büyükkılıç; buyurun efendim. (FP sıralarından alkışlar)

FP GRUBU ADINA MEMDUH BÜYÜKKILIÇ (Kayseri) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz 553 sıra sayılı memur sendikalarıyla ilgili yasa tasarısının 15 inci maddesi üzerinde Fazilet Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Dördüncü haftasını doldurma aşamasında, 15 inci maddesine gelebildiğimiz, yaklaşık 2 milyon memurumuzu ilgilendiren, bunların da, yaklaşık yüzde 20'sini, yani beşte birini dışında bırakan, 400 binine sendika hakkı vermeyen bir yasa tasarısını görüşmeye devam ediyoruz.

Aslında, tabii ki, demokratik bir hak olan örgütlenme hakkının verilmesi açısından 55 inci Hükümetimizin, iyi bir adım attığı, güzel bir adım attığı kanaatindeyiz. Bu kanaatimizi her defasında vurguluyoruz; ancak, iyiniyetle atıldığına inandığımız bu adımın, yetmediğini de, Fazilet Partisi olarak, yapıcı muhalefet anlayışıyla vurgulamaya devam ediyoruz ve devam da edeceğiz.

Değerli milletvekilleri, 15 inci maddeyle ilgili gerekçeye baktığımız zaman, gerçekten çok güzel cümlelerle yazılmış bir gerekçe görüyoruz. Maddenin gerekçesinde aynen şöyle deniliyor “İlke olarak tüm kamu görevlilerinin sendikal haklardan yararlanmaları benimsenmiş, ancak görevlerinin niteliği gereği sınırlı sayıdaki kamu görevlisi kapsamın dışında tutulmuştur.” İlke olarak tüm kamu görevlilerini içerecek bir yasa tasarısından söz ediliyor; ama, hemen arkasından, bir “ancak” geliyor, bu “ancak” da, tam 400 bin kişiye mal olan bir ancak.

5 inci maddeyle ilgili görüşmeler sırasında, hizmet kollarıyla ilgili, yine, iyiniyetle verilmiş önergeler var idi. Muhalefet partilerince verilmiş olan bu önergelere, nedense, iktidar kanadı karşı çıktı. Bu önergelerle, yargıyla ilgili olan ve savunmayla ilgili olan kamu çalışanlarının da hizmet kolları kapsamında yer alması arzulanmış idi. Kaldı ki, zaten getirmiş olduğunuz bu tasarıyla grev ve toplu sözleşme hakkını da vermemektesiniz. Hal böyle iken, anlaşılmayan bir gerekçeyle buna bile tahammül edilememiş, 400 bine yakın çalışan, bu kapsamın dışında bırakılmıştır. 1961 Anayasası, 1982 Anayasasından çok daha demokratik bir görünüm arz ediyor sanki bu konuda. Çün-

kü, memurumuza, 37 sene önce bir sendikalaşma hakkı -her ne kadar 1965 yılında uyum yasası çıkarılmış ise de- Anayasada zikredilmiş ve dolayısıyla bu hak verilmiş. Ancak, takdir edersiniz, ara-rejim dönemlerinde, ister istemez, demokratik haklar askıya alındığı için, temel hak ve hürriyetlerimiz sınırlandığı için, 12 Mart 1971 muhturasıyla, bu demokratik hak, tam 27 yıl gerisine götürülmüştür. Demek ki, demokrasinin askıya alınması, çalışanlarımıza çok pahalıya mal olmuştur.

ILO ve uluslararası anlaşmalar gereceğince, 1990'dan beri, memurlarımız, sendika kurma çalışmalarını başlatmış; binlerce memurumuz, bu çalışmaları başlattığı için, yeri gelmiş sürgün edilmiş, yeri gelmiş cezalandırılmış, yeri gelmiş maaşı kesilmiş, kısacası, mağdur edilmiş...

Şimdi, 2 milyona yakın memurumuzu ilgilendiren bir yasa tasarısını görüyorsunuz. Bakın, ne kadar iyiniyetli bir Meclis, maşallah, memurumuza hizmet etmek için gece saat 24.00'lere kadar çalışıyor; ama, yasanın özüne baktığımızda, bırakın memurumuzun mevcut durumunu muhafazayı, yasal olarak daha da geriye gittiğini, 400 bin çalışanı, bu sendikalaşmanın dışında bıraktığını görüyoruz.

MAHMUT YILBAŞ (Van) – Kanun yok ki ortada kârdeşim...

MEMDUH BÜYÜKKILIÇ (Devamla) – Kanun yoksa, kanun yapacak olan, herhalde, takdir edersiniz, Türkiye Büyük Millet Meclisidir; başka mercilerden kanun bekliyorsanız, herhalde, yanlış yapıyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Yılbaş, lütfen, müdahale etmeyin.

Sayın Büyükkılıç, lütfen, Genel Kurula konuşun.

MEMDUH BÜYÜKKILIÇ (Devamla) – Müracaat edersiniz, kanunun nasıl çıkarılacağı konusunda talimat alırsınız, bu yasayı da çıkarırsınız... (FP sıralarından alkışlar)

YAŞAR OKUYAN (Yalova) – Siz, talimatla çıkarıyordunuz.

MEMDUH BÜYÜKKILIÇ (Devamla) – Evet efendim; ne olduğunu bu millet görüyor.

Değerli milletvekilleri, elbette ki, bu yasa tasarısının 15 inci maddesi, 5 inci maddedeki hizmet kollarını geride bırakacak şekilde... Orada 10 tane hizmet kolu var; burada ise, yasakçı olarak 11 madde var. Bu maddenin de, içeriği itibariyle çok geniş olduğunu hep beraber gözlemekteyiz.

Bu maddeleri teker teker sayacak değilim; ancak, ilçedeki müdürlere kadar indirgenmiş; demin değerli CHP sözcüsünün de söylediği gibi, Başbakanlık, bakanlık, bağlı, bağımsız genel müdürlük müfettişleri ile murakip, kontrolör ve bunların yardımcıları gibi... Âdeta, memuru dışarıda bırakacak bir anlayışı sergileyen yasakçı bir anlayış, bu sendika maddesinde gözümüze çarpmaktadır. Zaten, Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesinde ve Millî Savunma Bakanlığına bağlı diğer kuruluşlarda çalışan sivil memurlarımızı, 5 inci madde sırasında da dışarıda bıraktığı gibi, aynı anlayış burada da sergilenmiş ve memurlarımızı dışarıda bırakmıştır.

Değişik sözcü arkadaşlarımız da söyledi, gerek Türk Metal-İş gerekse Türk Harb-İş bünyesinde bulunan ve Türk Silahlı Kuvvetlerimizin bünyesinde çalışan değerli işçi kardeşlerimizin, âdeta, örgütlenmesiyle, bu vatana hizmet ettiklerini, çok da güzel sendikal çalışma örneklerini sergilediklerini hep beraber görmekteyiz ve takdir etmekteyiz. Hal böyleyken, Anayasadaki eşitlik ilkesine aykırı olarak, yine, aynı şekilde, stratejik konumda çalışmayan bir memur arkadaşımızın örgütlenmesinden... Kaldı ki, zaten, sendika kurmakla, grev hakkı ve toplu sözleşme hakkı da bu Meclisten pek çıkacağına benzemiyor; böyle olduğuna göre, neden, acaba, bu insanların sendikalaşmasından dahi korkuluyor, bunu anlayabilmiş değilim; bunu anlayan da yok, muhalefet şerhlerinde de bunu görmekteyiz. Öyleyse, Türkiye Büyük Millet Meclisinin mensupları olarak, bizlere düşen, bu eksiği düzeltmektir, bu yanlış düzeltmektir, memurlarımızın örgütlenme hakkını onlara tanıtmaktır.

Aynı şekilde, yargıyla ilgili olan memurlarımıza da, benzeri hakların sınırlanması ve kısıtlanması, takdir edersiniz, bunların demokratik haklarını elinden almak anlamına gelmektedir. Yine aynı şeyleri söylüyoruz; memurlarımızın örgütlenmesinden, sendikalaşmasından... Kaldı ki, örgütlenmek, demokrasinin temel dayanağıdır; demokrasinin olduğu yerlerde, örgütsüz toplumlar herhalde düşünülemez. Öyleyse, gelin, bunu içimize sindirelim, memurlarımızın bu hakkını verelim, 400 bin memurumuzu bu işin dışında bırakmayalım.

Değerli milletvekilleri, elbette ki, bu yapıcı muhalefet anlayışıyla -umuyoruz ki, verdiğimiz önergeler sırasında da, değerli milletvekilleri buna destek verecek- memurlarımızın bu hakkı da sağlanacaktır.

Ben, sözlerimi daha fazla uzatmıyorum. İnşallah, çıkar diye umuyorum; çünkü, 47 madde, 6 da ek madde olmak üzere 53 maddelik bir yasa tasarısı. Bu yasa tasarısının bu Meclisten nasıl çıkacağını da merak etmekteyim; herhalde, birkaç ay daha sürecektir; çünkü, Meclisimizin başka hiç önemli görevi yok; bunu çıkarırsak birkaç ay içerisinde, herhalde, görevimizi yapmış olacağız!

Yine de, şimdiden, memurlarımıza, bu yasanın hayırlı olmasını diliyor, saygılar sunuyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Büyükkılıç.

Sayın Emin Kul?..

EMİN KUL (İstanbul) – Vazgeçtim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Bekir Kumbul, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

BEKİR KUMBUL (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Tasarısının 15 inci maddesiyle ilgili olarak şahsım adına söz almış bulunuyorum; bu vesileyle, Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, 15 inci madde, sendika üyesi olamayacakları kapsamaktadır.

Hepimizin kendimize göre düşünceleri olabilir, doğruları olabilir; her grubun kendisine göre düşünceleri olabilir, doğruları olabilir; ancak, uluslararası kabul görmüş bazı düşünceler vardır ve o düşünceler baz alınarak, meselenin yerli yerine oturtulması gerekir. İşte, Sendikalar Yasası da, Uluslararası Çalışma Örgütünün hukuksal dayanağı, Uluslararası Çalışma Örgütünün prensipleri baz alınarak çıkarılmıştır; bu, Türkiye’de de böyledir, dünyada da böyledir.

Peki, Uluslararası Çalışma Örgütü bu konuda ne diyor: Değerli arkadaşlarım, Uluslararası Çalışma Örgütü “kamu erkini idare edenler ve çok gizli görevlerde bulunanlar sendika kuramaz, sendika üyesi olamaz” der. Öyleyse, bizim de, 15 inci maddeyi, buna göre düzenlememiz gerekir.

15 inci maddede neler var: 15 inci maddede Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreterliği ve Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği var; buna tamam diyoruz. Yüksek yargı organlarının başkan ve üyeleri, hâkimler, savcılar var; tamam. Bu Kanun kapsamında bulunan kurum ve kuruluşların müsteşarları, başkanları; tamam. Yüksek Öğretim Kurulu Başkan ve üyeleri; tamam. Mülki idare amirleri; tamam. Silahlı Kuvvetler mensupları; tamam; ama, arkadaşlar, burada, Millî Savunma Bakanlığında çalışan sivil memurlar, emniyette çalışan sivil memurlar, ceza infaz kurumlarında çalışan kamu görevlileri, müfettiş, murakıp, kontrolör, denetçi, denetmen, devlet bütçe uzmanları niye sendikaya üye olamıyorlar? Bunlar, erkte değil, işveren durumunda değil; neden sendika üyesi olamasınlar yahut da sendika kuramasınlar? Bu, işin bir tarafı...

Diğer yönüne bakalım: Değerli arkadaşlar, verdiğimiz sendikal hak, zaten Uluslararası Çalışma Örgütünde var olan grevli, toplu sözleşmeli hakkı kapsamıyor; sadece adı var ve onlara diyoruz

ki, siz, toplu gösterişme yapabilirsiniz. Buna rağmen, bir kısım memurlarımıza, siz, bu gösterişmeyi de yapamazsınız; yani, düşüncelerinizi, taleplerinizi bildiremezsiniz, söyleyemezsiniz.

Sanki, bu kişilere sendika hakkı verirken, toplu sözleşmeli, grevli hak veriyormuşuz gibi, o memurlarımızın bir kısmını bir tarafta tutuyoruz; iyice düşündüğümüz zaman görülür ki, öyle bir şey de vermiyoruz zaten. Sadece, düşüncelerini bildirecekler, ekonomik ve demokratik taleplerini bildirecekler. Hiç olmazsa bu haklar verilebilir. Bunları dahi fazla görüyoruz...

Değerli arkadaşlarım, böyle olunca neler oluyor: Sekiz yıldır bu işin mücadelesini veren, belirli bir seviyeye gelmiş olan, fiilî durum yaratmış olan, o ASİM-SEN üyeleri, Tüm Yargı-Sen üyeleri...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kumbul, lütfen, toparlayalım.

BEKİR KUMBUL (Devamla) – Bir taraftan, memurlarımıza hak veriyoruz diyoruz; ama, onları bu haktan mahrum bırakıyoruz arkadaşlar. Aslında, baktığımız zaman, zaten, sendikal bir hak, tüm kapsamıyla veremiyoruz. O nedenle, bunu kabul edebilmek gerçekten mümkün değil. Her seferinde çıkıp konuşuyoruz; ama, eğer vereceksek, ciddi bir hak vermek zorundayız.

Bu düşüncelerimi belirttiğimden sonra, ben, Yüce Meclisi tekrar saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kumbul.

Sayın Esat Bütün?..

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ESAT BÜTÜN (Kahramanmaraş) – Vazgeçtim.

BAŞKAN – Sayın Bekir Yurdagül?..

BEKİR YURDAGÜL (Kocaeli) – Vazgeçtim.

BAŞKAN – Sayın Aslan Polat, buyurun.

ASLAN POLAT (Erzurum) – Sayın Başkan, sayın üyeler; hepinizi saygıyla selamlarım.

Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Tasarısının 15 inci maddesi, 5 inci maddesinden, yani, grevsiz bir sendika hakkından sonra gelen en tutarsız maddesi. Şundan dolayı en tutarsız maddesi olarak görüyoruz: Burada, memurlara sendika hakkı tanıyoruz; ama, bir grev hakkı, bir toplu sözleşme hakkı tanımıyoruz; ayrıca, saydığımız birçok maddeyle de, bir sürü kamu görevlisini bu sendika hakkından mahrum ediyoruz. Bunu burada anlamak gerçekten mümkün değil.

Bakıyoruz, askeriyede çalışan memurlar sendikalı olamazlar, emniyette çalışan memurlar sendikalı olamazlar, yargıda çalışan memurlar sendikalı olamazlar; bunların toplu sözleşme hakları, grev hakları yok. Peki, aynı yerde çalışan işçilerin sendika hakkı varken, hemen hemen emsal görev yapan bu memurlara sendika hakkı tanımamanın mantığını anlamak gerçekten bu maddede mümkün değildir.

Öyle bir kanun tasarısı getirmişiz ki, adı sendika kanun tasarısı. Memurlar bundan memnun değil. Yani, kanun tasarısını getirdiğimiz kesim bundan memnun değil. Peki, diyelim ki, belki, onlar bazı şeyleri iyi göremiyorlar, biz bakalım. Getirdiklerinizin içerisinde grev hakkı vermiyorsun, toplu sözleşme hakkı vermiyorsunuz, en az yarısına da sendikalaşma hakkı dahi vermiyorsunuz. Şimdi, bunu yapacağımıza -ASELSAN için, birkaç defa, önceki maddelerde de söylendi- işçi ve memurun tanımı yapılırsa, bugün, kamu sektöründe çalışan ve fiilen işçilik yapan insanlara, memur değil de, işçi statüsü tanınsa, onlar bu kapsam içerisine alınsa, çok daha realist olmaz mı?

Şimdi, burada, öyle bir uygulama var ki, bir insana sendika hakkı tanındığı zaman, toplu sözleşme hakkı tanındığı zaman, orada, işler kesat gidecektir sanılıyor. Halbuki, hiç de öyle değil; özel

sektöre bakıyoruz, sendikal hareketlerin en güçlü olduğu sektörlerde, işçiler, kalite kontrolünde, Avrupa'da derece alıyorlar. Demek ki, burada, sendikalaşmada maksat, sendika hakkı vermemek olmamalı. İşin başında bir yanlışlık yapılıyor diye düşünüyorum.

Burada, bir başka konu daha var. Bir kanun tasarısı getirmişiz ve eğer, bu tasarı kanunlaşırsa, şu anda sendikası olup da, kanunu olmadığı için sendikalaşacak memurdan fazla üyesi olan bir sü-rü kamu sendikası kapanacak; askerî işyeri sendikaları kapanacak, yargıda çalışanların sendikaları kapanacak. Nasıl bir kanun tasarısı getiriyoruz ki, hak kaybettirdiğimiz insanlar, hak getirdiğimiz insanlardan çok daha fazla oluyor.

Bunun maksadı ne? Bunun maksadı şu: Kamu görevinde olan sendikalar getirmek. İşte, bugün gördük; akşamüzeri beş sendika toplandı ve bir bildiri yayınladı; önce Hükümeti tenkit edecekler-di; sonradan, antidemokratik yasalar getireceği için, Hükümeti övdüler.

Bir kamu kuruluşu araştırma yapıyor; halkın yüzde 40'ı işsizlikten şikâyet ediyor, açlıktan şikâyet ediyor. Türkiye'nin en büyük işçi sendikası, açlıktan, ücretlerin azlığından ve işye-rindeki durumdan değil de, laiklikten; yok, ne bileyim, irticadan dert yanıyor!.. İşçinin derdi baş-ka, o sendikanın derdi başka... (FP sıralarından alkışlar) Sizin getireceğiniz bu sendikalarla, beşin-cinin yanına altıncıyı koyacaksınız; o sendika, devlet sendikası olacak.

Biz, devlet kontrolünde olan sivil sendikacılık değil, gerçekten, işçilerin, memurların tabandan ihtiyaçlarını alıp, onların isteklerini devlete duyuran, kamuya duyuran, onların haklarını koruyan sendikalar getirelim istiyoruz. Bunun yolu nasıl olur; devlet kontrollü sendikalarla değil, işçi ve memur kontrollü sendikalarla olur. Onun için, sizin getirdiğiniz bu sendikalarda hiçbir mantık ol-mayacağını bilin.

Getireceğiniz sendikada, şimdi, bir düşünün Bunu anlamak mümkün mü; askerî işyerinde ça-lıyan işçi, sendikalı olacak; askerî işyerinde çalışan memur, sendikalı olmayacak... Peki, bu memur grev mi yapacak; yok, toplu sözleşme mi yapacak; yok. Ne yapacak; birtakım haklarını alacak. Bun-ları işçilere verirken, memurlara vermemenin mantığını bu Hükümet bize nasıl açıklayacak, ben, bunu bir türlü anlayamıyorum...

Ayrıca, burada -ilerideki maddelerde belki söz sırası gelmeyebilir- bir konu daha var: Öyle bir kanun tasarısı getirmişiz ki, kapatma maddeleri, yasaklama maddeleri; toplu görüşme yapma, grev yapma veya işçinin haklarını savunma maddelerinden daha fazla. Burada, sadece "bu yasaktır, şu yasaktır; şunu yaparsanız sendikayı kapatırım, bunu yaparsanız sendikayı kapatırım ve mallarına el koyarım" diye düşünülmüş. Öyle bir mantık var ki, bu Hükümet, herhalde, enflasyonu düşürmenin bir yolunu şöyle bulmuş...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Polat, toparlıyoruz.

ASLAN POLAT (Devamlı) – Sayın Başkan, öyle bir şey var ki, samimî söylüyorum, kapat-ma maddelerinizle, sendikaları kapatıp mallarına el koyacaksınız, partileri kapatıp mallarına el ko-yacaksınız; herhalde, düşüremediğiniz enflasyonu böyle düşüreceksiniz, kapatamadığınız bütçe açığını böyle kapatacaksınız!..

Siz, işçilerin, memurların sendikal haklarını vermekten korkmayın. Bunlara haklarını tanıyın, bunlara demokratik şeyleri tanıyın; askerîyede, yargıda, emniyette çalışan memurlara grev hakkı vermiyorsunuz, toplu sözleşme hakkı vermiyorsunuz, hiç olmazsa, bir araya gelip, kendi haklarını korumalarını...

Peki, bilhassa şu müfettişlerin, müfettiş yardımcılarının haklarını niye alıyorsunuz? Müfettiş-ler, devletin kontrolünde mi olacak? Onlar devleti kontrol edecekler. Kamu hakkını, devleti kolla-

yan bu sendikaların hakkını sınırlamanın mantığı nedir? Bunları anlamak gerçekten mümkün değil. Zaten, sendikayla ilgili bu tasarımı sizin de anlamadığınızı biliyorum. Hadi hepsini anladım; ama, bu eşitsizliğin mantığı yoktur. Hiç olmazsa, biraz sonraki önergelerle, askeriyede ve emniyette çalışanlara da bu hakkı tanıyalım.

Hepinizi saygıyla selamlarım. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Polat, teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri, madde üzerinde 9 önerge vardır; ancak, madde tek fıkra olduğu için 4 tanesini işleme koyabileceğim.

Önergelere 2 tanesi birbirinin aynı olduğu için, geliş sırasına göre, 5 tanesini okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan, Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Tasarısının 15 inci maddesinin (g), (ı), (j), (k) bentlerinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Ateş
Ankara
Cevdet Selvi
İstanbul

Bekir Kumbul
Antalya

Bekir Yurdağül
Kocaeli
Yusuf Öztıp
Antalya

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan, Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Tasarısının 15 inci maddesinin (g), (ı), (j) ve (k) bentlerinin madde metninden çıkarılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

Algan Hacaloğlu
İstanbul

Zeki Çakıroğlu
Muğla
Fatih Atay
Aydın

Hilmi Develi
Denizli

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan, Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Tasarısının 15 inci maddesinin (a) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini; (g), (ı), (j) ve (k) bentlerinin ise madde metninden çıkarılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

Algan Hacaloğlu
İstanbul

Zeki Çakıroğlu
Muğla
Fatih Atay
Aydın

Hilmi Develi
Denizli

Değişik (a) bendi:

a) Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği ve Millî Güvenlik Kurulunda çalışan sivil kamu görevlileri.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan, 553 sıra sayılı Kanun Tasarısının 15 inci maddesinin (g), (j) ve (k) bentlerinin madde metninden çıkarılmasını ve (ı) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini saygılarımızla arz ederiz.

ı) Bakanlık müfettişleri sendika üyesi olamazlar.

Muhammet Polat
Aydın
Ömer Özyılmaz
Erzurum

Naci Terzi
Erzincan
Osman Hazer
Afyon
Celal Esin
Ağrı

Cafer Güneş
Kırşehir
Memduh Büyükkılıç
Kayseri

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan tasarrın 15 inci maddesinin (k) bendinin aşğıdaki gibi değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

k) Ceza infaz ve koruma memurları.

Yusuf Bahadır

Mehmet Gözlükaya

Yusuf Bacanlı

Trabzon

Denizli

Yozgat

Ergun Özkan

Ahmet İyimaya

Hacı Filiz

Niğde

Amasya

Kırkkale

BAŞKAN – Şimdi, önergeleri, aykırılık derecesine göre işleme koyuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan, Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Tasarısının 15 inci maddesinin (a) bendinin aşğıdaki şekilde değiştirilmesi (g), (i), (j) ve (k) bentlerinin ise madde metninden çıkarılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

Algan Hacaloğlu (İstanbul) ve arkadaşları

a) Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği ve Millî Güvenlik Kurulunda çalışan sivil kamu görevlileri.

BAŞKAN – Sayın Komisyon?..

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ESAT BÜTÜN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkanım, benzer önergeler komisyonunda reddedildiği için katılmıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Hükümet?..

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI NAMİ ÇAĞAN (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge sahipleri, gerekçeyi mi okuyalım efendim?

ALGAN HACALOĞLU (İstanbul) – Söz istiyorum efendim.

BAŞKAN – Buyurun.

ALGAN HACALOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu yasa tasarısının, zannediyorum ki, en çok ilgiyle izlenecek olan maddelerinden biri bu. Şu anda, binlerce kamu çalışanı, televizyonun başında, Yüce Kurulun, bu madde üzerinde ne karar vereceğini büyük bir ilgiyle izlemekte. (ANAP sıralarından “Neden izlesin” sesleri)

Nedeni çok açık; burada, benden evvel söz alan Cumhuriyet Halk Partili milletvekili arkadaşlarım değindi; bu madde, demokrasi ayıbı olan bir madde. Sayın Başbakan, geçen gün, demokrasi dersi vermeye kalktı ve “demokrasi bir tür olur” dedi; işte, bu madde, bu yasakçı madde, şu anda Hükümeti oluşturan partileri ciddi bir sınavla karşı karşıya bırakmakta.

YILMAZ KARAKOYUNLU (İstanbul) – Maddeye gel maddeye!

ALGAN HACALOĞLU (Devamla) – Zannedirim, bugüne değin, Türkiye Büyük Millet Meclisinden, verilmiş olan hakları, bu ölçekte, bu kitlesel ölçekte geri almaya kalkan, onu yasayla geri almaya kalkan; yani, yeni yasaklar getiren düzenleme, ara dönemler dışında olmamıştır. 12 Eylül yasaklar getirmiştir; daha evvelki ara dönemlerde, yasalarla veyahut da ara dönemin iradesiyle sivil toplum yapılanması ve örgütlülük üzerinde yasaklar getirilmişti. Ancak, şimdi, bu maddeyle, ne yazık ki “memurlara sendikal haklar veriyoruz” kisvesi, kandırmacası altında, fiilen, onbinlerce memurun bileklerinin gücüyle, yıllarca uğraş vererek, yasal zemine oturarak; yargıdan, oluştur-

dukları örgütlülük için olumlu kararlar alarak, kurdukları örgütlerini, sendikalarını bu maddeyle kapatmak istiyorsunuz...

MAHMUT YILBAŞ (Van) – Anlamıyorsunuz; kendi dediğinizi de anlamıyorsunuz zaten.

ALGAN HACALOĞLU (Devamla) – Yani, bunu, hangi -cüret demeyeceğim; yüce irade, Meclis iradesi, tabiatıyla, her kararı alabilir; ama, siyaseten- cüretle yaptığımızı, bir siyasetçi olarak, gerçekten, anlamakta zorluk çekiyorum. Yarın, bu kararı aldıktan ve ola ki, bu yasa tasarısı, bu Meclisten çıktıktan bir ay sonra karşılaşıacağımız durumu, pekala, biliyorsunuz...

REFİK ARAS (İstanbul) – Haftaya çıkacak, haftaya...

ALGAN HACALOĞLU (Devamla) – Biz, Cumhuriyet Halk Partisi olarak, örgütlü toplumun ve memurların sendikal haklarının kendi iradeleriyle, çağdaş, uluslararası sözleşmeler ve çağdaş demokrasilerin normları altında gelişmesi için gerekli mücadeleyi burada ve her zeminde yapmaya devam edeceğiz. Geçen dönemde, yani, 19 uncu Dönemde bizimle beraber iktidarı oluşturan, beraber koalisyonu paylaştığımız Doğru Yol Partisi, zannediyorum, bugün, burada, Hükümeti oluşturan diğer partilerle beraber, yanlış bir kulvarda koşmakta.

Dün, 19 uncu Dönemde, Anayasa üzerinde değişiklikler yapılırken, gerçekten, orada oluşan iradenin, hangi anlayış çerçevesinde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Hacaloğlu, toparlıyoruz...

ALGAN HACALOĞLU (Devamla) – Pardon, ben, konuşmamı 10 dakika diye düzenledim; hemen toparlıyorum.

...hangi irade içinde ortaya çıktığını, şimdi, çok daha iyi ve net olarak anlamaktayız.

Değerli arkadaşlarım, kısaca, tasarının bu maddesiyle -15 inci maddeyle- özellikle, burada vermiş olduğumuz önergede de belirtildiği gibi, bileklerinin gücüyle, emekle örgütlerini kurmuş bulunan askerî işyerlerindeki memurların sendikalarını kapatarak, kendinizi, demokrasi karşısında, gerçekten çok zor bir duruma sokacağımızın bilinci içinde olmanızı diliyorum. Yarın, bu memurlarımız haklarını aramaya başladıkları zaman, biliniz ki, biz de onlarla beraber, o demokrasi mücadelesinde, arkalarında olacağız.

Hepinize saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar; ANAP ve DSP sıralarından alkışlar !!)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Hacaloğlu.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Şimdi, ikinci önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Tasarısının 15 inci maddesinin g, ı, j, k bentlerinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Ateş (Ankara) ve arkadaşları

BAŞKAN – Aynı nitelikte, Sayın Algan Hacaloğlu ve arkadaşlarının da bir önergesi var; birleştirerek işleme koyuyorum.

Sayın Komisyon?..

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ESAT BÜTÜN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkanım, hukuk devletinde bilek gücüyle kanun çıkmayacağı için katılmıyoruz.

BAŞKAN – Katılmıyorsunuz.

Sayın Hükümet?..

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI NAMİ ÇAĞAN (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge sahipleri?..

BEKİR YURDAGÜL (Kocaeli) – Söz istiyorum.

BAŞKAN – Konuşacaksınız.

Buyurun Sayın Yurdagül.

BEKİR YURDAGÜL (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Tasarısının belki de en önemli maddesini görüşüyoruz. O nedenle, ben, özellikle yasak kapsamı içerisinde değerlendirilen millî savunma işkolunda on yıl işçilik yapmış, bir o kadar da sendika yöneticiliği yapmış bir arkadaşınız olarak millî savunma işkolunda çalışan sivil memurların hangi koşullarda çalıştıklarını size anlatmak istiyorum.

Öncelikle, bizim kabul ettiğimiz 87 sayılı ILO Sözleşmesinin 9 uncu maddesinde “Bu sözleşmede öngörülen güvencelerin silahlı kuvvetlere ve polis mensuplarına ne ölçüde uygulanacağı ulusal mevzuatla belirlenir” deniliyor. Bunun dışında bir kısıtlama ILO Sözleşmesinde getirilmemiştir. Burada, sadece ve sadece 5 inci madde götüştürülen açıkladığım gibi, Millî Savunma Bakanlığının, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına yazdığı bir yazı dolayısıyla, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bu işkolunda çalışan sivil memurları kapsam dışında tutmuştur; özellikle burada asker kişi statüsüne sokulmuşlardır, 657 sayılı Yasaya tabi sivil memurlar. Ancak, 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İçiş Hizmet Kanununa göre, Silahlı Kuvvetler mensupları şöyle tarif ediliyor: “Türk Silahlı Kuvvetleri, subay, askerî memur, astsubay, erbaş ve erleri ile askerî öğrencilerden teşekkül eden ve seferde ihtiyatlarla ikmal edilen, kadro ve kuruluşlarla teşkilatı gösterilen silahlı Devlet kuvvetidir.” Buradaki sivil memurlar, bu kapsamda değillerdir.

Değerli arkadaşlarım, yine, İçiş Hizmet Kanununun 115 inci maddesine göre, bu işkolunda çalışan sivil memurlar ve 1475 sayılı Yasaya tabi işçiler aynı statüde değerlendirilmişlerdir. Yani, bu işkolundaki sivil memurlar asker kişi sayılıyorsa, Türk Harb-İş Sendikasına mensup 36 bine yakın işçiler de aynı statüde değerlendirilmek zorundadır.

Yine, burada, size, özellikle Kara Kuvvetlerine bağlı işyerlerinde çalışan işçiler... Yani, bunlar, karargâhlarda değil, tersanelerde çalışan, hava ikmal bakım merkezlerinde çalışan, onarım kademelerinde çalışan, ağır bakımlarda çalışan, dikimevlerinde çalışan sivil memurlardır.

Burada, size, Kara Kuvvetleri Komutanlığının 10 Kasım 1997 tarihli yazısını özellikle okumak istiyorum: “Mevcut kadrolardaki eski branş isimleri ve değiştirilmesi gereken güncel isimlere ait listede, marangozu, marangoz teknisyeni olarak istihdam edip, memur olarak değerlendirin; dökümcüyü, döküm teknisyeni olarak değerlendirin ve bundan sonra memur alın; kaportacıyı, kaporta teknisyeni olarak değerlendirin” deniliyor. Yani, normalde, işçi statüsünde olması gereken kişileri memur olarak alıyorlar ve bu düzenlemeyle, siz, bunları sendikal örgütlülüğünden mahrum ediyorsunuz.

Yine, aynı yazıda “sivil memurluğa dönüştürülmesi gereken işçi kadroları” ve “bundan sonra memur alınması gereken kadrolar” deniliyor. Size okuyorum: “Aşçı, aşçıbaşı, bahçıvan, berber, bu laşıkçı, çamaşırcı, sıhhi tesisat teknisyeni, terzi...” Yani “bu meslek kollarına bundan sonra işçi almayın; memur alın, bunları da sendikası bırakın” diyorlar. Yani, siz zannediyor musunuz ki, burada çalışan sivil memurlar millî savunmada, Genelkurmayda, Kara Kuvvetlerinde, karargâhlarda

gizli işlerde çalışıyorlar ve bunlara sendika üyeliği vermek istemiyorsunuz; böyle bir şey yok... Tersanede benimle beraber aynı işi yapan 657 sayılı Yasaya tabi memur, özlük hakları farklı, her şeyleri farklı; ama, iç hizmette işçiyile aynı kategoride değerlendiriliyor ve işçinin yaptığı aynı işi yapıyor ve siz, 2000'e 2 kala yasal düzenleme yapıyorsunuz; güya, sendikalı örgütülüğü hukuksal zemin içerisine oturtmaya çalışıyorsunuz ve bunlara sendika hakkı vermiyorsunuz, kurulan sendikalarını kapatmaya çalışıyorsunuz değerli arkadaşlarım. Lütfen, bu yanlıştan vazgeçelim. Bu, 55 inci Hükümeti oluşturan partilerin bir ayıbı olarak tarihe geçecek bir maddedir. O nedenle, önergemizin kabulünü istiyoruz bu konuda ve bunların asker kişi olmadığını özellikle belirtmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen toparlayalım.

BEKİR YURDAGÜL (Devamla) – Bu, sadece ve sadece, Millî Savunma Bakanlığının Çalışma Bakanlığına yazdığı yazıyla beraber kapsam dışında bırakılan memurlar...

Sayın Başbakan geldi ona da özellikle söylemek istiyorum ki, Türkiye'nin demokrasiyi yakalamaya çalıştığı, demokratikleşme konusunda adımlar atmaya çalıştığımız bir dönemde, özellikle, işçilerle aynı işi yapan, tersanede, bakım onarımlarda, tankpaetlerde çalışan memurları lütfen, sendikal haklardan yoksun bırakmayalım. Bu, demokratikleşmenin en önemli adımı olacaktır ve bu tasarı içerisinde, gerçekten, 55 inci Hükümetin bir onuru olacaktır bu düzenleme.

Bu konudaki önergemize olumlu oy vermenizi bekliyorum ve hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yurdağül.

Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Üçüncü önergeyi işleme koyuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 553 sıra sayılı kanun tasarisinin 15 inci maddesinin g, j ve k bentlerinin madde metninden çıkarılmasını ve 1 bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini saygılarımızla arz ederiz.

"1) Bakanlık müfettişleri sendika üyesi olamazlar."

Muhammet Polat (Aydın) ve arkadaşları.

BAŞKAN – Sayın Komisyon?..

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ESAT BÜTÜN (Kahramanmaraş) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Hükümet?..

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI NAMİ ÇAĞAN (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge sahipleri...

CAFER GÜNEŞ (Kırşehir) – Gerekçe okunsun.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Kamu çalışanlarının sürekli olması önündeki bütün engeller kaldırılmalıdır; fakat, kamu düzeni açısından bazı üst düzey kamu çalışanlarının sendikalı olamayacağı kabul edilebilir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Son önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan tasarinın 15 inci maddesinin k bendinin aşğıdaki gibi değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“k Ceza infaz ve koruma memurları.”

Yusuf Bahadır (Trabzon) ve arkadaşları.

BAŞKAN – Sayın Komisyon?..

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ESAT BÜTÜN (Kahramanmaraş) – Açıklayıcı bir önerge, çoğunluğumuz olmadığı için katılamıyoruz; Genel Kurulun takdirine bırakıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Hükümet?..

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI NAMİ ÇAĞAN (İstanbul) – Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Şimdi, maddeyi kabul edilen önerge doğrultusunda oylayacağım; ancak, bir yoklama talebi vardır, bu yoklama talebini işleme koyamayacağım; gözle görülür mevcut 200’ün üzerindedir. (ANAP, DSP ve DTP sıralarından alkışlar)

OYA ARASLI (İçel) – Sayın Başkan, tutumunuz hakkında söz istiyorum. Yoklama istenildiği zaman bunu yapma mükellefiyetini İçtüzük size yüklemektedir Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hayır Sayın Araslı; burada, bu, çok uygulandı, lütfen.

YILMAZ KARAKOYUNLU (İstanbul) – Hakkın suiistimali...

BAŞKAN – Yani, ben en ufak bir tereddüt halinde yoklama yaptım ve sonucunu da 200’ün üzerinde aldık; ama, şu an hiçbir tereddütüm yok.

OYA ARASLI (İçel) – Bomboş sıralar.

BAŞKAN – Hiçbir tereddütüm yok.

OYA ARASLI (İçel) – Yani, size, İçtüzük bunun tartışmasını yapma imkânını tanımıyor.

BAŞKAN – Sayın Araslı, şu yarı 176 kişidir. Burada 30 boş sıra var, şuradaki sayıya bakın, arkaya bakın. (CHP sıralarından gürültüler)

Sayın Araslı, maddeyi oylayacağım.

OYA ARASLI (İçel) – Sayın Başkan, İçtüzük gayet açık ifade ediyor bunu.

BAŞKAN – Hayır; bu konuda ne usul tartışması açabiliriz, ne de gözle görülen bir gerçek ortadayken yoklama yapabiliriz. (ANAP sıralarından alkışlar)

OYA ARASLI (İçel) – İçtüzüğe aykırı bir davranış.

BAŞKAN – Bakın, hiç tereddütünüz olmasın.

OYA ARASLI (İçel) – İçtüzüğün milletvekillerine verdiği bir hakkı sizin ortadan kaldırma yetkiniz yok.

BAŞKAN – Sayın Araslı, hiç tereddütünüz olmasın; en ufak tereddütte yaptım.

OYA ARASLI (İçel) – Efendim, bu, tereddüt var yok meselesi değil...

BAŞKAN – Maddeyi, kabul edilen önerge doğrultusundaki değişik şekliyle oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

16 ncı maddeyi okutuyorum:

Üyeliğin sona ermesi

MADDE 16. – Her üye üyelikten serbestçe çekilebilir.

Üyelikten çekilme, çekilme isteğinin sendikaya bildirilmesi ile gerçekleşir. Çekilme bildirimini alan sendika görevlisi, kayıt defterine işlemek ve alındığına ilişkin bir belgeyi derhal üyeye vermek zorundadır. Sendika çekilme bildirimlerinin birer örneklerini her yılın Şubat, Mayıs, Ağustos ve Kasım aylarında bir liste ekinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına göndermek zorundadır. Üyelikten çekilen, bildirim bir örneğini dosyasında saklanması için işverene gönderir.

Çekilme, sendikaya başvurma tarihinden başlayarak bir ay sonra geçerli olur. Çekilenin bu süre içinde başka bir sendikaya üye olması halinde yeni sendikaya üyeliği, bu sürenin bitim tarihinde kazanılır.

Üyenin, sendikadan çıkarılma kararı genel kurulca alınır. Çıkarma kararı, çıkarılana ve işverene yazı ile bildirilir. Çıkarma kararına karşı üye, bildirim tarihinden itibaren onbeş gün içinde görevli mahkemeye itiraz edebilir. Mahkeme iki ay içinde kesin karar verir. Üyelik, çıkarılma kararı kesinleşinceye kadar sürer.

Çekilme, göreve son verilmesi veya sair nedenlerle kamu görevinden ayrılanlar ile farklı bir hizmet koluna giren kuruma atanarlardan sendika üyesi olanların üyelikleri, varsa sendika şubesi, sendika veya konfederasyon organlarındaki görevleri sona erer. Emekliye ayrılanların sendika şubesi, sendika veya konfederasyon organlarındaki görevleri seçtikleri dönemin sonuna kadar devam eder.

Herhangi bir nedenle aylıksız izinli sayılan sendika üyelerinin bu Kanundan doğan hak ve yükümlülükleri bu süre içinde askıda kalır.

İşverenler her yılın mayıs ve kasım ayı sonu itibarıyla kurumlarındaki sendika üyesi kamu görevlilerinin sendikalara göre dağılımları ile sendika üyeliği sona eren veya askıya alınanlara ilişkin bilgileri bilgisayar ortamında Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına göndermek zorundadırlar.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı sendika ve üyelik kayıtlarına ilişkin olarak derlediği bütün bilgileri bir ay içinde Devlet Personel Başkanlığına gönderir.

BAŞKAN – Madde üzerinde, CHP Grubu adına Sayın Yahya Şimşek; buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA YAHYA ŞİMŞEK (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Tasarısının 16 ncı maddesiyle ilgili Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun görüş ve düşüncelerini aktarmak için söz almış bulunuyorum; sizleri, şahsım ve Grubum adına saygıyla selamlıyorum.

Yasa tasarısının 16 ncı maddesi, biraz evvel de okunduğu gibi, sendikalardan çıkmayı ilgilendiren bir madde. Koşulları belirtilmiş; girişte olduğu gibi, çıkışta da herhangi bir koşul getirilmemiş. İsteyen, istediği şekilde, istediği zaman sendikaya girebildiği gibi; isteyen, istediği zaman da sendikadan ayrılabilir. Yani, İşçi Sendikaları Yasasında olduğu gibi, giriş çıkış noter gibi bir şartla bağlanmış değil. Bu haliyle, elbette ki, olumlu bir madde; ama, gönül isterdi ki, böyle bir madde, İşçi Sendikaları Yasasında olsun, oraya giriş ve çıkışlar noter şartına bağlı olmadan olabilsin.

Tabiî, buradaki, bu şartsız giriş ve çıkışların ardında yatan gerçek, işçi sendikalarından farklı olarak, burada, grevli, toplu sözleşmeli bir hakkın verilmeyiş olmasından kaynaklanıyor.

Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Tasarısı, uzunca bir zamandan beri Meclisimizin gündeminde; çok şeyler söylendi, çok konuşuldu ve anlaşılın odur ki, bir süre daha, bu şekliyle konu-

şulmaya, tartışılmaya devam da edecek. Oysa, burada, grubu adına, şahsı adına konuşma yapan her üyemizin görüşü de, kamu çalışanlarına sendikal hak verilmesi yönünde; yani, herkesin maksudu bir de, rivayet biraz muhtelif oluyor!..

Şimdi, Hükümetin getirdiği tasarıyla, bir bina yapılsın; bu bina, çıksın, bitsin; ama, bu binanın kapısı, penceresi şimdi açılmasın; daha sonra, gerektiğinde kapı ve pencere açılabilir gibi bir durum ortaya çıkıyor. Oysa, özellikle muhalefet ve Cumhuriyet Halk Partisi olarak bizim Grubumuz, mademki bir bina inşa ediliyor, inşaat sırasında, inşa edilen bu binanın kapısı da, penceresi de tamamlansın istiyoruz. Aslında bu tartışmalar, olmamalıydı; demokratikleşme konusunda, gerçekten, kamu çalışanlarına yönelik önemli bir adım içermeliydi. Şimdi, bunun, bu şekliyle verilmesi, onlar için atılmış çok önemli bir adım gibi görünmemektedir; bir eksikliği vardır. Bu eksikliği, elbette ki, Hükümet de kabul ediyor; ama, nedense, şu ana kadarki tartışmaların hiçbirine kulak asmadan, o tavrını sürdürüyor.

Bu, sadece Meclisteki ayrışmalara neden olmadı; hepimizin izlediği ve çok üzücü olaylara sahne olduğu gibi, kamu çalışanları arasındaki kutuplaşmalara da neden oldu. İşte, burada, bu konuda bir konsensüs sağlanarak, bazı maddeleri güzel olmasına karşın, özde o güzelliği göremediğimiz bu tasarıda, gerçekten, güzelliği de yakalayabilmek ve özlenilen şekli verebilmek için, elbirliğiyle bu konu üzerinde bir anlaşma yapılmasının yararlı olacağına inanıyorum.

Tabii, zaman zaman bu eleştiriler yapılırken “Cumhuriyet Halk Partisi de 1996 yılında verdiği bir tasarıda, yine, toplu sözleşmesiz, grevsiz sendikal hak talebinde bulunmuş” deniyor. O, o dönemde, daha tartışılmayan bir konuya atılan adımdı. Bugün, eğer, burada, kamu çalışanlarına sendikal hak verilmesi için bir yasa tasarısı tartışılıyorsa, bunun altında, o dönemde, Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun verdiği o teklifin de mutlaka katkısı var. Daha sonra, yine, Cumhuriyet Halk Partili milletvekili arkadaşlarımızın “kamu çalışanlarına grevli, toplu sözleşmeli sendikal hak verilmelidir” şeklinde getirmiş oldukları teklifle eksiklik giderilmiştir. Kaldı ki, o zamanlar, daha, gündemde bu konular tartışılmazken, şimdi, Meclisimizde bütün gruplarca tartışılmakta ve bu tartışmanın sonunda da, bu konuda adım atılmaya çalışılmaktadır. İşte, bu konuda herkes madem ki adım atmak niyetinde, o halde, biz, bu adımı gerçekten olumlu bir şekilde atalım.

Bunun hiçbir sakıncası yok, neden bunda böyle diretiliyor; işte, bazı konularda anayasal değişikliğin yapılması gerektiği söyleniyor. Bu kadar insan, bu kadar grup, bu kadar parlamenter, madem ki, bu konuda samimi düşünüyorlar, bu kadar çok insanın ittifak ettiği bir konuda Anayasa değişikliği yapmanın hiç de zor olmadığını hepimiz biliyoruz.

O nedenle, tekraren söylemekte yarar var; gelin, bu konuda, Meclis olarak, demokratikleşme konusunda, kamu çalışanları için önemli bir adım atılırken, bu adımı güçlü bir şekilde atmış olalım. “Daha sonra o haklar da verilebilir” şeklindeki bir anlayışın da, çok gerçekçi bir anlayış olduğunu zannetmiyorum; çünkü, Türkiye’de, birçok yasa kolayca çıkarılabilir belki; ama, demokratikleşme konusundaki yasalar, ne yazık ki, o süratilikte, o çabuklukta çıkarılamıyor. O nedenle, bu fırsat ele geçmişken, hepimize düşen görev, bunu, grevli, toplu sözleşmeli hak olarak çıkarmanın yollarını aramaktır.

Bu duygu ve düşüncelerle, Yüce Meclise saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gruplar adına konuşmalara devam etmeden önce, Cumhuriyet Halk Partisinden bazı sevgili arkadaşlarım, yoklamayı yapmamamı, işçilerimize ve memurumuza şahsî olarak gol atmam diye pusula yolluyorlar.

Sayın milletvekilleri, galiba, İhtüzüğün 57 nci maddesini bilmeden, zaman zaman, yoklama...

AYHAN FIRAT (Malatya) – Takdir yok Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir dakika... Bir dakika...

OYA ARASLI (İçel) – Sayın Başkan, Sayın Korkmazcan'ın bu konuda açıklamaları var, kendisi de burada, konuşabilir...

BAŞKAN – Bir dakika efendim...

Ben, İttüdüğü okuyorum; 57 nci maddede, yirmi milletvekili, yoklama isteyebilir... “Başkan, mutlaka yapar” diye tek bir hüküm yok.

AYHAN FIRAT (Malatya) – Okuyun efendim...

BAŞKAN – Okuyorum...

AYHAN FIRAT (Malatya) – Cümleyi anlamıyorsunuz!

BAŞKAN – Okuyorum... Okuduğumu da anlayabiliyorum.

“Yoklama, elektronik oy düğmelerine basmak veya Başkan lüzum gördüğü zaman ad okunmak suretiyle yapılır.”

AYHAN FIRAT (Malatya) – Ad okunmayı, lüzum görürse yapar, yoksa...

BAŞKAN – Bir dakika efendim...

Elektronik düğmeye basamamamız, Başkanın lüzum görme ihtiyacını ortadan kaldırmaz.

AYHAN FIRAT (Malatya) – Takdire bırakıyor mu orada?!

BAŞKAN – Bu, burada -hiç uzatmayalım efendim- ilk defa uygulanmıyor. Benim lüzum görmemem, keyfimden, gönüm öyle istediği için değil, o an, salondaki mevcut 250 dolayında olduğundandır.

OYA ARASLI (İçel) – Sayın Başkan, bir şey hatırlatmama müsaade edin...

BAŞKAN – Bunun tartışması yok.

Şimdi, Fazilet Partisi Grubu adına, Sayın Musa Uzunkaya; buyurun efendim.

OYA ARASLI (İçel) – Sayın Başkan, tutumunuz hakkında söz istiyorum; burada bir açıklama yaptınız. Sayın Hasan Korkmazcan, burada oturumu idare ederken, yoklama istenildiği zaman yoklama yapmak mecburiyetinde olduğunu ifade etmiştir.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Sayın Başkan, İttüdüğün 57 nci maddesinde “isteyebilir” deniliyor; ama “Başkan yapar” diye bir hüküm var...

BAŞKAN – Yok efendim. (CHP sıralarından “var, var” sesleri)

OYA ARASLI (İçel) – Sayın Başkan, lütfen, sizden önceki Başkanların yönetimini gözden geçiriniz.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Sayın Başkan, 57 nci maddede “Görtüşmeler sırasında işaretle oylamaya geçilirken, yirmi milletvekili ayağa kalkmak veya önerge vermek suretiyle yoklama yapılmasını isteyebilir. Yoklama, elektronik oy düğmelerine basmak veya başkan lüzum gördüğü zaman ad okunmak suretiyle yapılır” deniliyor.

BAŞKAN – 250 kişi olduğu için lüzum görmedim efendim.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Yoklama istenirse mutlaka yapmak durumundadır. Bugüne kadarki uygulamalarda da, eğer yirmi milletvekili yoklama istemişse yapılmıştır. Sayın Başkan, tutumunuz doğru değil.

CELAL TOPKAN (Adıyaman) – Böyle bir yetkiniz yok Sayın Başkan.

BAŞKAN – Efendim, ben kendim iki kere yapmadım.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Bu, açık hüküm.

BAŞKAN – Ben bu kürsüde iken iki kere yapmadım; bu, üçüncü oluyor.

Buyurun Sayın Uzunkaya...

OYA ARASLI (İçel) – Sayın Başkan, bundan evvel, bu kürsüden, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanvekilleri, yoklama istenildiği zaman yapmak mecburiyetinde olduklarını ifade etmişlerdir. Sayın Hasan Korkmazcan buradadır, zaıbtları da karıştırıp bulabilirsiniz.

BAŞKAN – Sayın Uzunkaya, süreniz işliyor; buyurun...

FP GRUBU ADINA MUSA UZUNKAYA (Samsun) – Muhterem Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Tasarısının 16 ncı maddesi üzerinde Fazilet Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; hepinizi hürmetle selamlıyorum.

CELAL TOPKAN (Adıyaman) – Parlamento kendi İçtüzüğüne saygı duymazsa, halktan, bu Parlamenteoya saygı duymasını beklemeyin.

MUSA UZUNKAYA (Devamla) – Değerli Başkan, değerli milletvekilleri; bu madde, üyelikten çekilme veya üyeliğın sona ermesiyle ilgili bir maddedir. Tabii, gönül isterdi ki, kendi özgür iradesiyle kayıtlı olduğu, kendi özgür iradesiyle tercih ettiği sendika, kurum, kuruluş, dermekten çekilme hakkını kullananların yanında, 15 inci madde, zorunlu, derneklere veya sendikalara kaydı engelleyen ve üzerinde çokça tartışma yapılan bu madde, hakikaten, Meclisimizin, onur, vakar ve az önce istenen yoklama talebine uygun sonucuna da razı olacak bir şekilde yapılsaydı; çünkü, değerli arkadaşlar, 15 inci maddenin ihtiva ettiği alanda, malumunuzdur ki, kamu kesiminde çalışan büyük bir grup, hatta, bazı sendikaların tespitlerine göre, sayıları 400 bin civarında...

İRFAN KÖKSALAN (Ankara) – 15 inci madde kabul edildi...

MUSA UZUNKAYA (Devamla) – 15 inci maddeyi kabul ettiniz beyefendi; ama, 15 inci maddede 400 binden fazla insana da yasaklama getirdiniz; yani, bu insanlar, bu sendikalara giremeyecekler.

Şimdi, 16 ncı maddede, bir insan, kendi özgür iradesiyle sendikadan çekilebilir ve nasıl çekilebilir.. Sendika mensupları “Allah razı olsun sizden; iyi ki, Meclis, bize, bu hakkı verebilmiş” diyecekler; yani, bir dilekçeyle istifa edebilmem, çekilmem... Ee, ne olacak; bir ay sonra ayrılmış sayılabilir; emekliye ayrılmışsa, emeklilikten sonra görevi devam eder veya etmez.

Değerli arkadaşlar, az önce, Cumhuriyet Halk Partisi Grubundan konuşan bir arkadaşımızın işaret ettiği gibi, esasen, bu tasarı, 47 asıl, 6 da ek maddesiyle beraber, bir yasa tasarısı olmaktan öte -kusura bakmayın- birkısım güzel haklar getiriyor olmasına rağmen, bir tüzük gibi, bir talimat gibi, Meclisimizin önünü günlerce tıkayan bir mevzuat olarak getirilmiş, konulmuştur. Yani, bu kadar teferruatı, bu kadar yaygın mevzuları, bu maddeler içerisinde, burada tartışmanın yanında, sayıları 400 bine varan insanımızın haklarını ellerinden alma gibi -ayrıca, verildi zannedilen hakları alma gibi- bir uygulama, Meclisimizin özgür iradesiyle tecelli etmişse; bir yanlış; bir başka şekilde tahakkuk etmişse de, Meclisin mehabetine uymayan bir tavır olduğunu ifade etmek gerekir.

Muhterem arkadaşlar, elbette, kamu çalışanlarının, demokrasinin gereği olarak, tıpkı, bugüne kadar, Anayasamızda varit olan, sözleşmeli personelimizin veya işçilerimizin bugüne kadar kullandıkları haklarını, demokratik haklarını, grevli, toplu sözleşmeli olarak kullanabilmeleri, bizim gönlümüzün arzusuıdu. Ne var ki, Anayasadaki, daha önce iddia edilen engeller veya Anayasamızın bu konudaki daraltıcı mevzuatı nedeniyle, bu sahaya giremeyen sendikalarımızla ilgili bu çalışmayı yapamayan Hükümetin, hiç olmazsa, az önce 15 inci maddede oylanan, yüzbinlerce insanımızın, verildi kabul edilen bu hakkının önüne bir engel koymamalıydı.

Oysaki, burada, büyük bir kesim, göz göre göre... Ben, tabî, Sayın Başkanvekilimizin tutumunu yadırgamak istemiyorum; belki, İçtüzükte kendisine verilen bir hakkı kullanmıştır; ama, burada, az önce de ifade edildiği gibi, bu hakkın suiistimali şeklinde olmasından da endişe ediyorum; çünkü, bugüne kadar, özellikle bu konularda yoklama talep edildiği takdirde, Meclis Başkanvekilimiz, mutlaka yoklamanın gereğini yerine getirirlerdi. Bugüne kadar uygulamada böyle oldu.

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Hayır, hayır.

MUSA UZUNKAYA (Devamla) – Genellikle böyle oldu diyorum.

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Genellikle olabilir; ama, hepsinde değil.

MUSA UZUNKAYA (Devamla) – Dolayısıyla, hassas bir konuda, iki parti; hatta, üç parti, bu konuda, bu insanlar da buna dahil edilsin -başka bir garaz yok- yüzbinlerce insan, bu hak, eğer haksa yararlınsın, haksızlıkta, lütfen, diğerlerini de bu haksızlıktan koruyalım derken, bunun önüne, açıkça, mevzuattaki -çok açık değil, net değil, berrak değil- bir kapıdan çıkmak veya bir kapıyı kapamak, zannediyorum ki, uygun bir mütalaa olmasa gerek diye düşünüyorum.

Değerli arkadaşlar, temenni ediyoruz ki, bu yasa tasarısı, hakikaten toplumumuzun, memurlarımızın, her kesimde çalışan, bu sendikaya üye olabileceklerin... Tabî, bu sendikanın getirdiği enteresan bir şey daha var; 26 ncı maddede gelecek; takriben 1,5 milyon insan sendikalı olacak ve bunların da bir maaş tutarı; yani, yıllık 100 trilyon lira civarında bir meblağ, yeni sendika patronları... Tenzih ediyorum; ama, bugün, Hükümete deklarasyon veren, bugün, Hükümete bir kısım şeyleri dikte edebilen -hesabına geldiği zaman, hükümetlere, demokrasi adına olmasını temenni ettiğimiz; ama, bugüne kadar, ciddi demokratik tavırlar ortaya koyamayan- bir kısım işçi sendikalarımızın tutum ve davranışları gibi -30 günlük maaşın, bütün yan ödemeleriyle beraber otuzda l'i; ki, bu, bugünkü rakamla, takribi olarak 100 trilyon lira civarında tutmaktadır- böyle bir meblağın da sendikalarda teraküm etmesine, dolayısıyla bir yeni sendika ağalığına -bu tabiri kullanmak istemiyorum; ama- böyle bir yeni oluşuma meydan verme endişesini de, burada, gözardı etmemenin gereğini ve hakikaten, hak edebilecek ve mağdurlarını himaye edebilecek bir tavır olarak sendika zühur ediyorsa, elbette, bu tavrı takdir etmekten öte bir beyanımızın da olmayacağını burada ifade etmek istiyorum.

Ne garip tecellidir ki, az önce de söylediğim gibi, hakikaten, bu tasarı, bugün, memurumuzun, aşını, ihtiyacını, talebe olan yavrusunun ihtiyacını, defterini, kalemini teminine vesile olabilecek, devletin -veya patronu kim ise, onun- kendisine ödeyeceği para konusunda pazarlığa giremeyeceği, hesap masasına oturamayacağı, otursa dahi dayatma gücünün olmadığı bir sendika anlayışıyla, bugün -hentüz daha 16 ncı maddesindeyiz- belki iki aya balığ olacak bir şekilde, Yüce Meclisimizin önünü uzun zaman tıkamaya mecbur bırakılan bir tasarı olarak önümüze gelmiştir.

Memleketimizin hayrına olabilecek, toplumumuzun, dargelirlilik ve geçim sıkıntısından duyduğu sıkıntıyı, ıstırapı giderebilecek yasa teklif ve tasarılarının ve demokrasi açısından sıkıntı meydana getiren bir kısım davranışların önüne geçebilecek, demokratikleşmeyi temin edebilecek yasa teklif ve tasarılarının bir an önce Meclisimizde görüşülebilmesi için, bu yasa tasarısının müzakerelerinin bir an önce sonuçlanmasını temenni ediyor, çıkması muhtemel olan bu yasanın ülkemize, milletimize ve bundan hayır umanlara hayırlar getirmesini gerçekten temenni ediyor; hepinize de saygılar sunuyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Uzunkaya.

Yalnız, Sayın Uzunkaya'nın "hep böyle uygulandı" sözünü düzeltelim. Bir Sayın Başkanvekilimiz, bu dönem, 15 Ocak 1997'de, tereddütünün olmadığını beyanla, 46 ncı Birleşimde yoklama yapmadı.

LÜTFÜ ESENGÜN (Erzurum) – Yanlış yapmış, Sayın Başkan.

BAŞKAN – Bir başka Sayın Başkanvekilimiz...

ALİ RIZA BODUR (İzmir) – Yanlış, örnek olmaz!

BAŞKAN – Bir dakika efendim.

... 28.5.1997'de, emsal olmamak üzere, tereddütü olmamasına rağmen yoklama yaptı. Sekiz yıllık temeleğitim konusunda, burada, birleşimi ben yönetirken, biraz önce açık oylama yaptığımızı beyanla, hiçbir tereddütüm olmadığı gerekçesiyle, iki kez ben yoklama yapmadım. O gün alkışlayanların, bugün tutumumu eleştirmesi biraz garip geliyor. (DSP ve ANAP sıralarından alkışlar)

OYA ARASLI (İçel) – 1998 örneklerine de Bakın Sayın Başkan!

BAŞKAN – Şimdi, şahsî konuşmalara geçeceğim.

Sayın Emin Kul, buyurun. (CHP sıralarından gürültüler)

OYA ARASLI (İçel) – Milletvekiline verilmiş bir imkânı gasp etme hakkınız yoktur Sayın Başkan!

BAŞKAN – O zaman siz alkışlıyordunuz...

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Sayın Başkan, bir şey arz edebilir miyim efendim?

BAŞKAN – Buyurun.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Zatiâliniz bir yorum getirdiniz, uygulamalardan söz ettiniz; sizin ve sizin dışınızda, yönetimde bulunan bazı arkadaşlarımızın uygulamalarını ifade ettiniz; ama, İttüzük açıktır; 57 nci maddenin İkinci fıkrasında, yoklama yapılabilmesi için 20 milletvekilinin talebinden bahsediliyor; ama, yoklamanın yapılması için, Başkana, tercihi sadece, ad okunmak suretiyle mi, yoksa düğmelere basılmak suretiyle mi yaptırma imkânını veriyor. (ANAP ve DSP sıralarından gürültüler) Evet efendim; bakın, açıkça okuyorum. Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Kapusuz, eğer bu konu geçmiş uygulamalarda tereddüte mahal olmuşsa, bu konuyu başka bir zeminde görüşebiliriz; ama, ben size dört emsal uygulama söyledim; bu, beşinci. (FP ve CHP sıralarından gürültüler)

OYA ARASLI (İçel) – Diğer uygulamalardan da söz ettiniz mi?! (Gürültüler)

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Sayın Başkan, uygun gördüğünüz zaman yoklama yaparsınız; bu kadar açık! (Gürültüler)

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Sayın Başkan, sözümü tamamlamadım...

BAŞKAN – Söz vermedim; yerinizden bir açıklama yapıyorsunuz...

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Lütfen... Bunu başka bir zeminde tartışmamız gerek.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Tartışmıyoruz; ben, olduğum yerden bir şey söylüyorum.

BAŞKAN – Söylediniz... Lütfen... Efendim, kürsüye bir sayın milletvekilini çağırdım.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Önce ben söz aldım efendim.

BAŞKAN – Hayır efendim...

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Bana önce söz verdiniz.

BAŞKAN – Hayır...

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Yerimden konuşmak için söz vermediniz mi efendim?

BAŞKAN – Lütfen tamamlayın ama... Bunu, uzun nutuk haline çevirmeyelim, değil mi!

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Değil efendim... Müsaade edin...

OYA ARASLI (İçel) – Siz, kanaatinizi söylediğiniz için biz konuşmak mecburiyetinde kalıyoruz. Siz açtınız konuyu; biz de doğruları söylemek mecburiyetindeyiz.

METİN BOSTANCIOĞLU (Sinop) – Sayın Başkan, kürsüde bir milletvekili var.

BAŞKAN – Bir dakika... Bir dakika...

Sayın Kapusuz, lütfen, çok kısa olarak tamamlayın.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Sayın Başkan, biraz önce kendiniz de söylediniz; birbirine zıt olan iki uygulamayı örnek verdiniz. O halde, birbirine zıt olan iki uygulama varsa, bunu da siz, yorum olarak açmışsanız, bizim de konuşma hakkımız vardır.

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Hayır efendim...

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Sizin uygulamanız yanlıştır.

BAŞKAN – Bu, sizin kanaatiniz.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bedük, siz?..

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Sayın Başkan, sayın üyeye söz hakkı vermeden önce, ben, el kaldırmak, bir grup başkanvekili olarak söz istedim. Ben, şimdi, Başkanlığın yüce adaletine özellikle seslenmek istiyorum ve sizin adaletinize de inanıyorum.

Bakın, 57 nci maddede aynen şöyle diyor: “Yoklama, elektronik oy düğmelerine basmak -eğer çalışıyorsa- veya Başkan lüzum gördüğü zaman ad okunmak...” Yani, eğer, elektronik düğme çalışmıyorsa, onlardan birini tercih etmek gibi bir şartla “yapılır” diyor, “yapılabilir” demiyor. Dolayısıyla, Sayın Başkan, bugüne kadarki uygulamalarınızda ve daha evvel de bir açıklamanızda “yapılır” hükmüne dayalı olarak bu yoklama talebini olumlu karşılamış ve yoklamayı yaptırmıştınız; ben öyle hatırlıyorum. Onun için, bugün de aynı uygulamayı, İçtüzük hükümleri çerçevesinde, bu konudaki hassasiyetinize sığınarak size tekrar hatırlatmak istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Bedük, burada, Türkçeyi nasıl algıladığımızı tartışırsak sonucu alamayız.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Geçmişte yaptınız; yoklama...

BAŞKAN – Benim geçmişte yaptığım; tutanaklardan yarın size de göstereyim...

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – İstisnayı örnek göstermeyin.

BAŞKAN – Hayır, istisnayı örnek göstermeyeceğim; tereddüte düşmezsem yapmayacağım diye, her yoklama talebinde beyanım vardır; bunları göstereceğim efendim. (DSP sıralarından alkışlar) Lütfen, yani, şimdi...

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Takdir hakkınız yoktur; bunu özellikle belirtiyorum.

BAŞKAN – Ben, olduğuna inanıyorum ve bütün uygulamaları da bugüne kadar böyle yaptık efendim.

Sayın Kul, buyurun.

EMİN KUL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri...

OYA ARASLI (İçel) – Sayın Başkan, diğer grup başkanvekillerine söz verdiniz, tutumunuzla ilgili olarak söz istiyorum.

BAŞKAN – Size daha önce söz verdim efendim.

OYA ARASLI (İçel) – Herkes konuştu, ben de rica ediyorum efendim.

BAŞKAN – Daha önce söz verdim efendim size.

OYA ARASLI (İçel) – Başka bir tartışma açtınız; o vesileyle söz istiyorum.

EMİN KUL (Devamla) – ...önümüzdeki kanun tasarısı, elli yıldan beri, Yüce Meclise getirilen, kamu çalışanlarıyla ilgili bütün sorunları çözme de, önemli bir mevzi kazandıran bir kanun tasarısı; ama, herkes, açıkça geriye doğru bakıp bir vicdan muhasebesi yapmalı; hiçbir hükümet, elli yıldır, bu derecede -yeterli demiyorum, sorunları çözecek demiyorum- kapsamlı bir kanun tasarısını, kamu çalışanları için getirmiş değil.

Şimdi, 1991'den 1995'e kadar olan zaman parçasını alsak, anayasa değişikliklerini de göz önüne alsak -bu tasarıya itiraz eden bir siyasî partimiz iktidar ortağıydı ve mensupları iktidar ortağıydı- kamu çalışanları hakkında herhangi bir kanun tasarısı Yüce Meclise getirilmemiş. Ondan sonraki gelişmeyi alsak, 1995'ten bugüne kadarki gelişmeyi, yine, yaklaşık bir yıldır iktidarda ağırlıkta bulunan bir siyasî partimiz ve mensupları, böyle bir kanun tasarısını, iyi veya kötü, Yüce Meclisin huzuruna getirmemiş. Şimdi, naklen yayından bilistifade, bu mikrofonlarda konuşulmayan hiçbir şey kalmadı; ama, elli yıldan bu yana, ilk defa, kamu çalışanları için, iyi veya kötü, belli bir mevzi kazandıracak, bir sendikal teşkilatlanmayı öne çıkaracak bir kanun tasarısı gelmiş. Bunu, bu derece engellenenin bir manası olup olmadığını, bu yasadan faydalanacak arkadaşlarımızın ızanlarına, insaflarına terk ediyorum.

Hele, son konuşmada, aidat olarak 100 trilyonluk bir meblağdan bahsediliyor. Toplusözleşmeli, grevli sendikal hak ve teşkilatlanma hakkı bütün genişliğiyle verildiğinde, bu 100 trilyon, 200 trilyon olmayacaktı. Yani, buradaki kastın ne olduğunu anlamak mümkün değil.

Birkısım arkadaşlarımız da, özellikle bakıyorum -bundan sonra hayvancılıkla ilgili bir tasarı geldiği zaman, ben de cesaretle konuşacağım- ilgisi ne derece var, ne derece yok; sendikalar kanunları üzerinde veya sendikal yasalar üzerinde geniş şekilde mütalaa serdediyorlar...

ASLAN POLAT (Erzurum) – Sadece, sendikacılar mı konuşacak!

EMİN KUL (Devamla) – Tabî ki, her milletvekilinin hakkıdır; ama, şunu göz önünde tutmak gerekir ki, siyasî iktidar, bir azınlık iktidarındır; Mecliste belli bir destekle yasama çalışması yapılmaktadır. Buna rağmen çoğunluk sağlanabiliyor, karar yetersayısı bulunuyorsa, buna rağmen maddeler kabul ediliyorsa, insaf buyurun, bunun ötesindeki bir engelleme, kasıttan başka bir maksat taşımaz.

ASLAN POLAT (Erzurum) – Sendikacılar sınıfta kaldı Sayın Bakanım.

EMİN KUL (Devamla) – Bu noktada görüşlerimizi arz ediyor; saygılar sunuyorum. (ANAP, DSP ve DTP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bedük, grup adına bir söz talebiniz geldi; ama, şahsî konuşmalara başladık...

Şahsî adına, Sayın Bekir Yurdagül; buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

YUSUF BAHADIR (Trabzon) – Sayın Başkan, şahsım adına söz istiyorum.

BAŞKAN – İkinci konuşmacıyı da davet ettim; sıradaydı arkadaşlar.

BEKİR YURDAGÜL (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; üyeliğin sona ermesiyle ilgili 16 ncı madde üzerinde kişisel görüşlerimi açıklamak için söz aldım; hepinizi saygıyla selamlarım.

Özellikle, bundan önce geçen 15 inci madde, gerçekten, bu yasa tasarısının belki de en önemli maddesiydi. Bu madde geçti tabî. Nasıl geçtiğini, o işkolunda çalışan sivil memurlara sormakta yarar var...

REFİK ARAS (İstanbul) – Maddeyle ilgili mi bu?..

BEKİR YURDAGÜL (Devamla) – Değerli milletvekili, bir de onlara sorup, bunun kendilerini ne şekilde ilgilendireceğini, ne sonuçlar doğuracağını öntümüzdeki günlerde hep beraber göreceğiz; ama, İttüzlük kendisine yetki vermemesine rağmen yoklama önergemizi işleme koymayan Sayın Başkanımızı, bu konuda, gerçekten, anlamakta zorlandık ve kendisi açısından bunu bir şanssızlık olarak değerlendiriyoruz. Umuyorum, kamu çalışanları da bunu değerlendirecektir ve bu konuda vicdanıyla başbaşa bırakıyoruz Sayın Başkanı.

MUSTAFA GÜVEN KARAHAN (Balıkesir) – Saygılı ol!..

BEKİR YURDAGÜL (Devamla) – Değerli arkadaşlar, şimdi, tasarının genel gerekçesi aynen şöyle: “Demokratik ve sosyal bir hukuk devleti olmanın en önemli göstergelerinden birisini örgütlenme özgürlüğü oluşturmakta olup, temel insan haklarından sayılan bu özgürlüğün sendikal hak olarak tüm çalışanlara ayırimsız bir şekilde tanınması gerekmektedir.” Genel gerekçenin birinci paragrafı bu; ama, bakıyoruz, 15 inci maddede bu genel gerekçe tamamen çiğnendi ve 55 inci Hükümetin bu konuda samimî olmadığı, bu 15 inci maddede bir kez daha gözler önüne serilmiş oldu.

Yine, gerekçede deniliyor ki: “Kanun hükümleri düzenlenirken de aşağıdaki ilkeler esas alınmıştır.

Sendikaların kuruluşu, örgütlenmesi ve faaliyetleriyle ilgili hususlarda Uluslararası Çalışma Örgütününün 87 ve 151 sayılı Sözleşmelerinde belirtilen ilkeler ulusal mevzuata uyarlanmıştır.”

Değerli arkadaşlar, 87 sayılı ILO Sözleşmesinin 9 uncu maddesini sizlere aynen okuyorum: “Bu sözleşmede öngörülen güvencelerin silahlı kuvvetlere ve polis mensuplarına ne ölçüde uygulanacağı ulusal mevzuatla belirlenir.” Bunun dışında, polis ve asker kişiler dışında bir sınırlama getirmemiş; ama, bakıyoruz genel gerekçeye, sanki 87 ve 151’i aynen tasarıya uyarlamışız gibi bir şey var...

MUSTAFA BALCILAR (Eskişehir) – Diğer maddelerini de oku!..

BEKİR YURDAGÜL (Devamla) – 151’i de okuyorum efendim, 151’e de atıfta bulunmuşsunuz.

15 inci maddenin gerekçesinde aynen şöyle deniliyor: “İlke olarak tüm kamu görevlilerinin sendikal haklardan yararlanmaları benimsenmiş; ancak, görevlerinin niteliği gereği sınırlı sayıda kamu görevlisi kapsamın dışında tutulmuştur.” Kapsam dışında bırakılacak kamu görevlilerinin belirlenmesinde 151 sayılı ILO Sözleşmesinin 1 inci maddesine atıfta bulunuyorsunuz. 1 inci maddeyi -1 inci madde eksik yazılmış bu gerekçede- okuyorum: “Bu sözleşmede öngörülen güvencelerin silahlı kuvvetlere ve polise ne ölçüde uygulanacağı ulusal yasalarla belirlenir. Ayrıca, üst düzey görevlilere veya çok gizli nitelikte görevler ifa edenlere hangi ölçüde uygulanacağı ulusal yasalarda belirlenir.” Yani, size, bu konuda hareket serbestisi vermemiş bu sözleşme. Siz, hem gerekçenizde ILO sözleşmelerine -87 ve 151’e- atıfta bulunuyorsunuz, bunu aldık diyorsunuz; ama, bakıyoruz, 87 ve 151, sadece polise, üst düzey görevlilere, gizli nitelikte görevler ifa edenlere ve asker kişilere bir sınırlama getirmiş; bunu da ulusal mevzuata göre belirleme yetkisi vermiş parlamentoya. Bunun dışında bir sınırlama yok; ama, siz, Millî Savunma Bakanlığının iki satırlık bir yazısını dikkate alarak, bu işkolundaki işçi statüsüne yakın işi yapan insanları kapsam dışında bırakıyorsunuz; bunu da, bir demokratikleşme, örgütlenme özgürlüğü diye kamuoyuna sunuyorsunuz.

Gerçekten, 15 inci maddeyle, 400 bine yakın kamu çalışanını sendikalarından zaten zorunlu olarak ayırılıyorsunuz; yani, bu 16 ncı maddede “üyelikten ayrılma” deniliyor; ama, siz, zaten, 15 inci maddeyle, zorunlu olarak, 400 bine yakın kamu çalışanını sendikadan ayırmış oluyorsunuz. Dolayısıyla, bu madde de, 55 inci Hükümetin, gerçekten, örgütlenme özgürlüğüyle ilgili bakışını ortaya koyan çok somut bir göstergedir bu anlamda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yurdagül, lütfen toparlayalım...

BEKİR YURDAGÜL (Devamla) – Gerçekten, bu maddede, yasa tasarısının genel gerekçe-lerinde belirtilen düzenlemelere uyulmadığı görülmüştür. Bu da, yasanın çıkmasıyla beraber bazı sendikaların kapanması ve yüzbinlerce insanın örgütsüz kalmasını beraberinde getiren bir düzenlemedir. Bunu, kamuoyu ve kamu çalışanları en iyi şekilde değerlendirecektir.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yurdagül.

Madde üzerinde iki önerge vardır; geliş sırasına göre okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 553 sıra sayılı kanun tasarısının 16 ncı maddesinin beşinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini saygılarımızla arz ederiz.

Çekilme, göreve son verilmesi veya sair nedenlerle kamu görevlerinden ayrılanlar ile farklı bir hizmet koluna giren kuruma atanarlardan sendika üyesi olanların üyelikleri, varsa sendika şubesi veya konfederasyon organlarındaki görevleri sona erer. Emekliye ayrılanların sendika şubesi, sendika veya konfederasyon organlarındaki görevleri, seçildikleri dönemin sonuna kadar devam eder. Görevlerinin bitimi tarihine kadar aday olabilirler.

Muhammet Polat	Naci Terzi	Cafer Güneş
Aydın	Erzincan	Kırşehir
Ömer Özyılmaz	Ahmet Çelik	Osman Hazer
Erzurum	Adıyaman	Afyon
Memduh Büyükkılıç	Celal Esin	Aslan Polat
Kayseri	Ağrı	Erzurum

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 553 sayılı kanun tasarısının 16 ncı maddesinin son fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ersönmez Yarbay	Cafer Güneş	Yaşar Canbay
Ankara	Kırşehir	Malatya
Muhammet Polat		Aslan Polat
Aydın		Erzurum

Çekilme, göreve son verilmesi veya sair nedenlerle kamu görevlerinden ayrılanlar ile farklı bir hizmet koluna giren kuruma atanarlardan veya emekliye ayrılanların sendika şubesi, sendika veya konfederasyon organlarındaki görevleri, seçildikleri dönemin sonuna kadar herhangi bir sebeple görevinden ayrılanların sendika üyeliği sona erer.

BAŞKAN – Okunan ikinci önerge, aykırı önerge; şimdi, bu önergeyi işleme koyacağım; ama, bir düzeltme yapmamız lazım; 16 ncı maddenin son fıkrası değil, beşinci fıkrasıyla ilgili bir değişiklik öngörüyor.

Sayın Komisyon?..

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ESAT BÜTÜN (Kahramanmaraş) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Katılmıyorsunuz.

Sayın Hükümet?..

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI NAMİ ÇAĞAN (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

ASLAN POLAT (Erzurum) – Söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Aslan Polat.

ASLAN POLAT (Erzurum) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, bu madde, eğer bu tasarı kanunlaşır, üzerinde çok görüşülecek maddelerden de birisi olacaktır. Şimdi, çekilme, burada, iki noktadan çok önemli: Diyor ki, dilekçesini verir, sendika da alır bunu defterine kaydeder ve üyeye bildirir. Yalnız, ben, burada, şunu söylüyorum: Eğer, bir ihtilaf olursa –ki, ihtilaflar da çok önemli; çünkü, tek bir konfederasyon, burada, önemi olmasa bile, toplu görüşmeye oturacaktır- o zaman, aralarında münakaşa olduğu zaman, bunlar arasında hakem olacak kuruluşlarda; ben, korkuyorum ki, yine, devletin, kendisine yakın zannettiği birtakım kuruluşlar üzerinde, belki ağırlığını koyacağı ve tarafsız olamayacağı yönünde bir endişem var, şahsen bunu belirtmek istiyorum.

Şimdi, burada “çekilme ve görevine son verme” deniliyor. Bugünkü ve birkaç gün önce açıklanan pakette de, irticaî faaliyetlerde bulunan bir sürü kamu personelinin işlerine son verileceğine dair bir duyum aldığımızı göre, toplu halde kamudan emekli edilenler arasında, Allah bilir, bu tasarı kanunlaşır, bu madde gereğince, bu sendikalarda görev alanların da, bu makamlarda bulunanların da görevlerine son verilecek.

Sayın Başkanım, şimdi, burada, bir nokta üzerinde görüşlerimi belirtmek istiyorum; o da şudur: Biraz önce, burada bir tartışma oldu. Bu tartışma üzerinde ben de bir şey söylemek istiyorum. Gerçi, ben, iki yıldan beri milletvekiliyim; ama, burada, birkaç defa ben de rastladım, bir iki Sayın Başkan “yeterli çoğunluk var” diyerek yoklama yapmadılar; ben de bunu şahit oldum; olabilir; yalnız, sizin gibi, sosyal demokrat kimliği üstün olan bir Başkanın, bilhassa, kamuda çalışan 300 bin civarında insanın sendika hakları yendiği için, burada itiraz babında bir engelleme yapıldığı veya bunlara bu hak tanınmı diye bir ikaz yapıldığı bir yerde, tercihinizi çalışanlardan yana değil de Hükümetten yana kullanmanızı, ben, yanlış gördüğümü belirtmek istiyorum (FP ve CHP sıralarından alkışlar) ve bu, tahmin ediyorum ki, sizin sosyal demokrat kişiliğiniz üzerinde bundan sonra çok tartışma yaratacaktır. Bunu da böyle belirtmek istiyorum; çünkü, bu noktada, siz, tercihinizi yanlış yerden yana kullandınız.

DEVLET BAKANI MEHMET CAVİT KAVAK (İstanbul) – Ayıp! Ayıp!

ASLAN POLAT (Devamla) – 15 inci maddede-yoklama istenilmesinin en büyük özelliği, asker, polis ve yargıda çalışan ve şu anda sendikaları olan birçok çalışanın elinden bu hak alındığı için, bunu protesto edip, hiç olmazsa, Hükümeti ikaz etmek ve uyarmaktır. Bu çalışan insanların da, bu, yetersiz dahi olsa, kısıtlı dahi olsa, sendikal haktan faydalanması için verilen bir destekte, bir kanunî müracaatı önleme yolunda tercih kullanmanızın, sizin için şanssızlık olduğu kanaatindeyim.

Sayın Başkanım, şimdi, bir de şu konu çok önemli; bunu, burada, tekrardan söylemek ve belirtmek zorundayım: Bu konfederasyonlardan sadece birinin, toplu görüşme dahi olsa -toplusözleşme olmasa, grev dahi olmasa- Hükümetle pazarlığa oturacak olmasından bahsedilmesi, burada, sendikal hareketlerde bir tekelleşmeye yol açacaktır ve bu tekelleşmede de, maalesef, bugünkü bazı sendikalarımızın çıkıp da beşli bildiriler verdikleri gibi, devletin, işçinin ekonomik durumunu bırakıp, işçinin işsizliğini bırakıp, işçinin mağduriyetini bırakıp, bugün 20 küsur milyon liralık asgari ücretle geçinen işçilerin geçim derdini bırakıp, Türkiye’de sanki başka konu yokmuş gibi, bir ba-

şörtlüsü için veya irtica diye hayalî bir konu için tutup da bildiri yayımlayan sendikaları bu hükümetlerin destekleyeceği ve bu sendikaların da Hükümetten destek göreceği kanaatindeyim. Onun için, bu çekilme maddesi, çok önemli bir madde. Burada, korkuyorum ki, yarın istismara sebebiyet verebilir. İstifa edenlerin bir kısmı kayıtlarında tam gösterilmeyebilir ve bildirilmeyebilir. Bu konuda çıkan tartışmalarda da, Hükümetin tercihini, kendi yönünde olan, devletin sivil uzantısı olan sendikalar yönünde kullanacağından endişe ediyoruz.

Bizim burada verdiğimiz önergeyle değiştirmek istediğimiz bir tek konu var; o da şu: Kamuda çalışan insan emekli dahi olsa, eğer genel kurul kabul ediyorsa, onun sendikal faaliyetlerinden memnunsa, destekliyorsa, istiyorsa, mazisinde memur olmasından, çalışan olmasından hareketle, ona, emekli olduktan sonra dahi konfederasyonlarda, federasyonlarda bir çalışma izninin verilmesi yönündedir; buradaki tercih de, yine sizindir; ama, biraz önceki, bilhassa, en az...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN –Lütfen, toparlayalım.

ASLAN POLAT (Devamla) – Biraz önce, 300 bin civarında çalışana bir hak vermeyen Hükümetin buna da olumlu bakmayacağını zannediyorum; ama, bunu da, ileride, kendilerinin hep tüzütle karşılayacaklarını belirtiyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Polat.

Şimdi, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeye geçmeden önce, lütfen, yeni bir tartışma vesilesi olmaması kaydıyla, kimliğime dokunduğu için, sadece sataşma çerçevesinde, Sayın Polat’a birkaç söz söylemek istiyorum:

Benim kimliğim, gönlüm şundan yana, bundan yana diye burayı yönetmeye kalkarsam, o zaman, ben burayı tarafsız yönetmemiş olurum. (DSP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; ANAP sıralarından alkışlar)

Bugün, öğleden sonraki oturumda, Sayın Tansu Çiller’le ilgili önerenin niçin Başkanlıkça okunmak durumunda olduğunu söylerken de vurgulamıştım; ben, burada, hiç katılmadığım, tümüyle karşı çıktığım, beğenmediğim işlemleri yapmak durumunda kalıyorum; çünkü, beni, Anayasanın ve İktidârın yönetmesi gerektiğini; gönlümün, fikrimin, siyasal eğilimimin yattığı yere göre olmaması gerektiğini düşünüyorum; onun için, İktidârta, Başkana İhtizam görme hakkımı... Çok net bir biçimde, burada 240 dolayında sayın milletvekili mevcut olduğu için, bu yoklamayı, geçmişte de emsali olduğu gibi -benim de, geçmişte, bizzat bugün eleştirilenlerce alkışlandığım uygulamaların olduğu için- bugün de yaptım; ama, en ufak bir tereddütüm olduğunda, bu sefer, İktidâr partilerinin itirazına rağmen, yeterli çoğunluk olduğu halde yoklamayı yaptım. Bu konuda hiçbir tereddütüm, vicdanî sıkıntım yok ve Sayın Polat, kusura bakmayın, ben, sol kimliğimi, otuzüç yıllık -kendimi bildim bileli- mücadelemlle edindim; siz, bahşetmeyeceksiniz bana.

Teşekkür ederim efendim. (DSP ve ANAP sıralarından alkışlar)

Diğer önerge için...

TURHAN GÜVEN (İçel) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bakın, sadece “sataşma çerçevesinde” dedim.

TURHAN GÜVEN (İçel) – “Sataşma” dediniz; ama, uygulama hatası oldu...

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 553 sıra sayılı kanun tasarısının 16 ncı maddesinin beşinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini, saygılarımızla arz ederiz.

“Çekilme, göreve son verilmesi veya sair nedenlerle kamu görevlerinden ayrılanlar ile farklı bir hizmet koluna giren kuruma atananların sendika üyesi olanların üyelikleri, varsa sendika şubesi veya konfederasyon organlarındaki görevleri sona erer. Emekliye ayrılanların sendika şubesi, sendika veya konfederasyon organlarındaki görevleri seçildikleri dönemin sonuna kadar devam eder. Görevlerinin bitimi tarihinde tekrar aday olabilirler.”

MuhammetPolat (Aydın)
ve arkadaşları

BAŞKAN – Sayın Komisyon?..

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ESAT BÜTÜN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, emekli olanlar, kamuda çalışma hakkını kayb ettikleri için ve sürekli aday olmalarının sendika ağalığı -arkadaşlarımız söylediler- doğurması nedeniyle, katılmıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Hükümet?..

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI NAMİ ÇAĞAN (İstanbul) – Katılmıyoruz efendim.

Sayın Polat?..

Gerekçeyi, okutuyorum:

“Gerekçe:

Kamu çalışanları, emekli olma durumunda, eğer sendikada yöneticilik görevini yürütüyorsa, emekli olma durumunda, kongrede yeniden göreve aday olabilmeleri sağlanmalıdır. Gerekliyse, genel kurul, yöneticilerin görevlerine son verebilmelidir.”

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza...

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

OYA ARASLI (İçel) – Yoklama yapılmasını istiyoruz Sayın Başkan.

DEVLET BAKANI MEHMET CAVİT KAVAK (İstanbul) – 17 kişiler Sayın Başkan!

ÖNDER SAV (Ankara) – Sayın Başkan, yine mi saydınız...

BAŞKAN – Bir dakika efendim...

ÖNDER SAV (Ankara) – Yoklama istedik beyefendi...

BAŞKAN – Sizi sayıyorum beyefendi... 20 kişi ayakta var.

Sayın Sav, 20 kişinin ayakta olduğunu tespit etmemiz gerekiyor mu?

ÖNDER SAV (Ankara) – Evet efendim.

BAŞKAN – Çok net bir şey söylüyorum: Fazilet Partili arkadaşlarımız, eğer salonu terk etmeselerdi yoklama yapmazdım; çünkü, tereddütüm yoktu o zaman.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ESAT BÜTÜN (Kahramanmaraş) – 19 kişi var Sayın Başkan.

BAŞKAN – 21 kişi var Sayın Bütün.

DEVLET BAKANI MEHMET BATALLI (Gaziantep) – 19... 19...

BAŞKAN – 21 kişi var Sayın Bakan.

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Tespiti yapın efendim.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, yeterli sayıda milletvekili ayağa kalkmıştır.

Tespiti yapıp, yoklamayı...

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Sayın Başkan, tek tek tespit yapın.

BAŞKAN – Hayır efendim. Yoklamayı, çalışma süremizin içinde bitirme konumumuz yok.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ESAT BÜTÜN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkanım, yoklama isteyenleri tekrar sayın.

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Tespiti yapınız efendim.

BAŞKAN – Efendim, kimseyi, tespit etmek falan durumunda değiliz; çünkü, yapmamız halinde, yoklamayı yapamayacağız; yani bunu, birbirimize karşı bilek güreşine çevirmememiz gerekir

DEVLET BAKANİ MEHMET BATALLI (Gaziantep) – Sayın Başkan, maddeyi oyladıktan sonra yoklama yapın.

BAŞKAN – Sayın Batallı, böyle bir imkânımız yok değil mi...

İstenilen yoklamanın yapılmasını, çalışma süremize sığdıramayacağımız için, kanun tasarı ve tekliflerini sırasıyla görüşmek için, 26 Mart 1998 Perşembe günü, alınan karar gereğince, saat 13.00'te toplanmak üzere, birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 23.36

VII. – SORULAR VE CEVAPLAR

A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1. – Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Körfez Krizine ve İncirlik Üssüne ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Devlet Bakanı Yücel Seçkiner'in yazılı cevabı (7/4333) (1)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Sayın Mesut Yılmaz tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

5.2.1998

Veysel Candan
Konya

Körfez krizi ile savaşın eşiğine geldiğimiz bu günlerde kamuoyunda çok değişik değerlendirmeler yapılmaktadır. Özellikle hükümetin pasif davranışı koalisyon ortakları arasında fikir ayrılığına yol açmaktadır. Bu da dış politikada yetersiz kalış olarak değerlendirilmektedir. Bu sebeple;

1. Dış ülkelerle yapılan ikili anlaşmalarla ülkemizde kaç askerî üs vardır? Bu ülkeler hangileridir?

2. İncirlik üssünün BM güçleri tarafından kullanılmasına TBMM karar vermesi gerekirken, Meclis kararı olmadan savaş öncesi bu günlerde üsdeki hareketlilik savaşa bir nevi destek değil midir?

3. İncirlik üssü ile ilgili olarak yapılan protokol şartlarını içeren metnin tarafıma gönderilmesini.

4. ABD Başkanı tarafından Cumhurbaşkanımıza gönderilen mektubun içeriğini açıklamanız kamuoyunda yanlış tartışmaları önlemeyecek midir?

5. U-2 casus uçakları için Türk hava sahasında uçuş izni Genelkurmay tarafından verilecektir denmektedir. Bu ne anlama geliyor? Genelkurmay Başbakana bağlı değil midir?

6. Krizin oluşumundan bu güne kadar hükümet üyeleri arasındaki görüş ayrılıklarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

T.C.

Devlet Bakanlığı

24.3.1998

Sayı : B.02.0.005/00310

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının 13.2.1998 gün ve A01.0.GNS.0.10.00.02-7/4333-10916/27510 sayılı yazısı.

Konya Milletvekili Veysel Candan'ın Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği 7/4333-10916/27510 esas nolu yazılı soru önergesinde yer alan 4 üncü ve 6 ncı sorulara verilen cevap ekte gönderilmektedir.

Diğer (1, 2, 3, 5) sorular ilgi alanımız dışında olduğundan cevaplandırılmamıştır.

Bilgilerinize arz ederim.

Yücel Seçkiner
Devlet Bakanı

(1) Ek cevap : 12.3.1998 tarihli 66 ncı Birleşimde yer alan 7/4333'e ek cevap

Konya Milletvekili Veysel Candan'ın 7/4333-7/4333-10916 Esas Nolu Yazılı Soru Önerge Cevabıdır.

Soru 4. ABD Başkanı tarafından Cumhurbaşkanımıza gönderilen mektubun içeriğini açıklamamız kamuoyunda yanlış tartışmaları önleyecek midir?

Cevap 4. Mektubun içeriğinin açıklanması muhataplarının takdirlerindedir.

Soru 6. Krizin oluşmasından bu güne kadar hükümet üyeleri arasındaki görüş ayrılıklarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Cevap 6. Hükümet üyeleri arasında görüş ayrılıkları yoktur.

2. – *Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Başbakanlık Müsteşarlığına bağlı İnsan Hakları Koordinatörlüğü Üst Kuruluna ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Devlet Bakanı Hikmet Sami Türk'ün yazılı cevabı (7/4413)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Sayın Mesut Yılmaz tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

19.2.1998

Veysel Candan
Konya

17.2.1998 tarihli Hürriyet gazetesinde yayınlanan bir haberde Başbakanlık Müsteşarına bağlı İnsan Hakları Koordinatörlüğü Üst Kurul Sekreteryası bünyesinde çalışan, Başbakanlık başta olmak üzere, Millî Eğitim, İçişleri, Adalet ve Devlet Bakanlıkları ile Genelkurmay ve Üniversiteler adına YÖK temsilcisinde yer aldığı bir kurul oluşturulduğu haberi yayınlanmıştır.

Bu kurul yaptığı çalışmalarla üniverstelerde kılık kıyafet konusunda mevzuata uymadığı,

MEB'na bağlı okullar başta olmak üzere devlet dairelerinde suç işlendiği,

Türbanın tüm kamu kurum ve kuruluşlarında yasaklanmasına oy birliğiyle karar verildiği,

Türbanın niçin yasak olduğuna dair bir rapor hazırlandığı ve başkanlığında Başbakanlık Müst. Yrd. Selçuk Polat'ın yaptığı haberi yayınlanmıştır.

Bu sebeple;

1. Başbakanlıkta böyle bir kurulun oluşturulması hangi yasalara bağlı olarak yapılmıştır? Genelkurmay temsilcisinin bulunması ne anlama gelmektedir?

2. Bu Kurulun yetkileri ve sorumlulukları nelerdir?

3. Toplumun büyük bir kesimini ilgilendiren ve şikayete yol açan kılık kıyafet yönetmeliğinde değişiklik yapmayı düşünüyor musunuz?

4. Üniversite, hastane, okullar ve kamu kurumları yani özette bütün kurumlarda kıyafet genelgesi sıkıntı oluştururken toplumun çeşitli kesimlerinde ciddi bir araştırma yaptırmayı düşünüyor musunuz?

5. İnancından dolayı başını örtenlere devlet kurumlarında görev verilmeyecek midir?

6. Yönetmelikte pantolon, mini etek ve aşırı makyaj gibi konular denetlemeye alınmazken başörtüsünü gündeme getirmek görevlilere kinama, maaştan kesme ve görevden alma sizce doğru bir uygulama mıdır?

T.C.

Devlet Bakanlığı

24.3.1998

Sayı : B.02.0.007/0778

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : TBMM Başkanlığının 2.3.1998 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4413-11148/28081 sayılı yazısı.

Konya Milletvekili Veysel Candan'ın Sayın Başbakanımıza yönelttiği ilgi yazı eki, yazılı soru önergesi cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Hikmet Sami Türk
Devlet Bakanı

Konya Milletvekili Veysel Candan'ın 19.2.1998 tarihli soru önergesinin yanıtları:

1. Başbakanlığın 9.4.1997 tarih ve A.02.0.PPG.0.12-383-6863 sayılı genelgesiyle insan hakları ile ilgili konularda görevli Devlet Bakanının Başkanlığında İnsan Hakları Koordinatör Üst Kurulu oluşturulmuştur.

Söz konusu genelgenin bir örneği ilişikte sunulmuştur. Tetkikinden de görüleceği üzere genelde Üst Kurulun belirleyeceği konularda, "Çalışma Grupları" kurulabileceği belirtilmiştir.

Öte yandan Devlet Bakanı Sayın Prof. Dr. Hikmet Sami Türk'ü 11 Kasım 1997 günü ziyaret eden, Refah Partisine mensup bazı milletvekilleri, başörtüsü konusu ile ilgili görüşlerini yansıtan yazılı bir başvuruda bulunarak, bu konudaki isteklerinin İnsan Hakları Koordinatör Üst Kurulunda değerlendirilmesini istemişlerdir. Kurul 14 Kasım 1997 tarihinde yaptığı toplantıda, söz konusu başvurunun işleme konmasını ve konunun Anayasa, yürürlükteki mevzuat ve yargı kararları dikkate alınmak suretiyle her yönüyle incelenmesini kararlaştırmıştır.

Kurul üyesi kuruluşlar ve YÖK'ün temsilcilerinden oluşan bir Çalışma Grubu, Kurul kararında öngörülen esaslar çerçevesinde konuyu inceleyerek bir rapor hazırlamıştır. Çalışma Grubunda Genelkurmay temsilcisi yer almamıştır.

2. Söz konusu Çalışma Grubu, yukarıda arz olunduğu üzere, salt Refah Partili milletvekillerinin başvurusunu incelemek üzere oluşturulmuştur. Üst Kurulun görevleri ise ilişikte Başbakanlık genelgesinde belirtilmiştir.

3. Kılık kıyafet ile ilgili yönetmeliklerde, kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan personel ile Millî Eğitim Bakanlığına ve diğer Bakanlıklara bağlı okullar ve yükseköğrenim kurumlarındaki görevliler ve öğrencilerin Atatürk inkılâp ve ilkelerine uygun, uygar, aşırılığa kaçmayacak sade bir kılık ve kıyafette olmaları amaçlanmıştır. Söz konusu yönetmeliklerde bu amaçlara ters düşebilecek nitelikte değişiklikler yapılması düşünülmemektedir.

4. Kılık kıyafetle ilgili olarak son dönemde kaydedilen gelişmeler ve toplumumuz çeşitli kesimlerinde dile getirilen görüşler yakından izlenmekte ve Anayasa, yürürlükteki mevzuat ve yargı kararları dikkate alınmak suretiyle her yönüyle incelenmekte ve değerlendirilmektedir.

5. Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan personelin kılık ve kıyafetinin hangi esaslara göre düzenlendiği yukarıda belirtilmiştir. Bir hukuk devletinde yöneticilerin bu yasa ve yönetmeliklere göre hareket etmek durumunda oldukları takdir buyuracaktır.

6. Konuya ilişkin yönetmelik hükümleri herhangi bir ayırım yapılmaksızın kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan tüm personeli kapsamakta ve tüm personelin bu yönetmelik hükümlerine uymaları gerekmektedir.

3. – Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, vakıf eserlerinin bakım ve onarımına ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Metin Gürdere'nin yazılı cevabı (7/4459)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın yazılı olarak cevaplandırılmak üzere Vakıflardan Sorumlu Devlet Bakanına yöneltildiği hususunu arz ve talep ederim.

Ertuğrul Yalçınbayır

Bursa

Sorular :

Vakıf eserlerinin bakım ve onarımı, Osmanlı Devleti'nin kuruluşunun 700 üncü yılına rastlayan 1999 yılı hazırlıkları bakımından ayrıca önem taşımaktadır.

Vakıf eserlerinin bakım ve onarımını kolaylaştıracak malî ve hukukî düzenlemeleri içeren mevzuat değişikliği çalışmaları hangi aşamada? Çalışmalar ne zaman sonuçlandırılacaktır?

T.C.

Devlet Bakanlığı

24.3.1998

Sayı : B.02.0.010/04733

Konu : Yazılı Soru Önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : TBMM Başkanlığı Genel Sekreterliğinin 3.3.1998 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4459-11259/28208 sayılı yazısı.

Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın Bakanlığımıza tevcih ettiği 7/4459 esas nolu yazılı soru önergesi cevabi ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Metin Gürdere

Devlet Bakanı

Bursa Milletvekili Sayın Ertuğrul Yalçınbayır'ın 7/4459 Sayılı Yazılı Soru Önergesi Cevabıdır.

Soru : Vakıf Eserlerinin Bakım ve Onarımı, Osmanlı Devletinin Kuruluşunun 700 üncü Yılına rastlayan 1999 yılı hazırlıkları bakımından ayrıca önem taşımaktadır.

Vakıf Eserlerinin bakım ve onarımını kolaylaştıracak Malî ve Hukukî düzenlemeleri içeren Mevzuat değişikliği çalışmaları hangi aşamada? Çalışmalar ne zaman sonuçlandırılacaktır?

Cevap : Vakıf Eserlerinin bakım ve onarımını kolaylaştıracak Malî ve Hukukî düzenlemelerle ilgili olarak bütçe gelirleri dışında kirada bulunan Vakıf Emlak gelirlerini artırmak için 4331 sayılı Vakıf Kira Yasası çıkartılmıştır.

Vakıf Emlaklarının restorasyonlarının yapılacak değerlendirilmesi, ekonomiye kazandırılması ve gelir getirici hale getirilebilmesi için Restore et-işlet-devret ve yap-işlet-devret modelleri ile ilgili olarak gerekli olan yönetmelik çalışmaları tamamlanarak Sayıştay ve Maliye Bakanlığının görüşlerine sunulmuştur.

Bu çalışmaların dışında Vakıf Eski Eserlerinin bakım ve onarımlarının yapılabilmesi için Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün, başta T. Vakıflar Bankası olmak üzere iştiraklerinden hissemize düşen temettüleriyle birçok Vakıf Eski eserin Restorasyonu mümkün olabilecektir.

4. - Kırıkkale Milletvekili Hacı Filiz'in, Kırıkkale Köy Hizmetlerinin İl Müdürlüğüne yapılan atamalara ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Devlet Bakanı Mustafa Yılmaz'ın yazılı cevabı (7/4472)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorunun Devlet Bakanı Sayın Mustafa Yılmaz tarafından yazılı olarak cevaplandırılmak hususunda gereğini arz ederim.

Hacı Filiz
Kırıkkale

Soru : Sayın Bakan, Bakanlığa geldiğiniz günden beri Kırıkkale Köy Hizmetleri İl Müdürlüğü ile ilgili ne gibi çalışmalar yaptınız?

Kırıkkale Köy Hizmetleri İl Müdürlüğünde 3 üncü defa değişiklik yaptınız. Değişiklik yaparken Valilik görüşü aldınız mı?

Bu değişikliklerde etkili olduğu söylenen DSP İl Başkanı hakkında hiç inceleme yaptınız mı?

İl Başkanınız hakkında Kırıkkale mahalli basında yazılanlar hakkında bilginiz var mı? Ne gibi incelemeler yaptınız?

Görüşünüz nedir?

T.C.

Devlet Bakanlığı

24.3.1998

Sayı : B.02.0.014/031.1512

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : TBMM Başkanlığının 3.3.1998 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4472-11272/28227 sayılı yazınız.

Kırıkkale Milletvekili Sayın Hacı Filiz'in Sayın Başbakan'a tevcih ettiği yazılı soru önergesi incelenmiştir.

Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünün 1997 yılı uygulama sonuçları ile 1998 yılı yatırım program cetveli ilişikte sunulmuştur.

Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünün, Katma Bütçeli Merkezi İdareye bağlı hükmi şahsiyeti olan bir kuruluş olup, yapılan atamalarda bilgi, deneyim, kabiliyet ve çalışkanlık kriterleri dikkate alınarak Bakanlığın inisiyatifinde yapılmaktadır. Atamalar da siyasî parti etkisi düşünülmeden tarafsız olarak değerlendirilerek yerine getirilmektedir.

Siyasî partilerin teşkilatları oluşturulurken parti tüzükleri çerçevesinde demokratik seçim yoluyla yapılmaktadır. Bu organlarda görev alan yöneticileri ile ilgili her türlü konu, partilerin ilgili kurullarınca değerlendirilir.

Bilgilerinize arz ederim.

Mustafa Yılmaz
Devlet Bakanı

KÖY HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
ANKARA 1. BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ
KIRIKKALE İL MÜDÜRLÜĞÜ

PROGRAM UYGULAMA İCMAL CETVELİ

31 / 12 / 1997 TARİHİ İTİBARIYLA

HİZMET TÜRÜ	KATMA BÜTÇE				FİZ	ÖZEL İDARE	PROTOKOL	TOPLAM	TOPLAM	FİZ	ÖDENEK	HARCAMA	TL	NÜFUS		
	PROG.	EK PROG.	TOPLAM	UYG.	%	PROG.	UYG.	PROG.	UYG.	%	TL(MİL)	TL(MİL)	%			
KÖY YOLLARI																
TESVİYE YAPIM (Km)	20		20	15	75						20	15	75	48.000	36.000	75
STABİLİZE (Km)	60	10	70	70	100						70	70	100	84.000	84.000	100
ASFALT Yeni (Km)	20	52	72	64	89	96	46				168	110	65	436.800	286.000	65
KAPLAMA 2.Kat (Km)	20		20	20	100	31	17				51	37	73	51.000	37.000	73
ONARIM (Km)	40		40	40	100						40	40	100	84.000	84.000	100
YOL YAPIM ŞANTIYESİ (Adet)	1		1		0						1	0	0	500		0
KÖPRÜ																
İHALE (Adet)			0		###						0	0	###	3000		0
EMANET Açıklık (m)			0		###						0	0	###			###
İKMAL (Adet)	2	-1	1		0						1	0	0	39300		0
Açıklık (m)	160	-104	56		0						58	0	0			###
MENFEZ (Adet)		4	4	4	100						4	4	100	10000	6800	68
Açıklık (m)		44	44	44	100						44	44	100			###
İÇME SULARI																
YAPIM (Ünite)	13	-5	8	6	75	8	5				16	11	69	67630	80278	69
İKMAL TEVSI ONARIM (Adet)	1		1		0						1	0	0	2400		0
LİMİT Yeni İş (Ünite)			0		###						0	0	###			###
İkmal Onarım		10	10	10	100	37	37				47	47	100	3052	3052	100
Yapım			0		###						0	0	###			###
ASKERİ İkmal Tevsi Onarım			0		###						0	0	###			###
GARNİZON LİMİT Yeni İş (Adet)			0		###						0	0	###			###
İkmal Onarım			0		###						0	0	###			###
Yeni (Adet)	10	3	13	13	100						13	13	100	5772	5772	100
SONDAJ Bedelli (Adet)			0		###						0	0	###			###
Askari Gar. (Adet)			0		###						0	0	###			###

T.B.M.M.

B : 71

25.3.1998

O : 6

KÖY HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
ANKARA 1. BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ
KIRIKKALE İL MÜDÜRLÜĞÜ

PROGRAM UYGULAMA İÇMAL CETVELİ

31 / 12 / 1997 TARİHİ İTİBARIYLA

HİZMET TÜRÜ	KATMA BÜTÇE				FİZ	ÖZEL İDARE	PROTOKOL	TOPLAM	TOPLAM	FİZ	ÖDENEK	HARCAMA	TL	NÜFUS
	PROG.	EK PROG.	TOPLAM	UYG.	%	PROG.	UYG.	PROG.	UYG.	%	TL(MİL)	TL(MİL)	%	
ARAZİ İSKAN VE KÖY İÇİ İNŞAAT														
İSKAN (Aile)			0		###					0	0	###		###
FİZİKSEL YERLEŞİM (Aile)			0		###					0	0	###		###
SOS. VE EKO. TESİS (Adet)	6		6	6	100					6	6	100	600	600
KÖY GRUP TEK. (Adet)			0		###					0	0	###		###
KANALİZASYON (Adet)	6	1	7	7	100					7	7	100	1.400	1.400
LOJMAN (Daire)			0		###					0	0	###	28.500	0
TESİS YAPIM (Adet)	1	2	3	2	67					3	2	67	49.720	49.320
HAVZA ISLAHI VE GÖLETLER														
SULAMA (Ha.)			0		###					0	0	###	39407	27932
GÖLETİ (Adet)			0		###					0	0	###		###
H.İ.S. GÖLETİ (Adet)	2		2		0					2	0	0	300	0
Y.Ü.S. (Ha.)	73	-73	0		###					0	0	###	1276	1144
Y.A.S. (Ha.)			0		###					0	0	###	6980	5079
TOP.MUH.HAV.ISLAHI (Ha.)			0		###					0	0	###		###
SULAMA														
T.İ.G.H. (Ha.)			0		###					0	0	###		###
DERANAJ VE TOP.ISLAHI (Ha.)	150	-150	0		###					0	0	###		###

Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Kırıkkale İli 1998 Yılı Yatırım Projeleri

<u>Köy yolu</u> :		<u>Program</u> :
Tesviye (Km.)		15
Stabilize (Km.)		60
Asfalt Yeni (Km.)		20
Asfalt 2 nci Kat (Km.)		20
Onarım (Km.)		40
Köprü Yapım (Ad./Mt.)		1/174
<u>İçmesuyu</u> :		<u>Program</u> :
İçmesuyu Yapım (Ünite)		8
Sondaj (Ad.)		5
<u>Köy İçi İnşaat</u> :		
Sosyal ve Ekonomik Tes.(Cami/Ad.)		5
Kanalizasyon (Ad.)		12
Tesis Yapım (Ad.)		20
<u>Tarım Sektörü</u> :		
Sulama Göleti (Ad./ Ha.)		1
Hayvan İçmesuyu Göleti (Ad.)		2
Yerüstü Sulama (Ad./Ha.)		4/151

5. - Bursa Milletvekili Yüksel Aksu'nun, SİT alanıyken turizm merkezi yapılan araziler için onay alınıp alınmadığına ilişkin sorusu ve Kültür Bakanı Mustafa İstemihan Talay'ın yazılı cevabı (7/4512)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Kültür Bakanı Sayın İstemihan Talay tarafından, aşağıdaki sorularımın, yazılı olarak yanıtlandırılmasını istiyorum.

Gereğini arz ederim.

Yüksel Aksu

Bursa

Ülkemizdeki doğal ve kültürel kaynaklar, hükümetlerin uygulamaları sonucunda planlı bir şekilde yok edilmektedir. 12 Mart 1982 tarihinde yürürlüğe giren 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanununa göre, korunma kapsamında bulunan çoğu yerler, hükümetlere yakın kurum ya da kişilere kiralamaya yoluyla yok pahasına devredildiği basın ve yayın organlarında sıkça gündeme gelmektedir. Böylesi iddialar aşağıdaki soruları akla getirmektedir:

1. 1982 yılından bu yana SİT alanlarından hangileri turizm merkezi olarak ilan edilmiştir?
2. SİT alanı içindeki araziler turizm merkezi olarak ilan edilirken Kültür Bakanlığı ve Koruma Kurullarının onayı var mıdır?
3. Kullanıma açılan araziler üzerine hangi yapılar inşa edilmiştir? İnşa edilen merkezler üzerindeki yapıların projeleri Koruma Kurullarınca onaylanmış mıdır?

T.C.

Kültür Bakanlığı

24.3.1998

Araştırma, Planlama ve Koordinasyon

Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.10.0.APK.00.01.840-140

Konu : Yazılı Soru Önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : TBMM Başkanlığı Kan. Kar. Müd.nün 5 Mart 1998 gün ve A.01.0.GNS.0.10.02-28987 sayılı yazısı.

Bursa Milletvekili Sayın Yüksel Aksu'nun "Sit alanıyken turizm merkezi yapılan araziler için onay alınıp alınmadığına ilişkin" 7/4512 esas nolu yazılı soru önergesinin cevabı ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

M. İstemihan Talay
Kültür Bakanı

Cevap 1. 1982 yılından beri Turizm Bakanlığınca Turizmi Teşvik Kanununa göre 20 grup turizm merkezi belirlenmiştir. Bazılarında yapılan iptaller sonucu bugün 164 adet turizm merkezi mevcuttur.

Bunlardan;

- Adana Koruma Kurulunun yetkisindeki; Hatay-İskenderun Kıyı Kesimi, Hatay, Samandağ, İçel, Anamur-Mamure Kalesi, Adana, Haruniye,

- Ankara Koruma Kurulunun yetkisindeki; Amasya Borabay Gölü, Ankara Kızılcahamam Sey Hamamı Termal, Bolu Köroğlu Dağı, Bolu Karacasu,

- Antalya Koruma Kurulunun yetkisindeki; Side, Konyaaltı, Kaleiçi, Belek, Serik-Manavgat Kıyı Kesimi, Alanya Alara Çayı Güneyi, Gazipaşa, Güney Antakya, Demre (Kale) Kıyı Bandı, Alanya Kargıcak, Akseki-İbradı Maşata Yaylası,

- Bursa Koruma Kurulunun yetkisindeki; Bursa Kükürtlü Kaplıcası, Balıkesir Ayvalık Lale Adası, Edremit Güre,

- Diyarbakır Koruma Kurulunun yetkisindeki; Bitlis-Ahlat, Diyarbakır Çermik Termal, Elazığ Hazar Gölü, Sivrice,

- Edirne Koruma Kurulunun yetkisindeki; Çanakkale Ezine Kestanbol, Behramkale Kadırga Koyu, Geyikli, Küçükkuşu,

- Erzurum Koruma Kurulunun yetkisindeki; Ağrı Diyadin Köprü-Yılanlı Davut Çermikleri, Erzurum Pasinler Termal Çermikleri,

- Eskişehir Koruma Kurulunun yetkisindeki; Afyon Gazlıgöl Termal, Bolvadin Heybeli Termal, Afyon Ömer Gecek Kaplıcası Termal, Eskişehir Sarıcakaya Termal, Kütahya Yoncalı Termal, Kütahya Emet Termal, Afyon Sandıklı Hüdai Kaplıcası Termal,

- İstanbul I Numaralı Koruma Kurulunun yetkisindeki; Park Oteli, Galata Kulesi ve çevresi, Beyoğlu Tophane Salı Pazarı,

- İstanbul II Numaralı Koruma Kurulunun yetkisindeki; Yalova Kaplıcası,

- İstanbul III Numaralı Koruma Kurulunun yetkisindeki; Çırağan Sarayı, Boğaziçi Okullar Bölgesi, Baltalimanı, Beykoz Hünkar Kasrı, İstinye, İstinye Koyu, Akaretler, Sarıyer İstinye, Atik Ali Paşa Yalısı, Kuruçeşme, Serencebey Yokuşu, Mavram Molos,

– İzmir I Numaralı Koruma Kurulu yetkisindeki; Alaçatı, Çeşme Altinkum, Selçuk Pamucak, Seferihisar Doğanbey Kaplıcası, Çeşme Paşa Limanı, Özdere Kesre,

– İzmir II Numaralı Koruma Kurulunun yetkisindeki; Manisa Spil Dağı, Ölüdeniz Belceğiz Kıdırak, Milas Akbük, Bodrum Marina, Bodrum Karaada, Bodrum Türkbükü Doğusu, Marmaris ve çevresi, Sarıgerme, Aydın Akbük,

– Kayseri Koruma Kurulunun yetkisindeki; Yozgat Boğazlıyan Bahariye (Çaslak) Termal, Yozgat Sarıkaya Kaplıcası,

– Nevşehir Koruma Kurulunun yetkisindeki; Nevşehir ve çevresi, Niğde Ulukışla Termal,

– Trabzon Koruma Kurulunun yetkisindeki; Rize Çamlıhemşin Ayder Kaplıcası,

2863 ve 3386 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamında yer almakta olup bu alanlarda arkeolojik doğal ve kentsel sit alanları ile korunması gerekli yapılar tescillenmiştir.

Cevap 2. Turizm Bakanlığınca ilan edilmesi düşünülen turizm merkezleri hakkında ilgili Bakanlıkların görüşü, düzenlenen Bakanlıklararası Koordinasyon Kurulu sırasında bildirilmektedir. Bu kapsamda ilan edilecek alanlar Koruma Kurulu Müdürlüklerine iletilerek incelenmesi istenmekte, incelemeler sonucu Bakanlığımızın görüşü Turizm Bakanlığına gönderilmektedir.

Cevap 3. Turizm Merkezi ilan edilen alanlara ilişkin 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planları Bayındırlık ve İskân Bakanlığı, 1/1000 Uygulama Planları ise Turizm Bakanlığınca hazırlanmaktadır. Koruma Kurullarının değerlendirilmesine sunulan bu planlarda Yüksek Kurul ilke kararlarına göre kullanımlar belirlenmektedir. I inci derece doğal, I inci ve II nci derece arkeolojik sit alanlarında hiçbir yapılaşmaya izin verilmemekte, II nci derece doğal sit alanlarında turizm amaçlı ve kamu yararına olan yapılara izin verilmektedir. Turizm merkezi ilanı o alandaki Koruma Kurulu kararını kaldırmamaktadır.

Hangi statüde olursa olsun 2863 sayılı Yasa kapsamında tespit edilmiş ve edilecek tüm alanlarda Koruma Kurulunun izni alınmadan uygulama yapmak mümkün değildir. Turizm Bakanlığınca bu alanlarda tahsis, kiralama, satış öncesi ve projelendirme ile uygulama konularının Bakanlığımıza iletilmesi zorunludur. Bu konuda 2863 sayılı Yasa ile ilke kararları doğrultusunda Bakanlığımız görüşlerinin alınması gerekmektedir.

6. – *Antalya Milletvekili Osman Berberoğlu'nun;*

– *Antalya'da turizm merkezi olarak ilan edilen alanlara,*

Balükesir Milletvekili Ahmet Bilgiç'in;

– *Fon kaynaklı kredi alan turizm yatırımcılarına,*

İlişkin soruları ve Turizm Bakanı İbrahim Gürdal'ın yazılı cevabı (7/4555, 4556)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıda sorunun Turizm Bakanı Sayın İbrahim Gürdal tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunu delaletlerinize arz eder,

Saygılar sunarım.

Osman Berberoğlu
Antalya

Binlerce yıllık uygarlıkların tarihini ve kültürünü bünyesinde barındıran Antalya İlimiz tabiatın kendisine verdiği imkânlarla birlikte bu özelliğini birleştirerek bugün tabii bir müze görüntüsünü arz etmektedir. Tüm dünyaya mal olmuş değerlerin bizler tarafından korunması ve gelecek nesillere aktarılması ulvî bir görevdir. Turizm olgusunu sadece döviz girdisiyle ülke ekonomisine

katkıda bulunan bir sektör olarak savunmak ve turizm politikalarını bütün değerleri yok sayarak sadece yatak sayısını artırmak yerine, döviz, turizm, ülke ekonomisi gibi unsurları gözardı etmeden doğal, kültürel varlıkları koruyarak gelecek nesillere aktarabilecek bir planlama disiplini içerisinde ele alan sürdürülebilir turizm sektörü olarak bakmak gerekmektedir. Bu çerçevede içerisinde bir Antalya Milletvekili olarak tarihi M.Ö. 7 nci yüzyıla kadar uzanan Antik Phaselis harabelerinin hemen yanındaki ormanlık arazide tahsise açılan Turizm Tahsis Alanını iptal edecek misiniz? Ayrıca Antalya İlinde yeni Turizm Tahsis Merkezi olarak ilan edilen diğer alanlardaki altyapı eksikliği hakkında bilginiz var mıdır; ve bu eksikliklerin tamamlanması için düşünceleriniz nelerdir?

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın delaletinizle Turizm Bakanı Sayın İbrahim Gürdal tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunda gereğini saygılarımla arz ederim.

Ahmet Bilgiç
Balıkesir

Turizm yatırımlarında fon kaynaklı kredilerin kullanılacağını basından öğrenmiş bulunuyorum. Bir yıl önce Turizm Teşvik Belgesi almış ve % 70'ini tamamlanmış otel inşaatlarının geri kalan % 30 tamamlanması için verileceği ifade edilmektedir.

1. Türkiye'de kaç adet % 70'i tamamlanmış ve Turizm Teşviki almaya hak kazanmış dolayısıyla Teşvik almış (Turizm amaçlı) şirket veya bina vardır?

2. Bu şirket veya binalara bugüne kadar (\$ veya TL) ne miktarda fon kaynaklı kredi kullanılmıştır?

3. Kredi vermek için "1 sene öncesi" şartı aranmaktadır. Bunun amacı nedir? 2-3 yıl öncesi şirket veya binaların faydalandırılmamasının sebebi nedir?

4. Turizm yatırımlarının teşvik maksadı ile fon kaynaklı kredi verildiğine göre, ülkemizde bu tür krediye başvurabilecek potansiyelde kaç adet tesis vardır? Bu tesisler hangi bölgelerde toplanmaktadır? Fon kaynaklı kredi kullanırken öncelik tanınan bölgeler var mıdır?

5. Turizm yatırım teşviki için oluşturulan fondan kredi kullanımı için neden % 70 oranında tesislerin tamamlanmış olma şartı aranmaktadır? Bu oranın düşürülmesi imkânı veya niyeti var mıdır?

T.C.

Turizm Bakanlığı

Hukuk Müşavirliği

Sayı : B.170.HKM.0.00.00.00/667-10248

25.3.1998

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı

Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı

İlgi : 12.3.1998 tarih ve 0.10.00.02-11722 sayılı yazınız.

İlgili yazınız ekinde Antalya Milletvekili Sayın Osman Berberoğlu'na ve Balıkesir Milletvekili Sayın Ahmet Bilgiç'e ait yazılı soru önermeleri Bakanlığımıza gönderilerek cevaplandırılması istenilmiştir.

1. Antalya Milletvekili Sayın Osman Berberoğlu'nun yazılı soru önergesinde ileri sürülen hususlarla ilgili olarak Bakanlığımızca yapılan çalışmalar aşağıda belirtilmiştir.

Güney Antalya Turizm Alanı içinde kalan Phaselis Mevkiinde yer alan ve Bakanlığımızca 7 ve 8 nolu özel parseller olarak numaralandırılan, Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca onaylı 1/25000 ölçekle Çevre Düzeni Planında Eğlence Merkezi kullanım kararı getirilen orman mülkiyetindeki ta-

şınmazlar üzerinde, herhangi bir sit kararı bulunmamakta olup, 8 nolu parsel 27.1.1997 tarihinde kamuya duyurduğumuz 18 inci İlan ile bir firmaya 2.6.1997 tarihinde ön izinle verilmiştir. Henüz proje hazırlık çalışmaları sürdürülmektedir.

7 nolu parsel ise 19 uncu İlanda da yer almış ancak herhangi bir başvuru olmadığı için tahsisi yapılmamıştır.

Ayrıca, Antalya İlinde yeni Turizm Tahsis Merkezi olarak ilan edilen alanlar ile mevcut alanlarda altyapı çalışmaları bir program dahilinde devam etmekle birlikte, Güney Antalya Bölgesi olarak isimlendirilen alanda Kemer, Tekirova, Çamyuva, Beldibi, Kızıltepe, Atıksu Arıtmaları işletmede olup, bu alanda içmesuyu, kanalizasyon, yol, enerji, haberleşme problemi bulunmamaktadır. Kemer İlçesi sınırları içerisinde "Katı Çöp İmha" Tesisi yapımının ihalesi yapılmış olup, program dahilinde çalışmalar devam etmektedir.

Antalya İli, Belek Turizm Merkezinde iki adet Atıksu Arıtma Tesisi işletmede olup, bu Turizm Merkezinin de altyapı çalışmaları Bakanlığımızca tamamlanmıştır.

Alanya İlçesi, Avsallar Mevkiinde Atıksu Arıtma Tesisi ve Kolektör Hattı Yapımı işinin ihalesi yapılmak üzere olup, çalışmalar devam etmektedir.

Serik İlçesinin ve Manavgat-Side'nin çöp sorununun giderilmesine yönelik "Katı Çöp İmha Tesisi" yapımı ve "Katı Atık Depolama Tesisi" yapımı proje çalışmaları devam etmektedir.

Kaş İlçesi Atıksu Arıtma Tesisinin Çevresel Etki Değerlendirme Raporu hazırlanmakta olup, çalışmalar devam etmektedir.

Side-Titreyengöl ve Kumköy Atıksu Arıtma Tesisleri işletmede olup, Deniz Deşarjı ile İçme-Kullanmasuyu İkinci İsâle Hattı Yapımı çalışmaları devam etmektedir.

Genel olarak, Antalya Bölgesinde Turizm Alan ve Merkezlerinin altyapı ihtiyaçları Bakanlığımızca bütçe olanakları çerçevesinde tamamlanmış olup, nüfus artışının çok olduğu ve planlanan üzerinde artış olan yerler ile Turizm Alan ve Merkezlerinde ortaya çıkan altyapı problemleri zaman zaman yerinde yapılan tespitler sonucu bir program dahilinde çözümlenmektedir.

2. Balıkesir Milletvekili Sayın Ahmet Bilgiç'in fon kaynaklı kredi alan turizm yatırımcılarına ilişkin önergesinde belirtilmekte olan Turizm Teşvik Belgesi, talep sahibi olan turizm yatırımcılarına, Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı Teşvik Uygulama Genel Müdürlüğünce verilmektedir.

Bakanlar Kurulu Kararı doğrultusunda, Fon Kaynaklı Kredilerde dahil olmak üzere, Teşvik Kararnamelerinde, her türlü Teşvik tedbirlerinin uygulanmasına yönelik işlemler Teşvik Belgesi kapsamında ilgili Genel Müdürlükçe sonuçlandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim Gürdal
Turizm Bakanı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

71 İNCİ BİRLEŞİM

25 . 3 . 1998 ÇARŞAMBA

Saat : 13.00

1

BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2

ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3

SEÇİM

4

OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5

MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6

GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

7

SÖZLÜ SORULAR

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

1. — Emniyet Teşkilâtı Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair 490 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/217) (S. Sayısı : 132) (Dağıtma tarihi : 14.11.1996)

2. — Kütahya Milletvekili Mustafa Kalemli, Anavatan Partisi Genel Başkanı Rize Milletvekili Mesut Yılmaz, Doğru Yol Partisi Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Tansu Çiller, Demokratik Sol Parti Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Bülent Ecevit, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Antalya Milletvekili Deniz Baykal ile 292 Milletvekilinin; Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/676) (S. Sayısı : 232) (Dağıtma tarihi : 26.2.1997)

(1. görüşme 20.11.1997 Perşembe günü tamamlanmıştır.)

3. — Bayburt Milletvekili Ülkü Güney ve Ankara Milletvekili Yücel Seçkiner'in, 1076 Sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askerî Memurlar Kanunu ile 1111 Sayılı Askerlik Kanunlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/669) (S. Sayısı : 338) (Dağıtma tarihi : 17.6.1997)

4. — Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Tasarısı ile Antalya Milletvekili Deniz Baykal ve 39 Arkadaşının, İstanbul Milletvekili Gürcan Dağdaş ve 6 Arkadaşının, Trabzon Milletvekili Yusuf Bahadır ve 9 Arkadaşının, İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş ve 7 Arkadaşının Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş ve 2 Arkadaşının İşçi ve Memur Emeklileri ile Bunların Dul ve Yetimlerinin Sendikalaşmasına İlişkin Kanun Teklifi ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/702, 2/224, 2/929, 2/1000, 2/1023, 2/1024) (S. Sayısı : 553) (Dağıtma tarihi : 17.2.1998)

5. — 14.7.1965 Tarihli ve 657 Sayılı, 8.6.1949 Tarihli ve 5434 Sayılı, 5.3.1964 Tarihli ve 439 Sayılı, 30.4.1992 Tarihli ve 3792 Sayılı, 11.10.1983 Tarihli ve 2914 Sayılı Kanunların Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararname-nin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Burdur Milletvekili Yusuf Ekinci ve Bolu Milletvekili Avni Akyol'un, Bursa Milletvekili Turhan Tayan'ın, Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici ve 45 Arkadaşının, Rize Milletvekili Ahmet Kabil'in, Trabzon Milletvekili İsmail İlhan Sungur ve 8 Arkadaşının, Burdur Milletvekili Yusuf Ekinci'nin, Hatay Milletvekili Ali Uyar'ın, Konya Milletvekili Ali Günaydın'ın, Kocaeli Milletvekili Halil Çalık ve 2 Arkadaşının, Siirt Milletvekili Mehmet Emin Aydın ve 14 Arkadaşının ve Muş Milletvekili Nedim İlc'i'nin Benzer Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/692, 1/683, 2/24, 2/31, 2/34, 2/170, 2/243, 2/307, 2/556, 2/574, 2/660, 2/661, 2/664, 2/666, 2/726, 2/727, 2/793, 2/828, 2/954, 2/1052) (S. Sayısı : 589) (Dağıtma tarihi : 9.3.1998)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

6. — Adana Milletvekili İ. Cevher Cevheri ve Üç Arkadaşının, Üç İlçe ve Bir İl Kurulması ile 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Adana Milletvekili Mehmet Büyükyılmaz ve Üç Arkadaşının, Kadırlı ve Sumbas İlçelerinin Adana İline Bağlanmasına İlişkin Yasa Önerisi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/546, 2/569) (S. Sayısı : 385) (Dağıtma tarihi : 1.10.1997)

× 7. — Kuzey Atlantik Konseyine Taraf Devletler ve Barış İçin Ortaklık Programına Katılan Diğer Devletler Arasında Kuvvetlerin Statüsüne İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/589) (S. Sayısı : 361) (Dağıtma tarihi : 28.7.1997).

× 8. — Batı Avrupa Birliği, Ulusal Temsilciler ve Uluslararası Görevlilerin Statüsü Hakkında Anlaşmanın, Türkiye Tarafından Batı Avrupa Silahlanma Örgütü Faaliyetleri ile İlgili Olarak Uygulanması ve Buna İlişkin Mektupların Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/591) (S. Sayısı : 365) (Dağıtma tarihi : 31.7.1997)

× 9. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/613) (S. Sayısı : 366) (Dağıtma tarihi : 30.7.1997)

× 10. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri komisyonları raporları (1/330) (S. Sayısı : 143) (Dağıtma tarihi : 25.11.1996)

× 11. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/368) (S. Sayısı : 155) (Dağıtma tarihi : 16.12.1996)

× 12. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/375) (S. Sayısı : 159) (Dağıtma tarihi : 16.12.1996)

× 13. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/389) (S. Sayısı : 162) (Dağıtma tarihi : 16.12.1996)

× 14. — Türkiye Cumhuriyeti ile Estonya Cumhuriyeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu-

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

na Dair Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Dışişleri komisyonları raporları (1/337) (S. Sayısı : 189) (Dağıtma tarihi : 9.1.1997)

× 15. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim, Bilim, Kültür ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasına Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Dışişleri komisyonları raporları (1/341) (S. Sayısı : 188) (Dağıtma tarihi : 17.1.1997)

× 16. — Türkiye Cumhuriyeti ve Moldova Cumhuriyeti Arasında Hukukî, Ticarî ve Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/535) (S. Sayısı : 201) (Dağıtma tarihi : 29.1.1997)

× 17. — Türkiye Cumhuriyeti ile Litvanya Cumhuriyeti Arasında Hukukî ve Ticarî Konularda Hukukî ve Adli İşbirliği Anlaşmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/382) (S. Sayısı : 198) (Dağıtma tarihi : 31.1.1997)

× 18. — Türkiye Cumhuriyeti ile Belarus Cumhuriyeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Antlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/536) (S. Sayısı : 219) (Dağıtma tarihi : 4.2.1997)

× 19. — Uluslararası Sergilere İlişkin Sözleşme ile Sözleşmeye Değişiklik Getiren Uluslararası Sergiler Bürosu Genel Kurulu Kararına Katılmamızın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/352) (S. Sayısı : 223) (Dağıtma tarihi : 17.2.1997)

× 20. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/334) (S. Sayısı : 235) (Dağıtma tarihi : 7.3.1997)

× 21. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/546) (S. Sayısı : 236) (Dağıtma tarihi : 7.3.1997)

× 22. — Dünya Sağlık Teşkilâtı Anayasasının 24 ve 25 inci Maddelerinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/373) (S. Sayısı : 262) (Dağıtma tarihi : 31.3.1997)

× 23. — Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesine Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre ve Dışişleri komisyonları raporları (1/532) (S. Sayısı : 266) (Dağıtma tarihi : 2.4.1997)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 24. — Ekonomik İşbirliği Teşkilâtı (EİT), Ulusal Temsilciler ve Uluslararası Personelin Yasal Statüsüne Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/587) (S. Sayısı : 275) (Dağıtma tarihi : 4.4.1997)

× 25. — İzmir Antlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/586) (S. Sayısı : 276) (Dağıtma tarihi : 4.4.1997)

× 26. — Inmarsat Gemi Yer İstasyonlarının Karasularında ve Limanlarda Kullanılması Uluslararası Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/554) (S. Sayısı : 293) (Dağıtma tarihi : 28.4.1997)

× 27. — Uydular Aracılığı ile Haberleşme Uluslararası Teşkilâtı Anlaşması ve Uydular Aracılığı ile Haberleşme Uluslararası Teşkilâtı İşletme Anlaşmasında Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/450) (S. Sayısı : 296) (Dağıtma tarihi : 28.4.1997)

× 28. — Uydular Aracılığı ile Haberleşme Uluslararası Teşkilâtı İşletme Anlaşmasında Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/517) (S. Sayısı : 294) (Dağıtma tarihi : 29.4.1997)

× 29. — Uydular Aracılığı ile Haberleşme Avrupa Teşkilâtı Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/488) (S. Sayısı : 295) (Dağıtma tarihi : 29.4.1997)

× 30. — Uydular Aracılığı ile Deniz Haberleşmesi Uluslararası Teşkilâtı Sözleşmesi ve İşletme Anlaşmasında Yapılan Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/362) (S. Sayısı : 297) (Dağıtma tarihi : 29.4.1997)

× 31. — Uydular Aracılığı ile Telekomünikasyon Uluslararası Örgütüne (Intelsat) İlişkin Anlaşmada Yapılan Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/363) (S. Sayısı : 298) (Dağıtma tarihi : 29.4.1997)

× 32. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/327) (S. Sayısı : 320) (Dağıtma tarihi : 3.6.1997)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 33. — Dünya Turizm Teşkilâtı Tüzüğü'nün Bazı Maddelerinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/321) (S. Sayısı : 321) (Dağıtma tarihi : 3.6.1997)

× 34. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Turizm İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/353) (S. Sayısı : 322) (Dağıtma tarihi : 3.6.1997)

× 35. — Avrupa Meteoroloji Uyduları İşletme Teşkilâtı Dokunulmazlıklar ve Bağışlıklar Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/446) (S. Sayısı : 323) (Dağıtma tarihi : 3.6.1997)

× 36. — Ekonomik İşbirliği Teşkilâtı (ECO) Transit Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/559) (S. Sayısı : 324) (Dağıtma tarihi : 3.6.1997)

× 37. — Türkiye Cumhuriyeti ve Mısır Arap Cumhuriyeti Arasında Mahkeme Kararlarının Tanınması ve Tenfizi Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/584) (S. Sayısı : 357) (Dağıtma tarihi : 25.7.1997)

× 38. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Göç Örgütü Arasında Örgütün Türkiye'deki Hukuksal Durumu, Ayrıcalıkları ve Dokunulmazlıkları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/448) (S. Sayısı : 362) (Dağıtma tarihi : 31.7.1997)

× 39. — Dünya Posta Birliği Kuruluş Yasası Beşinci Ek Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/374) (S. Sayısı : 363) (Dağıtma tarihi : 31.7.1997)

× 40. — Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Yapan Taşıtlarda Çalışan Taşıt Personelinin Çalışmalarına İlişkin Avrupa Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/610) (S. Sayısı : 367) (Dağıtma tarihi : 1.8.1997)

× 41. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İsrail Devleti Hükümeti Arasında Kara Taşımacılığı Alanında İlkeler Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/617) (S. Sayısı : 472) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

× 42. — Türkiye Cumhuriyeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Hong Kong Başkonsolosluğunun Yeni Hukuki Statüsünün Belirlenmesine

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/624) (S. Sayısı : 473) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

× 43. — Sakatların Meslekî Rehabilitasyonu ve İstihdamı Hakkında 159 Sayılı Uluslararası Çalışma Teşkilâtı (ILO) Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/626) (S. Sayısı : 507) (Dağıtma tarihi : 3.2.1998)

× 44. — Çocuk Haklarına Dair Sözleşmede Yapılan Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/676) (S. Sayısı : 533) (Dağıtma tarihi : 4.2.1998)

× 45. — Türkiye Cumhuriyeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sınır Olayı ve Uyuşmazlıkların Çözümüne Dair Sözleşme ve Sözleşmeye Ait Ek 1 ve 2 Numaralı Protokoller ile Türkiye - Azerbaycan Sınır Hattının Her İki Tarafında Kalan Onar Kilometrelik Bölgenin İçinde Yapılacak Sivil ve Askerî Hava Vasıtalarının Uçuşlarını Düzenleyen Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/648) (S. Sayısı : 534) (Dağıtma tarihi : 11.2.1998)

× 46. — Ekonomik İşbirliği Örgütü Ticaret ve Kalkınma Bankası Kuruluş Anlaşması ile Ekonomik İşbirliği Örgütü Ticaret ve Kalkınma Bankası Kuruluş Anlaşmasını Tadil Metninin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/632) (S. Sayısı : 536) (Dağıtma tarihi : 11.2.1998)

× 47. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Tadiline İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/331) (S. Sayısı : 261) (Dağıtma tarihi : 31.3.1997)

× 48. — Arkeolojik Mirasın Korunmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesi (Gözden Geçirilmiş)'nin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Dışişleri komisyonları raporları (1/306) (S. Sayısı : 185) (Dağıtma tarihi : 9.1.1997)

× 49. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/631) (S. Sayısı : 548) (Dağıtma tarihi : 20.2.1998)

× 50. — Türkiye Cumhuriyeti ve Moldova Cumhuriyeti Arasında Konsolosluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/641) (S. Sayısı : 549) (Dağıtma tarihi : 20.2.1998)

**KANUN TASARI VE TEKLIFLERIYLE
KOMISYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 51. — Türkiye Cumhuriyeti ile Makedonya Cumhuriyeti Arasında Hukukî ve Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/640) (S. Sayısı : 550) (Dağıtma tarihi : 20.2.1998)

× 52. — Türkiye Cumhuriyeti ile Kuveyt Devleti Arasında Hususî Hukuk, Ticaret ve Ceza Hukuku Konularında Hukukî ve Adli İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/642) (S. Sayısı : 551) (Dağıtma tarihi : 20.2.1998)

× 53. — Türkiye Cumhuriyeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Arasında Hukukî, Ticarî ve Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/679) (S. Sayısı : 552) (Dağıtma tarihi : 20.2.1998)

54. — Ankara Milletvekili Yücel Seçkiner'in 3201 Sayılı Emniyet Teşkilatı Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Teklifi ile İzmir Milletvekili Hakan Tartan ve 11 Arkadaşının ve İstanbul Milletvekili Mehmet Ali Şahin ve 19 Arkadaşının Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/817, 2/351, 2/771) (S. Sayısı : 491) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

× 55. — Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/474, 1/484) (S. Sayısı : 182) (Dağıtma tarihi : 23.12.1996)

× 56. — Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/549) (S. Sayısı : 291) (Dağıtma tarihi : 28.4.1997)

57. — 211 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 68 inci, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 209 uncu ve 5434 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun Geçici 139 uncu Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/628) (S. Sayısı : 382) (Dağıtma tarihi : 15.8.1997)

58. — Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına ve Kanuna Bir Ek Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ile Aynı Kanunun Ek 17 nci Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Kırklareli Milletvekili A. Sezal Özbek'in, Ankara Milletvekili Ersönmez Yarbay ve 7 Arkadaşının ve Ankara Milletvekili Yücel Seçkiner'in Benzer Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Millî Savunma ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/662, 1/666, 2/621, 2/434, 2/481) (S. Sayısı : 467) (Dağıtma tarihi : 21.1.1998)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

59. — Yabancıların Türkiye'de İkamet ve Seyahatleri Hakkında Kanununun İki Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/385) (S. Sayısı : 30) (Dağıtma tarihi : 27.6.1996)

60. — D-8 Uluslararası İcra Direktörlüğünün Türkiye'de Yararlanacağı Ayrıcalıklar, Bağışıklıklar ve Kolaylıklara Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/675) (S. Sayısı : 412) (Dağıtma tarihi : 18.12.1997)

61. — Denizcilik Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ile Denizcilik Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında 491 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/602, 1/220) (S. Sayısı : 468) (Dağıtma tarihi : 19.1.1998)

62. — Bazı Suç Failleri Hakkında Uygulanacak Hükümlere Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ile Yalova Milletvekili Yaşar Okuyan ve 11 Arkadaşının, 25.3.1988 Tarih ve 3419 Sayılı Bazı Suç Failleri Hakkında Uygulanacak Hükümlere Dair Kanuna Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (1/480, 2/705) (S. Sayısı : 274) (Dağıtma tarihi : 2.4.1997)

63. — İdarî Yargılama Usulü Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/531) (S. Sayısı : 145) (Dağıtma tarihi : 25.11.1996)

64. — Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/538) (S. Sayısı : 244) (Dağıtma tarihi : 10.3.1997)

65. — Hâkim ve Savcı Adayları Eğitim Merkezi Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanununun İki Maddesinin Yeniden Düzenlenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/544) (S. Sayısı : 176) (Dağıtma tarihi : 19.12.1996)

66. — İcra ve İflas Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/555) (S. Sayısı : 228) (Dağıtma tarihi : 17.2.1997)

67. — Yargıtay Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye Ekli Cetvelde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ile 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvelde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/420, 1/284) (S. Sayısı : 251) (Dağıtma tarihi : 28.3.1997)

68. — Türk Ceza Kanunu ile Cezaların İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/530) (S. Sayısı : 146) (Dağıtma tarihi : 25.11.1996)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

69. — Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Aydın Milletvekili Yüksel Yalova'nın, Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (1/653, 2/430) (S. Sayısı : 420) (Dağıtma tarihi : 6.1.1998)

70. — Tanıtma Fonu Teşkili ile 11.7.1939 Tarihli ve 3670 Sayılı Millî Piyango Teşkiline Dair Kanunun 4 üncü Maddesine Bir Bent Eklenmesi Hakkında 3230 Sayılı Kanuna Bir Ek ve Bir Geçici Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Tasarısı ve Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici ve 30 Arkadaşının Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/575, 2/941) (S. Sayısı : 414) (Dağıtma tarihi : 6.1.1998)

71. — İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/437) (S. Sayısı : 302) (Dağıtma tarihi : 14.5.1997)

72. — 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulî Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Çevre ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/552) (S. Sayısı : 229) (Dağıtma tarihi : 21.2.1997)

× 73. — Hayvanları Koruma Kanunu Tasarısı ve Adalet ve Çevre komisyonları raporları (1/436) (S. Sayısı : 332) (Dağıtma tarihi : 6.6.1997)

74. — Erzurum Milletvekili Zeki Ertugay ve 14 arkadaşının; Tarihi Türk Ocağı Binasının Kamu Yararına Çalışan Türk Ocakları Umumî Merkezine Devrine Dair Kanun Teklifi ile Çanakkale Milletvekili Cümhur Ersümer ve 37 Arkadaşının ve Ankara Milletvekili Şaban Karataş ve 15 Arkadaşının Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (2/679, 2/53, 2/470) (S. Sayısı : 347) (Dağıtma tarihi : 7.7.1997)

× 75. — Refah Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Salih Kapusuz ile Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Denizli Milletvekili Mehmet Gözlükaya'nın, Arsa Ofisi Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (2/581) (S. Sayısı : 181) (Dağıtma tarihi : 23.12.1996)

76. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay ve 8 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/334) (S. Sayısı : 147) (Dağıtma tarihi : 29.11.1996)

77. — Ankara Milletvekili Yücel Seçkiner'in, 4.7.1934 Tarih ve 2559 Sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve İşleri Komisyonu Raporu (2/64) (S. Sayısı : 15) (Dağıtma tarihi : 14.5.1996)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

78. — Türk Ceza Kanununun ve Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun Birer Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarıları ve Adalet ve İçişleri komisyonları raporları (1/439, 1/428, 1/430) (S. Sayısı : 34) (Dağıtma tarihi : 1.7.1996)

79. — Eski Yugoslavya'da İşlenen Bazı Suçların Kovuşturulması Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/467) (S. Sayısı : 42) (Dağıtma tarihi : 9.7.1996)

80. — Türk Ticaret Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Adalet komisyonları raporları (1/297) (S. Sayısı : 55) (Dağıtma tarihi : 15.7.1996)

81. — 3167 Sayılı Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/461) (S. Sayısı : 56) (Dağıtma tarihi : 15.7.1996)

82. — Kimlik Bildirme Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve İçişleri komisyonları raporları (1/292) (S. Sayısı : 60) (Dağıtma tarihi : 15.7.1996)

83. — Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarıları ile Kahramanmaraş Milletvekili Esat Bütün ve 19 Arkadaşının; 6136 Sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun Ek 8 inci Maddesinin Birinci Fıkrasının Değiştirilmesine ve Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve İzmir Milletvekili Hakan Tartan ve 11 Arkadaşının Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/443, 1/464, 2/348, 2/352) (S. Sayısı : 61) (Dağıtma tarihi : 15.7.1996)

84. — Türk Vatandaşlığı Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/460) (S. Sayısı : 62) (Dağıtma tarihi : 24.7.1996)

85. — Uzman Jandarma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/463) (S. Sayısı : 64) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

86. — Siirt Milletvekili Mehmet Emin Aydın'ın, Yabancıların Türkiye'de İkamet ve Seyahatleri Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/342) (S. Sayısı : 65) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

87. — Taşınmaz Mal Zilyetliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve İçişleri komisyonları raporları (1/456) (S. Sayısı : 66) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

88. — Devlet Mezarlığı Dışında Defnedilen Bazı Devlet Büyüklerinin Mezarları Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve İçişleri komisyonları raporları (1/462) (S. Sayısı : 67) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

89. — Belediye Kanununun 127 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/468) (S. Sayısı : 70) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

90. — Topyekûn Savunma Sivil Hizmetleri Kanunu Tasarısı ve Adalet ve İçişleri komisyonları raporları (1/406) (S. Sayısı : 72) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

91. — Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanunun İki Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/479) (S. Sayısı : 73) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

92. — Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun İki Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/485) (S. Sayısı : 74) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

93. — Belediye Kanununa Bir Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/454) (S. Sayısı : 76) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

94. — Askeri Ceza Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/394) (S. Sayısı : 89) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

95. — Muhtaç Çiftçilere Ödünç Tohumluk Verilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köyşleri Komisyonu Raporu (1/475) (S. Sayısı : 105) (Dağıtma tarihi : 22.10.1996)

96. — Sıtma ve Frengi İlaçları İçin Kanunun Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (1/507) (S. Sayısı : 114) (Dağıtma tarihi : 7.11.1996)

97. — Sakarya Milletvekili Ersin Taranoğlu'nun; Sapanca Gölü ve Civarındaki Su Kaynaklarının Korunması ve Kullanılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/20) (S. Sayısı : 125) (Dağıtma tarihi : 8.11.1996)

98. — Kahramanmaraş Milletvekili Avni Doğan ve 56 Arkadaşının, Elbistan İlçesinin İl Olması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/100) (S. Sayısı : 148) (Dağıtma tarihi : 29.11.1996)

99. — Refah Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Salih Kapusuz ile Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Denizli Milletvekili Mehmet Gözlükaya'nın, 1580 Sayılı Belediye Kanununun 15 inci Maddesinin 58 inci Bendine Tefvikan Belediyelerce Kurulan Toptancı Hallerinin Sureti İdaresi Hakkında 80 Sayılı Kanunun 1 inci ve 552 Sayılı Yaş Sebze ve Meyve Ticaretinin Düzenlenmesi ve Toptancı Halleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 21 inci Maddelerinin Değişti-

**KANUN TASARI VE TEKLIFLERIYILE
KOMISYONLARDAN GELEN DİGER İŞLER**

rilmesine İlişkin Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/580) (S. Sayısı : 177) (Dağıtma tarihi : 23.12.1996)

100. — Refah Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Salih Kapusuz ile Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Denizli Milletvekili Mehmet Gözlükaya'nın, Maliye Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (2/583) (S. Sayısı : 184) (Dağıtma tarihi : 23.12.1996)

101. — Yozgat Milletvekilleri İsmail Durak Ünlü, Yusuf Bacanlı ve Lütfullah Kayalar'ın, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında 2809 Sayılı Kanunda ve 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergeleri (2/250) (S. Sayısı : 193) (Dağıtma tarihi : 25.12.1996)

102. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 20 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergisi (2/119) (S. Sayısı : 194) (Dağıtma tarihi : 25.12.1996)

× 103. — Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanununun 17 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ile Kırklareli Milletvekili Necdet Tekin'in; Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (1/522, 2/468) (S. Sayısı : 197) (Dağıtma tarihi : 29.1.1997)

104. — Yabancıların Türkiye'de İkâmet ve Seyahatleri Hakkında Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/547) (S. Sayısı : 208) (Dağıtma tarihi : 29.1.1997)

× 105. — Türkiye Cumhuriyeti ile Avustralya Arasında Suçluların Geri Verilmesi Andlaşması ile Bu Andlaşmada Değişiklik Yapılmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/372) (S. Sayısı : 203) (Dağıtma tarihi : 31.1.1997)

× 106. — Maden Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/388) (S. Sayısı : 216) (Dağıtma tarihi : 4.2.1997)

107. — Muhafazasına Lüzum Kalmayan Evrak ve Malzemenin Yok Edilmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanu-

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

nun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/455) (S. Sayısı : 221) (Dağıtma tarihi : 4.2.1997)

108. — İzmir Milletvekili Hakan Tartan'ın, Terörle Mücadele Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/584) (S. Sayısı : 227) (Dağıtma tarihi : 17.2.1997)

109. — 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/568) (S. Sayısı : 241) (Dağıtma tarihi : 7.3.1997)

110. — Tokat Milletvekili Ahmet Fevzi Inceöz ve 20 Arkadaşının; 765 Sayılı Türk Ceza Kanununun 574 ve 575 inci Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/54) (S. Sayısı : 243) (Dağıtma tarihi : 10.3.1997)

111. — Amasya Milletvekili Aslan Ali Hatipoğlu ve 9 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/190) (S. Sayısı : 230) (Dağıtma tarihi : 11.3.1997)

112. — Maden Kanununa Bir Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/550) (S. Sayısı : 245) (Dağıtma tarihi : 11.3.1997)

113. — Tekirdağ Milletvekili Enis Sülün ve 11 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/536) (S. Sayısı : 246) (Dağıtma tarihi : 11.3.1997)

114. — Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün, 298 Sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun 30 uncu Maddesinin Dördüncü Fıkrasının Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/318) (S. Sayısı : 252) (Dağıtma tarihi : 14.3.1997)

115. — Adıyaman Milletvekili Celal Topkan ve 8 Arkadaşı ile Hatay Milletvekili Mehmet Sılay ve 15 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifleri ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (2/427, 2/431) (S. Sayısı : 253) (Dağıtma tarihi : 19.3.1997)

116. — Burdur Milletvekili Yusuf Ekinci ve 9 Arkadaşının, 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci

**KANUN TASARI VE TEKLIFLERIYLE
KOMISYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/2) (S. Sayısı : 255) (Dağıtma tarihi : 19.3.1997)

117. — Bayburt Milletvekili Ülkü Güney'in, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Ek ve Geçici Maddeler Eklennesi ve 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğü 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/12) (S. Sayısı : 256) (Dağıtma tarihi : 19.3.1997)

118. — Konya Milletvekili Ahmet Alkan'ın, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğü 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/124) (S. Sayısı : 259) (Dağıtma tarihi : 28.3.1997)

119. — Nevşehir Milletvekili Abdülkadir Baş ve 5 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bir Ek Madde Eklennesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/281) (S. Sayısı : 260) (Dağıtma tarihi : 28.3.1997)

× 120. — Motorlu Taşıtlar Zorunlu Malî Sorumluluk Sigortasına İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Dışişleri komisyonları raporları (1/367) (S. Sayısı : 265) (Dağıtma tarihi : 31.3.1997)

121. — İstanbul Milletvekili Algan Hacaloğlu ve 9 Arkadaşının, 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/173) (S. Sayısı : 269) (Dağıtma tarihi : 31.3.1997)

122. — Vakıflar Umum Müdürlüğü Vazife ve Teşkilâtı Hakkında Kanuna Üç Ek Madde Eklennesine İlişkin Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/457) (S. Sayısı : 270) (Dağıtma tarihi : 31.3.1997)

123. — Erzurum Milletvekili İsmail Köse'nin, Güvenlik Şeref Madalyası ve Güvenlik Üstün Hizmet Madalyası Kanunu Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/593) (S. Sayısı : 279) (Dağıtma tarihi : 4.4.1997)

124. — Sosyal Sigortalar Kanununun 9 uncu Maddesine Bir Fıkra Eklennesine Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (1/581) (S. Sayısı : 283) (Dağıtma tarihi : 9.4.1997)

125. — Hatay Milletvekilleri Ali Uyar ve Hüseyin Yayla'nın, Üç İlçe ve Bir İl Kurulması ile İlgili Kanun Teklifi ve İçtüzüğü 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/585) (S. Sayısı : 284) (Dağıtma tarihi : 9.4.1997)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

126. — 17.7.1964 Tarih ve 506 Sayılı Kanun, 24.5.1983 Tarih ve 2829 Sayılı Kanun ile 17.10.1983 Tarih ve 2925 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile İstanbul Milletvekili Emin Kul'un ve İstanbul Milletvekili Cevdet Selvi ve 6 Arkadaşının Benzer Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Plan ve Bütçe ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler komisyonları raporları (1/572, 2/378, 2/387) (S. Sayısı : 286) (Dağıtma tarihi : 11.4.1997)

127. — Türk Silahlı Kuvvetlerinde İlk Nasıp İstihkakına İlişkin Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/421) (S. Sayısı : 289) (Dağıtma tarihi : 28.4.1997)

128. — Türkiye Cumhuriyeti Ordusu Subay, Askerî Memur ve Muadilleriyle Astsubayların Giyeceğine Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Millî Savunma komisyonları raporları (1/548) (S. Sayısı : 290) (Dağıtma tarihi : 28.4.1997)

129. — Askerî Havaalanları Çevresinde Uygulanacak İnşaat ve Her Türlü Mania Sınırlamaları Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/405) (S. Sayısı : 292) (Dağıtma tarihi : 28.4.1997)

130. — Adıyaman Milletvekili Ahmet Çelik ve 10 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/467) (S. Sayısı : 304) (Dağıtma tarihi : 2.5.1997)

131. — İstanbul Milletvekili Mustafa Baş ve 16 Arkadaşının 28.3.1983 Tarih ve 2809 Sayılı Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/149) (S. Sayısı : 305) (Dağıtma tarihi : 12.5.1997)

132. — Yurtdışında Bulunanların Sosyal Güvenlikleri Hakkında 20.3.1997 Tarih ve 4230 Sayılı Borçlanma Kanunu ve Anayasanın 89 uncu Maddesi Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (1/592) (S. Sayısı : 313) (Dağıtma tarihi : 13.5.1997)

133. — Aksaray Milletvekili Sadi Somuncuoğlu ve 6 Arkadaşının; Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/462) (S. Sayısı : 307) (Dağıtma tarihi : 14.5.1997)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

134. — 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu ile 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/590) (S. Sayısı : 309) (Dağıtma tarihi : 15.5.1997)

135. — Erzurum Milletvekilleri İsmail Köse ve Zeki Ertugay ile Bitlis Milletvekili Zeki Ergezen'in, Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilâtının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma önergesi (2/157) (S. Sayısı : 310) (Dağıtma tarihi : 15.5.1997)

136. — Bitlis Milletvekilleri Zeki Ergezen ve Abdulhaluk Mutlu'nun; Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma önergesi (2/566) (S. Sayısı : 311) (Dağıtma tarihi : 15.5.1997)

137. — İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş'ın; Türk Vatandaşlığı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/338) (S. Sayısı : 314) (Dağıtma tarihi : 15.5.1997)

138. — Muğla Milletvekili Zeki Çakıroğlu'nun, 1086 Sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 9 uncu Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/62) (S. Sayısı : 315) (Dağıtma tarihi : 21.5.1997)

139. — Konya Milletvekili Ahmet Alkan'ın; İmrenler, İsmail ve Yeniceoba Adıyla Üç Yeni İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/288) (S. Sayısı : 317) (Dağıtma tarihi : 22.5.1997)

140. — 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarıları ve İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/416, 1/431, 1/432, 1/481, 1/556, 1/577) (S. Sayısı : 319) (Dağıtma tarihi : 3.6.1997)

141. — Sivas Milletvekili Mahmut Işık'ın; Suşehri Adıyla Bir İl Kurulmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma önergesi (2/396) (S. Sayısı : 327) (Dağıtma tarihi : 5.6.1997)

142. — Bolu Milletvekili Avni Akyol'un; Bir İlçe ve Düzce İlinin Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma önergesi (2/504) (S. Sayısı : 328) (Dağıtma tarihi : 5.6.1997)

143. — Erzincan Milletvekili Mustafa Kul ve Hatay Milletvekili Nihat Matkap'ın, 2108 Sayılı Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Yasasının Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/225) (S. Sayısı : 333) (Dağıtma tarihi : 10.6.1997)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

144. — Niğde Milletvekili Akın Gönen'in, Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınması Önergesi (2/460) (S. Sayısı : 334) (Dağıtma tarihi : 10.6.1997)

145. — Refah Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Salih Kapusuz, Malatya Milletvekili Oğuzhan Asiltürk ile Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekilleri Denizli Milletvekili Mehmet Gözlükaya, Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün ve İstanbul Milletvekili Mehmet Ali Şahin'in Siyasal Partiler Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/826) (S. Sayısı : 336) (Dağıtma tarihi : 11.6.1997)

146. — Denizli Milletvekili Mustafa Kemal Aykurt ve 2 Arkadaşının, Kızılca-bölük Adıyla Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/437) (S. Sayısı : 339) (Dağıtma tarihi : 23.6.1997)

147. — Konya Milletvekili Necati Çetinkaya'nın, Pasaport Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/708) (S. Sayısı : 277 ve 277'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihleri : 4.4.1997; 24.6.1997)

148. — Burdur Milletvekili Yusuf Ekinci'nin, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/713) (S. Sayısı : 342) (Dağıtma tarihi : 24.6.1997)

149. — Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Balıkesir Milletvekili İlyas Yılmazyıldız ve 25 Arkadaşının, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesi Konusunda Kanun Teklifi ve İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/567, 2/398) (S. Sayısı : 340) (Dağıtma tarihi : 25.6.1997)

150. — Giresun Milletvekilleri Yavuz Köymen ve Rasim Zaimoğlu'nun, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/642) (S. Sayısı : 343) (Dağıtma tarihi : 25.6.1997)

151. — Refah Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Salih Kapusuz ve Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün, 5680 Sayılı Basın Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/839) (S. Sayısı : 346) (Dağıtma tarihi : 30.6.1997)

152. — 1615 Sayılı Gümrük Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile Gümrük Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında 564 Sayılı Kanun

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

Hükmünde Kararname ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/302, 1/278) (S. Sayısı : 341) (Dağıtma tarihi : 4.7.1997)

153. — Gümüşhane Milletvekili Lütfi Doğan ve 41 Arkadaşının; Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bazı Maddeler Eklennesi Hakkında Kanun Teklifi ve İchtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/92) (S. Sayısı : 350) (Dağıtma tarihi : 7.7.1997)

154. — Kırşehir Milletvekili Cafer Güneş ve 5 Arkadaşının; Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İchtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/698) (S. Sayısı : 349) (Dağıtma tarihi : 8.7.1997)

155. — Siirt Milletvekili Nizamettin Sevgili'nin, 2809 Sayılı Yüksek Öğretim Kurumları Hakkındaki Kanunun 1 inci Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İchtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/763) (S. Sayısı : 354) (Dağıtma tarihi : 17.7.1997)

156. — Giresun Milletvekili Rasim Zaimoğlu ve 6 Arkadaşının, Şebinkarahisar Adı ile Yeni Bir İl Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İchtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/689) (S. Sayısı : 355) (Dağıtma tarihi : 17.7.1997)

157. — Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük ve 3 Arkadaşının, Bir İl Kurulmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İchtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/266) (S. Sayısı : 356) (Dağıtma tarihi : 21.7.1997)

158. — İstanbul Milletvekili Sedat Aloğlu ve 7 Arkadaşının, Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu (2/812) (S. Sayısı : 358) (Dağıtma tarihi : 25.7.1997)

159. — Konya Milletvekili Ahmet Alkan ve 11 Arkadaşının; Yüksek Öğretim Personel Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İchtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/684) (S. Sayısı : 369) (Dağıtma tarihi : 31.7.1997)

160. — Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük ve 3 Arkadaşının; Şereflikoçhisar Adı ile Bir İl Kurulmasına Dair Kanun Teklifi ve İchtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/267) (S. Sayısı : 370) (Dağıtma tarihi : 31.7.1997)

**KANUN TASARI VE TEKLIFLERIYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

161. — Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük ve 3 Arkadaşının, Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/265) (S. Sayısı : 373) (Dağıtma tarihi : 1.8.1997)

162. — Bursa Milletvekili Mehmet Altan Karapaşaoğlu'nun, Dört İlçe ve Bir İl Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/691) (S. Sayısı : 372) (Dağıtma tarihi : 5.8.1997)

163. — İzmir Milletvekili Hakan Tartan ve 4 Arkadaşının, Gaziler Günü Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/389) (S. Sayısı : 377) (Dağıtma tarihi : 11.8.1997)

164. — Van Milletvekili Fethullah Erbaş ve 47 Arkadaşının, Erciş İlçesinin İl Olması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/121) (S. Sayısı : 378) (Dağıtma tarihi : 11.8.1997)

165. — Kırıkkale Milletvekili Hacı Filiz'in, Kırıkkale İline Bağlı Çerikli Adıyla Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/3) (S. Sayısı : 381) (Dağıtma tarihi : 15.8.1997)

166. — Giresun Milletvekili Turhan Alçelik ve 12 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/699) (S. Sayısı : 380) (Dağıtma tarihi : 1.10.1997)

167. — Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/638) (S. Sayısı : 383) (Dağıtma tarihi : 1.10.1997)

168. — Siirt Milletvekili Ahmet Nurettin Aydın ve Muş Milletvekili Necmettin Dede'nin, Siirt İline Bağlı Aydınlar İlçesinin Adının Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/822) (S. Sayısı : 384) (Dağıtma tarihi : 1.10.1997)

169. — 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/657) (S. Sayısı : 386) (Dağıtma tarihi : 24.10.1997)

170. — Burdur Milletvekili Yusuf Ekinci'nin, Burdur İlinin Kalkınmada Öncelikli Yörelere Arasına Alınmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/557) (S. Sayısı : 394) (Dağıtma tarihi : 14.11.1997)

171. — Adana Milletvekili M. Halit Dağlı ve 12 Arkadaşının, Bir İl Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/646) (S. Sayısı : 395) (Dağıtma tarihi : 17.11.1997)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

172. — Konya Milletvekili Ahmet Alkan ve 11 Arkadaşının, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu, 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 2802 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu, 2914 Sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu, 5434 Sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu ile Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılması, Devlet Memurları ve Diğer Kamu Görevlilerine Memuriyet Taban Aylığı ve Kıdem Aylığı ile Ek Tazminat Ödenmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnemede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/683) (S. Sayısı : 399) (Dağıtma tarihi : 1.12.1997)

173. — Muğla Milletvekili Zeki Çakıroğlu'nun, 213 Sayılı Vergi Usul Kanununun 235 inci Maddesine Bir Bent Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/488) (S. Sayısı : 400) (Dağıtma tarihi : 1.12.1997)

174. — Antalya Milletvekili Yusuf Öztop ve 8 Arkadaşının, Antalya İli Kale İlçesi Adının «Demre» Olarak Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/610) (S. Sayısı : 405) (Dağıtma tarihi : 16.12.1997)

175. — Rize Milletvekili Mesut Yılmaz ile İstanbul Milletvekili Bülent Ecevit ve 188 Milletvekilinin, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 175 inci Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/963) (S. Sayısı : 406) (Dağıtma tarihi : 17.12.1997)

176. — Kırklareli Milletvekili İrfan Gürpınar'ın, Kırklareli'nde Kırklareli Üniversitesi Adıyla Bir Üniversite Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/722) (S. Sayısı : 407) (Dağıtma tarihi : 18.12.1997)

177. — Seferberlik ve Savaş Hali Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/583) (S. Sayısı : 433) (Dağıtma tarihi : 6.1.1998)

178. — Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/487) (S. Sayısı : 434) (Dağıtma tarihi : 6.1.1998)

179. — Denizli Milletvekili Haluk Müftüler ile Çanakkale Milletvekili Nevfel Şahin'in, 3143 Sayılı Sanayi ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (2/724) (S. Sayısı : 490) (Dağıtma tarihi : 26.1.1998)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

180. — Türk Ticaret Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/697) (S. Sayısı : 469) (Dağıtma tarihi : 26.1.1998)

181. — İçel Milletvekili Halil Cin'in, Anamur İlçesinin İl Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/762) (S. Sayısı : 470) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

182. — Çorum Milletvekili Yasin Hatiboğlu ve 73 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/269) (S. Sayısı : 471) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

183. — Tuz Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/696) (S. Sayısı : 492) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

184. — Yardım Toplama Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/636) (S. Sayısı : 493) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

185. — Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve İçişleri komisyonları raporları (1/698) (S. Sayısı : 494) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

186. — Memurlar ile Diğer Kamu Görevlilerinin Disiplin Cezalarının Affı Hakkında Kanun Tasarısı ile Denizli Milletvekili Mehmet Gözlükaya'nın, Yozgat Milletvekili Yusuf Bacanlı ve 14 Arkadaşının, Antalya Milletvekili Yusuf Öztop ve 16 Arkadaşının ve Rize Milletvekili Avni Kabaoğlu'nun Benzer Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Adalet Komisyonu Raporu (1/655, 2/302, 2/570, 2/690, 2/901) (S. Sayısı : 496) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

187. — Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/693) (S. Sayısı : 497) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

188. — Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/646) (S. Sayısı : 498) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

189. — Toplu Konut Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/682) (S. Sayısı : 499) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

190. — İstanbul Milletvekili Mustafa Baş ve 15 Arkadaşının, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/297)
(S. Sayısı : 500) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

191. — Konya Milletvekili Hüseyin Arı ve 14 Arkadaşının, Konya Ereğli'nin İl Olması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/181) (S. Sayısı : 495) (Dağıtma tarihi : 3.2.1998)

192. — Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine dair Raporu ve Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/1144) (S. Sayısı : 426'ya 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 6.2.1998)

193. — Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine dair Raporu ve Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/855) (S. Sayısı : 427'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 6.2.1998)

194. — Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelemesine dair Raporu ve Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/890) (S. Sayısı : 448'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 11.2.1998)

195. — Uzlaştırma Kurullarının Kuruluş, Görev ve Yetkilerine Dair Kanun Tasarısı ile Ankara Milletvekili M. Seyfi Oktay'ın Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (1/644, 2/145) (S. Sayısı : 537) (Dağıtma tarihi : 11.2.1998)

196. — Hâkimler ve Savcılar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/656) (S. Sayısı : 538) (Dağıtma tarihi : 11.2.1998)

197. — Türk Bayrağı Kanununun 3 üncü Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Türk Bayrağı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/663, 1/520) (S. Sayısı : 539) (Dağıtma tarihi : 11.2.1998)

198. — Isparta Milletvekili Ömer Bilgin'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/1081) (S. Sayısı : 540) (Dağıtma tarihi : 13.2.1998)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

199. — Isparta Milletvekili Ömer Bilgin'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/853) (S. Sayısı : 541) (Dağıtma tarihi : 13.2.1998)

200. — Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/923) (S. Sayısı : 544) (Dağıtma tarihi : 13.2.1998)

201. — Denizli Milletvekili Mustafa Kemal Aykurt'un Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/838) (S. Sayısı : 545) (Dağıtma tarihi : 13.2.1998)

202. — Gaziantep Milletvekili Kahraman Emmioğlu'nun Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/910) (S. Sayısı : 546) (Dağıtma tarihi : 13.2.1998)

203. — Van Milletvekili Mustafa Bayram'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/828) (S. Sayısı : 547) (Dağıtma tarihi : 13.2.1998)

204. — Niğde Milletvekili M. Salih Katırcıoğlu ve 14 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun Ek 22 nci Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/673) (S. Sayısı : 554) (Dağıtma tarihi : 20.2.1998)

205. — Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün ve 17 Arkadaşının, Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/193) (S. Sayısı : 555) (Dağıtma tarihi : 20.2.1998)

206. — Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (1/668) (S. Sayısı : 556) (Dağıtma tarihi : 20.2.1998)

207. — Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın İçtüzüğü'nün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/271) (S. Sayısı : 482'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 2.3.1998)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

208. — Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın İçtüzüğü'nün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/880) (S. Sayısı : 483'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 2.3.1998)

209. — Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın İçtüzüğü'nün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/834) (S. Sayısı : 484'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 2.3.1998)

210. — Isparta Milletvekili Ömer Bilgin'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/981) (S. Sayısı : 568) (Dağıtma tarihi : 2.3.1998)

211. — Isparta Milletvekili Ömer Bilgin'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/973) (S. Sayısı : 569) (Dağıtma tarihi : 2.3.1998)

× 212. — Türkiye Cumhuriyeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Arasında Mutludere/Rezovska Deresi Mansap Bölgesindeki Sınırın Belirlenmesi ve İki Ülke Arasında Karadeniz'de Deniz Yetki Alanlarının Sınırlandırılması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/704) (S. Sayısı : 572) (Dağıtma tarihi : 2.3.1998)

213. — Harp Araç ve Gereçleri ile Silah, Mühimmat ve Patlayıcı Madde Üreten Sanayi Kuruluşlarının Denetimi Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/399) (S. Sayısı : 576) (Dağıtma tarihi : 2.3.1998)

214. — Gülhane Askerî Tıp Akademisi Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Gülhane Askerî Tıp Akademisi Kanununun 19 uncu Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/400, 1/711) (S. Sayısı : 578) (Dağıtma tarihi : 2.3.1998)

215. — Ordu Milletvekili Şükrü Yürür'ün, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanuna Bir Ek ve Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/692) (S. Sayısı : 583) (Dağıtma tarihi : 4.3.1998)

**KANUN TASARI VE TEKLIFLERIYLE
KOMISYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

216. — Bayburt Milletvekili Suat Pamukçu ve 11 Arkadaşı'nın Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı K.H.K.'nin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İhtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/366) (S. Sayısı : 584) (Dağıtma tarihi : 4.3.1998)

217. — Bursa Milletvekili Ali Rahmi Beyreli, Hayati Korkmaz ve Denizli Milletvekili Haluk Müftüler'in, Türkiye Akreditasyon Konseyi Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (2/1037) (S. Sayısı : 585) (Dağıtma tarihi : 4.3.1998)

218. — Vergi Kimlik Numarası Kullanımının Yaygınlaştırılması ve 1512 Sayılı Noterlik Kanunu, 2004 Sayılı İcra ve İflas Kanunu, 2644 Sayılı Tapu Kanunu, 2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanunu, 3167 Sayılı Çekle Ödemenin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanun, 3182 Sayılı Bankalar Kanunu, 5584 Sayılı Posta Kanunu ve 5682 Sayılı Pasaport Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/718) (S. Sayısı : 586) (Dağıtma tarihi : 4.3.1998)

×219. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/677) (S. Sayısı : 571) (Dağıtma tarihi : 5.3.1998)

× 220. — Uluslararası Çalışma Teşkilâtı Anayasasında Yapılan Değişiklik Hakkındaki Belgenin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/709) (S. Sayısı : 573) (Dağıtma tarihi : 5.3.1998)

221. — Van Milletvekili M. Ejder Arvas ve 48 Arkadaşının, Erçiş Adıyla Bir İl ve Çelebibağ Adıyla Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İhtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/807) (S. Sayısı : 574) (Dağıtma tarihi : 5.3.1998)

222. — Muğla Milletvekili Mustafa Dedeoğlu ve 30 Arkadaşının, Bir İl ve Dört İlçe Kurulmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İhtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/820) (S. Sayısı : 575) (Dağıtma tarihi : 5.3.1998)

223. — Savunma Sanayii Güvenliği Kanunu Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/403) (S. Sayısı : 577) (Dağıtma tarihi : 5.3.1998)

224. — Türkiye Emekli Subaylar, Emekli Astsubaylar, Harp Malulü Gaziler, Şehit Dul ve Yetimleri ile Muharip Gaziler Dernekleri Hakkında Kanuna Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/703) (S. Sayısı : 579) (Dağıtma tarihi : 5.3.1998)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

225. — 3480 Sayılı Malûller ile Şehit ve Dul ve Yetimlerine Tütün ve Alkol Ürünlerinin Satış Bedellerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/714) (S. Sayısı : 580) (Dağıtma tarihi : 5.3.1998)

226. — Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/713) (S. Sayısı : 581) (Dağıtma tarihi : 5.3.1998)

227. — Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/715) (S. Sayısı : 588) (Dağıtma tarihi : 6.3.1998)

228. — Adliye Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ile Ankara Milletvekili Seyfi Oktay'ın Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (1/699, 2/1043) (S. Sayısı : 587) (Dağıtma tarihi : 9.3.1998)

229. — Şanlıurfa Milletvekili Zülfikar İzol ve 59 Arkadaşının, Şanlıurfa İlinde Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/120) (S. Sayısı : 590) (Dağıtma tarihi : 10.3.1998)

230. — İzmir Milletvekili Ali Rıza Bodur'un, Bir İlçe Kurulmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/787) (S. Sayısı : 591) (Dağıtma tarihi : 10.3.1998)

231. — 3056 Sayılı Başbakanlık Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/707) (S. Sayısı : 592) (Dağıtma tarihi : 16.3.1998)

232. — Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/719) (S. Sayısı 593) (Dağıtma tarihi : 16.3.1998)

233. — Ankara Milletvekili Ersönmez Yarbay'ın, Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/755) (S. Sayısı : 599) (Dağıtma tarihi : 17.3.1998)

234. — Niğde Milletvekili Akın Gönen ve 10 Arkadaşının, İçişleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/1095) (S. Sayısı : 601) (Dağıtma tarihi : 17.3.1998)

235. — Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

Ermesine Kadar Ertilenmesine Dair Raporu ve Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın İçtüzüğü'nün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/313) (S. Sayısı : 518'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 20.3.1998)

236. — Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertilenmesine Dair Raporu ve Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın İçtüzüğü'nün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/940) (S. Sayısı : 527'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 20.3.1998)

237. — Sinop Milletvekili Metin Bostancıoğlu'nun, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/830) (S. Sayısı : 600) (Dağıtma tarihi : 20.3.1998)

238. — Niğde Milletvekili Akın Gönen'in Karayolları Trafik Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Denizli Milletvekili Mehmet Gözlükaya'nın, Kütahya Milletvekili Mustafa Kalemlî'nin, İzmir Milletvekili İsmail Yılmaz'ın ve Ankara Milletvekili Yücel Seçkiner'in Benzer Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/1071, 2/614, 2/617, 2/634, 2/1028) (S. Sayısı : 602) (Dağıtma tarihi : 20.3.1998)

(X) *Açık oylamaya tabi işleri gösterir.*